វិនយបិដក

៦

VINAYA PITAKA

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាឡី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ បឋមភាគ
៦

មហាខន្ធកៈ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

Vinayapiṭaka

Mahāvagga Paṭhamabhāga

6

Mahākhandhaka

Uposathakkhandhaka

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្វាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្វះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នាកត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណាក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមានឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្វះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមានការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាភិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមជ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

ទំព័រទទេ

សេចក្ដីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះគឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរៈ **សម្+ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលីៈ **តស្+ស** គឺ **តស្ស** ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ **សន្ទឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បឋមភាគ

៦

មហាខន្ធកៈ និង ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

បឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ

សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

មហាខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ឧរុវេលាយំ វិហរតិ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ តីរេ ពោធិរុក្ខមូលេ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ ។ អថខោ ភគវា ពោធិរុក្ខមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។ អថខោ ភគវា រត្តិយា បឋមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា

ភាគទី ១

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។

មហាខន្ធកៈ

[១] *សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ បានត្រាស់ដឹងជាដំបូងទ្រង់គង់នៅក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្ស ក្បែរឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ជរា ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្សទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណាបណ្តោយចុះនិងច្រាសឡើង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារ[១] ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមាន*

---

១ ក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គថា សង្ខារ ៣ គឺបុញ្ញាភិសង្ខារ ១ អបុញ្ញាភិសង្ខារ ១ អនេញ្ជាភិសង្ខារ ១ ។ បុញ្ញាភិសង្ខារនោះបានខាងចេតនា ១៣ គឺកាមាវចរកុសលចេតនា ៨ និងរូបាវចរកុសលចេតនា៥ប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចភាវនា ឯអបុញ្ញាភិសង្ខារ បានខាងអកុសលចេតនា ១២ ។ អនេញ្ជាភិសង្ខារ គឺអរូបាវចរកុសលចេតនា ៤ ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយអំណាចភាវនា រួមទាំងអស់ជា ២៩ ។

សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណប្បច្ចយា នាមរូបំ នាម-
រូបប្បច្ចយា សឡាយតនំ សឡាយតនប្បច្ចយា ផស្សោ
ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ច-
យា ឧបាទានំ ឧបាទានប្បច្ចយា ភវោ ភវប្បច្ចយា ជាតិ
ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុ-
បាយាសា សម្ភវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស
សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា
សង្ខារនិរោធោ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ វិញ្ញា-
ណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ នាមរូបនិរោធា សឡាយ-
តននិរោធោ សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ ផស្ស-
និរោធា វេទនានិរោធោ វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ

អវិជ្ជា[១] ជាហេតុ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាហេតុ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាហេតុ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាមរូបជាហេតុ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាហេតុ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាហេតុ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាហេតុ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាហេតុ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាហេតុ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាហេតុ សេចក្ដីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្តនិងសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាហេតុ សេចក្ដីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្ដីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្ដីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្ដីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្ដីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្ដីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្ដីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្ដីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្ដី

---

១ ដែលហៅថា អវិជ្ជានោះ បានខាងសេចក្ដីមិនដឹងក្នុងសច្ចៈទាំង ៤ មានទុក្ខសច្ចៈ ជាដើម ។ (នេះជាបរិយាយក្នុងសូត្រ ឯបរិយាយក្នុងអភិធម្មថា) បានខាងសេចក្ដីមិនដឹងនូវវត្ថុ ៨ មានមិនដឹងក្នុងចំណែកខាងអតីតជាដើម ម្យ៉ាងទៀតថា បានខាងមោហចេតសិក មានលក្ខណៈធ្វើចិត្តឲ្យវង្វេងក្នុងអារម្មណ៍ ។

មហាខន្ធកេ ពោធិកថាពុទ្ធឧទានគាថា

តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្វា
យតោ បជានាតិ សហេតុធម្មន្តិ ។

[២] អថខោ ភគវា រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណប្បច្ចយា នាមរូបំ នាមរូបប្បច្ចយា សឡាយតនំ សឡាយតន-

រលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះតែងមានយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌[១] ទាំងឡាយរមែងប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញុំាងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេសក្នុងកាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួងរបស់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះក៏សឹងតែរម្ងាប់អស់ទៅក្នុងកាលនោះព្រោះថាខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ព្រមទាំងហេតុ ។

[២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណាបណ្តោយចុះនិងច្រាសឡើង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានអវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាម-

---

១ អដ្ឋកថា ថា បានដល់ពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌ ។

ប្បច្ចយា ផស្សោ ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ចយា ឧចាទានំ ឧចាទានប្បច្ចយា ភវោ ភវប្បច្ចយា ជាតិ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុចាយាសា សម្ភវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ តណ្ហានិរោធា ឧចាទាននិរោធោ ឧចាទាននិរោធា ភវនិរោធោ ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុចាយាសា និរុជ្ឈន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស

រូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាបច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តី ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តចង្អៀតណែនក្នុងចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងកើតមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយ ក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់កងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែង

និរោធោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្វា
យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទីតិ ។

[៣] អថខោ ភគវា រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណប្បច្ចយា នាមរូបំ នាមរូបប្បច្ចយា សឡាយតនំ សឡាយតនប្បច្ចយា ផស្សោ ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ ឧបាទានប្បច្ចយា ភវោ ភវប្បច្ចយា ជាតិ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេ-

មានយ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌ទាំងឡាយប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេស ក្នុងកាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួង របស់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ តែងរម្ងាប់អស់ទៅ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះថាខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះបានដឹងច្បាស់នូវព្រះនិព្វានជាទីអស់ទៅនៃបច្ច័យ ។

[៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណាបណ្តោយចុះនិងច្រាសឡើង អស់បច្ឆិមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានអវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាម-រូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាបច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តីចាស់

វទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្តនិងចង្អៀតណែនក្នុងចិត្ត ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខ ទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារ កើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះ រលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនា កើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈសេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើត មាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តី ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀត ចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយ ក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់ នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុង វេលានោះថា

៧

មហាខន្ធកេ អជបាលនិគ្រោធកថា

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
វិធូបយំ តិដ្ឋតិ មារសេនំ
សុរិយោវ ឱភាសយមន្តលិក្ខន្តិ ។

ពោធិកថា និដ្ឋិតា ។

[៤] អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា ពោធិរុក្ខមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អជបាលនិគ្រោធរុក្ខមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។

អថខោ អញ្ញតរោ ហុំហុំកជាតិកោ[១] ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា

---

១ ឱ. ម. ហុហុង្កជាតិកោ ។ ហុំហុំកជាតិកោតិ សោ កិរ ទិដ្ឋមង្គលិកោ នាម មានវសេន កោធវសេន ច ហុំហុន្តិ ករោន្តោ វិចរតិ តស្មា ហុំហុំកជាតិកោតិ វុច្ចតិ ។ ហុហុក្កជាតិកោតិបិ បឋន្តីតិ តព្វណ្ណនា ។

មហាខន្ធកៈ អជបាលនិគ្រោធកថា

ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍
អ្នកមានព្យាយាមញុំាងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់
នូវកិលេស ក្នុងកាលណា ខីណាសវព្រាហ្មណ៍
នោះ រមែងកំចាត់បង់នូវមារព្រមទាំងសេនាមារ
ហើយឋិតនៅ ក្នុងកាលនោះ បីដូចព្រះអាទិត្យ
រះឡើងធ្វើអាកាសឲ្យរុងរឿង ដោយរស្មីរបស់ខ្លួន
កំចាត់បង់នូវងងឹត ឋិតនៅ ដូច្នោះឯង ។

ចប់ ពោធិកថា ។

[៤] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ចេញចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញពីម្លប់ពោធិព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមអជបាលនិគ្រោធ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ពែនភ្នែនតែមួយបល្ល័ង្កអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់អជបាលនិគ្រោធព្រឹក្ស[១] សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះហុំហុំកជាតិកៈ (មានជាតិជាអ្នកធ្វើនូវសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយមួយអន្លើដោយព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យ

១ ដើមជ្រៃដែលជាទីជ្រកអាស្រ័យនៃពួកជនអ្នកឃ្វាលពពែ ។

សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កិត្តាវតា នុ ខោ ភោ គោតម ព្រាហ្មណោ ហោតិ កតមេ ច បន ព្រាហ្មណករណា ធម្មាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

យោ ព្រាហ្មណោ ពាហិតបាបធម្មោ
និហុំហុង្កោ[១] និក្កសាវោ យតត្តោ
វេទន្តគូ វុសិតព្រហ្មចរិយោ
ធម្មេន សោ[២] ព្រហ្មវាទំ វទេយ្យ
យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេតិ ។

អជបាលនិគ្រោធកថា និដ្ឋិតា ។

---

១ ឱ. និហុហុង្កោ ម. និហុំហុង្កោ ។ ២ ឱ. ម. សោ ព្រាហ្មណោ ។

គួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យសម្រេចហើយក៏បិតនៅ ក្នុងកន្ទ្រែងដ៏សមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះបិតនៅក្នុងកន្ទ្រែងដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលបានឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ម្យ៉ាងទៀត ធម៌អ្វីខ្លះសម្រាប់ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាព្រាហ្មណ៍ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្ដីនេះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ព្រាហ្មណ៍ណាមានបាបធម៌ បណ្ដែតចោលហើយ
មានសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ លះចោលហើយ មាន
ទឹកម្ហត់គឺរាគាទិក្កិលេសលះចោលហើយ មានចិត្ត
សង្រួមហើយ ចេះចប់នូវវេទ (គឺមគ្គញ្ញាណទាំង ៤)
មានមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នៅរួចហើយ ម្យ៉ាងទៀត
ព្រាហ្មណ៍ណាមិនមានគំនរគឺ រាគាទិក្កិលេសក្នុង
អារម្មណ៍បន្តិចបន្តួចក្នុងលោកសន្និវាស ព្រាហ្មណ៍
នោះគួរនឹងហៅខ្លួនថា ជាព្រាហ្មណ៍ដោយធម៌បាន ។

ចប់ អជបាលនិគ្រោធកថា ។

[៤] អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា អជបាលនិគ្រោធមូលា យេន មុចលិន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មុចលិន្ទមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។

តេន ខោ បន សមយេន មហាអកាលមេឃោ ឧទបាទិ ។ សត្តាហវទ្ទលិកា សីតវាតទុទ្ទិនី ។ អថខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជា សកភវនា និក្ខមិត្វា ភគវតោ កាយំ សត្តក្ខត្តុំ ភោគេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ មហន្តំ ផណំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ មា ភគវន្តំ សីតំ មា ភគវន្តំ ឧណ្ហំ មា ភគវន្តំ ឌំសមកសវាតាតបសិរឹសបសម្ផស្សោតិ ។ អថខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជា សត្តាហស្ស អច្ចយេន វិទ្ធំ វិគតពលាហកំ ទេវំ វិទិត្វា ភគវតោ កាយា ភោគេ វិនីវេឋេត្វា សកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា មាណវកវណ្ណំ អភិនិម្មិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ អញ្ជលិកោ ភគវន្តំ

[៥] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញអំពីម្លប់អជបាលនិគ្រោធ-ព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមរាំង លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយបង្គុយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់រាំង សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

សម័យនោះឯង មហាមេឃពុំជួកាល ក៏បណ្តាលឡើងជាភ្លៀង ។ មានភ្លៀងរលឹមអស់ ៧ ថ្ងៃ បណ្តាលឲ្យអាប់ពន្លឺព្រះអាទិត្យដោយអំណាចខ្យល់ត្រជាក់ ។ គ្រានោះ មុចលិន្ទនាគរាជចេញអំពីលំនៅរបស់ខ្លួនហើយ ពេនព័ទ្ធព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៧ ជុំដោយភ្នែន (របស់ខ្លួន) ហើយលើកពពារដ៏ធំ បាំងពីខាងលើព្រះសិរព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅដោយគិតថា រងាកុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្តៅក៏កុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគ សម្ផស្សរបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃពស់តូចពស់ធំ ក៏កុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ។ លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំ-ដាប់នោះ មុចលិន្ទនាគរាជដឹងថា ភ្លៀងរាំងហើយ មេឃស្រឡះហើយ ក៏រំសាយភ្នែនចេញចាកព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រែភេទរបស់ខ្លួននិម្មិតជាភេទមាណព[១] ឈរប្រណម្យអញ្ជលីនមស្ការព្រះដ៏មាន

១ មនុស្សកំឡោះ ។

នមស្សមានោ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

សុខោ វិវេកោ តុដ្ឋស្ស សុតធម្មស្ស បស្សតោ
អព្យាបជ្ឈំ សុខំ លោកេ បាណភូតេសុ សញ្ញមោ
សុខា វិរាគតា លោកេ កាមានំ សមតិក្កមោ
អស្មិមានស្ស វិនយោ ឯតំ វេ បរមំ សុខន្តិ ។

មុចលិន្ទកថា និដ្ឋិតា ។

[៦] អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា មុចលិន្ទមូលា យេន រាជាយតនំ

ព្រះភាគ ពីខាងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទានគាថា ក្នុងវេលានោះថា

សេចក្តីស្ងាត់ចាកកិលេស របស់បុគ្គលអ្នកត្រេកអរ (ដោយមគ្គញ្ញាណ) មានធម៌ប្រាកដហើយ បាន ឃើញធម៌ (ដោយញាណចក្ខុ) ជាគុណឲ្យកើត សេចក្តីសុខ សេចក្តីមិនព្យាបាទនិងសេចក្តីសង្រួម មិនបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ក៏ជាគុណឲ្យកើត សេចក្តីសុខក្នុងលោក សេចក្តីណាយចាករាគៈនិង ការប្រព្រឹត្តិកន្លងកាមទាំងឡាយ ជាគុណឲ្យកើត សេចក្តីសុខក្នុងលោក កិរិយាកំចាត់បង់នូវអស្មិ មានះ កិរិយាកំចាត់បង់នូវអស្មិមានះនុ៎ះ ជាសុខ យ៉ាងក្រៃលែង ។

ចប់ មុចលិន្ទកថា ។

[៦] *លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ក្រោកចេញចាកសមាធិនោះ ហើយយាងចេញពីម្លប់ដើមរាំង ហើយ*

១១

តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជាយតនមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។

តេន ខោ បន សមយេន តបុស្សភល្លិកា វាណិជា ឧក្កលា តំ ទេសំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អថខោ តបុស្សភល្លិកានំ វាណិជានំ ញាតិសាលោហិតា ទេវតា តបុស្សភល្លិកេ វាណិជេ ឯតទវោច អយំ មារិសា ភគវា រាជាយតនមូលេ វិហរតិ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ គច្ឆថ តំ ភគវន្តំ មន្ថេន ច មធុបិណ្ឌិកាយ ច បដិមានេថ តំ វោ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ តបុស្សភល្លិកា វាណិជា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច អាទា-យ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ

យាងចូលទៅកាន់ដើមរាជាយតនៈ[១] លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយបង្គុយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់ដើមរាជាយតនៈ ទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

សម័យនោះឯង មានពាណិជពីរនាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នាបង្កើត) ឈ្មោះតបុស្សៈ ១ ភល្លិកៈ ១ ជាអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ចេញអំពីឧក្កលជនបទ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសនោះ ។ គ្រានោះ មានទេវតាជាញាតិសាលោហិត[២] របស់តបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងតបុស្សៈភល្លិកៈពាណិជថា ម្នាលគ្នាយើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនេះ ទើបនឹងបានត្រាស់ជាដំបូង ឥឡូវ ព្រះអង្គគង់នៅក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ (ឯណោះ) អ្នកទាំងឡាយគួរចូលទៅបូជាព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ដោយសដូវផង់និងសដូវដុំចុះ ការបូជានោះនឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់អ្នកទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ តបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជក៏នាំយកសដូវផង់និងសដូវដុំ ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរ ។ លុះតបុស្សៈ និងភល្លិកៈពាណិជឋិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរហើយ

---

១ ដើមកែស ។ ២ ញាតិសាលោហិតនោះ គឺជនដែលធ្លាប់ជាញាតិរបស់ពាណិជទាំងនោះមកកើតជាទេវតា ។

តបុស្សភល្លិកា វាណិជា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ បដិគ្គណ្ហាតុ នោ ភន្តេ ភគវា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច យំ អម្ហាកំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ន ខោ តថាគតា ហត្ថេសុ បដិគ្គណ្ហន្តិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បដិគ្គណ្ហេយ្យំ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ចាតិ ។ អថខោ ចត្តារោ មហារាជា[១] ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ចតុទ្ទិសា ចត្តារោ សេលមយេ[២] បត្តេ ភគវតោ ឧបនាមេសុំ ឥទ ភន្តេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតុ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ចាតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា បច្ចគ្ឃេ សេលមយេ បត្តេ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច បដិគ្គហេត្វា ច បរិភុញ្ជិ ។ អថខោ តបុស្សភល្លិកា វាណិជា[៣] ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ឧបាសកេ

---

១ យេភុយ្យេន មហារាជានោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ចត្តារោ បច្ចគ្ឃេ សេលមយេតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឥតោ បរំ ភគវន្តំ ឱនីតបត្តបាណឹ វិទិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វាតិ វចនំ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ ទិស្សតិ ។

ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសដូវផង់និងសដូវដុំរបស់យើងខ្ញុំ ព្រោះថាការទទួលនឹងបានជាប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះថា ធម្មតាព្រះតថាគតទាំងឡាយមិនដែលទទួល (អាមិសៈ) ផ្ទាល់នឹងដៃឡើយ បើដូច្នេះ តើតថាគតគួរទទួលនូវសដូវផង់ និងសដូវដុំដោយវត្ថុអ្វីហ្ន៎ ។ គ្រានោះ មហារាជ[១] ទាំង ៤ ទ្រង់ជ្រាបព្រះតម្រិះរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន) ទើបនាំនូវបាត្រថ្មកែវទាំងឡាយ ៤ អំពីទិសទាំង ៤ បង្អោនចូលមកថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសដូវផង់ និងសដូវដុំដោយបាត្រនេះចុះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវសដូវផង់ និងសដូវដុំដោយបាត្រថ្មកែវទាំងឡាយដ៏មានតម្លៃច្រើន លុះទទួលស្រេចហើយក៏ទ្រង់សោយ (ក្នុងពេលនោះ) ។ គ្រានោះឯង តបុស្សៈនិងភល្លិកៈពាណិជបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគនិងព្រះធម៌ជាទីរឭក សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថា ជាឧបាសកបានដល់នូវទីរឭកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះ

---

១ លោកបាលទេវបុត្តទាំង ៤ ដែលជាស្តេចធំក្នុងស្ថានសួគ៌ឈ្មោះចាតុម្មហារាជិកៈ ។

នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ តេ ច(១) លោកេ បឋមំ ឧបាសកា អហេសុំ ទ្វេវាចិកា ។

រាជាយតនកថា និដ្ឋិតា ។

[៧] អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា រាជាយតនមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ(២) ។ តត្រ សុទំ ភគវា អជបាលនិគ្រោធមូលេ វិហរតិ ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ អធិគតោ ខោ មយាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ ឥទំបិ ខោ ឋានំ សុទុទ្ទសំ

---

១ ឱ. តេវ ។ ២ ឥតោ បរំ យេភុយ្យេន ឧបសង្កមិត្វាតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ សោ អតិរេកោតិ ទដ្ឋព្វោ ។

ជាដើមតរៀងទៅ ។ ក៏ឯពាណិជទាំងពីរនាក់នោះបាននាមបញ្ញត្តិថា ទ្វេវាចិកឧបាសក[១] ជាដំបូងក្នុងលោក ។

ចប់រាជាយតនកថា ។

[៧] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះមានជោគទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយយាងចេញអំពីក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ ហើយយាងចូលទៅកាន់ដើមអជបាលនិគ្រោធវិញ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏គង់នៅក្រោមម្លប់អជបាលនិគ្រោធនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់តែមួយព្រះអង្គទើបទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ក៏ធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយនេះឯង ជាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ជាធម៌គឺសត្វឃើញបានដោយកម្រ ជាធម៌គឺសត្វត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ ជាធម៌រម្ងាប់ទុក្ខ ជាធម៌ដ៏ឧត្តម ជាធម៌ដែលសត្វមិនគប្បីស្ទង់ប្រមើលដោយសេចក្តីត្រិះរិះបាន ជាធម៌ដ៏ល្អិត ជាធម៌លុះតែអ្នកប្រាជ្ញទើបត្រាស់ដឹងបាន ក៏ឯពពួកសត្វនេះសុទ្ធតែនៅកំពុងរីករាយក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងត្រេកត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងស្រើបស្រាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ (ចំពោះកាមទាំងឡាយនៅឡើយ) ក៏បដិច្ចសមុប្បាទធម៌ គឺធម៌ជាបច្ច័យនៃគ្នានឹងគ្នាណា បដិច្ចសមុប្បាទធម៌នេះ ជាហេតុនាំឲ្យពពួកសត្វនៅរីករាយក្នុង

---

១ ឧបាសកបានបញ្ចេញវាចាប្តេជ្ញាខ្លួនយកព្រះពុទ្ធ និងព្រះធម៌ទាំងពីរជាទីពឹងទីរឭក ព្រោះក្នុងពេលនោះមិនទាន់មានព្រះសង្ឃនៅឡើយ ។

យទិទំ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្វានំ អហញ្ចេវ ខោ បន ធម្មំ ទេសេយ្យំ បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ សោ មមស្ស កិលមថោ សា មមស្ស វិហេសាតិ ។ អបិស្សុ[១] ភគវន្តំ ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្វេ អស្សុតបុព្វា

កិច្ឆេន មេ អធិគតំ ហលន្ទានិ បកាសិតុំ ។
រាគទោសបរេតេហិ នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ ។
បដិសោតគាមឹ និបុណំ គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ
រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ តមោខន្ធេន អាវុដាតិ ។

---

១ អបិស្សុទន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីអាល័យ នៅត្រេកត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ នៅស្រើបស្រាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ ឃើញបានដោយកម្រ ម្យ៉ាងទៀត ធម៌ណាសម្រាប់រម្ងាប់បង់នូវសង្ខារទាំងពួង សម្រាប់លះចោលនូវឧបធិគឺខន្ធ និងកិលេសទាំងអស់ ជាទីអស់ទៅនៃតណ្ហា ជាទីណាយចាករាគៈ ជាទីរលត់នៃទុក្ខគឺនិព្វាន ធម៌ទាំងអម្បាលនេះ ជាហេតុដែលពពួកសត្វឃើញបានដោយកម្រក្រៃពេក បើទុកជាតថាគតសំដែងធម៌ទៅ ក៏គង់សត្វទាំងឡាយដទៃមិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌របស់តថាគតបានឡើយ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីលំបាក សេចក្តីនឿយព្រួយមុខជានឹងមានដល់តថាគតមិនខាន ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះគាថាទាំងឡាយជាហេតុអស្ចារ្យសមគួរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនដែលបានឮក្នុងកាលមុនឡើយ ក៏កើតប្រាកដដល់ព្រះអង្គថា

ឥឡូវនេះតថាគតគួរសំដែងនូវធម៌ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹង
ហើយដោយកម្រ (ទុំះទៅចុះ) ។ ប៉ុន្តែសត្វទាំងឡាយដែល
រាគៈទោសៈគ្របសង្កត់ ក៏មិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌នេះបាន
ដោយងាយទេ ។ សត្វទាំងឡាយដែលកំពុងត្រេកអរដោយរាគៈ
ដែលគំនរងងឹត(គឺអវិជ្ជា) កំពុងបិទបាំង (យ៉ាងនេះ) មុខជា
នឹងមិនឃើញនូវធម៌ ដែលនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាធម៌
ល្អិតឆ្មារជ្រាលជ្រៅ សត្វឃើញបានដោយកម្រ (ទុំះទេ) ។

ឥតិហ ភគវតោ បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយ ។

[៨] អថខោ ព្រហ្មុនោ សហម្បតិស្ស[១] ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឯតទហោសិ នស្សតិ វត ភោ លោកោ វិនស្សតិ វត ភោ លោកោ យត្រ ហិ នាម តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ ភគវតោ បុរតោ បាតុរហោសិ ។ អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទក្ខិណជាណុមណ្ឌលំ[២] បឋវិយំ និហន្ត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ សន្តិ[៣] សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា

១ សហម្បតីតិបិ តស្ស នាមំ ។ ២ ឱ. ទក្ខិណំ ជាណុមណ្ឌលំ ។ ៣ សន្តីផាតិបិ បាឋោ ។

កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគពិចារណាឃើញ ដោយន័យដែលត្រិះរិះដូច្នេះហើយ ព្រះហឫទ័យក៏ឱនទៅដើម្បីសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ឡើយ ។

[៨] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម ដឹងនូវសេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ទើបរំពឹងត្រិះរិះដូច្នេះថា អើហ្ន៎ ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះហឫទ័យឱនទៅដើម្បីសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ (យ៉ាងនេះ) ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎ ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎ ។ គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្ម ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោក មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយឆាប់ភ្លាម) ប្រៀបដូចបុរសអ្នកមានកម្លាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយលុតចុះនូវមណ្ឌលជង្គង់ខាងស្ដាំលើផែនដី ប្រណម្យអញ្ជលី ថ្វាយបង្គំចំពោះត្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ សូមព្រះសុគតសំដែងធម៌ (ដ្បិត) សត្វទាំងឡាយដែលមានធូលី គឺរាគាទិក្កិលេសដ៏ស្រាល

អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោតិ ។ ឥទមវោច ព្រហ្មា សហម្បតិ ឥទំ វត្វា អថាបរំ ឯតទវោច

បាតុរហោសិ មគធេសុ បុព្វេ
ធម្មោ អសុទ្ធោ សមលេហិ ចិន្តិតោ ។
អបាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ
សុណន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធំ ។
សេលេ យថា បព្វតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ
យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ
តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ
បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ
សោកាវតិណ្ណំ ជនតំ អបេតសោកោ
អវេក្ខស្សុ[១] ជាតិជរាភិភូតំ ។
ឧដ្ឋេហិ វីរ វិជិតសង្គាម

១ អបេក្ខស្សូតិបិ បាឋោ ។

ស្តើងក្នុងភ្នែកគឺបញ្ញា តែខានស្តាប់ធម៌ក៏មុខជានឹងសាបសូន្យមិនខាន សត្វទាំងឡាយអ្នកបម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ក៏គង់មានដែរ ។ សហម្បតិព្រហ្ម បានពោលពាក្យនេះ (ប៉ុណ្ណេះ) លុះពោលពាក្យនេះរួចហើយ ក៏ពោលពាក្យដទៃតទៅទៀតថា

ពីមុនរៀងមក ធម៌ដែលជនទាំងឡាយអ្នកប្រកបដោយមន្ទិល តែងគិត ជាធម៌មិនបរិសុទ្ធទេ កើតប្រាកដហើយ ក្នុងដែនមគធៈ ។ សូមព្រះអង្គបើកនូវទ្វារនៃព្រះនិព្វានទុំះ សត្វទាំង-ឡាយប្រុងចាំស្តាប់ធម៌ ដែលព្រះអង្គជាអ្នកប្រាសចាកមន្ទិលទ្រង់ត្រាស់ដឹងតាម (លំអានព្រះពុទ្ធអំពីបូរាណ) ។ ប្រៀបដូចជាបុរសអ្នកមានចក្ខុ ឈរនៅលើកំពូលភ្នំដ៏ហើយដោយថ្មសុទ្ធ ក្រឡេកមើលឃើញប្រជុំជន ដោយជុំវិញយ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាល្អ មានសមន្តចក្ខុព្រះអង្គជាអ្នកមានសេចក្តីសោកទៅប្រាសហើយ សូមទ្រង់ឡើងកាន់ប្រាសាទដ៏ហើយដោយធម៌ ពិចារណាមើលនូវប្រជុំជនអ្នកច្រឡំដោយសេចក្តីសោកដែលជាតិជរាកំពុងគ្របសង្កត់ មានឧបមាដូច្នោះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គអ្នកមានព្យាយាម អ្នកឈ្នះសង្គ្រាម

សត្ថវាហ អនណ វិចរ លោកេ ។
ទេសស្សុ[១] ភគវា ធម្មំ
អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ[២] ។

[៩] អថខោ ភគវា ព្រហ្មុនោ ច អជ្ឈេសនំ វិទិត្វា សត្តេសុ ច ការុញ្ញតំ បដិច្ច ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ[៣] អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ[៤] ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បលិនិយំ វា បទុមិនិយំ

---

១ យេភុយ្យេន ទេសេតូតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តិក្ខត្តុំ អជ្ឈេសនា កតា ។ តេសុ ហិ ឯវំ ទិស្សតិ ឯវំ វុត្តេ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ ឯតទវោច មយ្ហំ ខោ ព្រហ្មេ ឯតទហោសិ អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ... សាមមស្ស វិហេសាតិ អបិស្សុ មំ ព្រហ្មេ ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្វេ មេ អស្សុតបុព្វា... អាវុដាតិ ឥតិហ មេ ព្រហ្មេ បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ... អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ ឯតទវោច មយ្ហំ ខោ ព្រហ្មេ ឯតទហោសិ... នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ... អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ ។ ៣ ឯត្ថន្តរេ ភព្វេ អភព្វេតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៤ ឥតោ បរំ អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ហើយជានាយកនៃពួកសត្វ អ្នកមិនជាប់ជំពាក់បំណុលគឺកាម
សូមព្រះអង្គក្រោកឡើង សូមទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងលោក ។
សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម៌ សត្វទាំងឡាយអ្នក
បម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ក៏គង់មានដែរ ។

[៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ នូវសេចក្តីអារាធនារបស់សហម្បតិព្រហ្មផង ទ្រង់អាស្រ័យនូវសេចក្តីករុណាចំពោះសត្វទាំងឡាយផង ទើបទ្រង់រមិលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់រមិលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់បានឃើញសត្វទាំងឡាយមានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសច្រើនក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយរឹង (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការអាក្រក់ (ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ (ខ្លះ) ជាអ្នកឃើញបរលោក និងទោសដោយសភាពគួរខ្លាចខ្លះ ។ (សេចក្តីប្រៀបថា) មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះគឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កា

វា បុណ្ឌរីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុគ្គតានិ អន្តោនិមុគ្គបោសីនិ អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ ឋិតានិ អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម តិដ្ឋន្តិ អនុបលិត្តានិ ឧទកេន ឯវមេវ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ ទិស្វាន ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

អបារុតា តេ អមតស្ស ទ្វារា
យេ សោតវន្តោ បមុញ្ចន្តុ សទ្ធំ ។

ឈូកសក្តី ក្នុងគុម្ពនៃព្រលិតក្តី ក្នុងគុម្ពនៃឈូកក្រហមក្តី ក្នុងគុម្ពនៃឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចម្រើនឡើងក្នុងទឹក លូតលាស់ឡើងតាមទឹក លិចនៅក្នុងទឹកនៅឡើយ មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះគឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចម្រើនឡើងក្នុងទឹក ឋិតនៅត្រឹមស្មើនឹងទឹក មានផ្កាជលជាតិពួកខ្លះគឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី តែងកើតឡើងក្នុងទឹក ចម្រើនឡើងក្នុងទឹក ដុះខ្ពស់ឡើងផុតទឹក មិនជាប់ជំពាក់ដោយទឹក មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់រមិលមើលសត្វលោកដោយពុទ្ធ-ចក្ខុ ទ្រង់ឃើញសត្វទាំងឡាយមានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសច្រើនក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រីយ៍រឹង (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រីយ៍ទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការមិនល្អ (ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ (ខ្លះ) សត្វជំពូកខ្លះឃើញបរលោក និងទោសដោយសភាពគួរខ្លាចមានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង លុះទ្រង់ឃើញហើយ ទើបទ្រង់សំដែងជាបទគាថានឹងសហម្បតិព្រហ្មថា

ទ្វារនៃព្រះនិព្វានទាំងនោះបើកហើយ សត្វទាំងឡាយណាមានសោតប្បសាទ សត្វទាំងឡាយនោះ ចូរបញ្ចេញនូវសទ្ធាចុះ ។

វិហឹសសញ្ញី បគុណំ ន ភាសឹ
ធម្មំ បណីតំ មនុជេសុ ព្រហ្មេតិ ។

អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ កតាវកាសោ ខោម្ហិ ភគវតា ធម្មទេសនាយាតិ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិ ។

ព្រហ្មយាចនកថា និដ្ឋិតា ។

[១០] អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ អយំ ខោ អាឡារោ កាលាមោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ យន្នូនាហំ អាឡារស្ស កាលាមស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវតា អន្តរហិតា ភគវតោ

ម្នាលមហាព្រហ្ម តថាគតមានសេចក្ដីសំគាល់ក្នុងការលំបាក បានជាមិនសំដែងធម៌ដ៏ឧត្ដម ដែលស្ទាត់ក្នុងសំណាក់មនុស្សទាំងឡាយ ។

គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្មគិតថា ខ្លួនអញជាបុគ្គលគឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យល់ព្រមដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ហើយ (លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏ថ្វាយង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះមួយរំពេចទៅ ។

ចប់ព្រហ្មយាចនកថា ។

[១០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណាអាចត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះទៀតថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រនេះ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឆ្លៀវឆ្លាសវាងវៃជាអ្នកមានបញ្ញា មានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរមកហើយ បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់អាឡារតាបសកាលាមគោត្រជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ

អារោចេសិ សត្តាហកាលកតោ ភន្តេ អាឡារោ កាលាមោតិ ។ ភគវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទបាទិ សត្តាហកាលកតោ អាឡារោ កាលាមោតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ មហាជានិយោ ខោ អាឡារោ កាលាមោ សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណេយ្យ ខិប្បមេវ អាជានេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ អយំ ខោ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ យន្នូនាហំ ឧទ្ទកស្ស រាមបុត្តស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវតា អន្តរហិតា ភគវតោ អារោចេសិ អភិទោសកាលកតោ ភន្តេ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោតិ ។ ភគវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទបាទិ អភិទោសកាលកតោ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោតិ ។ អថខោ ភគវតោ

ដោយពាក្យថា បព្រិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា អាឡារតាបសកាលាម-គោត្រ (នុ៎ះ) មានសេចក្ដីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះបានស្ដាប់ធម៌នេះ ក៏គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា តថាគតសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនអេះ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះក្នុងលំដាប់នោះទៀតថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះឯងជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឆ្លៀវឆ្លាសវាងវៃ ជាអ្នកមានបញ្ញា មានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរណាស់មកហើយ បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយា ស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយា ស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា

ឯតទហោសិ មហាជានិយោ ខោ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោ សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណេយ្យ ខិប្បមេវ អាជានេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ពហុបការា ខោ មេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ យេ មំ បធានបហិតត្តំ ឧបដ្ឋហឹសុ យន្នូនាហំ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កហំ នុ ខោ ឯតរហិ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហរន្តីតិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ពារាណសិយំ វិហរន្តេ ឥសិបតនេ មិគទាយេ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។

[១១] អទ្ទសា ខោ ឧបកោ អាជីវកោ ភគវន្តំ អន្តរា ច គយំ អន្តរា ច ពោធឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នំ

ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រមានសេចក្តីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះបានស្តាប់ធម៌នេះគប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះតម្រិះដូច្នេះ ក្នុងលំដាប់នោះថា បញ្ចវគ្គិយ[១]ភិក្ខុទាំងឡាយមានឧបការៈច្រើនដល់តថាគត ព្រោះថាបានបម្រើតថាគតកាលដែលកំពុងបញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្យាយាម[២] បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងដល់បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាមុនចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះតម្រិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅឯណា ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នៅក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ដោយទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធស្អាតកន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ទើបទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក សំដៅទៅរកក្រុងពារាណសី ។

[១១] មានអាជីវកម្នាក់ ឈ្មោះឧបកៈ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងចន្លោះនៃគយាប្រទេសផង ក្នុងចន្លោះ

---

១ ភិក្ខុមានគ្នា ៥ រូប ។ ២ កំពុងខំប្រឹងបំពេញព្យាយាមឲ្យបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ ។

និស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុ-សោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា ឧបកំ អាជីវកំ គាថាហិ អជ្ឈភាសិ

សព្វាភិភូ សព្វវិទូហមស្មិ
សព្វេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ
សព្វញ្ជហោ តណ្ហាក្ខយេ វិមុត្តោ
សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ ។

ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ   សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ
សទេវកស្មឹ លោកស្មឹ   នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោ ។
អហាញ្ហិ អរហា លោកេ   អហំ សត្ថា អនុត្តរោ
ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ   សីតិភូតោស្មិ និព្វុតោ ។

ពោធិព្រឹក្សផង លុះឃើញហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ម្នាលអាវុសោ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកជ្រះថ្លាណាស់ ឆវិវណ្ណ[១] របស់អ្នកក៏បរិសុទ្ធផូរផង់ ម្នាលអាវុសោ អ្នកបួសចំពោះគ្រូណា អ្នកណាជាគ្រូរបស់អ្នក អ្នកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់គ្រូណា ។ កាលឧបកាជីវកសួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្លើយតបដោយពាក្យជាគាថាទៅរកឧបកាជីវកថា

តថាគតជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ ត្រាស់ដឹងនូវចតុភូមិកធម៌ទាំងអស់ មិនប្រឡាក់ដោយកិលេសក្នុងតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ បានលះបោលនូវតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ដឹងច្បាស់នូវចតុភូមិកធម៌ដោយខ្លួនឯង (ចាំបាច់) ចំពោះបុគ្គលណា ។ តថាគតមិនមានអាចារ្យទេ មិនមានបុគ្គលដទៃស្មើនឹងតថាគតឡើយ ក្នុងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោកមិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹមនឹងតថាគតបានឡើយ ។ ព្រោះថា តថាគតជាអរហន្តក្នុងលោក ជាសាស្តាខ្ពស់ផុត ជាអ្នកត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះខ្លួនឯង តថាគតមានសេចក្តីត្រជាក់ មានភ្លើងកិលេសរលត់ហើយ ។

---

១ សម្បុរស្បែក ឬ សម្បុរថ្ងៃ ។

២៣

មហាខន្ធកេ ឧបកាជីវកវត្ថុ

ធម្មចក្កំ បវត្តេតុំ គច្ឆាមិ កាសិនំ បុរំ

អន្ធភូតស្មឹ លោកស្មឹ អហាញ្ញឹ អមតទុន្ទុភិន្តិ ។

យថា ខោ ត្វំ អាវុសោ បដិជានាសិ អរហាសិ អនន្តជិនោតិ ។

មាទិសា វេ ជិនា ហោន្តិ យេ បត្តា អាសវក្ខយំ

ជិតា មេ ចាបកា ធម្មា តស្មាហមុបក ជិនោតិ ។

ឯវំ វុត្តេ ឧបកោ អាជីវកោ ហុវេយ្យាវុសោតិ[១] វត្វា សីសំ ឱកម្បេត្វា ឧម្មគ្គំ គហេត្វា បក្កាមិ ។

---

១ ឱ. ហុបេយ្យ អាវុសោតិ ។ ម. ហុបេយ្យាវុសោតិ ។

ឥឡូវតថាគតទៅកាន់ក្រុងនៃពួកជនអ្នកកាសី ដើម្បីនឹងសំដែងធម្មចក្ក (ដោយបំណងថា) តថាគតនឹងវាយស្គរគឺអមតនិព្វានចំពោះសត្វលោក ដែលងងឹតគឺអវិជ្ជាកំពុងគ្របសង្កត់ ។

ឧបកាជីវកក៏តបថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកប្តេជ្ញាខ្លួនអ្នកថា យ៉ាងណាអ្នក (គួរដើម្បីបាននូវឈ្មោះ)ថា អនន្តជិនៈ (យ៉ាងនោះឯង) ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាទៀតថា

ជនទាំងឡាយណា បានដល់នូវធម៌ សម្រាប់ធ្វើអាសវៈឲ្យអស់ទៅ ជនទាំងឡាយនោះឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះកិលេស) ប្រាកដដូចជាតថាគតដែរ ។ តថាគតបានឈ្នះបាបធម៌ទាំងឡាយហើយ ម្នាលឧបកៈ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតបាននូវឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះបាបធម៌) ។

កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ ឧបកាជីវកពោលពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ ពាក្យយ៉ាងហ្នឹង ពិតមែនហើយ (ថាហើយ) ក៏ងក់ក្បាលហើយកាន់យកផ្លូវខុស (គឺដើរបែកផ្លូវគ្នា) ចៀសចេញទៅ ។

[១២] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី ឥសិបតនំ មិគទាយោ យេន បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អញ្ញមញ្ញំ សណ្ឋបេសុំ អយំ អាវុសោ សមណោ គោតមោ អាគច្ឆតិ ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ សោ នេវ អភិវាទេតព្វោ ន បច្ចុដ្ឋាតព្វោ នាស្ស បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ អបិច ខោ អាសនំ ឋបេតព្វំ សចេ អាកង្ខិស្សតិ និសីទិស្សតីតិ ។ យថា យថា ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមតិ តថា តថា តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ សកាយ កតិកាយ អសណ្ឋហន្តា ភគវន្តំ បច្ចុគ្គន្ត្វា ឯកោ ភគវតោ បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ ឯកោ អាសនំ បញ្ញាបេសិ ឯកោ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា បាទេ បក្ខាលេសិ ។ អបិស្សុ ភគវន្តំ

[១២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក តាមលំដាប់ហើយ ក៏យាងចូលទៅក្រុងពារាណសី រួចហើយទ្រង់យាងទៅ ឯឥសិបតនមិគទាយវន សំដៅទៅរកកន្លែងដែលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុនៅ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះ ឃើញហើយក៏ធ្វើប្តេជ្ញាគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ សមណគោតមនេះជាអ្នក ប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីភាវៈល្មោភ ឥឡូវនេះ លោកនិមន្តមក យើងទាំងអស់គ្នាមិនគួរថ្វាយបង្គំ មិនគួរក្រោក ទទួលលោកទេ មិនគួរទទួលយកបាត្រចីវររបស់លោកឡើយ ប៉ុន្តែយើង ត្រូវក្រាលអាសនៈបម្រុងទុក បើលោកនឹងចង់គង់ក៏គង់ចុះ ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ យាងចូលទៅរកបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុដោយប្រការណា ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ ទាំងនោះ ក៏មិនអាចដើម្បីឋិតនៅក្នុងពាក្យប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន ដោយប្រការ នោះ ។ បានឡើយ ក៏ស្រាប់តែក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្លះទទួល យកបាត្រចីវររបស់ព្រះអង្គ ខ្លះក្រាលអាសនៈថ្វាយ ខ្លះតម្កល់ទឹកលាង ព្រះបាទ យកតាំងសម្រាប់រងព្រះបាទ និងឈ្នាន់រងព្រះបាទមកថ្វាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើអាសនៈ ដែលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយរៀបចំទុក ហើយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយក៏ទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងពីរ ។

នាមេន ច អាវុសោវាទេន ច សមុទាចរន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច មា ភិក្ខវេ តថាគតំ នាមេន ច អាវុសោវាទេន ច សមុទាចរិត្ថ[១] អរហំ ភិក្ខវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតំ អមតមធិគតំ អហមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេមិ[២] យថានុសិដ្ឋំ[៣] បដិបជ្ជមានា នចិ-រស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ តាយបិ ខោ ត្វំ អាវុសោ គោតម ឥរិយាយ តាយ បដិបទាយ តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈគា[៤]

---

១ ឱ. សមុទាចរថ ។ ២ អហមនុសាសិស្សាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ កត្ថចិ បោ-ត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឥតោ បរំ សព្វបោត្ថកេសុ តថាសទ្ទោ ទិស្សតិ ។ សោ បន យស្មា យថានុសិដ្ឋន្តិ បទំ បដិបជ្ជមានាតិបទេ កិរិយាវិសេសនំ ហោតិ តស្មា អតិរេកោតិ ទដ្ឋព្វោ ។ តេន តំ វជ្ជេត្វា សោធិតំ ។ ៤ នេវ អជ្ឈគ្គមាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ទើបបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុហៅព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចំព្រះនាមផង ដោយពាក្យថា អាវុសោផង ។ កាលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យហៅយ៉ាងនេះហើយ ព្រះភគវន្តមុនីទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះ នឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង-ឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំហៅតថាគតដោយចំឈ្មោះនិងពាក្យថា អាវុសោឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្ប-សាទចុះ ឥឡូវ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវអមតធម៌ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយដែលចេញចាកផ្ទះហើយបួស ក្នុងភាពនៃបុគ្គលគ្មានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយ កាលបើបានប្រតិបត្តិគួរតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយមុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌[១] នោះជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នឹងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុក៏ពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោ-តមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌

១ អនុត្តរធម៌ គឺព្រះអរហត្តផល ។

ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញ្ញាណទស្សនវិសេសំ កឹ បន ត្វំ ឯតរហិ ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ អធិគមិស្សសិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិ-យញ្ញាណទស្សនវិសេសន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ច-វគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ន ភិក្ខវេ តថាគតោ ពាហុល្លិ-កោ ន បធានវិព្ភន្តោ ន អាវត្តោ ពាហុល្លាយ អរហំ ភិក្ខវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតំ អមតមធិគតំ អហមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេមិ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ យស្ស-ត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេ វ ធម្មេ

វិសេសដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយការប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលអ្នកដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រផង ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភច្រើនហើយ ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់មកដើម្បីល្មោភច្រើនហើយ ក៏នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម៌ដ៏វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេសដូចម្តេចបាន ។ លុះបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនមែនប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោភច្រើនទេ មិនឃ្លាតចាកព្យាយាមទេ មិនវិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោភច្រើនដូច្នោះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយឥឡូវ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះ ដោយប្រពៃដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយកាលបើបានប្រតិបត្តិគួរដល់ពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ

២៧

សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ។ បេ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯត-ទវោច ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ តាយបិ ខោ ត្វំ អាវុសោ គោតម ចរិយាយ តាយ បដិបទាយ តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈគា ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ កឹ បន ត្វំ ឯតរហិ ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ អធិគមិស្សសិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយ-ញាណទស្សនវិសេសន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អភិជានាថ មេ នោ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឥតោ បុព្វេ ភាសិតមេតន្តិ[១] ។ នោហេតំ ភន្តេ ។

---

១ ភ. អព្ភាចិក្ខិតមេតន្តិ ។

ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នឹងសម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង-ឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់បីដងទៀតថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌ជាធម៌វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយសេចក្តីប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលជនដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រនោះផង ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គប្រតិ-បត្តិដើម្បីល្មោភច្រើន ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោភច្រើន នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម៌ ជាធម៌វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដូចម្តេចបាន ។ កាលបើបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរពិចារណាមើលនូវពាក្យរបស់តថាគតឥឡូវនេះដូចគ្នានឹងកាលមុនអំពីកាលឥឡូវនេះដែរឬទេ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យហ្នឹងព្រះអង្គមិនដែលពោលទេ ។

អរហំ ភិក្ខវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតំ អមតមធិគតំ អហមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេមិ យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេ វ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។ អសក្ខិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ សញ្ញាបេតុំ ។ អថខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ សុស្សូសឹសុ សោតំ ឱទហឹសុ អញ្ញាយ ចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេសុំ ។

[១៣] អថខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ អន្តា បព្វជិតេន ន សេវិតព្វា ។ យោ

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ ។ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅព្រះនិព្វានដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា កាលបើអ្នកទាំងឡាយប្រតិបត្តិគួរតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគត ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអាចញ៉ាំងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយល់ច្បាស់ (ក្នុងពេលនោះ) ។ លុះគ្រាជាខាងក្រោយ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ តាំងចិត្តស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ផ្ទៀងនូវសោតប្បសាទហើយផ្ចង់ចិត្តដើម្បីដឹងច្បាស់ ។

[១៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌អមខាង[១] ទាំងពីរប្រការនេះ គឺបព្វជិតមិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ (ធម៌អមខាងទាំងពីរ

---

១ ពាក្យនេះប្រែចេញពីបាលីថា អន្តា ។ អន្ត ប្រែថា ទីបំផុត តែក្នុងទីនេះប្រែថា អមខាង គឺធម៌ជាផ្លូវប្រតិបត្តិលាមកថោកទាបនៅអមខាងទាំងពីរនៃមជ្ឈិមាបដិបទា ដែលជាផ្លូវប្រតិបត្តិកណ្តាល ។

២៩

មហាខន្ធកេ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តំ

ចាយំ កាមេសុ កាមសុខល្លិកានុយោគោ ហីនោ គម្មោ បោថុជ្ជនិកោ អនរិយោ អនត្ថសញ្ហិតោ យោ ចាយំ អត្តកិលមថានុយោគោ ទុក្ខោ អនរិយោ អនត្ថសញ្ហិតោ ឯតេ តេ ភិក្ខវេ ឧភោ អន្តេ អនុបគម្ម មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ កតមា ច សា ភិក្ខវេ មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សេយ្យថីទំ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ

ប្រការនោះគឺ) ការប្រកបរឿយ ៗ នូវសេចក្ដីជាប់ជំពាក់ដោយកាមសុខ ក្នុងកាមទាំងឡាយណា ដែលជាធម៌ថោកទាប ជារបស់អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជ្ជន មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ (មួយ) ការប្រកបរឿយ ៗ នូវសេចក្ដីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឯង ឲ្យលំបាកណា តែងនាំមកនូវសេចក្ដីទុក្ខ មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ (មួយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទា (គឺសេចក្ដីប្រតិបត្តិយ៉ាងកណ្ដាល) មិនប៉ះពាល់នឹងធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ[១] តថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្ដីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ (គឺធ្វើឲ្យកើតសេចក្ដីចេះដឹង) ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មជ្ឈិមាបដិបទានោះ ដូចម្ដេច ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្ដីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន (មជ្ឈិមាបដិបទានោះ) គឺអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដូចម្ដេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនោះគឺ សេចក្ដីឃើញត្រូវ ១ សេចក្ដីត្រិះរិះត្រូវ ១ វាចាត្រូវ ១ ការងារត្រូវ ១

១ ទីទៃអំពីធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ ។

សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ខោ សា ភិក្ខវេ មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។

[១៤] ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ ជាតិបិ ទុក្ខា ជរាបិ ទុក្ខា ព្យាធីបិ[១] ទុក្ខា មរណម្បិ ទុក្ខំ អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ សង្ខិត្តេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ទុក្ខា ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខសមុទយោ[២] អរិយសច្ចំ យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា នន្ទិរាគសហគតា តត្រ តត្រាភិនន្ទិនី សេយ្យថីទំ

---

១ ព្យាធីបិ ទុក្ខាតិ ឥទំ បទំ វិភង្គេ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសបាលិយំ ន អាគតំ តេនេវ វិសុទ្ធិមគ្គេបិ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសេ តំ ន ឧទ្ទិដ្ឋំ ។ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តន្តបាលិយំយេវ បន ឧបលព្ភតិ ។ តស្មា តត្ថេវិមស្ស វចនេ អញ្ញត្ថ ច អវចនេ ការណំ វិមំសិតព្វំ ។ ឥមស្មិញ្ច ឋានេ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសាបិ ទុក្ខាតិ វិភង្គេ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសេ អាគតំ ឥធ បន តំ នត្ថិ ។ តត្ថាបិ ការណំ បរិយេសិតព្វន្តិ តតិយសារត្ថទីបនីដីកា ។ ២ សព្វត្ថ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចន្តិ ទិស្សតិ ។ តម្បន ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ បាលិយា ន សមេតិ ។ តេនាយំ អម្ហាកំ អនុមតិយា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ១ សេចក្ដីព្យាយាមត្រូវ ១ ស្មារតីត្រូវ ១ ការតម្កល់ចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទានេះឯង ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្ដីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចដើម្បីនិព្វាន ។

[១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏សេចក្ដីទុក្ខនេះឯងហៅថា អរិយសច្ច គឺកំណើត (ទាំង ៤ មានជលាពុជៈជាដើម) ជាកងទុក្ខ ១ សេចក្ដីចាស់គ្រាំគ្រាជាកងទុក្ខ ១ ពួកជំងឺតម្កាត់ជាកងទុក្ខ ១ សេចក្ដីស្លាប់ជាកងទុក្ខ ១ ដំណើរប្រសប់ចូលដោយសត្វ និងសង្ខារមិនជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាកងទុក្ខ ១ សេចក្ដីព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយជាកងទុក្ខ ១ បុគ្គលប្រាថ្នាវត្ថុណាមិនបានវត្ថុនោះ (ដូចបំណង) ជាកងទុក្ខ ១ បើពោលដោយសង្ខេប ឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ (មានរូបខន្ធជាដើម) ជាកងទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុជាដែនកើតនៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច គឺតណ្ហា[១]នេះឯង ជាធម្មជាតិនាំសត្វឲ្យកើតទៀត ប្រកបដោយសេចក្ដីរីករាយ និងសេចក្ដីត្រេកត្រអាល ជាធម្មជាតិ នាំសត្វឲ្យត្រេកត្រអាលនៅក្នុងភពនោះ ៗ (ឬក្នុងអារម្មណ៍នោះ ៗ)

១ តណ្ហា ប្រែថា ចំណង់ សេចក្ដីប្រាថ្នា សេចក្ដីអន្ទះអន្ទែង សេចក្ដីច្រួលច្រាល់ សម្រេក ។

កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខនិរោធោ[១] អរិយសច្ចំ យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខនិរោធ-គាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សេយ្យថីទំ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។

[១៨] ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បរិញ្ញាតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ

---

១ សព្វត្ថ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចន្តិ ទិស្សតិ ។ តម្បន ទុក្ខនិរោធ-គាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ បាលិយា ន សមេតិ ។ តេនាយំ អម្ហាកំ សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

តណ្ហានោះដូចម្តេច តណ្ហានោះគឺ កាមតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកាមភព) ១ ភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរូបភពនិងអរូបភព) ១ វិភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងភពសូន្យ[១]) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីរលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងនិព្វានធម៌ ជាសភាវៈនឿយណាយ និងរំលត់ដោយមិនមានសេសសល់ ជាសភាវៈលះបង់ត្រវែងចោល ជម្រុះចោល មិនអាល័យ ត្រង់តណ្ហានោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នោះដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ ការតម្កល់ចិត្តត្រូវ ១ ។

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា កងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា

---

១ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និងដីកាថា តម្រេកប្រកបដោយកាមគុណទាំង ៥ យ៉ាង ហៅថា កាមតណ្ហា តម្រេកក្នុងរូបភព និងអរូបភព តម្រេកប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យក្នុងឈាននិងសស្សតទិដ្ឋិ ហៅថា ភវតណ្ហា តម្រេកប្រកបដោយឧច្ឆេទទិដ្ឋិ គឺយល់ថា សត្វស្លាប់ទៅសូន្យ ហៅថា វិភវតណ្ហា ។

អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចំ បហាតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បហីនន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធោ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា

កង៍ទុក្ខនោះឯង៍ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច បុគ្គលគួរកំណត់ដឹង៍ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៍ឡាយ ចក្ខុកើតឡើង៍ហើយ ញាណកើតឡើង៍ហើយ បញ្ញាកើតឡើង៍ហើយ វិជ្ជាកើតឡើង៍ហើយ ពន្លឺកើតឡើង៍ហើយ ដល់តថាគត ក្នុង៍ធម៌ទាំង៍ឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុង៍កាលពីមុនមកថា កង៍ទុក្ខនោះឯង៍ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានកំណត់ដឹង៍ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៍ឡាយ ចក្ខុកើតឡើង៍ហើយ ញាណកើតឡើង៍ហើយ បញ្ញាកើតឡើង៍ហើយ វិជ្ជាកើតឡើង៍ហើយ ពន្លឺកើតឡើង៍ហើយ ដល់តថាគត ក្នុង៍ធម៌ទាំង៍ឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុង៍កាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើង៍នៃកង៍ទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដូច្នេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៍ឡាយ ពន្លឺកើតឡើង៍ហើយ ដល់តថាគតថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើង៍នៃកង៍ទុក្ខនោះឯង៍ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដែលបុគ្គលគួរលះបោល ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៍ឡាយ ចក្ខុកើតឡើង៍ហើយ ញាណកើតឡើង៍ហើយ បញ្ញាកើតឡើង៍ហើយ វិជ្ជាកើតឡើង៍ហើយ ពន្លឺកើតឡើង៍ហើយ ដល់តថាគត ក្នុង៍ធម៌ទាំង៍ឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុង៍កាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើង៍នៃកង៍ទុក្ខនោះឯង៍ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលលះបោលហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៍ឡាយ ចក្ខុកើតឡើង៍ហើយ ញាណកើតឡើង៍ហើយ បញ្ញា

៣៣

មហាខន្ធកេ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តតិវិធញ្ញាណំ

ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធោ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ឆិកតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ភាវិតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ

កើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវនិព្វាននេះឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់និព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរចម្រើន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើត

អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។

[១៦] យាវកីវញ្ច មេ ភិក្ខវេ ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវន្តិបរិវដ្តំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ ន សុវិសុទ្ធំ អហោសិ នេវ តាវាហំ ភិក្ខវេ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធឹ អភិសម្ពុទ្ធោ[១] បច្ចញ្ញាសឹ ។ យតោ ច ខោ មេ ភិក្ខវេ ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវន្តិបរិវដ្តំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ សុវិសុទ្ធំ អហោសិ អថាហំ ភិក្ខវេ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធឹ អភិសម្ពុទ្ធោ បច្ចញ្ញាសឹ ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ

១ ម. ឱ. អភិសម្ពុទ្ធោតិ ។

ឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវនិព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ (ការដឹងការឃើញ) តាមពិត មានបរិវដ្ដៈ ៣ មានអាការៈ ១២ យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ៤ នេះរបស់តថាគត នៅមិនទាន់បរិសុទ្ធត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក៏មិនទាន់ប្ដេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោកនិងព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណ-ព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្សត្រឹមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ តាមពិត មានបរិវដ្ដៈ ៣ មានអាការៈ ១២ យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ៤ នេះរបស់តថាគតបរិសុទ្ធហើយ ក្នុងកាលណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគតប្ដេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្ស ក្នុងកាលនោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ទស្សនកិច្ចគឺការដឹង កើតឡើងដល់តថាគតថា វិមុត្តិ (គឺអរហត្តផល) របស់តថាគត

អកុប្បា មេ វិមុត្តិ[១] អយមន្តិមា ជាតិ នត្ថិទានិ បុនព្ភវោតិ[២] ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មឹ ភញ្ញមានេ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទចាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

[១៧] បវត្តិតេ ច ភគវតា ធម្មចក្កេ ភុម្មា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ឯតម្ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ ។ ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា ចាតុម្មហារាជិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ។

---

១ អម្ហាកំ បោត្ថកំ ឋបេត្វា សព្វត្ថ ចេតោវិមុត្តីតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ សោ ន យុជ្ជតិ ។ កស្មា ។ ន កេវលំ ចេតោវិមុត្តិ ឥធ អធិប្បេតា បញ្ញា វិមុត្តិបិ ឥធ គហិតា ។ ២ ឥតោ បរំ ឥទមវោច ភគវា អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តីតិ ឱរោបិយបោត្ថកេ អាគតំ ។ អញ្ញត្ថ បន ន ទិស្សតិ ។ អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ បន សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។ តតិយសារត្ថទីបនីយម្បិ ឥមស្មឹ សុត្តន្តេ អវណ្ណេត្វា អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ វណ្ណិតំ ។ អាទិត្តបរិយាយេ បន សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។ ឥមស្មឹ ច អាទិត្តបរិយាយេ ច អវចនេ អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ ច វចនេ ការណំ បរិយេសិតព្វំ ។

មិនកម្រើកឡើយ ជាតិនេះផុតត្រឹមនេះហើយ តពីនេះទៅ ភពថ្មីមិនមានឡើយ ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងសំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ធម្មចក្ខុ[១] (ភ្នែកឃើញធម៌) ដ៏ប្រាសចាកធូលីគឺរាគាទិក្កិលេស ប្រាសចាកមន្ទិល (គឺទិដ្ឋិនិងវិចិកិច្ឆា) បានកើតឡើងដល់កោណ្ឌញ្ញភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

[១៧] ក៏កាលបើព្រះធម្មចក្ក ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ (គឺទ្រង់សំដែងដូចគេបង្វិល) (យ៉ាងនេះ) ហើយ ភុម្មទេវតាទាំងឡាយបន្លឺនូវសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្កហ្នឹងមិនមានចក្កដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តី ក្នុងលោក មិនអាចបដិវត្ត (កែប្រែ) បានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវ័ន ជិតក្រុងពារាណសី ។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានចាតុម្មហារាជិកៈទាំងឡាយឮសំឡេងរបស់ភុម្មទេវតាទាំងឡាយហើយក៏បន្លឺនូវសំឡេង (ថាដូចគ្នា) ។

---

១ សារត្ថទីបនីដីកាថា ធម្មចក្ខុនោះ បានខាងមគ្គ ៣ ខាងក្រោម គឺសោតាបត្តិមគ្គ ១ សកទាគាមិមគ្គ ១ អនាគាមិមគ្គ ១ តែក្នុងអដ្ឋកថា ធម្មចក្កថា ធម្មចក្ខុក្នុងទីនេះ សំដៅយកសោតាបត្តិមគ្គតែម្យ៉ាង ។

ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា តាវតឹសា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ។ បេ ។ យាមា ទេវា... តុសិតា ទេវា ... និម្មានរតី ទេវា... បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវា... ព្រហ្មកាយិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ។ ឯតម្ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ ។ ឥតិហ តេន ខណេន[១] តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ ។ អយញ្ច ទសសហស្សី លោកធាតុ សង្កម្បិ សម្បកម្បិ សម្បវេធិ ។ អប្បមាណោ ច ឧឡារោ ឱភាសោ លោកេ បាតុរហោសិ អតិក្កម្ម ទេវានំ ទេវានុភាវំ[២] ។ អថខោ ភគវា ឧទានំ[៣] ឧទានេសិ អញ្ញាសិ វត ភោ កោណ្ឌញ្ញោ អញ្ញាសិ វត ភោ កោណ្ឌញ្ញោតិ ។ ឥតិហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ត្វេវ[៤] នាមំ អហោសិ ។

---

១ ឥតោ បរំ ឱ.ម. បោត្ថកេសុ តេន លយេនាតិ អត្ថិ ។ ២ យេភុយ្យេន ឥតិសទ្ទោ បក្ខិត្តោ ។ សោ សមាបន្នោ ទដ្ឋព្វោ ។ ៣ ឱ. ម. ឥមំ ឧទានំ ។ ៤ ឱ. ម. អញ្ញាតកោណ្ឌញ្ញោ ។

ទេវតានៅក្នុងស្ថានតាវត្តិង្សទាំងឡាយ ឮសំឡេងរបស់ចាតុម្មហារាជិកៈ ទេវតាទាំងឡាយហើយក៏បន្លឺនូវសំឡេង (ថាដូចគ្នា) ។ បេ ។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានយាមទាំងឡាយ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតុសិតទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថាននិម្មានរតីទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថានបរនិម្មិតវសវត្តីទាំងឡាយ... ទេវតាដែលរាប់ក្នុងពពួកនៃព្រហ្មទាំងឡាយក៏បន្លឺនូវសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្កហ្នឹងមិនមានចក្កដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តី ក្នុងលោកមិនអាចនឹងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី ។ សំឡេង (គងរំពង) ក៏លាន់ឮឡើងទៅដរាបដល់ព្រហ្មលោកក្នុងខណៈនោះ ក្នុងមួយរំពេចនោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ រីឯលោកធាតុទាំងមួយហ្មឺននេះ ក៏កក្រើករំពើកញាប់ញ័រ ។ ទាំងពន្លឺភ្លឺធំទូលាយប្រមាណមិនបានកន្លងលើសអានុភាពរបស់ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កើតប្រាកដឡើងក្នុងលោក ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្លឺនូវឧទានវាចាថា អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ ។ ព្រោះហេតុនោះពាក្យថា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈនេះឯង ក៏បានជាប់ជានាមរបស់ព្រះកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុដ៏មានអាយុ ។

[១៨] អថខោ អាយស្មា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច លភេយ្យាហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យំ ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯហិ ភិក្ខូតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ[១] ចរ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[១៩] អថខោ ភគវា តទវសេសេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ អថខោ អាយស្មតោ ច វប្បស្ស អាយស្មតោ ច ភទ្ទិយស្ស ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

---

១ ស្វាក្ខាតេ ធម្មេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[១៨] គ្រានោះ ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុនោះ ។

[១៩] លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដ៏សេស ក្រៅពីអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុនោះដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយធម្មីកថា ធម្មចក្ខុដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់វប្បភិក្ខុដ៏មានអាយុផង ដល់ភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា តទវសេសេ ភិក្ខូ នីហារភត្តោ[១] ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ យំ តយោ ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា អាហរន្តិ តេន ឆព្វគ្គោ យាបេតិ[២] ។ អថខោ អាយស្មតោ ច មហានាមស្ស អាយស្មតោ ច អស្សជិស្ស ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិ-

---

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥមិនា និហារេនាតិ បាឋទ្វយំ អត្ថិ ។ ២ ឆព្វគ្គិយា យាបេន្តីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ វប្បៈនិងភទ្ទិយៈនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្ដីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្ដីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្ដាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្ដា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់វប្បៈនិងភទ្ទិយៈភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។ លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តដែលភក្ខុទាំងឡាយនាំមកអំពីស្រុកមកថ្វាយ ហើយទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាមនិងអស្សជិ ក្រៅពីភិក្ខុបីអង្គគឺ កោណ្ឌញ្ញៈ វប្បៈ ភទ្ទិយៈនោះដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបីអង្គត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនាំមកនូវវត្ថុណា ឥសីទាំង ៦ អង្គ (គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង ៥) ក៏ញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយ

៣៩

មហាខន្ធកេ កោណ្ឌញ្ញាទីនំ ធម្មចក្ខុំ

យមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

ធម្មិកថា ធម្មចក្ខុដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល បានកើតឡើងដល់មហានាមដ៏មានអាយុផង ដល់អស្សជិដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាមនិងអស្សជិនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះបរមសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធវាចានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់មហានាម និងអស្សជិដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[២០] អថខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ រូបំ ភិក្ខវេ អនត្តា ។ រូបញ្ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស ន យិទំ រូបំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ភេថ ច រូបេ ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ រូបំ អនត្តា តស្មា រូបំ អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ រូបេ ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសីតិ ។ វេទនា អនត្តា[១] ។ វេទនា ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស នយិទំ វេទនា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ភេថ ច វេទនាយ ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ វេទនា អនត្តា តស្មា វេទនា អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ វេទនាយ ឯវំ មេ

១ វេទនា ភិក្ខវេ អនត្តាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៤០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូប គឺរាងកាយជាអនត្តាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើរូបនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន រូបនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធគឺជំងឺតម្កាត់ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជារូបចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ វេទនាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណា បើវេទនានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វេទនានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាវេទនាចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញ យ៉ាងនេះទៅ

---

១ ក្នុងដីកាថា រូបំ អនត្តា រូបមិនមែនជារបស់ខ្លួននោះ សេចក្តីថា រូបមិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចចិត្ត ១ មិនមានម្ចាស់ ១ សោះសូន្យ ១ ជាសត្រូវនឹងចិត្ត ១ ។

វេទនា ហោតុ ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសីតិ ។ សញ្ញា[១] អនត្តា ។ សញ្ញា ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស ន យិទំ សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ ។ លព្ភេថ ច សញ្ញាយ ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ សញ្ញា អនត្តា តស្មា សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ សញ្ញាយ ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសីតិ ។ សង្ខារា[២] អនត្តា ។ សង្ខារា ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្សំសុ ន យិទំ សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យុំ លព្ភេថ ច សង្ខារេសុ ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុន្តិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ សង្ខារា អនត្តា តស្មា សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តន្តិ ន ច លព្ភតិ សង្ខារេសុ ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុន្តិ ។ វិញ្ញាណំ[៣] អនត្តា ។ វិញ្ញាណញ្ច

១-២-៣ ឥតោ បរំ ភិក្ខវេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ សញ្ញាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសញ្ញានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សញ្ញានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាសញ្ញាចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ សង្ខារទាំងឡាយមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសង្ខារទាំងឡាយនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សង្ខារទាំងឡាយនេះ ក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ខារទាំងឡាយចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ វិញ្ញាណមិនមែន

ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស ន យិទំ វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ភេថ ច វិញ្ញាណេ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ វិញ្ញាណំ អនត្តា តស្មា វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ វិញ្ញាណេ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសីតិ ។

[២១] តំ កឹ មញ្ញថ ភិក្ខវេ រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ

ជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវិញ្ញាណនេះ ជារបស់ខ្លួនពិតមែន វិញ្ញាណនេះ ក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាវិញ្ញាណចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។

[២១] ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច រូបទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រូបមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នុ៎ះថា

៤៣

មហាខន្ធកេ អនត្តលក្ខណសុត្តអនិច្ចកថា

អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ វេទនា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ[១] ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កាល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ សញ្ញា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កាល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ

១ វេទនាទីសុ បទេសុ តំ កឹ មញ្ញថ ភិក្ខវេតិ វេទនា ភិក្ខវេតិ បាឋោ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វេទនាទៀង ឬមិនទៀង[១] ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេទនាមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សញ្ញាទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សញ្ញាមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវ

---

១ គម្ពីរខ្លះឃើញមានពាក្យសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច គ្រប់ ៗ បទ តាំងពីវេទនាជាដើម រហូតដល់វិញ្ញាណជាទីបំផុត គម្ពីរខ្លះឃើញមានតែពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនា... ដូច្នេះក៏មាន ។

ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ សង្ខារា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កាល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កាល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។

របស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សង្ខារទាំងឡាយទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញនុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វិញ្ញាណទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិញ្ញាណមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញ យ៉ាងនោះទេ ។

[២២] តស្មាតិហ ភិក្ខវេ យង្កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វំ រូបំ នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ[១] យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វា វេទនា នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យា កាចិ សញ្ញា អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វា សញ្ញា នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ

---

១ ឯវមេតំ ខោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងលោកនេះ រូបឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី រូបណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី រូបទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជារូប (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ វេទនាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុ-ប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វេទនាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វេទនាទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវេទនា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ សញ្ញាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោត-គ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សញ្ញាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សញ្ញាទាំងអស់នោះ ក៏គ្រាន់តែជាសញ្ញា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួន

ធម្មំ ។ យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យេ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វេ សង្ខារា នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យង្កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វំ វិញ្ញាណំ នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។

[២៣] ឯវំ បស្សំ ភិក្ខវេ សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ វេទនាយបិ និព្វិន្ទតិ សញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ សង្ខារេសុបិ និព្វិន្ទតិ វិញ្ញាណស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទំ វិរជ្ជតិ វិរាគា វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មឹ វិមុត្តមិតិ[១]

១ វិមុត្តម្ហីបិ បាឋោ ។

របស់អញឡើយ ។ សង្ខារទាំងឡាយឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សង្ខារទាំងឡាយណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សង្ខារទាំងឡាយទាំងអស់នោះ ក៏គ្រាន់តែជាសង្ខារ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំង-ឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះ ដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ វិញ្ញាណឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វិញ្ញាណណា ដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវិញ្ញាណ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកបានស្តាប់ហើយយល់ឃើញយ៉ាងនេះ ក៏នឿយណាយក្នុងរូបផង នឿយណាយក្នុងវេទនាផង នឿយណាយក្នុងសញ្ញាផង នឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយណាយ (យ៉ាងនេះហើយ) ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ចិត្តក៏ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ព្រោះកិរិយាប្រាសចាកតម្រេក

ញាណំ ហោតិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតីតិ ។

[២៤] ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុំ[១] ។ ឥមស្មឹ ច បន វេយ្យាករណស្មឹ ភញ្ញមានេ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចឹសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

បឋមភាណវារំ

[២៥] តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ យសោ នាម កុលបុត្តោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស តយោ បាសាទា ហោន្តិ ឯកោ ហេមន្តិកោ ឯកោ គិម្ហិកោ ឯកោ វស្សិកោ ។

---

១ អភិនន្ទន្តីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

កាលដែលចិត្តផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ ញាណ (របស់អរិយ-សាវកនោះ) ក៏កើតឡើងប្រាកដថា ចិត្ត (របស់អញ) ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ (អរិយសាវកនោះ) ក៏ដឹងច្បាស់ដូច្នេះថា ជាតិ (របស់អញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយធម៌ អញបាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើ អញក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅពីនេះ មិនមាន (ដល់អញ) ឡើយ ។

[២៤] ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់បានសំដែងនូវសូត្រនេះចប់ហើយ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មានចិត្តត្រេកអររីករាយចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់កំពុងត្រាស់សំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង ៥ រូបបានរួចស្រឡះហើយចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ (ថាអញ ថាយើង) ឡើយ ។ ក្នុងសម័យនោះឯង មានព្រះអរហន្ត ៦ អង្គក្នុងលោកជាដំបូង (រាប់ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគផង) ។

ចប់ បឋមភាណវារៈ ។

[២៥] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសីមានកុលបុត្រ (ម្នាក់) ឈ្មោះ យស ជាកូនសេដ្ឋីជាបុគ្គលចម្រើនដោយសេចក្ដីសុខ ។ យសកុល-បុត្រនោះ មានប្រាសាទ ៣ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវរងា ប្រា-សាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវក្ដៅ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង ។

សោ វស្សិកេ បាសាទេ ចត្តារោ មាសេ និប្បុរិសេហិ តុរិយេហិ បរិចារយមានោ ន ហេដ្ឋាបាសាទំ ឱរោហតិ ។ អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតស្ស សមង្គីភូតស្ស បរិចារយមានស្ស បដិកច្ចេវ និទ្ទា ឱក្កមិ បរិជនស្សបិ បច្ឆា និទ្ទា ឱក្កមិ ។ សព្វរត្តិយោ ច តេលប្បទីបោ ឈាយតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ បដិកច្ចេវ បពុជ្ឈិត្វា អទ្ទស សកំ បរិជនំ សុបន្តំ អញ្ញិស្សា កច្ឆេ វីណំ អញ្ញិស្សា កណ្ឋេ មុទិង្គំ អញ្ញិស្សា ឧរេ[១] អាលម្ពរំ អញ្ញំ វិកេសិកំ អញ្ញំ វិខេឡិកំ អញ្ញា[២] វិប្បលបន្តិយោ ហត្ថប្បត្តំ សុសានំ មញ្ញេ ។ ទិស្វានស្ស អាទីនវោ បាតុរហោសិ និព្វិទាយ ចិត្តំ សណ្ឋាសិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ឧទានំ ឧទានេសិ ឧបទ្ទុតំ វត ភោ ឧបស្សដ្ឋំ វត ភោតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ សុវណ្ណបាទុកាយោ អារោហិត្វា យេន និវេសនទ្វារំ តេនុបសង្កមិ ។

---

១ ឱ. ម. កច្ឆេ ។ ២ សព្វត្ថ ន ទិស្សតាយំ បាឋោ អញ្ញត្រ មរម្មបោត្ថកា ។ អយម្បន តំ អនុវត្តិត្វា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

យសកុលបុត្រនោះ មាតាបិតាឲ្យពួកអ្នកភ្លេងតូរ្យតន្ត្រីសុទ្ធសឹងតែស្រីឥតមានបុរសឡើយ ចាំបម្រើអស់កំណត់ ៤ ខែ ក្នុងប្រាសាទសម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង មិនដែលចុះមកកាន់ផ្ទៃប្រាសាទខាងក្រោមទេ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយកាមគុណទាំង ៥ កាលពួកស្រីកំពុងបម្រើ ក៏ដេកលក់ទៅជាមុន ឯជនជាបរិសទ្យក៏ដេកលក់ជាខាងក្រោយ ។ រីឯប្រទីបដែលគេអុចទុកដោយប្រេងតែងឆេះបំភ្លឺទាល់ព្រឹករាល់ ៗ យប់ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រភ្ញាក់ពីនិទ្រាមុនគេបានឃើញជនជាបរិសទ្យរបស់ខ្លួនកំពុងដេកលក់ ស្រីខ្លះមានពិណានៅត្រង់ក្លៀក ស្រីខ្លះមានស្គរសម្ភោរនៅត្រង់ក ស្រីខ្លះមានស្គរធំនៅក្បែរទ្រូង ស្រីខ្លះមានសក់រំសាយ ស្រីខ្លះមានទឹកមាត់ហូរហៀរ ស្រីខ្លះកំពុងមមើ (យស-កុលបុត្របានឃើញជនជាបរិសទ្យរបស់ខ្លួន) ហាក់ដូចជាព្រៃស្មសានមកប្រាកដក្នុងកណ្ដាប់ដៃ ។ យសកុលបុត្រនោះ លុះបានឃើញហើយកើតសេចក្ដីជិនឆ្អន់ចិត្ត ក៏បិតនៅស៊ប់ក្នុងសេចក្ដីនឿយណាយ ។ ទើបយសកុលបុត្របន្លឺនូវឧទានវាចា (ដោយសេចក្ដីសង្វេគ) ថា ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ជំពាក់វាក់វិនណាស់តើ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រពាក់ទ្រនាប់ជើងមាសដើរសំដៅទៅកាន់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។

អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរឹសុ មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយមកាសិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន នគរទ្វារំ តេនុបសង្កមិ ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរឹសុ មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយមកាសិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន ឥសិបតនំ មិគទាយោ តេនុបសង្កមិ ។

[២៦] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ចង្កមា ឱរោហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ភគវតោ អវិទូរេ ឧទានំ ឧទានេសិ ឧបទ្ទុតំ វត ភោ ឧបស្សដ្ឋំ វត ភោតិ ។ អថខោ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ ឯតទវោច ឥទំ ខោ យស អនុបទ្ទុតំ ឥទំ អនុបស្សដ្ឋំ

អមនុស្ស[១] ទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការផ្ទះជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទ្វារព្រះនគរ ។ អមនុស្សទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការផ្ទះ ជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ឥសិបតនមិគទាយវ័ន ។

[២៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងសម័យព្រឹកព្រាងស្វាងរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្រ្កមក្នុងទីវាល ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញយសកុលបុត្រដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏យាងចេញអំពីកន្លែងចង្ក្រមហើយ គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកស្រាប់ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្របន្លឺនូវឧទានវាចា (ដោយសេចក្ដីសង្វេគ) ក្នុងទីជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ឱហ្ន៎ (ទីនុ៎ះ) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនុ៎ះ) ជំពាក់វាក់វិនណាស់តើ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងយសកុលបុត្រថា ម្នាលយស ទីនេះឯង

---

១ អមនុស្ស សព្ទនេះ ប្រែថា សត្វដែលមិនមែនជាមនុស្ស គឺទេវតា បិសាច ។ ល ។ តែក្នុងទីនេះសំដៅសេចក្ដីចំពោះទេវតា ។

ឯហិ យស និសីទ ធម្មំ តេ ទេសេស្សាមីតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ឥទំ កិរ អនុបទ្ទុតំ ឥទំ អនុបស្សដ្ឋន្តិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ សុវណ្ណបាទុកាហិ ឱរោហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស ភគវា អនុបុព្វី-កថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គ-កថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ យសំ កុលបុត្តំ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គ-ចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេ-សនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ យសស្ស កុលបុត្តស្ស

មិនប្រេបូកប្រេបល់ ទីនេះមិនជំពាក់វាក់វិនទេ ម្នាលយស មកណេះ មកអង្គុយ (ឯណេះ) តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នក ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏រីករាយអណ្តែតចិត្តដោយគិតឃើញថា ឮថា ទីនេះមិនប្រេបូកប្រេបល់ ទីនេះមិនជំពាក់វាក់វិន (គិតដូច្នេះហើយ) ក៏ដោះទ្រនាប់ជើងមាសចេញ ដើរតម្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះយសកុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា ព្រះអង្គសំដែងអនុបុព្វីកថា ដូចម្តេច គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា សីលកថា សគ្គកថា និងទោសនៃកាមទាំងឡាយ ដ៏លាមកដ៏សៅហ្មងនិងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវយសកុលបុត្រថាមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ កាលនោះ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ។ ធម្មតា សំពត់សស្អាតមិនជិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅគឺធ្យូង ឬល័ក្តខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល

តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

[២៧] អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស មាតា បាសាទំ អភិរុហិត្វា យសំ កុលបុត្តំ អបស្សន្តី យេន សេដ្ឋី គហបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋឹ គហបតឹ ឯតទវោច បុត្តោ តេ គហបតិ យសោ ន ទិស្សតីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ចតុទ្ទិសា អស្សទូតេ ឧយ្យោជេត្វា សាមញ្ញេវ យេន ឥសិបតនំ មិគទាយោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ សេដ្ឋី គហបតិ សុវណ្ណបាទុកានំ និក្ខេបំ ទិស្វាន តញ្ញេវ អនុគមា[១] ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេដ្ឋឹ គហបតឹ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ។ ទិស្វាន ភគវតោ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរេយ្យំ យថា សេដ្ឋី គហបតិ ឥធ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ ន បស្សេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរេសិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

១ ឱ. អនុគមាសិ ។

ក៏កើតឡើងដល់យសកុលបុត្រក្នុងកន្លែងអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

[២៧] គ្រានោះ មាតារបស់យសកុលបុត្រឡើងទៅកាន់ប្រាសាទ មិនបានឃើញយសកុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅរកសេដ្ឋីគហបតិ (ជាស្វាមី) លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ប្រាប់សេដ្ឋីគហបតិថា បពិត្រគហបតិ យសកុមារជាកូនរបស់អ្នកមិនឃើញទេ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីបញ្ជូនបម្រើទៅដោយសេះក្នុងទិសទាំង ៤ ខ្លួនឯងក៏ដើរសំដៅទៅកាន់ឥសិបតនមិគទាយវន ។ សេដ្ឋីគហបតីបានឃើញដានទ្រនាប់ជើងមាស (ស្បែកជើងមាស) លុះឃើញហើយក៏ដើរទៅតាមដានទ្រនាប់ជើងនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញច្បាស់នូវសេដ្ឋីគហបតីដើរមកអំពីចម្ងាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធបរិវិតក្កថា តថាគតគួរធ្វើឥទ្ធាភិសង្ខារ[១] មិនឲ្យសេដ្ឋីគហបតីដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះ ឃើញយសកុលបុត្រ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តាក់តែងនូវឥទ្ធាភិសង្ខារមានសភាពដូច្នោះហើយ ។ កាលនោះ សេដ្ឋីគហបតីក៏ដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

---

១ សំដែងឫទ្ធិមិនឲ្យឃើញ (បំបាំង) ។

ភគវន្តំ ឯតទវោច អបិ[១] ភន្តេ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ បស្សេយ្យាតិ ។ តេនហិ គហបតិ និសីទ អប្បេវ នាម ត្វំ ឥធ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ បស្សេយ្យាសីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ឥធេវ កិរាហំ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ បស្សិស្សាមីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស ភគវា អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ សេដ្ឋឹ គហបតឹ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ

១ ម. អបិនុ ។

ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញយសកុលបុត្រដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតិ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកអង្គុយសិនចុះ បើអ្នកអង្គុយក្នុងទីនេះ មុខជានឹងឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ។ គ្រានោះសេដ្ឋីគហបតិនឹកសង្ឃឹមថា ឮថា បើអញអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង គង់នឹងបានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ហើយក៏ត្រេកអររីករាយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសេដ្ឋីគហបតិអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា សេដ្ឋីគហបតីមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តខ្ពស់មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ធម្មទេសនាណា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់ក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះគឺ ទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះឯង ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាត មិនជិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ

រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ[១] ឯវមេវំ[២] ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ

១ ឱ. ទក្ខិន្តីតិ ។ ២ ឯវមេវាតិ សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។

គឺផ្សង់ ឬល័ក្តខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយល្អ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សេដ្ឋីគហបតីក្នុងទីអង្គុយនោះថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានជៀជាក់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លាហានមិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្ងារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកបេញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់បុរសអ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺនូវប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុទាំងឡាយនឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ សោ ច លោកេ បឋមំ ឧបាសកោ អហោសិ តេវាចិកោ ។

[២៨] អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បិតុនោ ធម្មេ ទេសិយមានេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ច-វេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យសស្ស ខោ កុលបុត្តស្ស បិតុនោ ធម្មេ ទេសិយមានេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អ-ភព្វោ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អាគារិកភូតោ យន្នូនាហំ តំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា

ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកអ្នកដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។ ឯសេដ្ឋីគហបតីនោះ (បាននាមបញ្ញត្តិថា) តេវាចិកឧបាសក (គឺជាឧបាសកដល់តេវាចិកសរណគមន៍) ជាដំបូងក្នុងលោក ។

[២៨] គ្រានោះ យសកុលបុត្រ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវភូមិធម៌ដែលខ្លួនឃើញហើយ ដែលខ្លួនត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យសកុលបុត្រកាលដែលតថាគតកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវថ្នាក់នៃធម៌ដែលខ្លួនឃើញហើយ ត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទាន ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) មិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីភាវៈជាគ្រហស្ថ ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចកាលនៅយរាវាសក្នុងកាលពីមុនទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតរម្ងាប់នូវឥទ្ធាភិសង្ខារ[១] (គឺរំសាយឫទ្ធិ ឬស្រាយឫទ្ធិ) នោះចេញ ។ គ្រានោះ

១ គឺព្រះអង្គធ្វើឲ្យសេដ្ឋីគហបតិបានឃើញយសកុលបុត្រ (គឺបង្ហាញ ឬបញ្ចេញខ្លួនយសកុលបុត្រឲ្យបិតាឃើញ) ។

តំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ភេសិ ។ អទ្ទសា ខោ សេដ្ឋី គហបតិ យសំ កុលបុត្តំ និសិន្នំ ទិស្វាន យសំ កុលបុត្តំ ឯតទវោច មាតា តេ តាត យស បរិទេវសោកសមាបន្នា[១] ទេហិ មាតុយា[២] ជីវិតន្តិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ភគវន្តំ ឧល្លោកេសិ ។ អថខោ ភគវា សេដ្ឋឹ គហបតឹ ឯតទវោច តំ កឹ មញ្ញសិ គហបតិ យសស្ស កុលបុត្តស្ស សេខេន ញាណេន សេខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា តស្ស យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ភព្វោ នុ ខោ យសោ គហបតិ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អាគារិកភូតោតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ យសស្ស ខោ គហបតិ កុលបុត្តស្ស សេខេន ញាណេន សេខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា តស្ស យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ

---

១ ឱ. បរិទេវ សោកសម្បន្នា ។ ម. បរិទេវិ សោកសម្បន្នា ។ ២ ឱ. មាតុ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានរំសាយឥទ្ធាភិសង្ខារនោះហើយ ។ សេដ្ឋីគហបតី បានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅ (ក្នុងទីនោះ) លុះឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងយសកុលបុត្រថា នៃយស មាតារបស់អ្នកមានសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ចូរអ្នកឲ្យជីវិតដល់មាតារបស់អ្នកផង ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ងើបមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងសេដ្ឋីគហបតីថា ម្នាលគហបតិ អ្នកឯងសំគាល់យសកុលបុត្រនោះថា ដូចម្តេចទៅ ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណ និងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះថា យសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកដឹងហើយ ចិត្ត (របស់យសកុលបុត្រនោះ) ក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្នាលគហបតី យស (នេះ) គួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីភាវៈថោកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅជាឃរាវាសក្នុងកាលពីមុនដែរឬទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ហេតុនេះមិនគួរទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតី យសកុលបុត្រ (នេះឯង) ឈ្មោះថា ឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណនិងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះយសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌

អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អភព្វោ ខោ គហបតិ យសោ កុល-
បុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ
អាគារិកភូតោតិ ។ លាភា ភន្តេ យសស្ស កុលបុត្តស្ស
សុលទ្ធំ ភន្តេ យសស្ស កុលបុត្តស្ស យថា យសស្ស
កុលបុត្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អធិ-
វាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា អជ្ជតនាយ ភត្តំ យសេន
កុលបុត្តេន បច្ឆាសមណេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា
តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ភគវតោ អ-
ធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ
អចិរប្បក្កន្តេ សេដ្ឋិម្ហិ គហបតិម្ហិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ល-
ភេយ្យាហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យំ ឧប-
សម្បទន្តិ ។ ឯហិ ភិក្ខូតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ

ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្នាលគហបតី យសកុលបុត្រមិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីភាវៈថោកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅជាយរាវាសក្នុងកាលពីមុនទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យសកុលបុត្រមានលាភហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (អត្តភាពជាមនុស្ស) យសកុលបុត្របានល្អហើយ ព្រោះចិត្តរបស់យសកុលបុត្ររួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រមទាំងយសកុលបុត្រជាបច្ឆា[១]សមណៈផង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយភាវៈស្ងៀមនៅ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយដើរចេញទៅ ។ កាលបើសេដ្ឋីគហបតិចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏យសកុលបុត្រ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមក[២]

១ អ្នកទៅជាមួយ អ្នកតាមហែ ។ ២ អ្នកឯងចូរទៅជាភិក្ខុ ឬចូរក្លាយទៅជាភិក្ខុ ។

៤៧

មហាខន្ធកេ យសស្ស មាតុ បុរាណទុតិយិកាយ ច ធម្មចក្ខុំ

ធម្មោ ចរ ព្រហ្មចរិយន្តិ[១] ។ សា វ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សត្ត លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

យសស្ស បព្វជ្ជា[២] និដ្ឋិតា ។

[២៩] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អាយស្មតា យសេន បច្ឆាសមណេន យេន សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បុរាណទុតិយិកា ច យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តាសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ

---

១ ឥមស្មឹ ឋានេ កត្ថចិ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ បក្ខិត្តំ ។ តម្បន យស្មា តេនាយស្មតា ទុក្ខស្សន្តោ កតោ អហោសិ នត្ថិ តស្ស ឧត្តរឹ ករណីយំ តស្មា អតិរេកន្តិ ទដ្ឋព្វំ ។

២ ឱ. យសបព្វជ្ជា ។

ជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់ថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់យសកុលបុត្រដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៧ អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងគ្រានោះឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះយស ។

[២៩] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ[១] មានព្រះយសដ៏មានអាយុជាបច្ឆាសមណៈ យាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋីគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលសេដ្ឋីក្រាលបម្រុងទុកហើយ ។ គ្រានោះ មាតានិងស្ត្រីជាបុរាណទុតិយិកា[២] របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ នាំគ្នាដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់ស្រីទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា ១ សីលកថា ១

---

១ ក្នុងពេលមុនថ្ងៃរះ ពីព្រហាមឬពីព្រលឹម ។ ២ ប្រពន្ធពីដើម (កាលព្រះយសនៅជាគ្រហស្ថ) ។

សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិ-
លេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា
តា ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តា មុទុចិត្តា វិនីវរណចិត្តា
ឧទគ្គចិត្តា បសន្នចិត្តា អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា
ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ
សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តាសំ តស្មឹយេវាស-
នេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយ-
ធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តា ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា
វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំ-
កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ
ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ

សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ស្រី ទាំងឡាយនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំ-ដែងធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះ អង្គឯង គឺទ្រង់ប្រកាសទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គ-សច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅគួរទទួល ទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិ-មគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងដល់ស្រីទាំងឡាយនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្ម-ជាតទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ស្រីទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ច-ធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយ-សច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តី ក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿ ស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើប ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គ

មហាខន្ធកេ យសស្ស មាតុ បុរាណទុតិយិកា ច ធម្មចក្ខុំ

ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតា មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសិកាយោ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតាតិ ។ តា ច លោកេ បឋមំ ឧបាសិកា អហេសុំ តេវាចិកា ។ អថខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បិតា ច បុរាណទុតិយិកា ច ភគវន្តញ្ច អាយស្មន្តញ្ច យសំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវី ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតោ យសស្ស[១] មាតរញ្ច បិតរញ្ច បុរាណទុតិយិកញ្ច

១ កត្ថចិ បោត្ថកេ យសស្ស កុលបុត្តស្សាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្ងារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកចេញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺនូវប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមានចក្ខុនឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏ដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថា ជាឧបាសិកា ដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។ ឯស្រីទាំងអម្បាលនោះបាននាមបញ្ញត្តិជាឧបាសិកាដល់នូវតេវាចិកាសរណាគមន៍ ជាដំបូងក្នុងលោក ។ គ្រានោះ បិតាមាតានិងស្រីជាបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គាសព្រះដ៏មានព្រះភាគនិងព្រះយសដ៏មានអាយុ ដោយខាទនីយភោជ-នីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ ដោយដៃខ្លួនឯង ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ហើយ (សំគាល់) នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលឆាន់ហើយ មានព្រះហស្តលែងលូកចុះក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយចុះក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់មាតាបិតា និងស្រីជាបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ

ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[៣០] អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស ចត្តារោ គិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋីនំ កុលានំ បុត្តា វិមលោ សុពាហុ បុណ្ណជិ គវម្បតិ យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោតិ ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ ន សា ឱរកា បព្វជ្ជា យត្ថ យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោតិ ។ តេ យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ តេ ចត្តារោ គិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ

ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[៣០] (លំដាប់នោះ) មានគ្រហស្ថ ៤ នាក់ជាសម្លាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ គឺឈ្មោះ វិមលៈ ១ សុពាហុ ១ បុណ្ណជិ ១ គវម្បតិ ១ ជាបុត្រពួកត្រកូលសេដ្ឋីនិងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី បានឮដំណឹងថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ លុះសម្លាញ់ទាំងនោះ បានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ) ហើយ ទើបត្រិះរិះដូច្នេះថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់ថោកទាបដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់ថោកទាបឡើយ ។ សម្លាញ់ទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំសម្លាញ់គ្រហស្ថទាំង ៤ នាក់នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ

មហាខន្ធកេ យសចតុគ្គិហិសហាយកប្បព្វជ្ជា

ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ ឯតទវោច ឥមេ មេ ភន្តេ ចត្តារោ គិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋីនំ កុលានំ បុត្តា វិមលោ សុពាហុ បុណ្ណជិ គវម្បតិ ឥមេ ភគវា ឱវទតុ អនុសាសតូតិ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិ-លេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មឹយេ-វាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ

លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបទូលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សម្លាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គជាគ្រហស្ថ ៤ នាក់នេះ ឈ្មោះ វិមល: ១ សុពាហុ ១ បុណ្ណជិ ១ គវម្បតិ ១ ជាកូនពួកត្រកូលសេដ្ឋី និងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី (ជាមួយគ្នា) សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅសម្លាញ់អម្បាលនេះឲ្យទាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំងឡាយនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង ៤ នាក់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅគឺធ្យូងឬល័ក្តខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញ

សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ តេសំ ភគវតោ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចឹសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកាទស លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

ចតុគ្គិហិសហាយកប្បព្វជ្ជា និដ្ឋិតា ។

ជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ បុរសទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លាមិនបាច់ជឿ ស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃឡើយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងអម្បាលនេះគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅដោយធម្មីកថា ក៏មានចិត្តផុតចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ១១ អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងកាលនោះឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់គ្រហស្ថជាសម្លាញ់គ្នា ៤ នាក់ ។

មហាខន្ធកេ យសបញ្ញាសមត្តគិហិសហាយកវត្ថុ

[៣១] អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស បញ្ញាសមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្វានុបុព្វកានំ កុលានំ បុត្តា យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោតិ ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ ន សា ឱរកា បព្វជ្ជា យត្ថ យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោតិ ។ តេ យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ តេ បញ្ញាសមត្តេ គិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា

មហាខន្ធកៈ រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយស

[៣១] មានគ្រហស្ថជាសម្លាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ ប្រមាណ ៥០ នាក់ (ទៀត) ជាអ្នកនៅក្នុងជនបទ (ស្រុកក្រៅ) ជាកូននៃពួកត្រកូលទាំងឡាយ មានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស[១] បានឮដំណឹងច្បាស់ថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្ដប់សំពត់កាសាយៈ ចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ លុះជនទាំងនោះ បានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ) ហើយក៏ត្រិះរិះដូច្នេះថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកសំពត់កាសាយៈចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់ថោកទាបដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់ថោកទាបឡើយ ។ បុរសទាំង ៥០ នាក់នោះ នាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំគ្រហស្ថ ជាសំឡាញ់ទាំង ៥០ នាក់នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាប

---

១ គឺត្រកូលមានជីដូនជីតាជាលំដាប់ត ៗ គ្នាមកច្រើនជួរ ។

យសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមេ មេ ភន្តេ បញ្ញាសមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្វានុបុព្វកានំ កុលានំ បុត្តា ឥមេ ភគវា ឱវទតុ អនុសាសតូតិ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា

ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រហស្ថជាសម្លាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គមានប្រមាណ ៥០ នាក់ទាំងនេះ ជាអ្នកនៅក្នុងជនបទ ជាបុត្រនៃពួកត្រកូលមានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឱវាទ ប្រៀនប្រដៅសម្លាញ់ទាំងអម្បាលនេះ ឲ្យទាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង ៥០ នាក់នោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្ដែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់ដោយរបស់ខ្មៅ គឺធ្យូង ឬល័ក្តខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃមានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងនោះក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ បុរស

៦៤

វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ តេសំ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចឹសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកសដ្ឋី លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

មហាខន្ធកៈ និយាយអំពីព្រះអរហន្ត ៦១ ព្រះអង្គ

ទាំង ៥០ នាក់នោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លាហាន មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ដោយធម្មីកថា ចិត្តក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយឥតមានជាប់ជំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៦១ អង្គកើតឡើងក្នុងលោក ក្នុងកាលនោះឯង ។

[៣២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ មុត្តាហំ ភិក្ខវេ សព្វបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា តុម្ហេបិ ភិក្ខវេ មុត្តា សព្វបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា ចរថ ភិក្ខវេ ចារិកំ[១] ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ មា ឯកេន ទ្វេ អគមិត្ថ ទេសេថ ភិក្ខវេ ធម្មំ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេថ សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស

១ ជនបទចារិកន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៣២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយទើបត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី[១] ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី[២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសោតក៏បានរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ដែរ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរត្រាច់ទៅកាន់ចារិក (គឺស្រុក និងនិគម និងរាជធានី ហើយសំដែងធម៌) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់ជនជាច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅពីរនាក់តាមផ្លូវមួយជាមួយគ្នាឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសំដែងធម៌ឲ្យពីរោះបទដើមបទកណ្តាល និងបទចុង អ្នកទាំងឡាយចូរប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធប្រកបដោយអត្ថ និងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ទាំងអស់ សត្វទាំងឡាយដែលមានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែក ក៏មានសត្វទាំងនោះ នឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គផល) ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌ សត្វ

១ កាមគុណទាំង ៥ ដ៏ជាទិព្វរបស់ទេវតា ។ ២ កាមគុណទាំង ៥ ជារបស់មនុស្ស ។

៦៧

អញ្ញាតាពេ អហម្បិ ភិក្ខវេ យេន ឧរុវេលា សេនានិ-
គមោ តេនុបសង្កមិស្សាមិ ធម្មទេសនាយាតិ ។

[៣៣] អថខោ មារោ បាបិមា យេន ភគវា តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

ពទ្ធោសិ សព្វបាសេហិ
យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មហាពន្ធនពទ្ធោសិ
ន មេ សមណ មោក្ខសីតិ ។
មុត្តោហំ សព្វបាសេហិ
យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មហាពន្ធនមុត្តោម្ហិ
និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ ។

ទាំងឡាយអ្នកបម្រុងត្រាស់ដឹងធម៌គង់នឹងមាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគតក៏នឹងចូលទៅកាន់សេនានិគម[១] ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ដើម្បីសំដែងធម៌ដែរ ។

[៣៣] គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយគាថាថា

បពិត្រព្រះសមណៈ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំងពួង ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី គឺព្រះអង្គជាបុគ្គលជាប់ចំពាក់ដោយចំណងដ៏មាំ ព្រះអង្គមិនរួចអំពីវិស័យរបស់ខ្ញុំឡើយ ។

ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា នែក្រុងមារ អ្នកជាសត្វដ៏ថោកទាប តថាគតរួចហើយចាកអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី គឺតថាគតជាបុគ្គលរួចស្រឡះហើយចាកចំណងដ៏មាំ អ្នកឯងសោតក៏តថាគតនាំចេញអំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់ហើយ) ។

---

១ ក្នុងតតិយសារត្ថទីបនីដីកាមហាវគ្គពន្យល់ថា សេនានិគមនោះជាប្រទេសជាទីនៅរបស់សេនាទាហានពីបឋមកល្បមក ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅថា សេនានិគម ។ សេនានិគមនេះហើយ ដែលជាស្រុករបស់បិតានាងសុជាតា ដែលថ្វាយមធុបាយាសដល់ព្រះអង្គជាដំបូង ។

អដ្ដលិក្ខចរោ ចាសោ
យ្ហាយំ ចរតិ មានសោ
តេន តំ ពន្ធយិស្សាមិ[១]
ន មេ សមណា មោក្ខសីតិ ។
រូចា សទ្ទា គន្ធា រសោ
ផោដ្ឋព្វា ច មនោរមា
ឯត្ថ មេ វិគតោ ឆន្ទោ
និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ ។

អថខោ មារោ ចាបិមា ជានាតិ មំ ភគវា ជានាតិ មំ សុគតោតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ តត្ថេវន្តរធាយិ ។

មារកថា និដ្ឋិតា ។

[៣៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នា-នាទិសា នានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្ប-ទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា នេ បព្វាជេស្សតិ

១ ឱ. ម. ពាធយិស្សាមិ ។

ក្រុងមារក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ណា ដែលត្រាច់ទៅក្នុងអាកាស អន្ទាក់នេះឯងគឺឆន្ទរាគដែលត្រាច់ ទៅក្នុងចិត្ត (របស់សត្វ) ខ្ញុំនឹងទាក់ព្រះអង្គដោយអន្ទាក់គឺឆន្ទ-រាគនោះ ព្រះអង្គគង់មិនរួច (អំពីវិស័យ) របស់ខ្ញុំទេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមារជាសត្វដ៏ថោកទាប រូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈ ជាគ្រឿងតម្រេកក្នុងចិត្តនៃ សត្វ ចំណង់របស់តថាគតក្នុងអារម្មណ៍ មានរូបជាដើម នេះ ប្រាសចាកអស់ហើយ អ្នកឯងសោតក៏តថាគតនាំចេញ អំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់ហើយ) ។ លំដាប់នោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់កើតទុក្ខតូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគស្គាល់អញ ព្រះសុគតស្គាល់អញ រួចក៏អន្តរធានបាត់ទៅ អំពីកន្លែងនោះឯង ។

ចប់ មារកថា ។

[៣៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជា-បេក្ខបុគ្គល[១]ផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គល[២]ផង អំពីទិសផ្សេង ៗ

---

១ អ្នកសម្លឹងយកនូវបព្វជ្ជា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាសាមណេរ ។ ២ អ្នកសម្លឹងយកនូវឧបសម្បទា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាភិក្ខុ ។

៦៩

ឧបសម្បាទេស្សតីតិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា នេ បព្វាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ អនុជានេយ្យំ តុម្ហេវ ទានិ ភិក្ខវេ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧបសម្បាទេថាតិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស

អំពីជនបទផ្សេង ៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ (ចំពោះព្រះអង្គ) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ ទ្រង់សម្ងំនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានព្រះតម្រិះក្នុងព្រះហឫទ័យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលផង អំពីទិសផ្សេង ៗ អំពីជនបទផ្សេង ៗ (មកកាន់សំណាក់តថាគត) ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះ ៗ ក្នុងជនបទនោះ ៗ ចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះដំណើរនេះទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញចាកការសម្ងំនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយព្រះអង្គឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃរួចធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតថាគត នៅក្នុងទីស្ងាត់សម្ងំក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងទីនេះ

បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា នេ បព្វាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ អនុជានេយ្យំ តុម្ហេវ ទានិ ភិក្ខវេ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧបសម្បាទេថាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តុម្ហេវ ទានិ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧបសម្បាទេថាតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បព្វាជេតព្វោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ សង្ឃំ

ក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងចិត្តកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុទាំង-ឡាយតែងនាំមកនូវបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង នូវឧបសម្បទាបេក្ខ-បុគ្គលទាំងឡាយផង អំពីទិសផ្សេង ៗ អំពីជនបទផ្សេង ៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងឲ្យបព្វជ្ជា នឹងឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះ ៗ ក្នុងជនបទនោះ ៗ ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះ ៗ ក្នុងជនបទនោះ ៗ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទាយ៉ាងនេះ ។ កុលបុត្រនោះ ភិក្ខុគប្បីកោរសក់និងពុកមាត់ឲ្យជាដំបូង ហើយឲ្យស្លៀកសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយ រួចឲ្យពាក់ចីពរឆៀងស្មាម្ខាងឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចប្រាប់ថា អ្នកចូរពោលពាក្យយ៉ាងនេះ[១] ថាខ្ញុំព្រះករុ-ណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថាមានសេចក្ដីបំពេញទៀតថា អាត្មាពោលនូវពាក្យណា អ្នកចូរពោលតាមនូវពាក្យនោះ ។

សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ តីហិ សរណគមនេហិ បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទន្តិ ។

តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បទាកថា និដ្ឋិតា ។

[៣៤] អថខោ ភគវា វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ មយ្ហំ ខោ ភិក្ខវេ យោនិសោ មនសិការា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរា វិមុត្តិ អនុប្បត្តា អនុត្តរា វិមុត្តិ សច្ឆិកាតា តុម្ហេបិ ភិក្ខវេ យោនិសោ មនសិការា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរំ វិមុត្តឹ អនុបាបុណាថ អនុត្តរំ វិមុត្តឹ សច្ឆិករោថាតិ ។

សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដង៏ផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដង៏ផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដង៏ផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដង៏ផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដង៏ផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដង៏ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៏ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបព្វជ្ជានិង៏ឧបសម្បទាដោយត្រៃសរណគមន៍ទាំង៏ឡាយនេះ ។

ឧបសម្បទាកថា ដោយត្រ័យសរណគមន៍ ចប់ ។

[៣៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នៅចាំវស្សារួចហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង៏ឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំង៏ឡាយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរតថាគតបានសម្រេចហើយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរតថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយបានធ្វើទុកក្នុង៏ចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អជាឧបាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង៏ឡាយ ចំណែកអ្នកទាំង៏ឡាយក៏បានសម្រេចនូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដោយបានធ្វើទុកក្នុង៏ចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អជាឧបាយ ។

អថខោ មារោ បាបិមា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

ពទ្ធោសិ មារបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មារពន្ធនពទ្ធោសិ ន មេ សមណា មោក្ខសីតិ ។

មុត្តោហំ មារបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មារពន្ធនមុត្តោម្ហិ និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ ។

អថខោ មារោ បាបិមា ជានាតិ មំ ភគវា ជានាតិ មំ សុគតោតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ តត្ថេវន្តរធាយិ ។

[៣៦] អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ឧរុវេលា តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលពាក្យជាគាថា នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ទាំងឡាយណា ៗ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី ព្រះអង្គជាប់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយចំណងរបស់មារ ព្រះអង្គមិនរួច (អំពីវិស័យ) ខ្ញុំឡើយ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមារជាសត្វដ៏លាមក អន្ទាក់ទាំងឡាយណា ៗ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី តថាគតរួចស្រឡះហើយចាកអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ តថាគតរួចហើយចាកចំណងរបស់មារ អ្នកឯងសោតក៏តថាគតនាំចេញចាកពុតកំណាច (គឺតថាគតផ្ចាញ់ផ្ចាល) ហើយ ។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តបាបកើតទុក្ខតូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្គាល់អញ ព្រះសុគតទ្រង់ស្គាល់អញ ហើយក៏អន្តរធានបាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង ។

[៣៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងក្រុងពារាណសីគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិក ក្នុងឧរុវេលា

៧៣

មហាខន្ធកេ ភទ្ទវគ្គិយសហាយកវត្ថុ

អថខោ ភគវា មគ្គា ឱក្កម្ម យេន អញ្ញតរោ វនសណ្ឌោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ វនសណ្ឌំ អជ្ឈោគាហេត្វា អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។

តេន ខោ បន សមយេន តឹសមត្តា ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា សបជាបតិកា តស្មឹ[១] វនសណ្ឌេ បរិចារេន្តិ ។ ឯកស្ស បជាបតិ នាហោសិ ។ តស្សត្ថាយ វេសី អានីតា អហោសិ ។ អថខោ សា វេសី តេសុ បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ ភណ្ឌំ អាទាយ បលាយិត្ថ ។ អថខោ តេ សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តា តំ ឥត្ថឹ គវេសន្តា តំ វនសណ្ឌំ អាហិណ្ឌន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អបិ ភន្តេ ភគវា ឥត្ថឹ[២] បស្សេយ្យាតិ ។ កឹ បន វោ កុមារា ឥត្ថិយាតិ ។ ឥធ មយំ ភន្តេ

---

១ ឱ. តស្មឹយេវ ។ ២ ឱ. ម. ឯកំ ឥត្ថឹ ។

ប្រទេស ។ កាលនោះ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចុះចាកផ្លូវសំដៅទៅកាន់ដងព្រៃមួយ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ ។

សម័យនោះឯង ពួកភទ្ទវគ្គិយកុមារប្រមាណ ៣០ នាក់ជាសម្លាញ់នឹងគ្នា ព្រមទាំងភរិយា កំពុងឲ្យភរិយាបម្រើ (ដោយកាម) ក្នុងដងព្រៃនោះ ។ មានកុមារម្នាក់ឥតភរិយានឹងគេ ។ ទើបកុមារទាំងនោះទៅនាំយកស្រីពេស្យា (ស្រីផ្កាមាស) ម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារដែលឥតភរិយានោះ ។ លំដាប់នោះឯង កាលដែលកុមារទាំងនោះប្រហែសធ្វេសកំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះបានលួចយកភណ្ឌៈ[១] រត់បាត់ទៅ ។ កាលនោះ កុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះខ្វល់ខ្វាយដល់កុមារជាសម្លាញ់ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរទៅកាន់ដងព្រៃនោះបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ទើបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឃើញស្រី (ម្នាក់) ដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកុមារទាំងឡាយ ចុះអ្នកត្រូវការអ្វី ដោយស្រី (នោះ) ។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

១ បង្វេច ឬទ្រព្យ ។

តឹសមត្តា ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា សបជាបតិកា ឥមស្មឹ វនសណ្ឌេ បរិចារយិម្ហា ឯកស្ស បជាបតិ នាហោសិ តស្សត្ថាយ វេសី អានីតា អហោសិ អថខោ សា ភន្តេ វេសី អម្ហេសុ បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ ភណ្ឌំ អាទាយ បលាយិត្ថ តេន មយំ ភន្តេ សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តា តំ ឥត្ថឹ គវេសន្តា ឥមំ វនសណ្ឌំ អាហិណ្ឌាមាតិ ។ តំ កឹ មញ្ញថ វោ កុមារា កតមំ នុ ខោ តុម្ហាកំ វរំ យំ វា តុម្ហេ ឥត្ថឹ គវេសេយ្យាថ យំ វា អត្តានំ គវេសេយ្យាថាតិ ។ ឯតទេវ ភន្តេ អម្ហាកំ វរំ យំ មយំ អត្តានំ គវេសេយ្យាមាតិ ។ តេនហិ វោ កុមារា និសីទថ ធម្មំ វោ ទេសេស្សាមីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វីកថំ កថេសិ

ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាប្រមាណ ៣០ នាក់ជាពួកដ៏ចម្រើន ជាសម្លាញ់នឹងគ្នា នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេសនេះមានភរិយាគ្រប់ ៗ គ្នា បានឲ្យភរិយាបម្រើក្នុងដងព្រៃនេះ ឯកុមារជាសម្លាញ់ម្នាក់មិនមានភរិយានឹងគេឡើយ យើងខ្ញុំបាននាំយកស្រីពេស្យាម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារជាសម្លាញ់នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលយើងខ្ញុំប្រហែសធ្វេសកំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះ ក៏លួចយកភណ្ឌៈរត់បាត់ទៅក្នុងពេលនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ យើងខ្ញុំជាសម្លាញ់នឹងគ្នាខ្វល់ខ្វាយដល់កុមារជាសម្លាញ់ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរមកកាន់ដងព្រៃនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកុមារទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់រឿងនោះដូចម្តេច អ្នកទាំងឡាយគួរស្វែងរកស្រីប្រសើរជាង ឬគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង ។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកុមារទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយអង្គុយមកសិនចុះ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់ពួក

៧៤

មហាខន្ធកេ ភទ្ទវគ្គិយសហាយកានំ ធម្មចក្ខុំ

សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ

ភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងចំពោះព្រះអង្គ គឺសំដែងទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតា សំពត់ស្អាតប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅគួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលក៏កើតឡើងដល់ភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលមានកិរិយាកើតឡើង ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លាហានមិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯវំ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

ភទ្ទវគ្គិយសហាយកានំ វត្ថុ និដ្ឋិតំ ។

ទុតិយភាណវារំ ។

[៣៧] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ឧរុវេលា តទវសរិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលាយំ តយោ ជដិលា បដិវសន្តិ ឧរុវេលកស្សបោ នទីកស្សបោ គយាកស្សបោតិ ។ តេសុ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ បញ្ចន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ ។ នទីកស្សបោ ជដិលោ តិណ្ណំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ ។ គយាកស្សបោ ជដិលោ ទ្វិន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ ។

យើងខ្ញុំគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតបានសំដែងល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ភទ្ទវគ្គិយភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

ចប់ រឿងពួកភទ្ទវគ្គិយភិក្ខុជាសម្លាញ់នឹងគ្នា ។

ទុតិយភាណវារៈ ចប់ ។

[៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរសំដៅទៅកាន់ឧរុវេលាប្រទេស ។ សម័យនោះឯង ជដិល ៣ នាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នា) គឺឧរុវេលកស្សប ១ នទីកស្សប ១ គយាកស្សប ១ អាស្រ័យនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស (នោះ) ។ បណ្តាជដិលទាំងនោះ មានជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិល ៥០០ នាក់ ។ ជដិលឈ្មោះនទីកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិល ៣០០ នាក់ ។ ជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ

៧៧

អថខោ ភគវា យេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វសេយ្យាម ឯករត្តឹ អគ្យាគារេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ អបិច ខោ ចណ្ឌោត្ថ ណាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វសេយ្យាម ឯករត្តឹ អគ្យាគារេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ អបិច ខោ ចណ្ឌោត្ថ ណាគ-រាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេ-ឋេសីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វសេយ្យាម ឯក-រត្តឹ អគ្យាគារេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ អបិច ខោ ចណ្ឌោត្ថ ណាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ

ជាកំពូលជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិល ២០០ នាក់ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជដិល ឈ្មោះឧរុវេលកស្សប លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែថាក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះ វាបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជាគម្រប់បីដងទៀតថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយ ជាសត្វកាច

ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ អប្បេវ[១] មំ ន វិហេឋេយ្យ ឥង្ឃ ត្វំ កស្សប អនុជានាហិ អគ្យា-គារន្តិ ។ វិហរ មហាសមណ យថាសុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា អគ្យាគារំ បវិសិត្វា តិណសន្ថរកំ បញ្ញាបេត្វា និសីទិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតឹ ឧបដ្ឋបេត្វា ។

[៣៨] អថខោ សោ នាគោ អទ្ទស ភគវន្តំ បវិដ្ឋំ ទិស្វាន ទុក្ខី ទុម្មនោ បធូបាសិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ឥមស្ស នាគស្ស អនុបហច្ច ឆវិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច នហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ជញ្ច តេជសា តេជំ បរិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា បធូបាសិ ។ អថខោ សោ នាគោ មក្ខំ អសហមានោ បជ្ជលិ ។ ភគវាបិ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា បជ្ជលិ ។ ឧភិន្នំ

១ អប្បេវនាមាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប នាគរាជនោះបៀតបៀនយើងមិនបានទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់យើងចុះ) ។ ឱរុវេលកស្សបតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គចូរនៅតាមសប្បាយចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយក្រាលនូវកម្រាលស្មៅគង់ផ្គត់ភ្នែន តាំងកាយដ៏ត្រង់តម្កល់សតិឆ្ពោះមុខទៅកាន់កម្មដ្ឋាន ។

[៣៨] គ្រានោះ នាគនោះ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចូលទៅ លុះឃើញហើយ កើតទុក្ខ តូចចិត្ត ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការនេះគួរតថាគត កុំបៀតបៀនស្បែកសម្បុរថ្ងៃ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់ សរសៃឆ្អឹង និងខួរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគរាជនេះឲ្យសោះ ហើយគ្រាន់តែគ្របសង្កត់តេជះ (របស់នាគរាជ) ដោយតេជះរបស់តថាគតចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងឥទ្ធាភិសង្ខារមានសភាពដូច្នោះហើយ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយតបទៅវិញ ។ ចំណែកនាគនោះអត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់ចូលឈានមានតេជោធាតុជាអារម្មណ៍ ហើយទ្រង់បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើងដែរ ។ កាលបើអ្នកមានឫទ្ធិ

សញ្ជោតិភូតានំ[១] អគ្យាគារំ អាទិត្តំ វិយ ហោតិ សម្បជ្ជលិតំ សញ្ជោតិភូតំ[២] ។ អថខោ តេ ជដិលា អគ្យាគារំ បរិវារេត្វា ឯវមាហំសុ អភិរូបោ វត ភោ មហាសមណោ នាគេន វិហេឋិយតីតិ ។ អថខោ ភគវា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន តស្ស នាគស្ស អនុបហច្ច ឆវិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច នហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ជញ្ច តេជសា តេជំ បរិយាទយិត្វា បត្តេ បក្ខិបិត្វា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ទស្សេសិ អយន្តេ កស្សប នាគោ បរិយាទិន្នោ អស្ស តេជសា តេជោតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចណ្ឌស្ស នាគរាជស្ស ឥទ្ធិមតោ អាសីវិសស្ស ឃោរវិសស្ស តេជសា តេជំ បរិយាទយិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៣៩] នេរញ្ជរាយ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលមវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វិហរេមុ

១-២ សជ្ជោតិភូតានំ សជ្ជោតិភូតន្តិបិ បាឋា ។

ទាំងពីរ បណ្ដាលពន្លឺភ្លើងឲ្យភ្លឺព្រោងព្រាយឡើងហើយ ឯរោងភ្លើង ក៏រុង-រឿងភ្លឺសន្ធោសន្ធៅឡើងហាក់ដូចជាភ្លើងឆេះ ។ លំដាប់នោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ នាំគ្នាចោមរោមរោងភ្លើងហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱសមណៈមានរូបល្អម្ល៉េះ ឥឡូវត្រូវនាគរាជបៀតបៀន ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទ្រង់មិនបានប៉ះពាល់ស្បែកក្រៅ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់សរសៃឆ្អឹង និងខួរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគនោះ ទ្រង់គ្របសង្កត់តេជះដោយតេជះហើយទ្រង់ចាប់នាគច្រកក្នុងបាត្រ (នាំយកទៅ) បង្ហាញដល់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប នេះនាគរបស់អ្នកឯង តថាគតបានគ្របសង្កត់តេជះរបស់វា ដោយតេជះតថាគតហើយ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំងមានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា (ព្រះអង្គ) អាចគ្របសង្កត់តេជះរបស់នាគជាសត្វកាច មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក ដោយតេជះ (របស់ព្រះអង្គបាន) តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៣៩] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទ្រង់ប្រថាប់នៅ) ជិតឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ជរា ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សបៈ បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ តថាគតសុំនៅក្នុងរោងភ្លើង

អជ្ជុណ្ហោ អគ្គិសរណម្ហីតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ ផាសុកាមោ ច[១] តំ និវារេមិ ចណ្ឌេត្ថ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។

អប្បេវ មំ ន វិហេឋេយ្យ ឥង្ឃ ត្វំ កស្សប អនុ-ជានាហិ អគ្យាគារន្តិ ។

ទិន្នន្តិ នំ វិទិត្វា អភិតោ[២]
បាវិសិ ភយមតីតោ ។
ទិស្វា ឥសឹ បវិដ្ឋំ អហិនាគោ[៣]
ទុម្មនោ បធូបាសិ ។
សុមនមានសោ[៤] ន វិមនោ
មនុស្សនាគោបិ តត្ថ បធូបាសិ ។
មក្ខញ្ច អសហមានោ
អហិនាគោ បាវកោវ បជ្ជលិ ។

---

១ ឱ. ផាសុកាមោវ ។ ២ ឱ. អសម្ភីតោ ។ ៣ ឯត្ថន្តរេ ទុក្ខីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. សុមានសោ ។

ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ១ ថ្ងៃសិន ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា អើមហា-សមណៈ ខ្ញុំមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំប្រាថ្នាសេចក្តីសប្បាយ ទើបឃាត់ព្រះអង្គថា ក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គឡើយ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សបៈ ឯនាគនោះមិនអាចបៀតបៀនតថាគតបានទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់តថាគតចុះ) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ឧរុវេលកស្សបព្រមឲ្យ
ហើយព្រះអង្គមិនតក់ស្លុត ឥតមានកោតញញើតទើបយាង
ចូលទៅ ។ ពស់ជាអហិនាគបានឃើញព្រះអង្គយាង
ចូលទៅក៏តូចចិត្ត ទើបបណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ ។
ឯព្រះសម្ពុទ្ធជាមនុស្សនាគ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យរីករាយ
ឥតមានសេចក្តីអាក់អន់ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញក្នុង
ទីនោះដែរ ។ ចំណែកអហិនាគអត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិន
បាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង ដូចជាភ្លើងធម្មតា ។

តេជោធាតុកុសលោ មនុស្សនាគោបិ តត្ថ[១] បជ្ជលិ ។
ឧភិន្នំ សញ្ជោតិភូតានំ អគ្យាគារំ ឧទិច្ចរេ ។
ជដិលា អភិរូបោ វត ភោ មហាសមណោ នាគេន វិហេឋិយតីតិ ភណន្តិ ។

អថ រត្តិយា អច្ចយេន អហិនាគស្ស[២] អច្ចិយោ ន ហោន្តិ ។
ឥទ្ធិមតោ បន បិតា អនេកវណ្ណា អច្ចិយោ ហោន្តិ ។
នីលា អថ លោហិតកា[៣] មញ្ជេដ្ឋា បីតកា ផលិក-
វណ្ណាយោ អង្គីរសស្ស កាយេ អនេកវណ្ណា អច្ចិយោ ហោន្តិ ។
បត្តម្ហិ ឱទហិត្វា អហិនាគំ ព្រាហ្មណស្ស ទស្សេសិ
អយំ តេ កស្សប នាគោ បរិយាទិន្នោ អស្ស តេជសា តេជោតិ[៤] ។
អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវតោ ឥមិនា

---

១ ម. តត្ថេវ ។ ២ ឱ. ម. ហាតា នាគស្ស ។ ៣ ឱ. លោហិតិកា ។ ៤ នេវញ្ជរាយ ភគវាតិអាទិគាថាយោ បច្ឆា បក្ខិត្តាតិ តព្វណ្ណនាយំ វុត្តំ ។

ឯមនុស្សនាគទ្រង់ផ្លាសក្នុងឈាន មានតេជោធាតុជាអារម្មណ៍ ក៏បណ្តាលឲ្យឆេះឡើងក្នុងទីនោះដែរ ។ កាលបើអ្នកមានឫទ្ធិទាំងពីរបណ្តាលឲ្យភ្លឺព្រោងព្រាយឡើងព្រមគ្នាហើយ ពួកជដិលក៏ចោមរោមរោងភ្លើង ។ ជដិលទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ឱ មហាសមណៈ មានរូបល្អម្ល៉េះ ឥឡូវត្រូវនាគបៀតបៀន ។

លុះរាត្រីកន្លងទៅ ហើយរស្មីរបស់អហិនាគក៏រលត់សូន្យទៅ ។ ឯរស្មីមានពណ៌ច្រើនរបស់ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានឫទ្ធិក៏តាំងនៅដដែល ។ រស្មីមានពណ៌ច្រើនគឺ ខៀវខ្លះ ក្រហមខ្លះ ហង្សបាទ (ក្រហមទន់)ខ្លះ លឿងខ្លះ ពណ៌ផ្លេកខ្លះ មាននៅក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះសម្ពុទ្ធ ដែលមានព្រះនាមថាអង្គីរស ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ចាប់អហិនាគច្រកក្នុងបាត្រហើយ (នាំទៅ) បង្ហាញព្រាហ្មណ៍ថា នែកស្សបៈ នេះនាគរបស់អ្នក តថាគតគ្រប សង្កត់តេជះរបស់វា ដោយតេជះតថាគតហើយ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជ្រះថ្លាដោយឥទ្ធិប្បាដិហារ្យនេះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ឥទ្ធិប្បាដិហារិយេន អភិប្បសន្នោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធេវ មហាសមណ វិហរ អហន្តេ ធុវភត្តេនាតិ ។

បឋមំ បាដិហារិយំ ។

[៤០] អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស អស្សមស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។ អថខោ ចត្តារោ មហារាជានោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ទិសា អដ្ឋំសុ សេយ្យថាបិ មហន្តា អគ្គិក្ខន្ធា ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កេ នុ ខោ តេ មហាសមណ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ

ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះ ខ្ញុំនឹងអង្គាសដោយនិច្ចកត្តដល់ព្រះអង្គ ។

ចប់ បាដិហារ្យជាបឋម ។

[៤០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុងទីជិតអាស្រមរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ។ កាលនោះ ទេវតាទាំង ៤ ជាស្តេចធំ មានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបឋិតនៅក្នុងទិសទាំង ៤ មានគួរនោដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់

ឱភាសេត្វា យេន តុំ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ទិសា អដ្ឋំសុ សេយ្យថាបិ មហន្តា អគ្គិក្ខន្ធាតិ ។ ឯតេ ខោ កស្សប ចត្តារោ មហា-រាជានោ យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ ធម្មស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចត្តារោបិ មហារាជានោ ឧបសង្កមិស្សន្តិ ធម្មស្សវនាយ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មឹយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

ទុតិយំ បាដិហារិយំ ។

[៤១] អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ[១] កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភា-សេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហា-អគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច

១ ឱ. អភិក្កន្តវណ្ណា ។ តត្ថ ការណំ បរិយេសិតព្វំ ។

ហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះអង្គហើយ ស្ថិតនៅក្នុងទិសទាំង ៤ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សបៈ ឯអ្នកទាំងនោះគឺស្តេចធំទាំង ៤ ចូលមកគាល់តថាគតដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា អម្បាលមហារាជទាំង ៤ ក៏គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាអរហន្តដូចអញទេ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលក-ស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់ បាដិហារ្យជាគម្រប់ ២ ។

[៤១] គ្រានោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ មានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងធំ ដ៏រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយ ក្នុងកាល

បណីតតរោ ច ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កោ នុ ខោ សោ មហាសមណ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចាតិ ។ ឯសោ ខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិន្ទោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្មស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ឧបសង្កមិស្សតិ ធម្មស្សវនាយ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មឹយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

តតិយំ បាដិហារិយំ ។

យប់មុន ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះអង្គទើបឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានគួរនាដូចជាគំនរភ្លើងធំដ៏រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សបៈ អ្នកនោះហើយគឺ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ចូលមករកតថាគតដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាគង់ចូលមកគាល់ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាអរហន្តដូចអញទេ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់ បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៣ ។

[៤២] អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ អភិក្កន្តាយ រត្តិ-
យា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា
យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវា-
ទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ
បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច ។
អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ច-
យេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ
ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កោ នុ
ខោ សោ មហាសមណ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្ត-
វណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ត្វំ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភា-
ហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចាតិ ។ ឯសោ ខោ
កស្សប ព្រហ្មា សហម្បតិ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្ម-
ស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស
ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុ-
ភាវោ យត្រ ហិ នាម ព្រហ្មា សហម្បតិ ឧបសង្កមិស្សតិ

[៤២] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មមានសម្បុរល្អ បណ្ដាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងធំរុងរឿង និងឧត្ដមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងយប់មុន ៗ ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្ដាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាហ្ន៎ មានពណ៌ល្អបណ្ដាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រ ចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ហើយឋិតនៅក្នុទីដ៏សមគួរ គួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ រុងរឿង និងឧត្ដមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានក្នុងយប់មុន ៗ នោះ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា នៃកស្សប ជននោះឯងគឺសហម្បតិ-ព្រហ្មចូលមករកតថាគត ដើម្បីនឹងស្ដាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំងមានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា អម្បាលសហម្បតិព្រហ្មក៏គង់ចូលមកគាល់

ធម្មស្សវនាយ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មីយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

ចតុត្ថំ បាដិហារិយំ ។

[៤៣] តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ ។ កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិតុកាមា ហោន្តិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ករិស្សតិ មហាសមណស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ អហោ នូន មហាសមណោ ស្វាតនាយ នាគច្ឆេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឧត្តរកុរុំ គន្ត្វា តតោ បិណ្ឌបាតំ អាហរិត្វា

ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៩ ។

[៤៣] សម័យនោះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ។ (ព្រោះថា) ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា ប្រាថ្នានឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើន ចូលមកបូជា ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលឥឡូវនេះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថាជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើនចូលមកបូជា បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥទ្ធិប្បាដិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជន លាភសក្ការៈនឹងចម្រើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញក៏នឹងសាបសូន្យទៅ ឱ មហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះទៅអេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្កៈក្នុងចិត្តរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ទើបទ្រង់យាងទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្វីប នាំយកចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមកអំពី

៨៧

អនោតត្តទហេ បរិភុញ្ជិត្វា តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កឹ នុ ខោ មហាសមណ ហិយ្យោ នាគមាសិ អបិច មយំ តំ សរាម កឹ នុ ខោ មហាសមណោ នាគច្ឆតីតិ ខាទនីយស្ស ច[១] តេ បដិវិសោ ឋបិតោតិ ។ ននុ តេ កស្សប ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ករិស្សតិ មហាសមណស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ អហោ នូន មហាសមណោ ស្វាតនាយ នាគច្ឆេយ្យាតិ សោ ខោ អហំ កស្សប តវ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឧត្តរកុរុំ គន្ត្វា តតោ បិណ្ឌបាតំ អាហរិត្វា អនោតត្តទហេ បរិភុញ្ជិត្វា

១ ឱ. ម. ខាទនីយស្ស ច ភោជនីយស្ស ច ។

ឧត្តរកុរុទ្វីបនោះ ហើយទ្រង់សោយជិតស្រះអនោតត្ត ហើយទ្រង់សម្រាកឥរិយាបថនៅក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ហេតុដូចម្តេចក៏ព្រះអង្គមិនយាងមកក្នុងថ្ងៃម្សិលមិញ ចំណែកខ្ញុំ ៗ តែងរលឹកព្រះអង្គទន្ទឹងចាំមើលផ្លូវថា មហាសមណៈ មិនមកទេ ឬអ្វី ហើយបានទាំងតម្កល់ចំណែកខាទនីយាហារទុក ដើម្បីព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប ក្រែងអ្នកត្រិះរិះដូច្នេះថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះគ្រឿងបូជាធំ នឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថា ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈនិងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើនមកបូជា បើមហាសមណៈ នឹងធ្វើឥទ្ធិប្បាដិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជនឯលាភសក្ការៈ នឹងចម្រើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញ នឹងសាបសូន្យទៅ ឱ មហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកទៅអេះ ដូច្នេះពិតមែនឬទេ នែកស្សប ចំណែកតថាគតឯងបានដឹងសេចក្តីបរិវិតក្កក្នុងចិត្តរបស់អ្នកឯង ដោយចិត្តតថាគត ហើយតថាគតក៏ទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្វីបនាំយកចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមកអំពីទ្វីបនោះរួចឆាន់ជិតស្រះអនោតត្ត ហើយ

តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិន្តិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានិស្សតិ[១] ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មឹយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

បញ្ចមំ បាដិហារិយំ ។

[៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ បំសុកូលំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កត្ថ នុខោ អហំ បំសុកូលំ ធោវេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ បាណិនា បោក្ខរណឹ ខនិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ ធោវតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុខោ អហំ បំសុកូលំ បរិមទ្ទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ

១ បរិជានិស្សតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សម្រាកឥរិយាបថក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈនេះ មានឫទ្ធិខ្លាំងណាស់តើ មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គស្គាល់ចិត្តដោយចិត្តរបស់ព្រះអង្គបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់ បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៥ ។

[៤៤] សម័យនោះឯង សំពត់បង្សុកូល[១] កើតឡើងដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងដូច្នេះថា តថាគតគួរនឹងលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងទីណាអេះ ។ លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាបានជ្រាបពុទ្ធបរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយក៏ជីកស្រះ (មួយ) ដោយដៃឯង ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងស្រះនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់បង្សុកូលនឹងរបស់អ្វីអេះ ។ លំដាប់នោះ

១ សំពត់ដែលជាប់ដោយអាចម៍ដីមានសំពត់ដែលឥតម្ចាស់ជាដើម ។

ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ បរិមទ្ទតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ អាលម្ពិត្វា ឧត្តរេយ្យន្តិ ។ អថខោ កកុធេ អធិវត្ថា ទេវតា ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាខំ ឱនាមេសិ ឥធ ភន្តេ ភគវា អាលម្ពិត្វា ឧត្តរតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេតូតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កឹ នុ ខោ មហាសមណ នាយំ បុព្វេ ឥធ ចោក្ខរណី

សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាជ្រាបចេតោបរិវិតក្ក (ព្រះតម្រិះ) របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្ម ១ ផែនធំមកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបោកគក់សំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ មានទេវតាអាស្រ័យនៅលើដើមថ្កូវជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបបង្អោនមែកថ្កូវឲ្យទាបចុះមកដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងមែកថ្កូវនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្សុ-កូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ ។ ខណៈនោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្ម ១ ផែនធំមកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រដាងហាលសំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា មហាសមណៈ កាលនេះ ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ស្រះបោក្ខរណីនេះពីមុនមិនមានក្នុងកន្លែងនេះ

សាយំ ឥធ បោក្ខរណី នយិមា សិលា បុព្វេ ឧប-
និក្ខិត្តា កេនិមា សិលា ឧបនិក្ខិត្តា នយិមស្ស កកុ-
ធស្ស បុព្វេ សាខា ឱនតា សាយំ សាខា ឱនតាតិ ។
ឥធ មេ កស្សប បំសុកូលំ ឧប្បន្នំ អហោសិ តស្ស
មយ្ហំ កស្សប ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ អហំ
បំសុកូលំ ធោវេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ
ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ បា-
ណិនា បោក្ខរណឹ ខណិត្វា មំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ
ភគវា បំសុកូលំ ធោវតូតិ សាយំ អមនុស្សេន បា-
ណិនា ខណិតា បោក្ខរណី តស្ស មយ្ហំ កស្សប
ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ បរិ-
មទ្ទេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម
ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧប-
និក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ បរិមទ្ទតូតិ សាយំ
អមនុស្សេន និក្ខិត្តា សិលា តស្ស មយ្ហំ កស្សប
ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ អាលម្ពិត្វា ឧត្តរេយ្យន្តិ

ទេ (ឥឡូវនេះ) ស្រះបោក្ខរណីនោះមានក្នុងកន្លែងនេះ ផែនថ្មនេះគេតម្កល់ទុកពីមុនក៏មិនមានដែរ ចុះ (ឥឡូវនេះ) ផែនថ្មនេះ អ្នកណាគេដម្កល់ទុក មែកថ្វាន់នេះកាលពីមុនមិនទាបចុះមកទេ (ក៏ឥឡូវនេះ) មែកថ្វាន់នេះឯងទៅជាទាបចុះមក ព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប សំពត់បង្សុកូលកើតឡើងដល់តថាគតក្នុងទីនេះ នែកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នេះថា តថាគតគួរលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងទីណាហ្ន៎ នែកស្សប (លុះតថាគតរំពឹងយ៉ាងនេះហើយ) លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ក៏ជីកស្រះបោក្ខរណីដោយដៃហើយពោលពាក្យនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងស្រះបោក្ខរណីនេះចុះ ស្រះបោក្ខរណីនេះហើយដែលអមនុស្ស[១] ជីកដោយដៃ នែកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នេះទៀតថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់បង្សុកូលលើអ្វីហ្ន៎ ម្នាលកស្សប កាលនោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគតដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនថ្ម ១ ផ្ទាំងធំមកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបោកគក់សំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះឯងដែលអមនុស្សបានតម្កល់ទុក ម្នាលកស្សប តថាគត រំពឹងដូច្នេះទៀតថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ កស្សប

១ ក្រៅពីជាតិមនុស្ស ក្នុងទីនេះគឺព្រះឥន្ទ្រ ។

អថខោ កស្សប កាកុដេ អធិវត្ថា ទេវតា មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាខំ ឱនាមេសិ ឥធ ភន្តេ ភគវា អាលម្ពិត្វា ឧត្តរតូតិ ស្វាហំ អាហារ-ហត្ថោ កាកុដោ តស្ស មយ្ហំ កស្សប ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិ-វិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេតូតិ សាយំ អមនុស្សេន និក្ខិត្តា សិលាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហា-នុភាវោ យត្រ ហិ នាម សក្កោ ទេវានមិន្ទោ វេយ្យាវច្ចំ ករិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា[១] តស្មឹយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

[៤៥] អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-

១ បរិភុញ្ជិត្វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្នុងកាលនោះ ទេវតាអាស្រ័យនៅលើដើមថ្ងាន់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគតដោយចិត្តរបស់គេ ទើបបង្អោនមែកថ្ងាន់ឲ្យទាបចុះមកដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងមែកថ្ងាន់នេះចុះ ឯដើមថ្ងាន់ក៏ទន់ទោរមកតោងដោយដៃបាន កស្សប តថាគតឯងរំពឹងដូច្នេះទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្សុកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ កស្សប លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគតដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនថ្ម ១ ផ្ទាំងធំមកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រដាងហាលសំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះហើយដែលអមនុស្សគេបានដម្កល់ទុក ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈនេះ មានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែនព្រោះថា អម្បាលសក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាក៏គង់មកធ្វើការបម្រើ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជា ព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហារ របស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

[៤៥] កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេ-លកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

មិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ គច្ឆ ត្វំ កស្សប អាយាមហន្តិ ។ ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា[១] ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេល-កស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ អគ្យាគារេ និសិន្នំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច កតមេន ត្វំ មហាសមណ មគ្គេន អាគតោ អហំ តយា បឋមតរំ បក្កន្តោ សោ ត្វំ បឋ-មតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោតិ ។ ឥធាហំ កស្សប តំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ ឥទំ ខោ កស្សប ជម្ពុផលំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធស-ម្បន្នំ រសសម្បន្នំ សចេ អាកង្ខសិ បរិភុញ្ជាតិ ។ អលំ មហាសមណ ត្វំយេវេតំ អាហរសិ ត្វំយេវេតំ

---
១ ឱ. ជម្ពុយាយំ ។

ក្រាបបង្គំទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលកស្សបៈ អ្នកឯងចូរទៅចុះ តថាគតនឹងទៅក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះបញ្ជូនឧរុវេលកស្សបឲ្យទៅមុនហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ជម្ពូទ្វីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចយាងត្រឡប់មកគង់ក្នុងរោងភ្លើងបានមុនជដិលនោះវិញ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (លុះមកដល់ទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកដល់គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងមុនខ្ញុំភ្លាម ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា កស្សប កាលតថាគតបានបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះហើយ តថាគតទៅកាន់ជម្ពូទ្វីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយតថាគតនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង (នេះ) បានមុនអ្នក កស្សប ផ្លែនេះគឺផ្លែព្រីងមានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូប មានរសឆ្ងាញ់ បើអ្នកចង់បរិភោគ ចូរបរិភោគចុះ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ

បរិភុញ្ជាតិ[១] ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម មំ បឋមតរំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មឹយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ គច្ឆ ត្វំ កស្សប អាយាមហន្តិ ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តស្សា អវិទូរេ អម្ពោ ។ បេ ។ តស្សា អវិទូរេ អាមលកី ។ បេ ។ តស្សា អវិទូរេ ហរីតកី ។ បេ ។

១ ឱ. បរិភុញ្ជាហីតិ ។

ណ្ហើយ (ខ្ញុំអរហើយ) ព្រះអង្គបាននាំមកនូវផ្លែព្រីងនេះ សូមព្រះអង្គសោយផ្លែព្រីងនេះព្រះអង្គឯងចុះ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរិះគិតដូច្នេះថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះកាលព្រះអង្គបញ្ជូនអញមក (ក្នុងទីនេះ) មុនព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ទៅកាន់ជម្ពូទ្វីបដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចត្រឡប់ជាមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង (នេះ) បានមុនអញវិញ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះឯង ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប អ្នកទៅ (មុន) ចុះ តថាគតនឹងទៅ (តាមក្រោយ) ហើយព្រះអង្គយាងទៅកាន់ជម្ពូទ្វីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ក៏ទ្រង់នាំផ្លែស្វាយនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែសម៉ នៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។

តាវត្តឹសំ គន្ត្វា ចារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ អគ្យាគារេ និសិន្នំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច កតមេន ត្វំ មហាសមណ មគ្គេន អាគតោ អហំ តយា បឋមតរំ បក្កន្តោ សោ ត្វំ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោតិ ។ ឥធាហំ កស្សប តំ ឧយ្យោជេត្វា តាវត្តឹសំ គន្ត្វា ចារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ ឥទំ ខោ កស្សប ចារិច្ឆត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធសម្បន្នន្តិ[១] ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម មំ បឋមតរំ ឧយ្យោជេត្វា តាវត្តឹសំ គន្ត្វា ចារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

---

១ ឥទំ ខោ កស្សប បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធសម្បន្នំ សចេ អាកង្ខសិ គណ្ហាតិ ។ អលំ មហាសមណ ត្វំយេវេតំ អាហរសិ ត្វំ យេវេតំ គណ្ហាតិ ឱរោបិយបោត្ថកេយេវ ទិស្សតិ ។

ទ្រង់យាងទៅកាន់ស្ថានតាវត្តិង្សទេវលោក ហើយទ្រង់នាំមកនូវផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស រួចទ្រង់មកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងជាមុន ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង ដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (វេលាមកដល់ក្នុងទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនខ្ញុំវិញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប កាលតថាគតបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះ ហើយតថាគតទៅកាន់ស្ថានតាវត្តិង្ស នាំមកនូវផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនអ្នកឯង កស្សប នេះឯងជាផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្សមានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូបមែន ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គបញ្ជូនអញឲ្យមកមុនព្រះអង្គ រួចព្រះអង្គយាងទៅកាន់ឋានតាវត្តិង្សនាំយកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ហើយមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងនេះបានមុនអញ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

មហាខន្ធកេ ភាតិកជដិលវត្ថុកដ្ឋផាលាទិប្បាដិហារិយំ

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ កដ្ឋានិ ផាលេតុំ ។ អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថា មយំ ន សក្កោម កដ្ឋានិ ផាលេតុន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច ផាលិយន្តុ កស្សប កដ្ឋានីតិ ។ ផា-លិយន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិទេវ បញ្ច កដ្ឋសតានិ ផាលិយឹសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុ-ភាវោ យត្រ ហិ នាម កដ្ឋានិបិ ផាលិយិស្សន្តិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ អគ្គី ឧជ្ជលេតុំ ។ អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាស-មណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថា មយំ ន សក្កោម អគ្គី ឧជ្ជ-លេតុន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ

[៤៦] *សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្ដីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកចេញបាន ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនអាចនឹងពុះឧសឲ្យបែកបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះគឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សបអ្នកចូរពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកទៅ ។ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គធ្វើឧសទាំងឡាយឲ្យបែកឲ្យទាន ។ ចំណែកឧសទាំង ៥០០ ដុំក៏បែកព្រមគ្នាតែម្ដង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនឹងបំបែកឧសទាំងឡាយចេញបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។*

[៤៧] *សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្ដីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះគឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ*

ឯតទវោច ឧជ្ជលិយន្តុ កស្សប អគ្គីតិ ។ ឧជ្ជលិយន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិំទេវ បញ្ច អគ្គិសតានិ ឧជ្ជ-លឹសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯត-ទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភា-វោ យត្រ ហិ នាម អគ្គីបិ ឧជ្ជលិយិស្សន្តិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិត្វា ន សក្កោន្តិ អគ្គី វិជ្ឈាបេតុំ ។ អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហា-សមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថា មយំ ន សក្កោម អគ្គី វិជ្ឈាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច វិជ្ឈាយន្តុ កស្សប អគ្គីតិ ។ វិជ្ឈាយន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិំទេវ បញ្ច អគ្គិសតានិ វិជ្ឈាយឹសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ

ភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរបង្កាត់ភ្លើងទៅ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រ មហាសមណៈ សូមព្រះអង្គបង្កាត់ឲ្យទាន ។ ភ្លើងទាំង ៥០០ គំនរ ក៏ឆេះ ឡើងព្រមគ្នាតែម្តង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរំពឹង យ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះ ថា ព្រះអង្គធ្វើភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅ មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ធ្វើសេចក្តីគោរព ភ្លើងទាំងឡាយរួចហើយ មិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយ ឲ្យរលត់វិញ បាន ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងមិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិល ឈ្មោះឧរុវេល-កស្សបថា នែកស្សបៈ អ្នកចូរលត់ភ្លើងទាំងឡាយទៅ ។ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គលត់ភ្លើង ទាំងឡាយឲ្យទាន ។ ភ្លើងទាំង ៥០០ គំនរក៏រលត់ព្រមគ្នាតែម្តង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ

មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម អគ្គីបិ វិជ្ឈាយិស្សន្តិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៩] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមថាតសមយេ នជ្ជា នេរញ្ជរាយំ និមុជ្ជន្តិបិ ឧម្មុជ្ជន្តិបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជម្បិ ករោន្តិ ។ អថ ខោ ភគវា បញ្ចមត្តានិ មន្ទាមុខិសតានិ អភិនិម្មិនិ យត្រ តេ ជដិលា ឧត្តរិត្វា វិសិព្វេសុំ ។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថាយិមា មន្ទាមុខិយោ និម្មិតាតិ ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម តាវ ពហូ មន្ទាមុខិយោបិ[១] អភិនិម្មិនិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

១ ឱ. មហាមន្ទាមុខិយោ ។

នេះមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា ព្រះអង្គអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងនោះ នាំគ្នាមុជចុះខ្លះ ងើបឡើងខ្លះ ធ្វើនូវការមុជចុះ និងងើបឡើងខ្លះ ក្នុងស្ទឹងនេរញ្ជរា ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះខ្លាំង ប្រហែលជា ៨ រាត្រីក្នុងចន្លោះខែទាំងពីរ[១] ជាពេលត្រជាក់មាននៅក្នុងហេមន្តរដូវ ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ធ្លាប់នាំគ្នាឡើងមកហើយអាំងភ្លើងក្នុងកន្លែងណា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និម្មិតចង្ក្រានប្រមាណ ៥០០ ទុកក្នុងកន្លែងនោះ ។ ឯជដិលអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះ-រិះយ៉ាងនេះថា ចង្ក្រានទាំងនេះគេរៀបចំទុក ដោយហេតុណា ហេតុនោះគឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ លំដាប់នោះជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនិម្មិតចង្ក្រានទុកបានច្រើន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

---

១ គឺ ៤ រាត្រីខាងចុងខែមាឃ ៤ រាត្រីខាងដើមខែផល្គុណរួមជា ៨ រាត្រី ។

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន មហាអកាលមេឃោ ចាវស្សិ មហាឧទកវាហកោ សញ្ជាយិ ។ យស្មឹ បទេសេ ភគវា វិហរតិ សោ បទេសោ ឧទកេន ឱត្ថតោ ហោតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា[១] មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ មា ហេវ ខោ មហាសមណោ ឧទកេន វុឡ្ហោ អហោសីតិ ។ នាវាយ សម្ពហុលេហិ ជដិលេហិ សទ្ធឹ យស្មឹ បទេសេ ភគវា វិហរតិ តំ បទេសំ អគមាសិ ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥទំ នុ ត្វំ មហាសមណាតិ ។ អាម អហមស្មិ[២] កស្សបាតិ ភគវា វេហាសំ

---

១ ឱ. ឧស្សារេត្វា ។ ២ ឱ. អយមហមស្មិ ។ ម. អហមស្មិ ។

[៩០] សម័យនោះឯង មានភ្លៀងធំពុំជួកាលបង្អុរចុះមក មានជំនន់ធំពាសពេញទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនោះទឹកលិចអស់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា បើមានហេតុយ៉ាងនេះ គួរតែតថាគតធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញដោយជុំវិញ ហើយដើរចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាសក្នុងទីកណ្តាលទឹកនោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គក៏ធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញរួចទ្រង់ចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាស ក្នុងទីកណ្តាលទឹក (នោះឯង) ។ កាលនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប គិតថា មហាសមណៈ សូមកុំឲ្យលង់ទឹកឡើយ ។ លុះឧរុវេលកស្សបគិតហើយទើបឡើងជិះទូកទៅមួយអន្លើដោយជដិលទាំងឡាយជាច្រើននាក់ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសដែលព្រះអង្គគង់នៅនោះ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញព្រះអង្គ ហើយយាងចង្រ្កមលើផែនដីដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាស ក្នុងទីកណ្តាលទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា អើកស្សប តថាគតនៅក្នុងទីនេះឯង

អព្ភុគ្គន្ត្វា ជាវាយ បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សប-
បស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហា-
សមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ឧទកំបិ នប្ប-
វាហិស្សតិ[១] ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។
[៤១] អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ចិរំបិ ខោ
ឥមស្ស មោឃបុរិសស្ស ឯវំ ភវិស្សតិ មហិទ្ធិកោ ខោ
មហាសមណោ មហានុភាវោ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា
យថា អហន្តិ យន្នូនាហំ ឥមំ ជដិលំ សំវេជេយ្យន្តិ ។
អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច នេវ
ខោ ត្វំ កស្សប អរហា នាបិ អរហត្តមគ្គំ សមាបន្នោ
សាបិ តេ បដិបទា នត្ថិ យាយ ត្វំ អរហា វា អស្សសិ
អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នោ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ
ជដិលោ ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ
ឯតទវោច លភេយ្យាហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ

១ ឱ. នប្បវិហិស្សតិ ។

ហើយព្រះអង្គក៏ហោះឡើងទៅឯអាកាស ហើយទ្រង់ចុះទៅគង់ក្នុងទូក (ក្នុងមួយរំពេចនោះឯង) ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប រំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា អម្បាលទឹកក៏គង់នឹងមិនលិចព្រះអង្គ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៥១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះបរិវិតក្កដូច្នេះថា មោឃបុរសនេះត្រិះរិះយ៉ាងនេះយូរណាស់មកហើយថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតធ្វើជដិលនេះ ឲ្យកើតសេចក្តីសង្វេគ (ស្លុតចិត្ត) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប អ្នកឯងមិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ អ្នកមិនទាន់បានដល់អរហត្តមគ្គទេ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងនឹងជាអរហន្ត ឬៗ ថា ជាបុគ្គលដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គដោយបដិបទា[១] ណា បដិបទានោះមិនមានដល់អ្នកទេ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ

១ សេចក្តីប្រតិបត្តិ ។

លភេយ្យាមិ ឧបសម្បទន្តិ ។ ត្វំ ខោសិ កស្សប បញ្ចន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ តេបិ តាវ អបលោកេហិ យថា តេ មញ្ញិស្សន្តិ តថា ករិស្សន្តីតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ យេន តេ ជដិលា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ជដិលេ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ យថា ភវន្តោ មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូតិ ។ ចិរបដិកា មយំ ភោ មហាសមណេ អភិប្បសន្នា សចេ ភវំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សតិ សព្វេ វ មយំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមាតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ

គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សប អ្នកឯងជានាយកជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិលទាំងឡាយប្រមាណ ៥០០ រូប អ្នកត្រូវប្រាប់ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ជាមុនសិន បើជដិលទាំងអម្បាលនោះគេយល់យ៉ាងណា គេក៏នឹងធ្វើយ៉ាងនោះដែរ ។ កាលនោះ ជដិលឧរុវេលកស្សបដើរចូលទៅរកជដិលជាកូនសិស្សទាំងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបប្រាប់ជដិលទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) អ្នកទាំងឡាយយល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាអ្នកជ្រះថ្លាហើយក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) យូរណាស់មកហើយ បើលោកម្ចាស់នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នានឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) ដែរ ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ បណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា[១] ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងក្នុងទឹក ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅហើយក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំ

១ ផ្នួងសក់ ។

ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៤២] អទ្ទសា ខោ នទីកស្សបោ ជដិលោ កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ វុយ្ហមានេ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ មា ហេវ មេ ភាតុនោ ឧបសគ្គោ អហោសីតិ ។ ជដិលេ បាហេសិ គច្ឆថ មេ ភាតរំ ជានាថាតិ សាមញ្ច តីហិ ជដិលសតេហិ សទ្ធឹ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទវោច ឥទំ នុ ខោ កស្សប សេយ្យោតិ ។ អាមាវុសោ ឥទំ សេយ្យោតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ

ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនោះ ។

[៥២] ឯជដិលឈ្មោះ នទីកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងអណ្តែតទៅតាមទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះនទីកស្សប បានឃើញហើយគិតដូច្នេះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសជាបងអញឡើយ ។ គិតហើយក៏ប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងខ្ញុំមើល ថាហើយទើបខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង ៣០០ រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រកស្សប អំពើនេះប្រសើរហើយឬអ្វីហ្ន៎ ។ ឧរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ ។ កាលនោះ ជដិល

ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៤៣] អទ្ទសា ខោ គយាកស្សបោ ជដិលោ កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ វុយ្ហមានេ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ មា ហេវ មេ ភាតូនំ ឧបសគ្គោ អហោសីតិ ។ ជដិលេ បាហេសិ គច្ឆថ មេ ភាតរោ ជានាថាតិ សាមញ្ច ទ្វីហិ ជដិលសតេហិ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ តេនុបសង្កមិ

ទាំងអម្បាលនោះ ក៏បណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបានបព្វជ្ជាគួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។

[៤៣] ឯជដិលឈ្មោះគយាកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងអណ្តែតទៅតាមទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះ គយាកស្សប បានឃើញហើយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសទាំងពីរនាក់ជាបងអញឡើយ ។ ទើបប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងអញទាំងពីរនាក់មើល ថាហើយខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង ២០០ រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេល-

ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទវោច ឥទំ នុ ខោ កស្សប សេយ្យោតិ ។ អាមាវុសោ ឥទំ សេយ្យោតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ចាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៤៨] ភគវតោ អធិដ្ឋានេន បញ្ច កដ្ឋសតានិ ន ផាលិយឹសុ ផាលិយឹសុ អគ្គី ន ឧជ្ជលឹសុ ឧជ្ជលឹសុ ន វិជ្ឈាយឹសុ វិជ្ឈាយឹសុ បញ្ច មន្ទាមុខិសតានិ អភិនិម្មិនិ ។ ឯតេន នយេន អឌ្ឍុឌ្ឍប្បាដិហារិយសហស្សានិ ហោន្តិ ។

កស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះកស្សប អំពើនេះប្រសើរឬអ្វីហ្ន៎ ។ ឧរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ ។ កាលនោះ ពួកជដិលទាំងនោះបណ្តែតទៅនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបក្បាលទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលនូវពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកចុះទើបត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[៤៤] *ឧសប្រាំរយកំណាត់មិនបែក ក៏ត្រឡប់ទៅជាបែក ភ្លើងមិនឆេះក៏ត្រឡប់ទៅជាឆេះ ភ្លើងមិនរលត់ ក៏ត្រឡប់ទៅជារលត់ ដោយអធិដ្ឋានរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និម្មិតចង្រ្កានទាំងឡាយចំនួន ៥០០ ។ បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយក៏មានដោយន័យនេះឯង ។*

[៥៥] អថខោ ភគវា ឧរុវេលាយំ យថាភិរន្តំ វិហ-
រិត្វា យេន គយាសីសំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហេវ បុរាណ-
ជដិលេហិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា គយាយំ វិហរតិ
គយាសីសេ សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន ។ តត្រ ខោ ភគវា
ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សព្វំ ភិក្ខវេ អាទិត្តំ កិញ្ច ភិក្ខវេ
សព្វំ អាទិត្តំ ចក្ខុំ ភិក្ខវេ អាទិត្តំ រូបា អាទិត្តា ចក្ខុ-
វិញ្ញាណំ អាទិត្តំ ចក្ខុសម្ផស្សោ អាទិត្តោ យម្បិទំ
ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ
វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ កេន អាទិត្តំ
រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ ជាតិយា ជរាម-
រណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ
ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ ។ សោតំ អាទិត្តំ
សទ្ទា អាទិត្តា ។ បេ ។ ឃានំ អាទិត្តំ គន្ធា

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងគយាសីសប្រទេសមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ អង្គ គឺពួកភិក្ខុដែលជាជដិលក្នុងកាលមុនទាំងអស់នោះឯង ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅលើខ្នងថ្មឈ្មោះគយាសីសៈ ទៀបគយាប្រទេសនោះមួយអន្លើដោយភិក្ខុ ១០០០ អង្គ ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ (នោះ) តើគឺអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុជារបស់ក្តៅ រូបទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ចក្ខុវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ ចក្ខុសម្ផស្ស[១] ជារបស់ក្តៅ ការសោយអារម្មណ៍ណានេះ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនទុក្ខមិនមែនសុខក្តី កើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺចក្ខុសម្ផស្ស ការសោយអារម្មណ៍នោះឯង ក៏ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅ (ដោយភ្លើង) គឺជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយ (ភ្លើងគឺ) សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។ ត្រចៀកជារបស់ក្តៅ សំឡេងជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ ច្រមុះ

---

១ វត្ថុដែលពាល់ត្រូវដោយភ្នែក គឺអារម្មណ៍ដែលឃើញដោយភ្នែក មានរូបជាដើម ។

អាទិត្តា ។ បេ ។ ជិវ្ហា អាទិត្តា រសា អាទិត្តា ។ បេ ។ កា-
យោ អាទិត្តោ ផោដ្ឋព្វា អាទិត្តា ។ បេ ។ មនោ អាទិត្តោ
ធម្មា អាទិត្តា មនោវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ មនោសម្ផស្សោ
អាទិត្តោ យម្បិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ
វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ
កេន អាទិត្តំ រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ
ជាតិយា ជរាមរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ
ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ ។
ឯវំ បស្សំ ភិក្ខវេ សុតវា អរិយសាវកោ ចក្ខុស្មឹបិ
និព្វិន្ទតិ រូបេសុបិ និព្វិន្ទតិ ចក្ខុវិញ្ញាណេបិ និព្វិន្ទតិ
ចក្ខុសម្ផស្សេបិ និព្វិន្ទតិ យម្បិទំ ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា
ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា
តស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ សោតស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ សទ្ទេសុបិ និព្វិន្ទតិ
។ បេ ។ ឃានស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ គន្ធេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។

ជារបស់ក្តៅ ក្លិនទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ អណ្តាតជារបស់ក្តៅ រសទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ កាយជារបស់ក្តៅ ផោដ្ឋព្វៈ[១] ទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ ចិត្តជារបស់ក្តៅ ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ មនោវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ មនោសម្ផស្ស[២] ជារបស់ក្តៅ សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខជាសុខក្តី តែងកើតឡើង ព្រោះបច្ច័យគឺមនោសម្ផស្ស សេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងក៏ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថាក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅដោយជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយសេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកប្រកបដោយសុតៈ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) កាលឃើញយ៉ាងនេះ រមែងនឿយណាយក្នុងចក្ខុផង ក្នុងរូបទាំងឡាយផង ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណផង ក្នុងចក្ខុសម្ផស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី តែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺចក្ខុសម្ផស្ស អរិយសាវករមែងនឿយណាយ ក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង ក្នុងត្រចៀកផង ក្នុងសំឡេងទាំងឡាយផង ។ បេ ។ ក្នុងច្រមុះផង ក្នុងក្លិនទាំងឡាយផង ។ បេ ។

---

១ វត្ថុដែលមានរូបមានសំពត់អាវជាដើម ដែលមកប៉ះពាល់ត្រូវកាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។
២ សេចក្តីផ្សព្វផ្សាយក្នុងចិត្ត គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះពាល់ដល់គំនិត ។

ជិវ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ រសេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។ កាយ-
ស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ ផោដ្ឋព្វេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។ មនស្មឹបិ
និព្វិន្ទតិ ធម្មេសុបិ និព្វិន្ទតិ មនោវិញ្ញាណេបិ និព្វិន្ទតិ
មនោសម្ផស្សេបិ និព្វិន្ទតិ យម្បិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា
ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា
តស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទំ វិរជ្ជតិ វិរាគា វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មឹ
វិមុត្តមិតិ[១] ញាណំ ហោតិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្ម-
ចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជា-
នាតីតិ[២] ។ ឥមស្មឹ ច បន វេយ្យាករណស្មឹ ភញ្ញមានេ
តស្ស ភិក្ខុសហស្សស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ
វិមុច្ចឹសុ ។

អាទិត្តបរិយាយំ និដ្ឋិតំ ។

ឧរុវេលប្បាដិហារិយំ តតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ វិមុត្តម្ហីតិបិ បាឋោ ។ ២ ឯត្តន្តរេ ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្នុងអណ្តាតផង ក្នុងរសទាំងឡាយផង ។ បេ ។ ក្នុងកាយផង ក្នុងផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយផង ។ បេ ។ ក្នុងចិត្តផង ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងមនោវិញ្ញាណផង នឿយណាយក្នុងមនោសម្ផស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ដែលជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី រមែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺមនោសម្ផស្ស អរិយសាវករមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង កាលបើនឿយណាយហើយក៏ប្រាសចាកតម្រេក ព្រោះប្រាសចាកតម្រេក (នោះឯង) ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ កាលបើចិត្តរួចស្រឡះហើយ ក៏មានញាណដឹងថា ចិត្តរបស់អញរួចស្រឡះហើយ អរិយសាវកនោះដឹងច្បាស់ថា កំណើតអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចបានធ្វើរួចហើយ កិច្ចដទៃក្រៅអំពីសោឡសកិច្ចនេះមិនមានឡើយ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងវេយ្យាករណ៍[១]នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុចំនួន ១០០០ រូបនោះ ក៏ផុតចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។

ចប់អាទិត្តបរិយាយសូត្រ ។

ចប់ ឧរុវេលប្បាដិហារិយភាណវារៈជាគម្រប់បី ។

---

១ របៀបបាឡីដែលជាពាក្យរាយសុទ្ធ ឥតមានចងជាបទបាទ គឺមិនចងជាពាក្យកាព្យដែលហៅថា គាថាទេ ។

[៥៦] អថខោ ភគវា គយាសីសេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហេវ បុរា-ណជដិលេហិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ លដ្ឋិវនុយ្យានេ សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ ។

[៥៧] អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុ-ត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ រាជគហំ អនុប្បត្តោ រាជ-គហេ វិហរតិ លដ្ឋិវនុយ្យានេ សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិ-សទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ[១]

១ ឱ. បោត្ថកេ ឥតិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៥៦] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើខ្នង់ថ្មឈ្មោះគយាសីសៈតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ អង្គ គឺបុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។

[៥៧] ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដំណឹងច្បាស់ថា ព្រះសមណគោតមដ៏ចម្រើនជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូលហើយបួស ឥឡូវយាងមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះគង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន (សួនច្បារត្នោត) ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ កិត្តិសព្ទដ៏ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ឮខ្ចរខ្ចាយសុសសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គឯង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណរកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ទ្រង់ជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ទ្រង់ជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌

សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណឹ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ទ្វាទសនហុតេហិ មាគធិកេហិ ព្រាហ្មណគហបតិកេហិ បរិវុតោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ តេបិ ខោ ទ្វាទសនហុតា មាគធិកា ព្រាណគហបតិកា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយកថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ ភគវតោ សន្តិកេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ

ទ្រង់លែងត្រឡប់មកកាន់កពថ្មីទៀត ដោយប្រការដូច្នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាចំពោះព្រះអង្គឯង ហើយញុំាង លោកនេះព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញុំាងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងទេវតា និងមនុស្សឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះទ្រង់សំដែងធម៌ដ៏ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ព្រមទាំងអត្ថ ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈដ៏បរិបូណ៌ពេញលេញ កិរិយាដែលបានឃើញព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានទាំងព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្មឺនជាបរិវារ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏-មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ ពួកខ្លះថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយ នឹងព្រះដ៏-មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួររីករាយគួររលឹកឲ្យសម្រេចហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ប្រណម្យអញ្ជលីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ប្រកាសនាមនិងគោត្តរបស់ខ្លួនក្នុង

តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ កឹ នុ ខោ មហាសមណោ ឧរុវេលកស្សបេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ ឧទាហុ ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ។ អថខោ ភគវា តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

កិមេវ ទិស្វា ឧរុវេលវាសិ
បហាសិ អគ្គឹ កិសកោវទានោ ។
បុច្ឆាមិ តំ កស្សប ឯតមត្ថំ
កថំ បហីនំ តវ អគ្គិហុត្តំ[១] ។
រូបេ ច សទ្ទេ ច អថោ រសេ ច
កាមិត្ថិយោ ចាភិវទន្តិ យញ្ញា
ឯតំ មលន្តិ ឧបធីសុ ញត្វា

១ យេភុយ្យេន ឥតិសទ្ទោ បក្ខិត្តោ ។

សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ស្ងៀមអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ទើបពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ឧរុវេលកស្សប ឬហ្ន៎ ឬថាឧរុវេលកស្សប ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះនៃចិត្តរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុដោយព្រះគាថា ថា

អ្នកឯងនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ជាអ្នកប្រដៅពួកតាបស តើអ្នកឃើញអ្វីបានជាលះបង់ការបូជាភ្លើងចោលចេញ ។ ម្នាលកស្សប តថាគតសួរសេចក្តីនេះនឹងអ្នក ការបូជាភ្លើងដែលអ្នកលះបង់ហើយ តើព្រោះហេតុអ្វី ។

ឧរុវេលកស្សប ក្រាបបង្គំទូលថា ជនទាំងឡាយតែងពោលសរសើរចំពោះនូវកាមទាំងឡាយ គឺរូបសំឡេងព្រមទាំងរសផង នូវស្រីទាំងឡាយផង ព្រោះការបូជា ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងថាកាមគុណមានរូបជាដើមនេះ ជាគ្រឿងសៅហ្មងក្នុងឧបធិ[១]

---

១ វិមតិវិនោទនីដីកា ថា ឧបធិមាន ៤ យ៉ាងគឺ កាមូបធិ ១ ខន្ធូបធិ ១ កិលេសូបធិ ១ អភិសង្ខារូបធិ ១ ។ តែក្នុងទីនេះសំដៅយកខន្ធូបធិតែម្យ៉ាង ។ ឯឧបធិសព្ទនេះប្រែថាខ្លួន រាងកាយ គោល ហេតុ នៃសេចក្តីវិលកើត កិលេស និងសេចក្តីកង្វល់ ។

តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជឹ[១]

ឯត្ថ ច តេ មនោ ន រមិត្ថ កស្សបាតិ ភគវា[២]

រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ

អថ កោចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ

រតោ មនោ កស្សប ព្រូហិ មេតំ ។

ទិស្វា បទំ សន្តមនូបធីកំ

អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ

អនញ្ញថាភាវិមនញ្ញនេយ្យំ

តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិន្តិ ។

[៤៨] អថខោ អាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សត្ថា មេ ភន្តេ

---

១ យេភុយ្យេន ឥតិសទ្ទោ បក្ខិត្តោ ។ ២ សព្វត្ថ ភគវា អវោចាតិ ទិស្សតិ ។

ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ និងបូជាតូច (គឺការគោរពភ្លើងរាល់ថ្ងៃ) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកស្សប ចិត្តរបស់អ្នកមិនត្រេកអរហើយ ក្នុងកាមគុណទាំងឡាយនោះ គឺរូបសំឡេងព្រមទាំងរស ម្នាលកស្សប ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់អ្នកត្រេកអរក្នុងមនុស្សលោក និងទេវលោកខ្វះដែរឬ ចូរអ្នកពោលហេតុនេះមក តថាគតមើល ។

ព្រះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញនូវព្រះនិព្វានជារបស់ល្អិត ឥតមានឧបធិ ឥតមានសេចក្តីខ្វល់មិនជាប់ចំពាក់នៅក្នុងកាមភព ជាធម្មជាតពិត មិនប្រែប្រួលជាធម្មជាតគឺបុគ្គលមិនគប្បីបានដោយហេតុដទៃ (ក្រៅពីមគ្គ) ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ និងការបូជាតូច ។

[៤៨] លំដាប់នោះ ព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើនូវសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ[១] លើស្មាម្ខាង ហើយក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់

១ ចីពរ ។

១១១

ភគវា សាវកោហមស្មិ សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោ-ហមស្មីតិ ។ អថខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ។ អថខោ ភគវា តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហប-តិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អនុបុព្វីកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវ-មេវ ឯកាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហ-បតិកានំ ពិម្ពិសារប្បមុខានំ តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ

ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក ។ គ្រានោះ ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឱរុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈទេតើ ។ ពេលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តនៃពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនដប់ពីរហ្មឺន ដែលនៅក្នុងដែនមគធៈនោះ ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ រួចហើយក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសនៃកាមគុណដ៏លាមក ដ៏សៅហ្មង ១ អានិសង្សនៃការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីទាំងនោះថា ជាបុគ្គលមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះធម្មទេសនាណា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនានោះ គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតា សំពត់សស្អាតដ៏ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ (គឺធ្យូង ឬល័ក្តខ្មៅជាដើម) គួរទទួលគ្រឿងជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួក

វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ ឯកនហុតំ ឧបាសកត្តំ បដិវេទេសិ ។

[៤៩] អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច បុព្វេ មេ ភន្តេ កុមារស្ស សតោ បញ្ច អស្សាសកា អហេសុំ តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា បុព្វេ មេ ភន្តេ កុមារស្ស សតោ ឯតទហោសិ អហោ វត មំ រជ្ជេ អភិសិញ្ចេយ្យុន្តិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ បឋមោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ តស្ស មេ វិជិតំ អរហំ

ព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់មួយហ្មឺន មានព្រះបាទពិម្ពិសារជាប្រធានលើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅជាធម្មតាដែរ មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនមួយហ្មឺនរូប ក៏ថ្វាយខ្លួនជាឧបាសក ។

[៩៩] គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ចុះព្រះទ័យស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ឆ្លងផុតសេចក្ដីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្ដីក្លៀវក្លា មិនជឿស្ដាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្ដា ទ្រង់បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង ៥ យ៉ាង ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏សម្រេចអស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា សូមឲ្យជនទាំងឡាយ អភិសេកអញក្នុងរាជសម្បត្តិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាបំណងទី ១ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណង

១១៣

សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱក្កមេយ្យាតិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ ទុតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ តញ្ចាហំ ភគវន្តំ បយិរុចាសេយ្យន្តិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ តតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ សោ ច មេ ភគវា ធម្មំ ទេសេយ្យាតិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ ចតុត្ថោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ អាជានេយ្យន្តិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ បញ្ចមោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ បុព្វេ មេ ភន្តេ កុមារស្ស សតោ ឥមេ បញ្ច អស្សាសកា អហេសុំ តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ

ទី ២ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា សូមឲ្យព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ គប្បីចូលមកកាន់ដែនរបស់អញនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី ៣ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានចូលទៅសេពគប់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី ៤ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះគប្បីសំដែងធម៌ដល់អញ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី ៥ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា បំណែកខាងអញ គប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង ៥ យ៉ាងនេះ ឥឡូវនេះ បំណងទាំង ៥ យ៉ាងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេចបរិបូណ៌ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្កាប់ចុះ ឲ្យផ្ងារឡើង

បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ អធិវាសេតុ ច មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

[៦០] អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា

ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬក៏ ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេងទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុនឹងបានមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់នូវសរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិតចាប់តាំងតែអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ មិនតែប៉ុណ្ណោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ (ភ្លឺឡើង) ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ឲ្យចាត់ចែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមរួចហើយ ទ្រង់ចាត់ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបទូលនូវកាលនៃភត្តដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បៀក

បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បាវិសិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហេវ បុរាណជដិលេហិ ។

[៦១] តេន ខោ បន សមយេន សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មាណវកវណ្ណំ អភិនិម្មិត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ ឥមា គាថាយោ គាយមានោ[១]

ទន្តោ ទន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

១ ឱ. គីយមានោ ។

ស្បង់ហើយ ទ្រង់បាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ រួចហើយទ្រង់ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ រូប គឺពួកបុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង ។

[៦១] *សម័យនោះឯង ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ប្លែងភេទជាមាណព ហើយដើរទៅអំពីមុខបង្អស់នៃភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយច្រៀងនូវគាថានេះ ថា*

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) មានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី[១] *ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណជដិលដែលជាអ្នកទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) ដែរ ជាអ្នកមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។*

---

១ សព្ទដែលប្រែថា មាស តាមក្នុងអភិធានមាន ១៧ យ៉ាងគឺ សុវណ្ណ កនក ជាតរូប សោណ្ណ កញ្ចន សត្ថុវណ្ណ ហរិ កម្ពុ ចារុ ហេម ហាដក តបនីយ ហិរញ្ញ ចាមីករ សាតកុម្ភ ជម្ពុនទ សិង្គី ។ តែក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកាថា បណ្ដាមាសទាំង ១៧ នេះ មាសឈ្មោះសិង្គីប្រសើរជាងមាសឯទៀត ។

មុត្តោ មុត្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ

រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

តិណ្ណោ តិណ្ណេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ

រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

សន្តោ សន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ

រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះហឫទ័យផុតហើយ (ចាកសេចក្ដីសៅហ្មង) និងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណ-ជដិលដែលមានចិត្តផុតហើយ (ចាកសេចក្ដីសៅហ្មង) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្លង (ចាកលោក) ហើយទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិល ដែលឆ្លងហើយ(ចាកលោក) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះហឫទ័យ រម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណ-ជដិល ដែលមានចិត្តរម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

ទសវាសោ ទសពលោ ទសធម្មវិទូ ទសភិ

ចុបេតោ សោ ទសសតបរិវារោ រាជគហំ

បាវិសិ ភគវាតិ ។

[៦២] មនុស្សា សក្កំ ទេវានមិន្ទំ បស្សិត្វា ឯវ-មាហំសុ អភិរូបោ វតាយំ មាណវកោ ទស្សនីយោ វតាយំ មាណវកោ បាសាទិកោ វតាយំ មាណវកោ កស្ស នុ ខោ អយំ មាណវកោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ តេ មនុស្សេ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះទ្រង់មានអរិយវាស ១០ យ៉ាង[១] ទ្រង់មានកម្លាំង ១០[២] ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវធម៌ (គឺកម្មបថ) ១០ ប្រការ ទ្រង់ប្រកបដោយអង្គជារបស់នៃអសេក្ខបុគ្គល ១០ យ៉ាង[៣] មានភិក្ខុសង្ឃ ១ ពាន់ជាបរិវារ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ។

[៦២] ពួកមនុស្សឃើញសក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ មាណពនេះ មានរូបល្អអីម្ល៉េះ ឱហ្ន៎ មាណពនេះ មានរូបគួរពិតពិលរមិលមើល ឱហ្ន៎ មាណពនេះ គួរជាទីជ្រះថ្លា មាណពនេះឯង ជាកូនចៅអ្នកណាហ្ន៎ ។ លុះពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ក៏បានពោលតបទៅនឹងពួកមនុស្សនោះវិញដោយគាថា ថា

---

១ វិមតិវិនោទនីដីកាថា លះនីវរណធម៌ប្រាំ ១ ឆឡង្គុបេក្ខា ១ ដំកល់ស្មារតីដោយខ្ជាប់ខ្ជួន ១ អបស្សេនធម៌បួន ១ លះមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ការមិនស្វែងរកបីយ៉ាងគឺ កាម ភព និងព្រហ្មចារ្យ ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះមិនល្អក់វិកវរ ១ មានកាយសង្ខាររម្ងាប់ហើយ ១ មគ្គញ្ញាណ ១ ផលញ្ញាណ ១ ។ ២ ប្រកបដោយកម្លាំងកាយ ១០ និងកម្លាំងញាណ ១០ ឯកម្លាំងកាយ ១០ នោះធៀបដោយកម្លាំងដំរី ១០ ត្រកូល គឺដំរី កាឡាវកៈ ១ គង្គេយ្យៈ ១ បណ្ឌរៈ ១ តម្ពៈ ១ បិង្គលៈ ១ គន្ធៈ ១ មង្គល ១ ហេមវតៈ ១ ឧបោសថ ១ ឆទ្ទន្ត ១ ។ កម្លាំងដំរីកាឡាវក ១០ ទើបស្មើនឹងកម្លាំងដំរីគង្គេយ្យ ១ បណ្តាដំរីទាំង ១០ ត្រកូលនោះមានកម្លាំងលើសគ្នា ១០ ៗ ឡើងទៅ កម្លាំងដំរីឆទ្ទន្ត ១០ ទើបស្មើនឹងកម្លាំងព្រះពុទ្ធ ១ ។ ឯកម្លាំងញាណ ១០ នោះគឺ កម្លាំងសេចក្តីដឹងហេតុគួរ និងហេតុមិនគួរតាមពិត ១ ដឹងកម្ម និងផលនៃកម្ម ១ ដឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភពទាំងពួង ១ ដឹងលោកដែលមានធាតុច្រើន ១ ដឹងថាសត្វទាំងឡាយមានអធ្យាស្រ័យផ្សេង ៗ គ្នា ១ ដឹងឥន្ទ្រិយរបស់សត្វដ៏ឆ្លៀវឆ្លាស និងទន់ទាប ១ ដឹងសេចក្តីសៅហ្មង និងសេចក្តីផូរផង់និងការចេញចាកឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តិ ១ ដឹងខន្ធបញ្ចកៈដែលអាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន ១ ញាណគឺចក្ខុដូចជាទិព្វ ១ ដឹងសេចក្តីអស់ទៅនៃអាសវធម៌ ១ ។ ៣ គឺអដ្ឋង្គិកមគ្គ និងសម្មាញាណ និងសម្មាវិមុត្តិ ។

យោ ធីរោ សព្វធិ ទន្តោ សុទ្ធោ អប្បដិបុគ្គលោ
អរហំ សុគតោ លោកេ តស្សាហំ បរិចារកោតិ ។

[៦៣] អថខោ ភគវា យេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ ភគវា វិហរេយ្យ យំ អស្ស គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ[១] មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បកិណ្ណំ[២] រត្តឹ អប្បសទ្ទំ

១ កត្ថចិ ឥធ អាមេណ្ឌិតំ កតំ ។ ២ ឱ. អប្បាកិណ្ណំ ។

អ្នកប្រាជ្ញណាទូន្មានឥន្ទ្រិយទាំងអស់បានហើយ មានព្រះហឫទ័យស្អាត រកបុគ្គលប្រៀបមិនបាន ឆ្ងាយចាកសត្រូវពោលគឺកិលេស មានដំណើរល្អក្នុងលោក ខ្ញុំឯងជាអ្នកបម្រើអ្នកប្រាជ្ញនោះ ។

[៦៣] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃទ្រង់យាងចូលទៅកាន់និវេសនស្ថាន របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតឲ្យស្កប់ស្កល់[១] ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមដោយព្រះហស្ដព្រះអង្គឯង ហើយទ្រង់កំណត់ដឹងនូវព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលទ្រង់សោយរួចហើយ ត្រង់ដែលទ្រង់ដាក់ព្រះហស្ដចុះចាកបាត្រ រួចក៏ស្ដេចគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាដែលមិនឆ្ងាយពេកមិនជិតពេក អំពីស្រុកជាទីល្មមទៅ ល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកនៃមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានប្រឡូកប្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្ដីគឹកកងក្នុង

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា មហាក្សត្រិយ៍ស្ដេចទ្រង់អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតបរិបូណ៌ ត្រាតែព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាននោះហាមឃាត់ដោយដៃ ឬដោយមុខ ឬដោយវចីភេទថា ល្មមហើយ ៗ ។

អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហសេយ្យកំ បដិសល្លានសារុប្បន្តិ ។ អថ ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អម្ហាកំ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បកិណ្ណំ រត្តឹ អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហសេយ្យកំ បដិសល្លានសារុប្បំ យន្នូនាហំ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទទេយ្យន្តិ ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោវណ្ណមយំ ភិង្ការំ[១] គហេត្វា ភគវតោ ឱណោជេសិ ឯតាហំ ភន្តេ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទម្មីតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា អារាមំ ។ អថ ខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ

---

១ ឱ. ភិង្ការំ ។ សោ បន ភុង្គារោតិ សកដសទ្ទេន ន សមេតិ ។

វេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្សទាំងឡាយ និងជាទីគួរដល់ការសម្ងំនៅ ។ ព្រះរាជតម្រិះនេះ ក៏មានដល់ព្រះបាទមាគធ-សេនិយពិម្ពិសារក្នុងខណៈនោះថា អើ ឧទ្យានវេឡុវ័នរបស់យើងនេះ មិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេកអំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានច្រឡូកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឹកកងក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់ការសម្ងំ បើដូច្នោះ គួរអញថ្វាយឧទ្យានវេឡុវ័ននេះដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពេលនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារកាន់យកកុន្ទីទឹកជាវិការៈនៃមាសហើយថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវឧទ្យានវេឡុវ័ននេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលអារាម (នោះ) ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទមាគធ-សេនិយពិម្ពិសារឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ឡើង ឲ្យរីករាយស្មើ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា

និធានេ[១] ជម្មី កាចំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អារាមន្តិ[២] ។

[៦៤] តេន ខោ បន សមយេន សញ្ចយោ បរិព្វាជកោ រាជគហេ បដិវសតិ មហតិយា បរិព្វាជកបរិសាយ សទ្ធឹ អឌ្ឍតេយ្យេហិ បរិព្វាជកសតេហិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សារីបុត្តមោគ្គល្លានា សញ្ចយេ បរិព្វាជកេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ ។ តេហិ កតិកា កតា ហោតិ យោ បឋមំ អមតំ អធិគច្ឆតិ សោ ឥតរស្ស[៣] អារោចេតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា អស្សជិ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ ។ អទ្ទសា ខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជឹ រាជគហេ បិណ្ឌាយ

១ ឯត្ថន្តរេ ឯតស្មឹ បករណោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. អារាមំ បដិគ្គហេតុន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. បោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

ហើយទ្រង់ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអារាម (ដល់អ្នកទាំងឡាយ) ។

[៦៤] សម័យនោះឯង សញ្ជយបរិព្វាជកនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជ-គ្រឹះមួយអន្លើដោយបរិព្វាជកបរិសទ្យដ៏ច្រើន គឺបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូប ។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយ ។ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាននោះបានធ្វើប្តេជ្ញានឹងគ្នាថា អ្នកណាបានដឹងនូវអមតធម៌មុន អ្នកនោះគប្បីប្រាប់ដល់ម្នាក់ទៀត ។ កាលនោះ ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រឹក លោកប្រកបដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅ ដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេង ៗ បត់ដៃជើង និងលាតដៃជើង មានភ្នែកសង្រួមគួរជាទីជ្រះថ្លា ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌ-បាត ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត បានឃើញនូវព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុកំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ

១២១

ចរន្តំ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ យេ វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរោ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ ។ អថខោ សារីបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស ឯតទហោសិ អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិតុំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ បិណ្ឌាយ ចរតិ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អស្សជិ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបាតំ អាទាយ បដិក្កមិ ។ អថខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកោ យេនាយស្មា អស្សជិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អស្សជិនា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ

គឺដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេង ៗ បត់ដៃជើង និង លាតដៃជើង មានភ្នែកសង្រួមគួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឱហ្ន៎ ជនទាំងឡាយណា ជាអរហន្តក្តី បានដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គក្តីក្នុងលោក ភិក្ខុនេះ ក៏ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះដែរ បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្នាលលោកក៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯងគាប់ចិត្តធម៌របស់អ្នកណា ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តបរិព្វាជក មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីសួរនូវភិក្ខុនេះឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរតែអញទៅតាមភិក្ខុនេះអំពីក្រោយ ៗ ទៅចុះ ក៏ការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះឯងគង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកស្វែងរកនូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ។ ឯព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទទួលបិណ្ឌបាតហើយក៏ត្រឡប់មកវិញ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ក៏ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ហើយពោលនូវពាក្យជាទីត្រេកអរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលបាន លុះសម្រេច

អជ្ឈាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជឹ ឯតទវោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ ។ អត្ថាវុសោ មហាសមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ តាហំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ សោ ច មេ ភគវា សត្ថា តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ រោចេមីតិ ។ កឹវាទី បនាយស្មតោ សត្ថា កិមក្ខាយីតិ ។ អហំ ខោ អាវុសោ នវោ អចិរប្បព្វជិតោ អធុនាគតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ ន តាហំ សក្កោមិ វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេតុំ អបិច តេ សង្ខិត្តេន អត្ថំ វក្ខាមីតិ[១] ។

អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ
អត្ថំយេវ មេ ព្រូហិ

---

១ ឥតោ បរំ សព្វត្ថ អថខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកំ អាយស្មន្តំ អស្សជឹ ឯតទវោច ហោតុ អាវុសោ អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ ។ បេ ។ ពហុន្តិ ទិស្សតិ ។

កិច្ចនោះហើយក៏ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់ សម្បុរស្បែករបស់លោកក៏ស្អាតផូរផង់ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯងពេញចិត្តធម៌របស់អ្នកណា ។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មានមហាសមណៈ (មួយព្រះអង្គ) ជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូលហើយទ្រង់ព្រះផ្នួស ខ្ញុំឯង ក៏បួសតាមព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯងជាគ្រូរបស់ខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំ ក៏គាប់ចិត្តនូវធម៌អាថ៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តសួរថា ចុះគ្រូរបស់លោកម្ចាស់ពោលពាក្យដូចម្ដេច សំដែងធម៌ដូចម្ដេច ។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាភិក្ខុថ្មីទើបនឹងបួស មកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មី ៗ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ ដោយពិស្ដារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវសេចក្ដីដល់អ្នកដោយសង្ខេបបាន ។

បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា សូមលោកម្ចាស់សំ
ដែងធម៌តិចក្ដី ច្រើនក្ដី សូមសំដែងតែទំនងសេចក្ដីម្យ៉ាង

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោគ្គល្លានបព្វជ្ជាអស្សជិត្ថេរវត្ថុ

អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ កិំ

កាហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុន្តិ ។

[៦៤] អថខោ អាយស្មា អស្សជិ សារីបុត្តស្ស

បរិព្វាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អភាសិ

យេ ធម្មា ហេតុប្បភវា

តេសំ ហេតុំ តថាគតោ (អាហ)

តេសញ្ច យោ និរោធោ

ឯវំវាទី មហាសមណោតិ ។

ដល់ខ្ញុំ ៗ ត្រូវការដោយទំនង់សេចក្តី តែម្យ៉ាងទេ លោកម្ចាស់មិនបាច់ពោលព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនឡើយ ។

[៦៥] គ្រានោះ ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ បានពោលនូវធម្មបរិយាយនេះ ដល់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា

ធម៌ទាំងឡាយណា[១] គឺខន្ធ ៥ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតីពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ។

---

១ អដ្ឋកថា ធមិទាំងឡាយណា ជាផលគឺទុក្ខសច្ចតែងកើតឡើងអំពីហេតុគឺសមុទយសច្ច ព្រះតថាគតតែងពោលនូវសមុទយសច្ចថា ជាហេតុផ្តើមឡើងឲ្យកើតនូវធមិទាំងឡាយគឺទុក្ខសច្ចនោះ ធមិណាជាផលគឺកន្លែងរលត់នៃទុក្ខសច្ចនិងសមុទយសច្ចទាំងនោះក្តី ធមិណាជាហេតុជាឧបាយ ដើម្បីញ៉ាំងទុក្ខសច្ចនិងសមុទយសច្ចមិនឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានក្តី ព្រះតថាគតមានប្រក្រតីពោលនូវធមិទាំងនោះ ។ អធិប្បាយថា ព្រះតថាគតតែងសំដែងនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ យ៉ាងថា ទុក្ខសច្ចជាផលនៃសេចក្តីទុក្ខទាំងពួង សមុទយសច្ចជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខទាំងពួង និរោធសច្ចជាផលនៃសេចក្តីសុខទាំងពួង មគ្គសច្ចជាហេតុនាំឲ្យកើតសេចក្តីសុខទាំងពួង ។

[៦៦] អថខោ សារីបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា[១] វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ
បច្ចព្យថា បទមសោកំ
អទិដ្ឋំ អព្ភតីតំ
ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ ។

[៦៧] អថខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកោ យេន មោគ្គល្លានោ បរិព្វាជកោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ មោគ្គល្លានោ បរិព្វាជកោ សារីបុត្តំ បរិព្វាជកំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន សារីបុត្តំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កច្ចិ នុ ត្វំ អាវុសោ អមតម-ធិគតោតិ ។ អាម អាវុសោ អមតមធិគតោតិ ។ យថា

១ ឯត្តន្តរេ តស្មឹ អាសនេ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៦៦] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

សារីបុត្តបរិព្វាជកពោលថា និព្វានធម៌នេះមានប្រាកដមែន
លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងនិព្វាន ដែលគ្មានសេចក្តីសោក
ព្រះនិព្វាននោះខ្ញុំមិនដែលបានឃើញមិនដែលបានជួបប្រទះ
ឡើយ ដោយហ្មឺននៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន ។

[៦៧] គ្រានោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន ។ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានឃើញបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តកំពុងដើរមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកស្រស់បស់អីម្ល៉េះ សម្បុរស្បែករបស់អ្នកក៏ស្អាតផូរផង់ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ហើយឬ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំបានដឹងអមតធម៌ហើយ ។

កាចំ បន ត្វំ អាវុសោ អមតមធិគតោតិ ។ ឥធាហំ អាវុសោ អទ្ទសំ អស្សជឹ ភិក្ខុំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោ-កិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្ត-ចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ យេ វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរោ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ តស្ស មយ្ហំ អាវុសោ ឯតទហោសិ អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិតុំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ បិណ្ឌាយ ចរតិ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គន្តិ អថខោ អា-វុសោ អស្សជិ ភិក្ខុ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបា-តំ អាទាយ បដិក្កមិ អថខ្វាហំ អាវុសោ យេន អស្សជិ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមឹ ឧបសង្កមិត្វា អស្សជិនា ភិក្ខុនា

បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានសួរថា អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ដូចម្តេច ។ បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា នែអាវុសោ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិកំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ប្រកបដោយឥរិយាបថគឺ ដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលមក បត់ដៃជើង និងលាតដៃជើងមានភ្នែកសង្រួមគួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយខ្ញុំក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ឱហ្ន៎ ជនទាំងឡាយណាក្នុងលោកដែលជាអរហន្តក្តី ជាអ្នកដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គក្តី ភិក្ខុនេះឯងប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះ បើដូច្នោះ គួរអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកម្ចាស់បួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់អ្នកណា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំឯងក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរសួរភិក្ខុនេះទេ ភិក្ខុនេះចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះហើយ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរអញជាប់តាមភិក្ខុនេះអំពីក្រោយ ៗ ទៅ ក៏ការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះគង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកស្វែងរកព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ពេលនោះ អស្សជិភិក្ខុត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយក៏កាន់យកបិណ្ឌបាតត្រឡប់មកវិញ នែអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំក៏ចូលទៅរកអស្សជិភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅ

សទ្ធឹ សម្មោទឹ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិ-សារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសឹ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ អហំ អាវុសោ អស្សជឹ ភិក្ខុំ ឯតទវោចំ វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ អត្ថាវុសោ មហា-សមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ តាហំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ សោ ច មេ ភគវា សត្ថា តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ រោចេមីតិ កឹវាទី បនាយ-ស្មតោ សត្ថា កិមក្ខាយីតិ អហំ ខោ អាវុសោ នវោ អចិរបព្វជិតោ អធុនាគតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ ន តាហំ សក្កោមិ វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេតុំ អបិច តេ សង្ខិត្តេន អត្ថំ វក្ខាមីតិ

ដល់ហើយក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយនឹងអស្សជិភិក្ខុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយក៏ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ លុះខ្ញុំឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងអស្សជិភិក្ខុថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់អីម្ល៉េះ សម្បុរស្បែករបស់លោកក៏បរិសុទ្ធផូរផង់ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណាម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តធម៌អ្នកណា អស្សជិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មានមហាសមណៈជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូលហើយបួស ខ្ញុំបួសតាមនូវព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯងជាគ្រូរបស់យើង យើងពេញចិត្តនូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ (ហើយខ្ញុំសួរទៀត) ថា គ្រូរបស់លោកដ៏មានអាយុមានប្រក្រតីពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច ទើបអស្សជិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាភិក្ខុថ្មីបួសមិនទាន់បានយូរទេ ទើបតែនឹងមកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មី ៗ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ដល់អ្នកឲ្យពិស្តារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវទំនងសេចក្តីដោយសង្ខេបដល់អ្នកបាន (ខ្ញុំក៏និយាយទៅនឹងអស្សជិភិក្ខុនោះ) ថា

អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ អត្ថំយេវ មេ ព្រូហិ

អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ កឹ កាហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុន្តិ ។

[៦៨] អថខោ អាវុសោ អស្សជិ ភិក្ខុ ឥមំ ធម្ម-
បរិយាយំ អភាសិ

យេ ធម្មា ហេតុប្បភវា

តេសំ ហេតុំ តថាគតោ (អាហ)

តេសញ្ច យោ និរោធោ

ឯវំវាទី មហាសមណោតិ ។

[៦៩] អថខោ មោគ្គល្លានស្ស បរិព្វាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

សូមលោកពោលនូវធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តីឲ្យទាន សូមលោកពោលនូវទំនងសេចក្តីតែម្យ៉ាងដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវការដោយសេចក្តី លោកមិនបាច់សំដែងព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនទេ ។

[៦៨] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អស្សជិភិក្ខុ ក៏បានពោលធម្មបរិយាយនេះក្នុងកាលនោះ ថា

ធម៌ទាំងឡាយណា គឺខន្ធ ៥ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់ នូវធម៌ទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈមានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនេះ ។

[៦៩] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងក្នុងចិត្តថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ

បច្ចព្យថា បទមសោកំ

អទិដ្ឋំ អព្ភតីតំ

ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ ។

[៧០] អថខោ មោគ្គល្លានោ បរិព្វាជកោ សារីបុត្តំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ ឥមានិ ខោ អាវុសោ អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ អម្ហេ និស្សាយ អម្ហេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរន្តិ តេបិ តាវ អបលោកេម[១] យថា តេ មញ្ញិស្សន្តិ តថា ករិស្សន្តីតិ ។ អថខោ សារីបុត្ត-មោគ្គល្លានា យេន តេ បរិព្វាជកា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តេ បរិព្វាជកេ ឯតទវោចុំ គច្ឆាម មយំ

---

១ ឱ. ម. អបលោកាម ។

ទើបបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានពោលថា និព្វានធម៌នេះមាន ប្រាកដមែន លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងព្រះនិព្វានដែលគ្មាន សេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ មិន ដែលបានជួបប្រទះឡើយ ដោយហ្មឺននៃកប្បទាំងឡាយ ជាច្រើន ។

[៧០] បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានពោលពាក្យនេះទៅនឹង បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តក្នុងកាលនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំង-ឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗ នោះជាគ្រូរបស់យើង ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូបនេះឯង អាស្រ័យយើងទាំងឡាយ បានឃើញនូវយើងទាំង-ឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន យើងទាំងឡាយត្រូវលាពួកបរិព្វាជកទាំង នោះសិន ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះនឹងយល់យ៉ាងណា គេក៏ធ្វើយ៉ាងនោះ ចុះ ។ កាលនោះ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ក៏ចូលទៅរកពួកបរិព្វាជកទាំង នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បានពោលពាក្យនេះទៅនឹងពួកបរិព្វាជក នោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់

១២៩

អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ មយំ អាយស្មន្តេ និស្សាយ អាយស្មន្តេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរាម សចេ អាយស្មន្តា មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សន្តិ សព្វេ វ មយំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមាតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន សញ្ចយោ បរិព្វាជកោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា សញ្ចយំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោចុំ គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ អលំ អាវុសោ មា គមិត្ថ សព្វេ វ តយោ ឥមំ គណំ បរិហរិស្សាមាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា សញ្ចយំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោចុំ គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ អលំ អាវុសោ មា គមិត្ថ សព្វេ វ តយោ ឥមំ គណំ បរិហរិស្សាមាតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តានិ

សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយអាស្រ័យនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ បានឃើញនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន បើលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងទាំងឡាយទាំងអស់គ្នា ក៏នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈដែរ ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ក៏ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននោលនូវពាក្យនេះ នឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំង ៣ នាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ ។ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានបាននោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផងថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំង ៣ នាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ ។ គ្រានោះ

អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ អាទាយ យេន វេឡុវនំ តេនុបសង្កមឹសុ ។ សញ្ជយស្ស បន បរិព្វាជកស្ស តត្ថេវ ឧណ្ហំ លោហិតំ មុខតោ ឧគ្គច្ឆិ[១] ។

[៧១] អទ្ទសា ខោ ភគវា សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯតេ ភិក្ខវេ ទ្វេ សហាយា អាគច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច ឯតំ មេ សាវកយុគំ ភវិស្សតិ អគ្គំ ភទ្ទយុគន្តិ ។

គម្ភីរេ ញាណវិសយេ អនុត្តរេ ឧបធិសង្ខយេ

វិមុត្តេ អប្បត្តេ វេឡុវនំ អថ នេ សត្ថា ព្យាកាសិ

ឯតេ ទ្វេ សហាយា អាគច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច ។ ឯតំ មេ សាវកយុគំ ភវិស្សតិ អគ្គំ ភទ្ទយុគន្តិ ។

១ ឧគ្គញ្ឆីតិបិ បាឋោ ។

សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានក៏នាំបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូបនោះចូលទៅកាន់វត្តវេ-ឡុវន ។ ចំណែកខាងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយ ក៏(មានសេចក្ដីទោមនស្ស ផុតឡើង) បណ្ដាលឲ្យក្ដៅក្រហាយរហូតដល់ក្អួតឈាមចេញអំពីមាត់ក្នុងទីនោះ ។

[៧១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទតឃើញសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន កំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងពីរនាក់នុ៎ះឈ្មោះកោលិតៈ ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ១ នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ ហ្នឹងហើយ ជាគូនៃសាវករបស់តថាគតដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន ។

ពេលនោះ ព្រះសាស្ដាទ្រង់ព្យាករ នូវជនទាំងពីរនោះ
ដែលមានចិត្តយាងចុះក្នុងធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ក្នុងញាណវិស័យ
ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅ នៃឧបធិដ៏ប្រសើរ (ព្រះនិព្វាន)
តាំងតែពីមិនទាន់មកដល់វត្តវេឡុវនថា ជនទាំងពីរនាក់ ជា
សម្លាញ់នឹងគ្នានុ៎ះ ឈ្មោះកោលិតៈ ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ១
នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ ហ្នឹងហើយជាគូនៃសាវករបស់តថាគត
ដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន ។

[៧២] អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៧៣] តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អបុត្តកតាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ វេធព្យាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ កុលុបច្ឆេទាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ ឥទានិ តេន[១] ជដិលសហស្សំ បព្វាជិតំ ឥមានិ ច អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ សញ្ជយានិ បព្វាជិតានិ ឥមេ ច

១ ឱ. ម. អនេន ។

មហាខន្ធកៈ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន

[៧២] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទទាំងគូនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគប្បីបានបព្វជ្ជា គប្បីបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ធម៌តថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[៧៣] សម័យនោះឯង កុលបុត្រទាំងឡាយនៅក្នុងដែនមគធៈដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងឮគ្រប់គ្នា ក៏តែងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណគោតមប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើមនុស្សមិនឲ្យមានកូន សមណគោតមប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្រីទៅជាមេម៉ាយ សមណគោតមប្រតិបត្តិដើម្បីផ្តាច់បង់ត្រកូល ឥឡូវ គាត់បំបួសជដិលចំនួនមួយពាន់នាក់ ហើយបំបួសទាំងបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ នាក់ជាពួកសញ្ជ័យនេះទៀត ទាំង

អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តីតិ ។ អបិស្សុ ភិក្ខូ ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ គិរិព្វជំ

សព្វេ សញ្ជយេ នេត្វាន កំសុទានិ នយិស្សតីតិ ។

[៧៤] អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សោ សទ្ទោ ចិរំ ភវិស្សតិ សត្តាហមេវ ភវិស្សតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន អន្តរធាយិស្សតិ តេនហិ ភិក្ខវេ យេ តុម្ហេ ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ គិរិព្វជំ

សព្វេ សញ្ជយេ នេត្វាន កំសុទានិ នយិស្សតីតិ ។

កុលបុត្រទាំងឡាយដែលនៅដែនមគធៈ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងឮគ្រប់គ្នានេះទៀត ក៏ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណ-គោតមដែរ ។ ឯមនុស្សទាំងឡាយឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏នាំគ្នាចោទដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈ យាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ (ភ្នំមានសណ្ឋានដូចជាក្រោល) របស់ពួកជននៅក្នុងដែនមគធៈព្រះអង្គនាំអស់ពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទៅហើយ ឥឡូវ នឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតអេះ ។

[៧២] ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំឡេងនោះនឹងមិនមាននៅអស់កាលដ៏យូរទេ សំឡេងនោះនឹងមាននៅត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅនឹងអន្តរធានបាត់ទៅឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយណា ចោទអ្នកទាំងឡាយដោយគាថានេះ ថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ របស់ពួកជនក្នុងដែនមគធៈ លោកនាំទៅនូវពួកសញ្ជ័យទាំងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ នឹងនាំអ្នកណាទៅទៀតអេះ ។

តេ តុម្ហេ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេថ

នយន្តិ វេ មហាវីរា សទ្ធម្មេន តថាគតា

ធម្មេន នីយមានានំ កា ឧសុយ្យា វិជានតន្តិ ។

[៧៨] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ គិរិព្វជំ

សព្វេ សញ្ជយេ នេត្វាន កំសុទានិ នយិស្សតីតិ ។

ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេន្តិ

នយន្តិ វេ មហាវីរា សទ្ធម្មេន តថាគតា

ធម្មេន នីយមានានំ កា ឧសុយ្យា វិជានតន្តិ ។

(បើដូច្នោះ) អ្នកទាំងឡាយ ចូរចោទជនទាំងនោះ ដោយគាថានេះវិញថាព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មានសេចក្តីប្រណែននឹងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌ (នោះឯង) ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយចោទដោយគាថានេះ ថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ របស់ពួកជនមគធៈ នាំយកពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទាំងពួងទៅហើយ ឥឡូវនេះ នឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតហ្ន៎ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយចោទតបនឹងមនុស្សទាំងនោះដោយគាថានេះថា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មានសេចក្តីប្រណែនពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌ (នោះឯង) ។

[៧៦] មនុស្សា ឯវមាហំសុ[១] ជម្មេន កិរ សមណា សក្យបុត្តិយា នេន្តិ នោ អធម្មេនាតិ ។ សត្តាហមេវ សោ សទ្ទោ អហោសិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន អន្តរធាយិ ។

សារីបុត្តមោគ្គល្លានបព្វជ្ជា និដ្ឋិតា ។

ចតុត្ថភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបជ្ឈាយកា អនោវទិយមានា អននុសាសិយមានា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ[២] មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ

---

១ សព្វត្ថាយំ បាឋោ ន ហោតិ ។ ២ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេសទ្ទោ ទិស្សតិ ។

[៧៦] ពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បានឮថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ណែនាំសត្វដោយធម៌ មិនមែនណែនាំដោយសភាវៈមិនមែនធម៌ទេ ។ សំឡេងនោះ ក៏មានត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃក៏អន្តរធានបាត់ទៅឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ។

ចប់ ភាណវារៈជាគម្រប់ ៤ ។

[៧៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមានឧបជ្ឈាយ៍ គ្មានអ្នកទូន្មាន គ្មានអ្នកប្រៀនប្រដៅ ស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ ទាំងឫកមារយាទក៏មិនបរិបូណ៌ នាំគ្នាត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើវត្ថុដែលបុគ្គលគប្បីលិទ្ធជញ្ជាប់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្លខ្លះបាយខ្លះដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមនឹងស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏

ចរិស្សន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ព្រាហ្មណភោជនេតិ ។

[៧៨] អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តគ្គេបិ

មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្ស កំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់លិទ្ធជញ្ជាប់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្ងខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ មានសំឡេងខ្លាំងក្នុងពេងបាយខ្លះ ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ដែលនៅក្នុងកន្ទ្វេងជាទីបរិភោគនៃព្រាហ្មណ៍សោះឡើយ ។

[៧៨] ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស ជាអ្នករង្កៀស ប្រាថ្នាក្នុងការរៀនសូត្រ ពួកភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរបើស្បៀកពាក់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើវត្ថុសម្រាប់ភ្លក់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្ងខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង

ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

[៧៩] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្ប-សម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ[១] ភិក្ខវេ តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា

១ ឱ. ម. អននុច្ឆវិយំ ។

ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំង នៅក្នុងពេងបាយខ្លះ (ដូច្នេះ) ឡើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

[៧៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្ដប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំ ទៅលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់ភ្លក់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងពេងបាយខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគួរ មិនត្រូវធ្វើឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វី បានជាមោឃបុរសទាំងនោះស្លៀកដណ្ដប់ ក៏មិនឲ្យត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយា មិនសមគួរ

បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ អថខ្វេតំ(១) ភិក្ខវេ អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយាតិ ។

[៨០] អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ មហិច្ឆតាយ អសន្តុដ្ឋតាយ(២) សង្គ័ណិកាយ កោសជ្ជស្ស អវណ្ណំ ភាសិត្វា អនេកបរិយាយេន សុភរតាយ សុបោសតាយ អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស ធុតស្ស សល្លេខស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វិរិយារម្ភស្ស វណ្ណំ

១ ឱ. ម. អថខោ តំ ។ ២ ឱ. អសន្តុដ្ឋិយា ។ ម. អសន្តុដ្ឋិតាយ សង្គណិការាមស្ស ។

ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់ភ្លក់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងក្នុងរោងបាយខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិននាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនាំឲ្យពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យខានជ្រះថ្លាទៅវិញផង នាំពួកជនខ្លះ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយឲ្យប្រែប្រួលផ្តេសផ្តាសទៅវិញផង ។

[៨០] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំងនោះដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយលំបាក គេរក្សាបានដោយលំបាក សេចក្តីប្រាថ្នាធំ មិនសន្តោស សេចក្តីច្រឡូកច្រឡំដោយពួកគណៈ សេចក្តីខ្ជិល ទើបទ្រង់ពោលសរសើរគុណ នៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ គេរក្សាបានដោយងាយ សេចក្តីប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស កំចាត់បង់នូវកិលេស ដុសខាត់ចិត្ត សេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេសវដ្តៈ

ភាសិត្វា ភិក្ខូនំ តនុច្ចវិកំ តនុលោមិកំ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយំ ឧបជ្ឈាយោ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋ-បេស្សតិ សទ្ធិវិហារិកោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបដ្ឋ-បេស្សតិ ឯវន្តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភា-គវុត្តិកា វិហរន្តា ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍឹ វិរូឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយោ គហេ-តព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហិ ឧបជ្ឈា-យោ មេ ភន្តេ ហោហិ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោ-ហីតិ ។ សាហូតិ វា លហូតិ វា ឱបាយិកន្តិ វា

និងសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយព្រះពុទ្ធដីកាជាអនេកបរិយាយ រួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ដ៏ល្មមសមគួរដល់ហេតុនោះ ៗ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឧបជ្ឈាយ៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសទ្ធិ-វិហារិកឲ្យដូចជាកូន សទ្ធិវិហារិកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យដូចជាបិតា ឧបជ្ឈាយ៍ និងសទ្ធិវិហារិកនោះប្រកបដោយសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ នឹងដល់នូវសេចក្តីចម្រើន សេចក្តីលូតលាស់ សេចក្តីទូលំទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកគប្បីកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ដោយទំនងយ៉ាងនេះ ។ សទ្ធិវិហារិកត្រូវគ្រងចីពរឆៀងស្មាម្ខាងហើយថ្វាយបង្គំជើងទាំងឡាយ រួចហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងឡើងនូវអញ្ជលីរួចពោលយ៉ាងនេះ នឹងឧបជ្ឈាយ៍ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវពន្យល់សទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ (ឬ) ឲ្យដឹងដោយវាចា (ឬ) ឲ្យដឹងទាំងកាយទាំងវាចា ដោយពាក្យថា សាហុ (កម្មនេះប្រពៃហើយក្តី) លហុ (ពាក្យនេះមិនជាការធ្ងន់អ្វីទេក្តី) ឱបាយិកំ (កម្មនេះជាឧបាយជាទីពើខ្លួនចេញក្តី)

បដិរូបត្តិ វា ចាសាទិកេន សម្បាទេហីតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ។

[៨១] សទ្ធិវិហារិកេន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មាវត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧចាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាចោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ

បដិរូបំ (កម្មនេះសមគួរហើយក្តី) បាសាទិកេន សម្បាទេហិ (អ្នកចូរញ៉ាំងកម្មឲ្យបរិបូណ៌ ដោយកាយនិងវាចា គួរជាទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ (បើឧបជ្ឈាយ៍) មិនញ៉ាំងសទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកមិនកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍នោះ (ដូច្នេះ) ។ សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើងរួចហើយ គ្រងចីពរឆៀងស្មាម្ខាង រួចប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ (ដល់ឧបជ្ឈាយ៍) ថាបើមានបបរ ត្រូវសទ្ធិវិហារិកលាងភាជន៍ ហើយដាក់បបរទៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់បបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយទទួលយកភាជន៍មកវិញ ដោយការឱនលំទោន ហើយកាន់ភាជន៍ឲ្យល្អកុំឲ្យជល់ទង្គិច លាងហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ថាបើទីនោះមានសម្រាមត្រូវសទ្ធិវិហារិកបោសចេញ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនសំពត់សម្រាប់ស្លៀក (ស្បង់) ត្រូវទទួលសំពត់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្តពន្ធចង្កេះ ប្រគេនសង្ឃាដី

កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា ឧបជ្ឈាយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ ។

ទាំងឡាយដែលបានត្រួតគ្នា[១]ហើយ (បើ) បាត្រមានទឹក ត្រូវសទ្ធិវិហារិកលាងឲ្យជ្រះហើយសឹមប្រគេន ថាបើឧបជ្ឈាយ៍ប្រាថ្នានឹងយកខ្លួនទៅជាមួយជាបច្ឆាសមណៈផង សទ្ធិវិហារិកនោះ ត្រូវស្លៀកដណ្តប់ឲ្យមានបរិមណ្ឌល ៣ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ចងវត្តពន្ធចង្កេះ ហើយឃ្លុំសង្ឃាដិទាំងឡាយដែលបានត្រួតគ្នាហើយ រួចពាក់ឡេវក្តុំ លាងបាត្រហើយកាន់ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ (ដើរទៅតាមខាងក្រោយឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិក មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក សទ្ធិវិហារិក គប្បីទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ[២] ឧបជ្ឈាយ៍កំពុងពោល សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ពាក្យនោះឡើយ ឧបជ្ឈាយ៍កំពុងពោលនូវពាក្យជាទំនងនឹងត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវត្រឡប់មកមុនឧបជ្ឈាយ៍ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវរៀបចំទុកទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ ក្បឿងសម្រាប់ដូតជើងដែលមិនបានលាង ហើយក្រោកឡើងទទួលបាត្រចីវរ ប្រគេនសំពត់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង់ ។

---

១ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាដិទាំងឡាយដែលត្រួតគ្នានោះ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថានិងវិមតិវិនោទនីដីកាថា ឲ្យសទ្ធិវិហារិកយកចីវរទាំងពីរ គឺចីពរ ១ សង្ឃាដី ១ មកដាក់ត្រួតគ្នាហើយសឹមប្រគេន ។ ២ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា កាលបើឧបជ្ឈាយ៍បានបាយ ឬបបរ បាត្រនោះក្តៅ ឬធ្ងន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនបាត្ររបស់ខ្លួនទៅលោក ហើយទទួលយកប្រាតរបស់លោកមកវិញ ។

សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ[១] ចីវរំ សំហរន្តេន[២] ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា[៣] ចីវរំ សំហរិតព្វំ[៤] មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ សង្ឃរន្តេន ។ ៣ ឱ. ម. ឧស្សាវេត្វា ។ ៤ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។

ថាបើចីវរសើមដោយញើសក្អែល សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដិលក្នុងទីមានកំដៅបន្តិចសិន មិនត្រូវទុកដាក់ចីវរក្នុងទីមានកំដៅយូរទេ ត្រូវតែបត់ចីវរទុកដោយល្អ កាលដែលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំផ្លើសជាយម្ខាងឲ្យលើសប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្នត់ពាក់កណ្តាលឡើយ[១] ហើយគប្បីដាក់វត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ ថាបើបិណ្ឌបាតមានឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការនឹងឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយ សឹមបង្អោនបិណ្ឌបាតប្រគេន សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍អំពីទឹកឆាន់ ហើយប្រគេនទឹកដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដែលឆាន់រួចហើយ រួចទទួលបាត្រយកមកដោយសេចក្តីឱនលំទោន ហើយលាងដោយប្រពៃកុំឲ្យទង្គិច ហើយធ្វើឲ្យស្ងួតទឹករួចហើយហាលបាត្រ ១ ស្របក់ក្នុងទីមានកំដៅ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមានកំដៅយូរពេកទេ ត្រូវតម្កល់ទុកនូវបាត្រ និងចីវរឲ្យល្អ កាលតម្កល់ទុកនូវបាត្រ ត្រូវកាន់យកនូវបាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្ទាបមើលទីជាខាងក្រោមនៃគ្រែក្តី នូវទីជាខាងក្រោមនៃតាំងក្តី ហើយសឹមទុកដាក់

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ដែលទ្រង់ហាមមិនឲ្យចាប់ជាយស្មើគ្នាហើយបត់នោះ ព្រោះផ្នត់ដែលបត់នៅចំកន្លែងដដែលរាល់ៗថ្ងៃ នឹងធ្វើឲ្យបាក់ផ្នត់ខូចចីវរ ហេតុនេះទើបទ្រង់ឲ្យបំផ្លើសជាយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់រាល់ ៗ ថ្ងៃ គឺថ្ងៃនេះបត់ត្រង់កន្លែងនេះ ដល់ថ្ងៃស្អែកបត់ បំផ្លើសឲ្យហួសពីកន្លែងនោះតទៅទៀត កុំឲ្យបត់ចំត្រង់ផ្នត់ដដែល ។

ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ

បាត្រ (នោះ) ចុះ តែមិនត្រូវតម្កល់ទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរ[១] កាលតម្កល់ទុកនូវចីវរសោត ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែសម្រាប់ពាក់ចីវរក្តី ហើយធ្វើនូវជាយនៃចីវរខាងនាយឲ្យជាផ្នត់ខាងអាយ គឺបត់ចីពរជាពីរហើយតម្កល់ចីពរនោះទុក កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ហើយសឹមរៀបចំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនិងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ថាបើទីនោះមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសទីនោះចេញ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការស្រង់ទឹក គប្បីចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការដោយទឹកក្តៅ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានសេចក្តីប្រាថ្នាចូលទៅកាន់រោងភ្លើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ងូត[២] ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់តម្កល់ក្នុងរោងភ្លើង ហើយដើរទៅអំពីខាងក្រោយ ៗ នៃឧបជ្ឈាយ៍ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចត្រូវទទួលយកចីវរ

---

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុមិនត្រូវទុកលើទីដែលមានអាចមន៍ដីនិងក្រួសដែលគេមិនក្រាលដោយកន្ទេលនិងស្បែកជាដើម ។ ២ អដ្ឋកថា ថា យកទឹកទៅលាយនឹងគ្រឿងលំអិតហើយសឹមសូន្យឲ្យជាដុំ ៗ ។

និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ[១] ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ ឧទ្ទិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ

---

១ សង្ឃាដិយោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មកតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ងូត ត្រូវប្រគេនដីស្អិតផង បើសទ្ធិវិហារិកអាច ត្រូវចូលទៅកាន់រោងភ្លើង កាលចូលទៅកាន់រោងភ្លើងត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) អំពីខាងមុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ សទ្ធិវិហារិកមិនគប្បីអង្គុយប្រៀតបៀតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ មិនគប្បីហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដោយអាសនៈឡើយ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គឺកិច្ចទាំងពួងមានឲ្យនូវដីល្អិត និងទឹកក្តៅជាដើម) ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងរោងភ្លើង កាលចេញអំពីរោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងហើយបិទបាំង (កាយ) អំពីខាងមុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយសឹមចេញអំពីរោងភ្លើងចុះ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងទឹកផង បើសទ្ធិវិហារិកងូតទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមុនឧបជ្ឈាយ៍ ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹករួចសឹមស្លៀកហើយទើបជូតទឹកអំពីកាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនសំពត់ស្លៀកប្រគេនសង្ឃាដី ហើយត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងមកជាមុន ហើយក្រាលអាសនៈរៀបចំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍អំពីទឹកឆាន់ ។ បើសទ្ធិវិហារិក មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីរៀនបាលី គប្បីរៀនបាឡីចុះ បើមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីរៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថាចុះ ។ ឧបជ្ឈាយ៍

វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណ-

នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើសទ្ធិវិហារិកអាចធ្វើបាន វិហារនោះសទ្ធិវិហារិកត្រូវជម្រះសំអាត កាលដែលជម្រះសំអាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រ និងចីវរទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុនសិន ត្រូវនាំយកកម្រាលអង្គុយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និងខ្នើយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំគ្រែចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំតាំងចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំកន្ថោរទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវចំណាំឲ្យច្បាស់នូវគ្រឿងកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្មុគស្មាញ (សម្រាមមានសំបុកកន្ទាត និងសរសៃពីងពាងជាដើម) មានក្នុងវិហារ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសតាំងអំពីពិតានជាមុន កន្សៀតជ្រុងសន្ទះបង្អួច សទ្ធិវិហារិកត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង់មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់សំពត់ ហើយពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ

កតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា[១] អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា[២] នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា[៣] នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា

១-២-៣ បប្ផោដេត្វាតិបិ បាឋោ ។

មានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់សំពត់ហើយពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវប្រោះទឹកហើយសឹមជូត សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រមែប្រមូលសម្រាមយកទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ទ្រនាប់គ្រែដែលសទ្ធិវិហារិកយកទៅហាលថ្ងៃហើយជូតរួច ត្រូវយកមកតម្កល់ទុកក្នុងទីដដែល គ្រែដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃ ជម្រះ គោះរួច ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកមកដាក់រៀបចំទុកឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ តាំងដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយជម្រះគោះហើយត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅដាក់រៀបចំឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ ពូកនិងខ្នើយដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមករៀបចំឲ្យដូចពីដើមវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយត្រូវនាំយកមកក្រាលឲ្យដូចពីដើមវិញ កន្ថោរដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយជូតហើយ នាំយកមកតម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយ និងជូតហើយ ត្រូវនាំមកតម្កល់

បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ

ទុកដូចដែលវិញ បាត្រនិងចីវរសទ្ធិវិហារិកត្រូវតម្កល់ទុក កាលយកបាត្រទៅទុកដាក់ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្ទាបមើលទីខាងក្រោមនៃគ្រែក្តី ទីខាងក្រោមនៃតាំងក្តី ហើយសឹមទុកបាត្រចុះ មិនត្រូវទុកបាត្រលើទីមិនសមគួរឡើយ កាលយកចីវរទៅទុក ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង យកដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែចីវរក្តី ហើយបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់ចូលមកខាងណេះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយតម្កល់ទុកនូវចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកអំពីទិសខាងកើត សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងជើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងត្បូង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើកាលគឺរដូវត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទក្នុងវេលាយប់ បើកាលគឺរដូវក្តៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបរិវេណ បើបន្ទប់មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបន្ទប់ បើឧបដ្ឋានសាលា[១] មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិក

---

១ រោងឆាន់ ។

ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧ-ទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ សទ្ធិវិ-ហារិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្ម-កថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុ-ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយ

ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលា បើរោងភ្លើងមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសរោងភ្លើង បើបង្គន់មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបង្គន់ បើទឹកឆាន់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវតម្កល់ទឹកឆាន់ បើទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកមិនមានក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះអាចមន៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះអាចមន៍ ។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិ-វិហារិកត្រូវនាំឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃនាំចៀសចេញទៅកំសាន្ត[១]ម្យ៉ាងទៀត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើធម្មកថា ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើឧបជ្ឈាយ៍មានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះ ចេញដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះចេញ ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគរុកាបត្តិ គួរដល់បរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ (របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍

១ អដ្ឋកថា ថា សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំឧបជ្ឈាយ៍ទៅទីដទៃក្តី ឲ្យភិក្ខុដទៃនាំទៅក្តី ដើម្បីបន្ទោបង់សេចក្តីអផ្សុកនៃឧបជ្ឈាយ៍ ។

បដិកស្សនារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជ-នីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហា-រិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈា-យស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណា-មេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ

គួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិ[១] មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ[២] សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានត្ត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ត ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អព្ភានកម្ម សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងឲ្យអព្ភានកម្មចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី[៣] ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ឬសង្ឃគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី

---

១ អន្តរាបត្តិសំដៅយកគរុកាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវក្នុងវេលាកំពុងប្រព្រឹត្តវត្តបរិវាស ។ ២ មូលាបត្តិសំដៅយកគរុកាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវមកពីខាងដើម សេចក្តីថាភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តបរិវាសមកច្រើនថ្ងៃហើយៗ ត្រូវគរុកាបត្តិណាមួយទៀតដោយបិទបាំងទុកនោះ សង្ឃត្រូវលុបថ្ងៃដែលបានប្រព្រឹត្តវត្តមកហើយនោះចេញ តាំងឲ្យប្រព្រឹត្តវត្តរាប់ថ្ងៃជាថ្មីទៅទៀត ។ ៣ កម្មទាំង ៥ យ៉ាងនេះនឹងមានសំដែងដោយពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈតទៅខាងមុខ ។

វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ[1] ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន[2] សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស

១ ឱ. រជិតព្វំ ។ ២ ឱ. រជេន្តេន ។

ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ៍ហើយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យឧបជ្ឈាយ៍របស់អញ លោកប្រព្រឹត្តល្អទៅ គប្បីសម្ងបរោម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះចេញ (ដោយ ស្រួល) ។ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរនឹងលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវ ធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេច នឹងឲ្យគេលាងចីវរ របស់ឧបជ្ឈាយ៍ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរធ្វើ (មានប៉ះដេរជាដើម) សទ្ធិ-វិហារិកគប្បីធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ នឹងឲ្យគេធ្វើចីវរប្រគេនឧបជ្ឈាយ៍ (របស់អញ) បើគ្រឿងជ្រលក់របស់ ឧបជ្ឈាយ៍គួរចំអិន សទ្ធិវិហារិកគប្បីចំអិនប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់-ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយ គេនឹងចំអិនទឹកជ្រលក់ប្រគេនឧបជ្ឈាយ៍ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តី ខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយគប្បីជ្រលក់ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរត្រូវប្រែត្រឡប់ជ្រលក់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកមិន ទាន់ដាច់ទេ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ ។ សទ្ធិវិហារិកមិន បានប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុពួកខ្វះ (ភិក្ខុដែលមិនត្រូវនឹង

បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្វោ ន ឯកេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

ឧបជ្ឈាយវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបជ្ឈាយ៍) ទេ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើបរិ-កម្មទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះជាបច្ឆាសមណៈទេ មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌ-បាតឲ្យដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះ ឲ្យនាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យទេ ។ សទ្ធិវិហារិកមិនបានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសានទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិសឡើយ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានជំងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបម្រើអស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំត្រាតែឧបជ្ឈាយ៍ចេញចាកអាពាធ (គឺត្រូវទ្រាំជំងឺដរាបទាល់ជា) ។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្ត ។

[៨២] ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ ស-ម្មាវត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហា-រិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ ឧបជ្ឈា-យេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិ-យេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ សទ្ធិ-វិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិ-វិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិ-យេថាតិ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ[១] ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ

១ វុដ្ឋាយាតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ (ត្រូវទំនុកបម្រុង) ត្រូវអនុគ្រោះ (អាណិតអាសូរ) សទ្ធិវិហារិកដោយការបង្រៀនបាលី ដោយអដ្ឋកថា (ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃបាលី) ដោយឲ្យដំបូន្មាន (ដោយសេចក្តីពន្យល់ការខុសត្រូវជាមុន) ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ (ដោយពាក្យរំលឹកដាស់តឿនរឿយ ៗ) ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្វះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកនឹងបានបាត្រ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យចីវរទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្វះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក គប្បីកើតឡើងដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្វះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខាររបស់សទ្ធិវិហារិកគប្បីកើតឡើងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសទ្ធិវិហារិកឈឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកពីព្រឹកឲ្យឈើស្ទន់

ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិ-ឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវា-សនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទ-កោ[១] ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញា-បេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិ-បិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ

១ សោទកោតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ហើយ ដាក់បបរឲ្យទៅ កាលសទ្ធិវិហារិកដែលឈឺនោះហុតទឹកបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុចទឹកឲ្យ រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ រួចលាងរៀបទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានប្រាថ្នា នឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀកទៅ ទទួលយកស្បង់បន្ទាស់នោះមកវិញ ត្រូវឲ្យកាយពន្ធគឺវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតសង្ឃាដិជាពីរជាន់ហើយសឹមឲ្យ ត្រូវលាងបាត្រដែលមានទឹកចេញហើយ សឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគិតថា សទ្ធិវិហារិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញនៅពេលស្មើនេះ ហើយក្រាលអាសនៈបម្រុងទុកឲ្យ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង[១] ត្រូវក្រោកឡើងទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ ។ បើចីវរសើមដោយញើស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ ១ ស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត កុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក)

---

១ បានដល់តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងរួចហើយ គឺតាំងថ្នាក់ខាងលើ ឯក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងនោះបានដល់វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ដែលគេមិនត្រូវការលាង គឺរបស់អ្វីដែលគេសម្រាប់ជូត ។

កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ

កាលបើឧបជ្ឈាយ៍បត់ចីវរ ត្រូវបំផ្ទើសជាយចីវរឲ្យលើសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរពាក់កណ្ដាលឡើយ ហើយដាក់វត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើអាហារបិណ្ឌបាតមានហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយហុចអាហារបិណ្ឌបាតទៅឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកឆាន់ សទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុចទឹកឲ្យ ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចជូតទឹកឲ្យស្ងួតហើយ ត្រូវហាលថ្ងៃបានមួយស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេកទេ រួចត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរហើយបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណេះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក ដោយសម្រាមឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ផ្ញូតទឹក

ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុប្ប-ខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ

ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ផ្ងូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រ-ជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ ។ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវស្ងួនឲ្យលំអិតសម្រាប់ផ្ងូតទឹកទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក រួចនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅសទ្ធិវិហារិក ស្រេចហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែក ហើយត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅសទ្ធិវិហារិក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង (ផងបាន) គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខរួចបិទបាំងពីខាងមុខខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង មិនត្រូវអង្គុយប្រៀតប្រៀតពួកភិក្ខុចាស់ មិនត្រូវហាមពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹកក៏ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិ-វិហារិកដែរ កាលឧបជ្ឈាយ៍ផ្ងូតរួចត្រូវឡើងមកមុនហើយ ជូតកាយនៃខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកហើយ សឹមស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហា-រិកទៀត ហើយហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យសទ្ធិវិហារិក

ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មិំ វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ

រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមក ហើយក្រាលអាសនៈចាំជាមុន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនិងកញ្ជើងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកផាន់ ។ សទ្ធិ-វិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងសំអាតបាន គប្បីសំអាតវិហារនោះចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញជាមុនទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបគ្រែឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបតាំងឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គកសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍កំណត់ឲ្យចាំកន្លែង ដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោស

អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិ-
កម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា
បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណ-
កិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា
សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា
សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា
ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ច-
ប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថា-
ឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោ-
ដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដ-
ន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ
បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា
សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ
អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ
ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថា-
បញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា

អំពីពិតានចេញជាមុន ហើយត្រូវជូតសំអាតកន្ទៀតជ្រុងសន្ទឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងគេលាបដោយរង់ មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ (ក្នុងទឹក) រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើទីដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវផ្សើមកំណាត់សំពត់រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើទីដែលមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រោះសិនហើយសឹមបោសចេញ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារមិនត្រូវឲ្យស្មោកគ្រោកដោយធូលីឡើយ ហើយប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោល ដោយឡែកគ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលហាលរួចហើយត្រូវគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ ទ្រនាប់គ្រែដែលហាលរួចត្រូវជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ គ្រែដែលហាលរួចហើយដុសលាងគោះរួចហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលវិញ តាំងដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលវិញ ពូកនិងខ្នើយដែលហាលរួចហើយត្រូវគោះរួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ

សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-បេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋា-បីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរ-ហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ

ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះរួចនាំយកទៅក្រាលទុក ដូចដែលវិញ កន្ទោរដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតរួចនាំយកទៅទុក នៅទីដដែលវិញ ក្តារសម្រាប់ផ្អែកដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងមើលហើយសឹមទុកបាត្រ មិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ជាយខាងណោះមកខាងណេះ ឲ្យជាផ្នត់សិន រួចសឹមទុកចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ធូលី មកពីទិសខាងកើត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងកើត បើខ្យល់បក់ធូលី មកពីទិសខាងលិច ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងលិច បើខ្យល់បក់ធូលី មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងជើង បើខ្យល់បក់ធូលីមកពីទិសខាងត្បូង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបើកបង្អួច

ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ

ក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់វិញ ។ បើទីបរិវេណស្មោកគ្រោកមិនស្អាត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រោកមិនស្អាត ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងសម្រាប់ឆាន់មិនស្អាត ត្រូវបោសរោងសម្រាប់ឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រោក ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រោក ត្រូវបោសសំអាតបង្គន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីអផ្សុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬរកគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះ

ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស

ស្រាយ (ពន្យល់) ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យជួយដោះស្រាយ (ពន្យល់ឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ) ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ ។ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិចំពោះសទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្តឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់អព្ភានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្មចំពោះសទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើជាកម្មគឺ

ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វា-
ជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈា-
យេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ
សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ
តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស
ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ
ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ
សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិ-
កស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ
ឯវំ ករេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ
សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិ-
កស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិ-
តព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ
សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន
អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ

តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចទៅហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃគប្បីសម្ងបរោម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរក្នុងការរើខ្លួនចេញអំពីអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ។ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាងដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងចំអិន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងត្រូវចំអិនគ្រឿងជ្រលក់យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងចំអិន ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ដោយ

នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

សទ្ធិវិហារិកវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៣] តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តិស្សន្តីតិ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកេន

ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលបើជ្រលក់ចីវរត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វស្មើល្អ ប្រសិនបើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំអាលដើរចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំអស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជំងឺ ។

ចប់ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ។

[៨៣] សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អ (គឺមិនបានយកចិត្តទុកដាក់) នឹងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អ នឹងឧបជ្ឈាយ៍សោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អ នឹងឧបជ្ឈាយ៍ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អ នឹងឧបជ្ឈាយ៍ទេ ។ ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧបជ្ឈាយម្ហិ ន សម្មាវត្តិតព្វំ យោ ន សម្មាវត្តេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ នេវ[១] សម្មាវត្តន្តិ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បណាមេតព្វោ បណាមេមិ តន្តិ វា មាយិធ បដិក្កមីតិ វា នីហរ តេ បត្តចីវរន្តិ វា នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្វោតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមាបេតុន្តិ ។

---

១ តេ នេវ សម្មាវត្តន្តីតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

មកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកមិនគួរនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ទេ ភិក្ខុណាដែលមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនប្រព្រឹត្តល្អក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលមិនបានប្រព្រឹត្តល្អចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកយ៉ាងនេះ គឺឧបជ្ឈាយ៍បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយវាចាឬទាំងកាយទាំងវាចាថា អញបណ្តេញអ្នកឯងឥឡូវនេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំចូលមកក្នុងទីនេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវររបស់អ្នកទៅក្តី ខ្លួនអញអ្នកឯងមិនត្រូវមកបម្រើទេក្តី (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចា (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកទេ ។ សម័យនោះ ពួកសទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ៍បានបណ្តេញចេញហើយ ក៏មិនបានឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ

នេវ ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បណាមិតេន ន ខមាបេតព្វោ យោ ន ខមាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា ខមាបិយមានា ន ខមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមិតុន្តិ ។ នេវ ខមន្តិ ។ សទ្ធិវិហារិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ខមាបិយមានេន ន ខមិតព្វំ យោ ន ខមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ពួកសទ្ធិវិហារិកសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យបាន ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកនៅតែមិនបានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ៍បណ្ដេញចេញទៅហើយ មិនគួរនឹងមិនសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យទេ សទ្ធិវិហារិកណាមួយមិនបានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រានោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ កាលបើសទ្ធិវិហារិកទៅសូមខមាទោសវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសដល់សទ្ធិវិហារិក ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងនោះក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ឯពួកសទ្ធិវិហារិករត់ចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរ្ថិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសទ្ធិវិហារិក មកសូមខមាទោស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែអត់ទោសឲ្យ (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍ណាមួយមិនអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សម្មាវត្តន្តោ បណាមេតព្វោ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្វោ យោ ន បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ

[៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អចេញ មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចេញឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អហើយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍ណាមួយបណ្តេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងសទ្ធិវិ-ហារិកដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍ណាមួយមិនបណ្តេញចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមិនបានស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មិនមានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែបណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (នោះ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយ

១៦៤

បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច-ហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណាមេ-តព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិ-កោ អលំ បណាមេតុំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោ-តិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥ-មេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិ-វិហារិកោ អលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ នាលំ បណាមេតុំ ឧបជ្ឈា-យម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នា-គតោ សទ្ធិវិហារិកោ នាលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណា-មេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ

ពិត ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហា-រិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រ-ឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ គ្មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ ឧបជ្ឈាយ៍មិនគួរបណ្តេញចេញឡើយ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ ឧបជ្ឈាយ៍មិនគួរបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍កាលមិនបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងខុស) ចេញទេ នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខាន) បើឧបជ្ឈាយ៍

អនតិសារោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ ជាជិមត្តំ បេមំ ហោតិ ជាជិមត្តោ បសាទោ ហោតិ ជាជិមត្តា ហិរី ហោតិ ជាជិមត្តោ គារវោ ហោតិ ជាជិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតីតិ ។

បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះចេញ មិនមានទោសទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ គ្មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង នឹងមានទោស (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍បានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ក៏មិនមានទោសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ (ចំណែកខាងត្រូវ) នឹងមានទោសមិនខាន (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះចេញទេ មិនមានទោសទេ (អង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង នឹងមានទោសមិនខានទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះទេ មិនមានទោសទេ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ(១) ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆឹសុ បព្វាជេតុំ ។ សោ ភិក្ខូសុ បព្វជ្ជំ អលភមានោ កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ កិសំ លូខំ ទុព្វណ្ណំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតំ ធមនិសន្ថតគត្តំ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ ភិក្ខវេ ព្រាហ្មណោ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ ។ ឯសោ ភន្តេ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ តំ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆឹសុ បព្វាជេតុំ សោ ភិក្ខូសុ បព្វជ្ជំ អលភមានោ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

---

១ អញ្ញតរោ រាធោ នាម ព្រាហ្មណោតិ អម្ហាកំ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ តព្វណ្ណនាដីកាយម្បិ តំ នាមំ បាដកំ ហោតិ ។ យស្មា បន អញ្ញតរសទ្ទេន អនិយមេ កតេ នាមំ វត្តព្វំ ន ហោតិ នាមេ វា វុត្តេ អនិយមោ កត្តព្វោ ន ហោតិ តស្មា រាធោ នាមាតិ បាឋទ្វយំ អតិរេកន្តិ ទដ្ឋព្វំ ។ ឥតរថា អញ្ញតរសទ្ទោ ន ភវេយ្យ អទ្ទសា ខោ ភគវា រាធំ ព្រាហ្មណន្តិ ច វត្តព្វំ ភវេយ្យ អយម្បន ឱ. ម. បោត្ថកេ អនុវត្តិត្វា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងព្រាហ្មណ៍ ១ នាក់

[៨៥] សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្នួស ។ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើមិនបានផ្នួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទតទៅឃើញព្រាហ្មណ៍នោះស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន (ដូច្នោះ) លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានជាស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន តើដោយហេតុអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រាហ្មណ៍នុ៎ះ បានចូលមករកពួកភិក្ខុ ហើយអង្វរសូមផ្នួស ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ព្រាហ្មណ៍នោះកាលបើមិនបានផ្នួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន ។ វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ

កោ នុ ខោ ភិក្ខវេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯត-ទវោច អហំ ខោ ភន្តេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរាមីតិ ។ កឹ បន ត្វំ សារីបុត្ត តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរសីតិ ។ ឥធ មេ ភន្តេ សោ ព្រាហ្មណោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស ឯកំ កដច្ឆុភិក្ខំ ទាបេ-សិ ឥទំ ខោ អហំ ភន្តេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរាមីតិ ។ សាធុ សាធុ សារីបុត្ត កតញ្ញុនោ ហិ សារីបុត្ត សប្បុរិសា កតវេទិនោ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត តំ ព្រាហ្មណំ បព្វាជេហិ ឧបសម្បាទេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ តំ ព្រាហ្មណំ បព្វាជេមិ ឧបសម្បាទេមីតិ ។ អថ-ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុណាហ្ន៎ អាចរលឹកឃើញអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន ។ កាលបើព្រះអង្គទ្រង់សួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ (អាច) រលឹកនូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកឯងរលឹកអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបានយ៉ាងដូចម្ដេច ។ ព្រះសារីបុត្តទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ព្រាហ្មណ៍នោះបានប្រើគេឲ្យប្រគេនចង្ហាន់មួយវែក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គរលឹកបាននូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះប៉ុណ្ណោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែសារីបុត្ត ពាក្យដែលអ្នកពោលមកនេះប្រពៃណាស់ នែសារីបុត្ត ធម្មតាពួកសប្បុរសរមែងជាអ្នកកតញ្ញូ កតវេទី[១]ពិត ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវឲ្យបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា ដល់ព្រាហ្មណ៍នោះដូចម្ដេចទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ

---

១ កតញ្ញូ ជាអ្នកដឹងគុណដែលអ្នកដទៃបានធ្វើដល់ខ្លួន កតវេទី ជាអ្នកប្រកាសនូវឧបការៈគុណដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយប្រាកដ គឺតបគុណគេ ។

១៦៩

កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យា សា ភិក្ខវេ មយា តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បទា អនុញ្ញាតា តាហំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន ឧបសម្បទំ[១] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេតព្វោ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ[២] ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ

១ ឱ. ឧបសម្បាទេតុំ ។ ២ ឧបសម្បទាបេខោតិបិ បាឋោ ។

នូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតដោយត្រៃសរណគមន៍រួចហើយ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះទៅតថាគតឃាត់នូវឧបសម្បទានោះវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវតថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្ម គឺកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ វិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបែបយ៉ាងនេះ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឈ្មោះនេះជាឧសម្បទាបេក្ខៈ[១] របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា[២] ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ចុះ ។ ពាក្យនេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ (ឲ្យជ្រាប) ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវ សង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈ ឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម

១ សាមណេរដែលត្រូវបួសជាភិក្ខុភាវៈ ។ ២ ឲ្យដល់នូវគុណព្ទដ៏ខាងលើ គឺបានសម្រេចជាភិក្ខុភាវៈ ។

តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ

នៅ (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវ សង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវ សង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ឈ្មោះនេះដែលសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទា

ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបសម្បន្នសមនន្តរា អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ មា អាវុសោ ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ ឯវមាហ នេវាហំ[១] អាយស្មន្តេ យាចឹ ឧបសម្បាទេថ មន្តិ កិស្ស មំ តុម្ហេ អយាចិតា ឧបសម្បាទិត្ថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អយាចិតេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យាចិតេន ឧបសម្បាទេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ យាចិតព្វោ តេន ឧបសម្បទាបេក្ខេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា

---

១ ឯត្ថន្តរេ ឧបសម្បទន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ហើយ ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទា នេះ) គួរដល់ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្ដីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង ។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបប្រព្រឹត្តអនាចារ គឺប្រព្រឹត្តល្មើស តាំងអំពីបានឧបសម្បទា ។ ពួកភិក្ខុ ក៏បានពោលដាស់តឿនយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ពោលយ៉ាងនេះវិញថា ខ្ញុំមិនបានពឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយពាក្យថា សូមឲ្យអស់លោកឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំទេ លោកទាំងឡាយខ្ញុំមិនបានអង្វរសោះ ហេតុអ្វីក៏ហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនបានសូម មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (គេ) ទេ (បើ) ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទាគេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានគេសូម ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទាគេបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈត្រូវសូមនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះ គឺឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយគ្រងចីពរឆៀងស្មាម្ខាងរួចថ្វាយបង្គំ

ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ សង្ឃំ ភន្តេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន

ទៀបបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលី ពោល យ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹង សង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្រោចស្រង់[១] នូវខ្ញុំ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង ត្រូវ សូមជាគម្រប់បីដងផង ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រ ព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ឈ្មោះនេះ របស់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹង សង្ឃដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សម គួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គលឈ្មោះនេះដោយមាន ព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ វាចានេះជាវាចាផ្តៀងសង្ឃ ។ បពិត្រ ព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះឈ្មោះនេះរបស់ លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ឥឡូវ ឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គល ឈ្មោះនេះដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្ប- ទា របស់ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម

១ ក្នុងដីកាថា សូមឲ្យសង្ឃរើខ្ញុំចេញចាកភេទសាមណេរ ហើយឲ្យឧបសម្បទាជាភិក្ខុភាវៈ ។

សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តប្បដិបាដិ អដ្ឋិតា[១] ហោតិ ។ អថខោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូនាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តស្មឹ បព្វជិតេ ភត្តប្បដិបាដិ ខីយិត្ថ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ឯហិ-

១ ឱ. អធិដ្ឋិតា ។

(បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់ពីរដង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់បីដង ។ បេ ។ ឈ្មោះនេះសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ) គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៨៧] សម័យនោះឯង មហាជនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នាំគ្នាផ្តើមឡើងចាត់ចែងភត្តាហារដ៏ឧត្តមថ្លៃថ្លា (ជាវេន ៗ រាល់ថ្ងៃ) ។ គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តទាំងនេះឯងតែងមានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានមារយាទ ស្រួលបួល បរិភោគភោជនដ៏ល្អ សិងលើសំណិងឥតមានខ្យល់ចូលបាន ណ្ហើយចុះ អាត្មាអញគួរនឹងបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្តចុះ ។ វេលានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយសូមផ្នួសបួស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍នោះបានបួសរួចហើយ ភត្តាហារដែលជាវេន (នោះ) មហាជនក៏ឈប់ធ្វើទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក

ទានិ អាវុសោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមាតិ ។ សោ ឯវមាហ នាហំ អាវុសោ ឯតំការណា បព្វជិតោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមីតិ សចេ មេ ទស្សថ ភុញ្ជិស្សាមិ នោ ចេ មេ ទស្សថ វិព្ភមិស្សាមីតិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិតោតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិតោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា

យើងនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតឥឡូវ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនបួសដោយគិតថា អញនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតទេ បើអស់លោកអាណិតឲ្យបាយខ្ញុំ ៗ ក៏នឹងឆាន់ បើអស់លោកមិនឲ្យខ្ញុំទេ ខ្ញុំមុខជានឹងសឹកមិនខានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា ម្នាលអាវុសោ លោកបួសមកព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះទេឬ ។ ភិក្ខុនោះតបថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើនឹងមានភិក្ខុមកបួសព្រោះហេតុតែពោះ ក្នុងធម៌វិន័យដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបួសមក ព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស ធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ អ្នកមិនសមបើបួសមកគ្រាន់តែចំអែតផ្ទៃទេនែមោឃបុរស អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេន្តេន ចត្តារោ និស្សយេ អាចិក្ខិតុំ បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ អតិរេកលាភោ សង្ឃភត្តំ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកំ ។ បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ អតិរេកលាភោ ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គំ ។ រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ

១៧៥

មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ត្រូវប្រាប់និស្ស័យទាំង ៤ យ៉ាងផង គឺប្រាប់ថា បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវភោជនជាដុំពំនូត ដែលអ្នកបួសស្វែងរកបានមកដោយកម្លាំងស្មង អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងភោជននោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺសង្ឃភត្ត[១] ឧទ្ទេសភត្ត[២] និមន្តនភត្ត[៣] សលាកភត្ត[៤] បក្ខិកភត្ត[៥] ឧបោសថិកភត្ត[៦] និងបាដិបទិកភត្ត[៧] (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ) ១ ។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវសំពត់ចីវរបង្សុកូល អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់ចីវរបង្សុកូលនោះ ដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺសំពត់ដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយកប្បាស សំពត់ដែលគេធ្វើដោយសូត្រ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយធ្មៃ និងសំពត់ដែលគេធ្វើលាយដោយវត្ថុ ៥ យ៉ាងខាងដើមនេះ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ) ១ ។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ទៀបគល់ឈើ

---

១ សង្ឃភត្ត គឺភត្តដែលទាយកវេរប្រគេនដល់សង្ឃទាំងអស់ ។ ២ ឧទ្ទេសភត្ត គឺភត្តដែលទាយកវេរប្រគេនដល់ភិក្ខុដែលខ្លួនឧទ្ទិសអំពីសង្ឃ ។ ៣ និមន្តនភត្ត គឺភត្តដែលទាយកនិមន្តភិក្ខុ ហើយប្រគេន ។ ៤ សលាកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនដល់ភិក្ខុ ដោយចាប់ស្លាក ។ ៥ បក្ខិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងមួយបក្ខ ៗ តែមួយថ្ងៃ ៗ (គឺកន្លះខែម្តង) ។ ៦ ឧ-បោសថិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ។ ៧ បាដិបទិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃ ១ រោច ឬ ១ កើត ។

ករណីយោ អតិរេកលាភោ វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហា ។ បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ អតិរេកលាភោ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតន្តិ ។

ឧបជ្ឈាយវត្តភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តស្ស ភិក្ខូ បដិកច្ចេវ[១] និស្សយេ អាចិក្ខឹសុ ។ សោ ឯវមាហ សចេ មេ ភន្តេ បព្វជិតេ និស្សយេ អាចិក្ខេយ្យាថ អភិរមេយ្យាមហំ[២] នទានាហំ ភន្តេ បព្វជិស្សាមិ ជេគុច្ឆា មេ និស្សយា បដិកូលាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បដិកច្ចេវ និស្សយា អាចិក្ខិតព្វា យោ អាចិក្ខេយ្យ អាបត្តិ

១ ឱ. បដិគច្ចេវ ។ ២ ឱ. អភិរមេយ្យំ ស្វាហំ ។

ឬក្រោមម្ទប់ឈើ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះ ដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺវិហារ ប្រាសាទវែង ឬផ្ទះពាក់កណ្តាល (បង្ការ) ប្រាសាទ ៤ ជ្រុង ប្រាសាទមានដំបូលរលីង និងគុហា (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ) ១ ។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវថ្នាំ ដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងថ្នាំនោះ ដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាភ គឺទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ និងស្ករអំពៅ (កើតឡើងត្រូវអ្នកបួសទទួលចុះ) ១ ។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្តភាណវារៈ ។

[៨៨] សម័យនោះឯង មានមាណពម្នាក់ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយសូមផ្នួស ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានប្រាប់និស្ស័យដល់មាណពនោះជាមុន ។ មាណពនោះបានពោលយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំបានបួសរួចហើយ សឹមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រាប់និស្ស័យ ដល់ខ្ញុំ(នោះ) ខ្ញុំទទួលត្រេកអរយក បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិនបួសទេ (ព្រោះ) និស្ស័យជាទីបដិកូលគួរខ្ពើមរអើមដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រាប់និស្ស័យជាមុនទេ

ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បន្នសមនន្តរា និស្សយេ អាចិក្ខិតុន្តិ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុវគ្គេនបិ តិវគ្គេនបិ ចតុវគ្គេនបិ[១] គណេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឩនទស-វគ្គេន គណេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសវគ្គេន វា អតិរេកទសវគ្គេន វា គណេន ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឯកវស្សាបិ ទុវស្សាបិ សទ្ធិវិហារិកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ អាយស្មាបិ ឧបសេនោ វង្គន្តបុត្តោ ឯកវស្សោ សទ្ធិវិហារិកំ ឧប-សម្បាទេសិ ។ សោ វស្សំ វុត្ថោ ទុវស្សោ ឯកវស្សំ សទ្ធិវិហារិកំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ

---

១ ចតុវគ្គេនបីតិ បាឋោ ឱរោបិយបោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុណាប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យជាបន្ទាប់អំពីឧបសម្បទាកម្មមក ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈ គឺភិក្ខុពីររូបខ្លះ បីរូបខ្លះ បួនរូបខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈតិចជាងពី ១០ រូបឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈត្រឹម ១០ រូប ឬច្រើនជាង ១០ រូបឡើងទៅបាន ។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្លះបួសបាន ១ វស្សា ខ្លះបាន ២ វស្សា ក៏ឲ្យឧបសម្បទាដល់សទ្ធិវិហារិក ។ ចំណែកខាងព្រះឧបសេន ដ៏មានអាយុជាកូនវង្គន្តព្រាហ្មណ៍បួសបាន ១ វស្សា ឲ្យឧបសម្បទាសទ្ធិវិហារិកដែរ ។ ព្រះឧបសេននោះ លុះនៅចាំវស្សាបាន ២ វស្សារួចហើយ ក៏នាំយកសទ្ធិវិហារិកដែលបួសបាន ១ វស្សា ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ក៏ព្រះសម្ពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គតែងសន្សំតែងធ្វើនូវសេចក្តីរីករាយរាក់ទាក់ មួយអន្លើដោយភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយ នេះជា

ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ ភគវា អាយ-
ស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខវេ
ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិត្ថ អប្បកិលមថេន
អទ្ធានំ អាគតាតិ[១] ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ
ភគវា អប្បកិលមថេន ច មយំ ភន្តេ អទ្ធានំ អាគ-
តាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន
បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ
អត្ថសញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អ-
នត្ថសញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហិ អាកា-
រេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេ-
ស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។
អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទ-

---

១ អាគតោសីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ធម្មតា ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ ចំពោះព្រះឧបសេន វង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកល្មមអត់ទ្រាំបានឬទេ អ្នកល្មមញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនបានលំបាកទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំបាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ម្យ៉ាងទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនបានលំបាកទេ ។ (សេចក្តីពន្យល់អំពីពុទ្ធអធ្យាស្រ័យដូចមានតទៅនេះ) ព្រះតថាគតទាំងឡាយជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ជ្រាបនូវហេតុហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរនូវអំពើដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់សួរអំពើដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវអំពើមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទាំងឡាយ ទ្រង់សួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពីរយ៉ាងគឺ ទ្រង់ត្រិះរិះថា តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ ១ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ ១ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ចំពោះនឹងព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏

ពោច កតិវស្សោសិ ត្វំ ភិក្ខូតិ ។ ឯកវស្សោ អហំ ភគវាតិ ។ អយំ បន ភិក្ខុ កតិវស្សោតិ ។ ឯកវស្សោ ភគវាតិ ។ កិន្តាយំ ភិក្ខុ ហោតីតិ ។ សទ្ធិវិហារិកោ មេ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញេហិ ឱវទិយោ អនុសាសិយោ អញ្ញំ ឱវទិតុំ អនុ-សាសិតុំ មញ្ញិស្សសិ អតិលហុំ ខោ ត្វំ មោឃបុរិស ពាហុល្លាយ អាវត្តោ យទិទំ គណពន្ធិកំ នេតំ មោ-ឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ឩនទសវស្សេន ឧបសម្បា-ទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

មានអាយុថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គបួសបាន ២ វស្សាហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ចុះភិក្ខុនេះបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនេះបួសបាន ១ វស្សាហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ភិក្ខុនេះត្រូវជាអ្វីនឹងអ្នក ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ត្រូវជាសទ្ធិវិហារិករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនទំនង មិនសមបែប មិនសមគួរ មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃមោឃបុរស អ្នកគួរតែឲ្យភិក្ខុដទៃទូន្មានប្រៀនប្រដៅម្តេចឡើយ ក៏តាំងចិត្តទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដទៃវិញ នៃមោឃបុរស អ្នកប្រញាប់ពេកណាស់ ព្រោះអ្នកប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីល្មោភច្រើន ឯសេចក្តីល្មោភច្រើននេះ បានដល់ការចង់ជាពួក នៃមោឃបុរស អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានវស្សាថយអំពី ១០ ចុះមក មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

[៩១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទស-វស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញ-វន្តោ ។ អញ្ញតរោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កមិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ[១] ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពា-លា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា

១ ម. ឧបសម្បាទេស្សន្តីតិ បាឋោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឬវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្របាន ។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅមិនឆ្លាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ ដោយគិតអាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ។ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឆ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិ-វិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ។ មានភិក្ខុ ១ រូបកាលពីដើមជាតិរ្ថិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ប្រដៅតាមធម៌ តាមវិន័យក៏ពោលទោសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ហើយរត់ទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយនោះដូចដែលវិញ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឆ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នក

១៨១

អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេស្សន្តិ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ

ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧ-បជ្ឈាយ៍អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លៀវឆ្លាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឆ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លៀវឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយពួកមោឃបុរសនោះ ជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្ប-ទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហា-រិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឆ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិក

ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុ-នា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

[៩២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧបជ្ឈាយេសុ បក្កមន្តេសុបិ វិព្ភមន្តេសុបិ កាលកតេសុបិ បក្ខ-សង្កន្តេសុបិ អនាចរិយកា អនោវទិយមានា អននុសា-សិយមានា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌា-យ ចរន្តិ ។ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ... ឧបរិសាយនី-យេបិ... ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា

ចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពាលមិនឆ្លាសមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ឡើយ ភិក្ខុពាលណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅគួរឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) បាន ។

[៩២] សម័យនោះឯង កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយដើរចេញទៅចាកអាវាសក្តី សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយក្តី ឯពួកភិក្ខុ ក៏ឥតមានអាចារ្យ ឥតមានអ្នកឲ្យដំបូន្មាន ឥតមានអ្នកប្រៀនប្រដៅឡើយ ហើយស្លៀកក៏មិនស្រួល ដណ្តប់ក៏មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌ដោយឫកមារយាទ[១] ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាត ។ កាលបើពួកមនុស្សគេកំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើភោជនក៏មាន បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់លិទ្ធជញ្ជាប់ ក៏មានបង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកដែលសម្រាប់ផឹកក៏មាន សុំសម្ល៖ខ្លះបាយខ្លះយកមកឆាន់ខ្លួន

១ ប្រាសចាកសមណសារូប គឺមិនត្រូវតាមសណ្តាប់ធ្នាប់របស់សមណៈឡើយ ។

មហាសទ្ទា វិហរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ មនុស្សានំ កុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ... ឧបរិសាយនីយេបិ... ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ព្រាហ្មណភោជនេតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា... វិហរិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា

ឯង មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ហ៊ោកញ្ជ្រៀវនៅក្នុងរោងភត្តទៀតផង ។ មនុស្ស ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជា សក្យបុត្តមិនសមបើនឹងស្លៀកមិនស្រួល ដណ្តប់មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌ ដោយឫកមារយាទ ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាតសោះ កាលពួកមនុស្ស កំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើ ភោជនក៏មាន ទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន ទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់ លិទ្ធជញ្ជាប់ក៏មាន បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកសម្រាប់ផឹកក៏ មាន សុំសម្លខ្លះបាយខ្លះដោយខ្លួនឯងយកមកឆាន់ មិនតែប៉ុណ្ណោះក៏ ហ៊ោកញ្ជ្រៀវខ្លាំងក្នុងរោងភត្តទៀត ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ដែលហ៊ោ កញ្ជ្រៀវក្នុងកន្លែងបរិភោគភោជនរបស់ព្រាហ្មណ៍ ។ កាលមនុស្សទាំង នោះកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់យ៉ាងនេះ ពួកភិក្ខុក៏បានឮ ច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិន សមបើនឹងស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយឫកមារយាទ សោះ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយឫក

ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា... វិហរន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគ-
វាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ
កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាចរិ-
យំ ។ អាចរិយោ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហិ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋា-
បេស្សតិ អន្តេវាសិកោ អាចរិយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបដ្ឋា-
បេស្សតិ ឯវន្តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគ-
វុត្តិកា វិហរន្តា ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍឹ វិរូឡ្ហឹ វេបុល្លំ
អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសវស្សំ និស្សាយ
វត្ថុំ ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ
អាចរិយោ គហេតព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា
បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា
ឯវមស្ស វចនីយោ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ អាយ-
ស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ
អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ អាចរិយោ មេ ភន្តេ
ហោហិ អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមីតិ ។ សាហូតិ

មារយាទ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោស ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយក៏ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានអាចារ្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអាចារ្យត្រូវតាំងចិត្តនឹងអន្តេវាសិកដូចជាកូន អន្តេវាសិកត្រូវតាំងចិត្តនឹងអាចារ្យដូចជាបិតា ជនទាំងនោះត្រូវមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ ទើបនឹងបានសម្រេចសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ធំទូលាយក្នុងធម៌វិន័យនេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅនៅអាស្រ័យ នឹងភិក្ខុដែលមានវស្សា ១០ ឯភិក្ខុដែលមានវស្សា ១០ គួរឲ្យនិស្ស័យគេបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) យ៉ាងនេះ ។ គឺអន្តេវាសិកត្រូវធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាងហើយសំពះបាទា រួចអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះនឹងអាចារ្យថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ធ្វើជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោក

វា លហូតិ វា ឱបាយិកន្តិ វា បដិរូបន្តិ វា បាសាទិកេន សម្បាទេហីតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ គហិតោ ហោតិ អាចរិយោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន គហិតោ ហោតិ អាចរិយោ ។

[៩៣] អន្តេវាសិកេន ភិក្ខវេ អាចរិយម្ហិ សម្មាវត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អាចរិយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ

ដ៏មានអាយុ ។ ឯអាចារ្យត្រូវពន្យល់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយ ទាំងវាចាថា សាហុ[១]ក្តី លហុ[២]ក្តី ឱបាយិកំ[៣]ក្តី បដិរូបំ[៤]ក្តី បាសាទិកេន សម្បាទេហិ[៥]ក្តី (យ៉ាងនេះទើបឈ្មោះថា) អន្តេវាសិកយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) (បើ) អាចារ្យមិនបានពន្យល់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយទាំងវាចាទេ ឈ្មោះថា អន្តេវាសិកមិនបានយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) ឡើយ ។

[៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យនោះ (ដូច្នេះ) ។ គឺអន្តេវាសិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចគ្រងចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខទៅអាចារ្យ ត្រូវក្រាលអាសនៈ បើមានបបរអន្តេវាសិកត្រូវលាងភាជន៍ហើយដាក់បបរប្រគេនទៅអាចារ្យ កាលបើអាចារ្យឆាន់បបររួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹកទៅអាចារ្យ រួចទទួលយកភាជន៍ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកគ្នាហើយលាងឲ្យស្អាតរួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តេវាសិក

១-២-៣-៤-៥ បាឡីទាំង ៥ បទមានសាហុជាដើម បានប្រែក្នុងឧបជ្ឈាយវត្តរួចហើយ ។

ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវា-សេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃា-ដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន អាចរិយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោ-ទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ

ត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅអាចារ្យ ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវត្រួតសង្ឃាដិទាំងឡាយជាពីរជាន់ហើយប្រគេន ត្រូវលាងបាត្រដែលប្រកបដោយទឹកហើយប្រគេនអាចារ្យ បើអាចារ្យចង់បានអន្តេវាសិកជាបច្ឆាសមណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបីហើយស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល រួចចងវត្ថពន្ធចង្កេះហើយ ត្រួតសង្ឃាដិជាពីរជាន់ហើយសឹមឃ្លុំ រួចពាក់ឡេវកណ្ដុំ ហើយកាន់យកបាត្រដែលលាងហើយធ្វើជាសមណៈដើរតាមក្រោយអាចារ្យទៅចុះ កុំឲ្យដើរទៅឆ្ងាយពីអាចារ្យពេក កុំឲ្យដើរទៅជិតអាចារ្យពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេទុកបាត្រ[១] កាលបើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវដាក់ពាក្យក្នុងចន្លោះចន្លោះឡើយ បើអាចារ្យកំពុងនិយាយពាក្យជាទំនងនឹងឲ្យត្រូវអាបត្តិ អន្តេ-វាសិកត្រូវឃាត់ អន្តេវាសិកកាលវិលត្រឡប់មក ត្រូវមកជាមុនហើយក្រាលអាសនៈ រួចតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងចាំ រួចត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ហើយប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ស្លៀកមកវិញ ។ បើចីវរសើម

---

១ ពាក្យថា វត្ថុដែលគេទុកបាត្រក្នុងទីនេះ សំដៅយកវត្ថុដែលគេប្រគេនដាក់ក្នុងបាត្រ (តាមពាក្យខ្មែរបូរាណ) ។

ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌចារោ ហោតិ អាចរិយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌចារោ ឧបនាមេតព្វោ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ

អន្តេវាសិកត្រូវយកទៅសំដិលក្នុងទីមានកំដៅ ១ រំពេច តែកុំទុកចីវរហាលថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំផ្ទើសជាយឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយដាក់ទុកវត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើមានចង្ហាន់បិណ្ឌបាតហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយប្រគេនចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹក កាលបើអាចារ្យឆាន់រួចហើយអន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹករួចទទួលយកបាត្រមកវិញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងទីមានកំដៅ ១ រំពេច តែកុំដាក់ទុកបាត្រហាលថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រដៃម្ខាងស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន សឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀត កុំទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ រួចបត់ជាយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណេះហើយ សឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោក

អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អាចរិយោ នហាយិតុ-កាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ អាចរិយោ ជន្តា-ឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិ-សន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខ-មន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច

ចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ ថាបើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅឯរោងភ្លើង អន្តេវាសិកត្រូវសូនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ងូតទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក ហើយនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរតាមពីខាងក្រោយ ៗ នៃអាចារ្យហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែកវិញ រួចត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ងូត ត្រូវប្រគេនដីស្អិតទៅអា-ចារ្យ បើអន្តេវាសិកអាចនឹងចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះកា-លនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីខាងមុខពីខាងក្រោយរួចសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយកុំឲ្យអង្គុយច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ឡើយ មិនត្រូវហាមអាសនៈពួកភិក្ខុថ្មី ត្រូវធ្វើបរិកម្មមានឲ្យលំអិតសំរាប់ផ្ងូតនិងដីស្អិតជាដើមដល់អាចារ្យក្នុងរោងភ្លើង កាលអន្តេ-វាសិកដើរចេញពីរោងភ្លើង ទៅត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយ

បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អាចរិយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ[១] ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ ឧទ្ទិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ អាចរិយោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន

---

១ សង្ឃាដិយោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

បិទបាំងពីខាងមុខពីខាងក្រោយរួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ (ទោះបី) ក្នុងទឹកក៏អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តេវាសិកងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុនហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយស្លៀកស្បង់រួចហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ រួចត្រូវប្រគេនស្បង់ប្រគេនសង្ឃាដិ (ទៅអាចារ្យ) ហើយអន្តេវាសិកត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរចេញមកមុនរៀបចំក្រាលអាសនៈចាំត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនិងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ហើយត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។ បើអន្តេ-វាសិកចង់រៀនបាលី គប្បីរៀនបាលីនឹងអាចារ្យចុះ ។ បើអន្តេវាសិកចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថានឹងអាចារ្យចុះ ។ អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើអន្តេវាសិកអាចនឹងបោសជម្រះបានត្រូវបោសជម្រះចុះ កាលនឹងបោសជម្រះវិហារត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុនយកទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយ ទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំគ្រែចេញធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំអោយទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រ-ដុសសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយយកទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកតាំងចេញធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ

អសជ្ឈ័ដ្ដេដ្ដន កាវាជបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា

និងក្របទ្វារហើយយកទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកន្ទោរទៅទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកដោយឡែក ត្រូវចំណាំកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកដោយឡែក ។ គ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អន្តេវាសិកត្រូវបោសចេញអំពីពិតានជាមុន ត្រូវបោសកន្សៀតជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង់ប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវផ្សើមកំណាត់សំពត់ពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេលាបដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវផ្សើមកំណាត់សំពត់ ហើយពូតចេញរួចសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបទេ អន្តេវាសិកត្រូវយកទឹកប្រោះរួចសឹមបោស ត្រូវប្រមូលសម្រាមដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ ហើយយកទៅចោលដោយឡែក លុះសំដិលហាលកម្រាលផែនដីហើយបោសគោះដីចេញឲ្យស្អាត រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែរួចហើយជូតឲ្យស្អាត ហើយយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលគ្រែរួចហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចនាំចេញទៅ

សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិ-
ហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោ-
ធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេ-
ន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសី-
ទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហ-
រិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា
បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផ-
លកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេ-
តព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន
បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋា-
បីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរ-
ហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិ-
បន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន
ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ
ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា

ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដិលហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវបោសគោះឲ្យស្អាត ហើយនាំចេញទៅដោយស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដិលពូកនិងខ្នើយហើយគោះឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ លុះសំ-ដិលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ លុះហាលកន្ទោររួចជូតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែករួចជូតឲ្យស្អាតហើយយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់យកបាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងរួចហើយ សឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀត កុំឲ្យទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់យកចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរក្តី ខ្សែចីវរក្តី ហើយធ្វើជាយខាងណោះឲ្យជាផ្ទត់មកខាងណេះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ ។ បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកអំពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិកត្រូវបិទ

សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។

បង្អួចពីទិសខាងកើត បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងលិច បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងជើងអន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងជើង បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រោកអន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់ស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសសំអាតចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើគ្មានទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ទេ អន្តេវាសិកត្រូវដងទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ ។

១៩៣

សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អន្តេវាសិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ អាចរិយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មានត្តារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ អព្ភានារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន

បើអាចារ្យមានសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង អន្តេវាសិកត្រូវបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះចេញក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថា ដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិគឺសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវជួយពន្យល់ណែនាំឲ្យយល់ត្រូវឡើង ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃពន្យល់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ ។ បើអាចារ្យត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វាល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាស ដល់អាចារ្យ (*របស់អញ*) *ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិ ចូលមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាចារ្យ* (*របស់អញ*) *ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ត ដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អព្ភានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើ*

ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្ម (ចំពោះអាចារ្យ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ចំពោះអាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្មដល់អាចារ្យ ឬសង្ឃគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់អាចារ្យនោះ ម្យ៉ាងទៀត កម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យនោះហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យលោកអាចារ្យប្រព្រឹត្តល្អទៅ ឲ្យប្រព្រឹត្តសម្ងបរោម គឺមិនប្រកួតប្រកាន់ ឲ្យប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយាលាស់ខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះឲ្យ ។ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងដាំឬស្ងោរ អន្តេវាសិកត្រូវដាំឬស្ងោរឲ្យឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរដាំឬស្ងោរដោយ

អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខា-រោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្វោ ន ឯកច្ចេន វេយ្យា-វច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកច្ចេន

ឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ឲ្យ ឬធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យ គួរជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ កាលអន្តេវាសិកជ្រលក់ចីវរត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើ (ហាលចីវរ) តំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់នៅឡើយ អន្តេវាសិក កុំអាលដើរចេញ ។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវឲ្យបាត្រទៅភិក្ខុពួកខ្លះ[១] ឡើយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្រ របស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ប្របាច់) ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ ធ្វើបរិកម្មឲ្យខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយបម្រើ (ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះឡើយ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃខ្លួន មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ មិនត្រូវ

---

១ ភិក្ខុពួកខ្លះ គឺភិក្ខុដែលជាសត្រូវ នឹងអាចារ្យរបស់ខ្លួន ។

បិណ្ឌចារោ នីហរាបេតព្វោ ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា កាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា ។ សចេ អាចរិយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

អាចរិយវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៤] អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហិ សម្មាវត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។ សចេ អាចរិយស្ស បត្តោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អាចរិ-

ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ នាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន ។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បាន ប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច មិនត្រូវដើរចេញទៅកាន់ទិសឡើយ ។ បើអាចារ្យមានជំងឺឈឺ អន្តេវាសិក ត្រូវថែទាំដរាបដល់អស់ជីវិត ត្រូវទៅកំដរចាំត្រាតែអាចារ្យជាស្រឡះ ។

ចប់អាចរិយវត្ត ។

[៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ នឹងអន្តេ-វាសិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអន្តេវាសិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះទំនុកបម្រុង ត្រូវអនុគ្រោះអាណិតអាសូរអន្តេវាសិកដោយការបង្រៀនបាឡី ដោយការ (ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃ)អដ្ឋកថា ដោយឲ្យដំបូន្មាន ដោយប្រៀនប្រដៅ ។ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ អាចារ្យត្រូវឲ្យបាត្រដល់អន្តេវាសិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ដូចម្តេចហ្ន៎ បាត្រគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ អាចារ្យត្រូវឲ្យចីវរដល់អន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ

យស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចី-វរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គ-

មហាខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

អន្តេវាសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ អាចារ្យត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់អន្តេវាសិក ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកពីព្រលឹមហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកលប់មុខ ក្រាលនូវអាសនៈ បើមានបបរត្រូវលាងភាជន៍ ដាក់បបរហើយយកទៅឲ្យ កាលបើអន្តេ-វាសិក ឆាន់បបរហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹកទទួលភាជន៍ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល ហើយត្រូវលាងទុកដាក់ដោយល្អកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកនឹងអ្វីឡើយ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រាសប្រទេសនោះចេញ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលទុកនូវស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវឲ្យវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតសង្ឃាដិនិងចីពរជាមួយគ្នាហើយឲ្យទៅ បាត្រដែលទទឹកត្រូវលាងជូតហើយឲ្យ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អន្តេវាសិកត្រូវត្រឡប់មកត្រឹមពេលស្មើនេះ ហើយត្រូវតែងតាំងអាសនៈទុកចាំ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង តាំងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកបាត្រនិងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ត្រូវទទួលយក

ហោតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតា-
បេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ
សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិ-
តព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ
កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោ ច
កុញ្ចិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនា-
មេតព្វោ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស
ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ
អបរិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ
ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចី-
វរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ
គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា
បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ
ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន
ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា
ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា
ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ

ស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ។ បើចីវរសើមត្រូវសំដិលក្នុងទីដែលមានកំដៅមួយស្របក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរទេ ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំផ្ទើសជាយម្ខាងឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរចុះដោយគិតថា កុំឲ្យ (ចីវរ) បាក់ផ្នត់ត្រង់ពាក់កណ្ដាលឡើយ ហើយត្រូវដាក់នូវវត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើមានអាហារបិណ្ឌបាតអន្តេវាសិកត្រូវការឆាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹកហើយនាំអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅជិត ត្រូវសួរអន្តេវាសិកអំពីទឹកឆាន់ បើអន្តេវាសិកឆាន់រួចហើយត្រូវឲ្យទឹករួចទទួលយកបាត្រចេញធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក ត្រូវលាងឲ្យស្អាត រួចហើយត្រូវជូតឲ្យស្ងួតទឹក ហើយសំដិលក្នុងទីដែលមានកំដៅមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរពេកទេ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ស្ទាបមើលទីខាងក្រោមគ្រែ ឬតាំងដោយដៃម្ខាង រួចសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវចាប់ចីវរដោយដៃម្ខាង ជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយត្រូវបត់ជាយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណេះ រួចហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈ

បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុ-កាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិ-កា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខិបិតព្វំ ឧទកេបិ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ

ត្រូវទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ផ្ញួតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ផ្ញួតឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង អាចារ្យត្រូវសូនដុំលំអិតទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក រួចត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅអន្តេវាសិកស្រេចហើយ ទទួលយកចីវរមកទុកដោយឡែក រួចត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅអន្តេវាសិក បើអាចារ្យអាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំងទាំងខាងមុខខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវកុំអង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុចាស់ ៗ ឡើយ ត្រូវកុំហាមអាសនៈភិក្ខុខ្ចី ៗ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្មមានហុចដុំលំអិតជាដើម ដល់អន្តេវាសិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមយកចេញអំពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម

ណហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ
កត្វា និវាសេត្វា អន្តេវាសិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ
បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តា-
ឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ
បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ
អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ
អន្តេវាសិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ
ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន
បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសី-
ទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិ-
ពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ
នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន
កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ
កត្វា សាធុកំ អបរិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន ក-
វាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចបដិបា-
ទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្ល-
កោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ

មានហុចដុំលំអិតជាដើមដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះដល់អាចារ្យផ្ងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន (អន្តេវាសិក) ហើយ ត្រូវជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកហើយសឹមស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់អន្តេវាសិក រួចហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀកហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យអន្តេវាសិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ពេងភ្លើងចេញមកមុនហើយត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង រួចត្រូវសួរអន្តេវាសិកអំពីទឹកឆាន់ ។ ក្នុងវិហារណាដែលអន្តេវាសិកនៅ បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើអាចារ្យអាចនឹងបោសប្រាសបាន ក៏គប្បីបោសប្រាសចុះ កាលនឹងបោសប្រាសវិហារត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញទៅជាមុន ហើយត្រូវទុកដាក់ក្នុងទីគួរមួយ ត្រូវនាំយកគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កាលដែលនាំយកគ្រែទៅត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ យកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ កាលនឹងនាំយកតាំងទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយយកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ ត្រូវយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទី

២០១

នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ កុម្ភត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ កុម្ភត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ

សមគួរ កម្រាលផែនដី អាចារ្យត្រូវចំណាំកន្លែងដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ។ បើវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសម្បុកពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោសទម្លាក់អំពីពិតានជាមុន រួចសឹមបោសកន្ឡៀតជ្រុងនៃសន្ទះបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបជ័រវង់មានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាប ដោយពណ៌ខ្មៅមានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រោះហើយសឹមបោស ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារកុំបីស្មោកគ្រោកដោយធូលីឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក លុះហាលគ្រឿងកម្រាលផែនដីហើយ ត្រូវគោះរួចសាយកទៅក្រាលទុកកន្លែងដដែលវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែរួចហើយត្រូវជូតរួចនាំយកទៅទុកដាក់នៅទីដដែលវិញ លុះហាលគ្រែហើយត្រូវគោះ រួចធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅរៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងរួចហើយត្រូវដុសលាងគោះឲ្យស្អាតហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ រួចសាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើម

បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ
និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា
អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ
ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ
អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យ-
ថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន
ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋា-
មញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ
ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ
និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន
ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ
ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា
សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ
បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេ-
តព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា

វិញ លុះហាលពូកនិងខ្នើយហើយ ត្រូវជុសលាងគោះចេញហើយ សាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវជុសលាងគោះឲ្យស្អាតហើយ សាយកទៅរៀបទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ទោរហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ ត្រូវរៀបទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយសឹមទុកបាត្រ តែកុំគប្បីទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែសម្រាប់ហាលចីវរ ត្រូវបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណេះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងកើត អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចខាងកើត បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាង

ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិ-
ណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ
ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ
ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា ។ សចេ
បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ
កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ
សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា
សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសា-
លា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ច-
កុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ
ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោ-
ជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ
ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។
សចេ អន្តេវាសិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អា-
ចរិយេន វូបកាសេតព្វា វូបកាសាបេតព្វា ធម្មក-
ថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ
ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ

ដើង បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកង្អួចក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសទីបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រោក អាចារ្យត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រោក អាចារ្យត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អាចារ្យត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ ។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវបំបាត់អស្សុកដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយធ្វើឲ្យបាត់អផ្សុកក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យ ត្រូវជួយបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវប្រើគេឲ្យជួយបន្ទោបង់

ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវសិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ មានត្តារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិ-

ក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក បើអន្តេវាសិកមានទិដ្ឋិខុសកើតឡើង អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវបង្គាប់គេឲ្យជួយដោះស្រាយក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់អព្ភានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្មចំពោះអន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តីដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃ

កស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណា-
មេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជ-
នីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា
ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ អន្តេវាសិកោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ
នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។
សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេ-
ន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ ស-
ចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន
អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ
អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អា-
ចិក្ខិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ
អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន
អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ

មិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាលដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តេវាសិកនោះរួចហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអន្តេ-វាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ញបរោម (គឺលែងប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តនូវការរើខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវការលាងចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការធ្វើចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវា-សិកគួរធ្វើដោយឧបាយ ដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការនឹងដាំទឹកជ្រលក់ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវដាំទឹកជ្រលក់យ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគួរដាំទឹកជ្រលក់ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការនឹងជ្រលក់ចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បី

កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ វជិយេថាតិ ចីវរំ វជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ វជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

អន្តេវាសិកវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៥] តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មាវត្តន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកេន អាចរិយម្ហិ ន សម្មាវត្តិតព្វំ យោ ន សម្មាវត្តេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ នេវ សម្មាវត្តន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បណាមេតព្វោ ។ បណាមេមិ តន្តិ វា មាយិធ បដិក្កាមីតិ[១] វា នីហរ តេ បត្តចីវរន្តិ វា នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្វោតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ

១ មា ឥធ បដិក្កមាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ជ្រលក់ចីវរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែឲ្យសព្វស្មើល្អ បើតំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ កុំអាលដើរចេញ ។ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវថែទាំដរាបអស់ជីវិត ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជំងឺ ។

ចប់អន្តេវាសិកវត្ត ។

[៩៥] សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងពួកអាចារ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ អន្តេវាសិកណាមិនប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អន្តេវាសិកទាំងនោះ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តមិនល្អដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញនូវអន្តេវាសិកណា ដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អនឹងអាចារ្យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញអន្តេវាសិក ដូចសេចក្តីតទៅនេះ ។ គឺអាចារ្យបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា

វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមាបេតុន្តិ ។ នេវ ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បណាមិតេន ន ខមាបេតព្វោ យោ ន ខមាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា ខមាបិយមានា ន ខមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

ឬបញ្ញាក់ទាំងកាយទាំងវាចាថា ខ្ញុំបណ្ដេញអ្នកឯងដូច្នេះក្ដី ថាអ្នកឯងកុំនៅក្នុងទីនេះដូច្នេះក្ដី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវររបស់អ្នកឯងចេញទៅដូច្នេះក្ដី ថាអ្នកឯងមិនត្រូវបម្រើខ្ញុំដូច្នេះក្ដី (យ៉ាងនេះ) បានឈ្មោះថា អាចារ្យបណ្ដេញអន្តេវាសិក (បើ) អាចារ្យមិនបានបញ្ញាក់អន្តេវាសិកដោយកាយឬដោយវាចា មិនបានបញ្ញាក់ទាំងកាយទាំងវាចាទេ មិនហៅថា អាចារ្យបណ្ដេញអន្តេវាសិកឡើយ ។ សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកដែលអាចារ្យបានបណ្ដេញចេញហើយ មិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យពួកអន្តេវាសិកសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញបាន ។ ពួកអន្តេវាសិកក៏នៅតែមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអន្តេវាសិកដែលអាចារ្យបានបណ្ដេញចេញហើយមិនគួរដោមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញទេ អន្តេវាសិកណាដែលមិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យដែលអន្តេវាសិកបានសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមិតុន្តិ ។ នេវ ខមន្តិ ។ អន្តេ-
វាសិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្ក-
មន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ
ខមាបិយមានេន ន ខមិតព្វំ យោ ន ខមេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា
សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សម្មា-
វត្តន្តោ បណាមេតព្វោ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ន ច ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្វោ យោ
ន បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ
អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្វោ
អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យអាចារ្យអត់ទោសឲ្យ ។ ពួកអាចារ្យទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនព្រម អត់ទោសឲ្យដដែល ។ ពួកអន្តេវាសិក ក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញ ទៅខ្លះ វត់ចូលពួកតិរ្ថិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ អាចារ្យណាដែលអន្តេវាសិកសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យ ត្រូវតែអត់ទោស ឲ្យវិញ (បើ)អាចារ្យណាមិនអត់ទោសឲ្យទេ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលមានវត្តប្រព្រឹត្តត្រឹម ត្រូវចេញ មិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលមាន វត្តប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ អាចារ្យណា បណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើអន្តេវាសិកដែល មិនប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវល្អ អាចារ្យគប្បីបណ្តេញចេញ បើមិនបណ្តេញ ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយ អង្គ ៥ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មាន សេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មាន

ហោតិ ជាជិមត្តា ហិរី ហោតិ ជាជិមត្តោ តារវោ ហោតិ ជាជិមត្តា ភារជា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច-ហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ ន បណាមេតព្វោ អាចរិយម្ហិ អជិមត្តំ បេមំ ហោតិ អជិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អជិមត្តា ហិរី ហោតិ អ-ជិមត្តោ តារវោ ហោតិ អជិមត្តា ភារជា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិ-កោ ន បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ អាចរិ-យម្ហិ ជាជិមត្តំ បេមំ ហោតិ ជាជិមត្តោ បសាទោ ហោតិ ជាជិមត្តា ហិរី ហោតិ ជាជិមត្តោ តារវោ ហោតិ ជាជិមត្តា ភារជា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច-ហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ ជាលំ បណាមេតុំ អាចរិយម្ហិ អជិមត្តំ បេមំ ហោតិ អជិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អជិមត្តា ហិរី ហោតិ

សេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ គ្មានការនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ អាចារ្យ មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានការនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ គ្មានការនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស

អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឯមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ នាលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ

មាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានភាវនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ អាចារ្យមិនគួរបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យមិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងអាក្រក់ហើយ) នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខានឡើយ) (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញហើយទើបគ្មានទោស (គឺមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) (ឯអង្គ ៥ ចំណែកខាងអាក្រក់នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ គ្មានភាវនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យកាលមិនបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ នឹងមានទោស (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញនឹងឥតទោស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យកាលបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ នឹងមានទោស (បើ) មិនបានបណ្តេញចេញទេ នឹងឥតទោស (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺ អន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏មាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានភាវនាដ៏មាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុ

សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតីតិ ។

[៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទស-វស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ ។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា អន្តេវាសិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ អាច-រិយា អប្បស្សុតា អន្តេវាសិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទស្សន្តិ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា អន្តេវាសិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អប្បស្សុតា អន្តេវាសិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ

ទាំងឡាយ អាចារ្យកាលបណ្តេញនូវអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ នឹងមានទោសមិនខានឡើយ បើមិនបានបណ្តេញចេញទេ ក៏ឥតមានទោសឡើយ ។

[៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាសឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ។ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សមិនឆ្លាស ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សឆ្លាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សអាប់ឥតបញ្ញា ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សពាលមិនឆ្លាសមិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យមិនឆ្លាស ពួកអន្តេវាសិកឆ្លាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យអាប់ឥតបញ្ញា ពួកអន្តេវាសិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ និស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា... អន្តេវាសិកា បញ្ញ-វន្តោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា... វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន និស្សយោ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា និស្សយំ ទាតុន្តិ ។

[៩៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អាចរិយុ-បជ្ឈាយេសុ បក្កន្តេសុបិ វិព្ភន្តេសុបិ កាលកតេសុបិ បក្ខសង្កន្តេសុបិ និស្សយប្បដិប្បស្សទ្ធិយោ ន ជានន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បញ្ចិមា ភិក្ខវេ និស្ស-យប្បដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា ឧបជ្ឈាយោ បក្កន្តោ

ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុជាមនុស្សពាលមិនឆ្លាសឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល... ពួកអន្តេវាសិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ... ក៏ទ្រង់បន្ទោស លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទើបធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាមនុស្សពាលមិនឆ្លាស មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យទេ ភិក្ខុណាឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យនិស្ស័យបាន ។

[៩៧] សម័យនោះឯង កាលបើអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ចៀសចេញទៅក្តី សឹកចេញទៅក្តី ធ្វើមរណកាលទៅក្តី វត់ចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយក្តី ពួកភិក្ខុក៏មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យបានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យ ព្រោះឧបជ្ឈាយ៍នេះមាន ៥ យ៉ាង គឺទី ១ ឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅក្តី

វា ហោតិ វិព្ភន្តោ វា កាលកតោ វា បក្ខសង្កន្តោ វា អាណត្តិយេវ បញ្ចមី ឥមា ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច និស្សយប្បដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា ។ ឆយិមា ភិក្ខវេ និស្សយប្បដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា អាចរិយោ បក្កន្តោ វា ហោតិ វិព្ភន្តោ វា កាលកតោ វា បក្ខសង្កន្តោ វា អាណត្តិយេវ បញ្ចមី ឧបជ្ឈាយេន វា សមោធានគតោ[១] ហោតិ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ឆ និស្សយប្បដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា ។

[៩៨] បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ

---
១ ឱ. សមោធានំ គតោ ។

ទី ២ ឧបជ្ឈាយ៍សឹកចេញទៅក្តី ទី ៣ ឧបជ្ឈាយ៍ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី ៤ ឧបជ្ឈាយ៍ទៅកាន់តិរ្ថិយក្តី ទី ៥ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យព្រោះឧបជ្ឈាយ៍មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យព្រោះអាចារ្យនេះមាន ៦ យ៉ាង គឺទី ១ អាចារ្យចៀសចេញទៅក្តី ទី ២ សឹកចេញទៅក្តី ទី ៣ ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី ៤ ទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយក្តី ទី ៥ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញក្តី ទី ៦ អាចារ្យបានទៅនៅរួបរួមជាមួយនឹងឧ-បជ្ឈាយ៍ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យ ព្រោះអាចារ្យមាន ៦ យ៉ាងនេះឯង ។

[៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ គឺជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្ស-នក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង

បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេ-
តព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេ-
តព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
ណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន ស-
មន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នា-
គតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ
ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ
អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ
ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេ-
រោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ
សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ
ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា ន
អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ
អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេ-
ក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ

មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺ ភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យ

អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ច អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ច បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ច អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ច បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ច អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ច បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ច ឧបសម្បាទេតព្វំ ច និស្សយោ ទាតព្វោ ច សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា

កាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១

អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណ-ទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិ-ញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អប-រេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អ-នោត្តប្បី[១] ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុ-នា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទា-តព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិ-មា ហោតិ ឱត្តប្បី[២] ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧ-បដ្ឋិតស្សតិ[៣] ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ

---

១ ឱ. ម. អនោត្តប្បី ។ ២ ឱ. ម. ឱត្តប្បី ។ ៣ ឧបដ្ឋិតសតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណ-ទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀតមិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុគ្មានសទ្ធា ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ខ្ជិល ១ ភ្លេចស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់ ១ មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរឲ្យ

សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ

ឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីល គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិក និងសង្ឃាទិសេសក្នុងអធិសីល (បាដិមោក្ខសំវរសីល) ១ វិបត្តិចាកមារយាទ គឺត្រូវអាបត្តិ ៥ កងមានថុល្លច្ច័យជាដើម ក្នុងអជ្ឈាចារ ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ទៅប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិវិញ ១ ចេះដឹងតិច ១ អាប់ឥតប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល ១ មិនបានវិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុមិនលះបង់សម្មាទិដ្ឋិទៅប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ១ ចេះដឹងច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ

ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ ស-មន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ[១] វូបកាសេតុំ វា វូបកា-សាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ន ជានាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជានាតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ ស-មន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិ-ពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ[២] វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ជានាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ

១-២ ឱ. ម. ឧប្បន្នំ អនភិរតឹ ។

បម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើនូវអន្តេវាសិក ឬនូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបម្រើ ១ មិនអាចដើម្បីបំបាត់នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់ឲ្យ ១ មិនអាចដើម្បីបន្ទោបង់ នូវសេចក្តីសង្ស័យ ដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ឲ្យ (ដោយនិយាយ) ធម៌ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រ-កបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើ ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេ-វាសិកឬ នូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ អាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ១ អាចដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យ ដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក (ដោយនិយាយ) ធម៌ ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

ជាជាតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នា-
គតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ
សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ
បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បា-
ទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋា-
បេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិ-
វិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ
អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ វិនេតុំ
អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ ឥមេហិ
ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន
ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ
ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
ណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ
វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខា-
បេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ

ដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញុំាំងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា (ខន្ធកវត្ត) មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយអាទិព្រហ្មចរិយសិក្ខា (សេក្ខប្បញ្ញត្តិ) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងធម៌ដ៏ក្រៃលែង (ការកំណត់នូវនាមនិងរូប) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងវិន័យដ៏ក្រៃលែង (វិនយបិដកទាំងមូល) ១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបង្រៀនអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក

វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ឧដ្ឋិតតំ ធម្មតោ វិវេ-
ចេតុំ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
ណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ
សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ
ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ន ជានាតិ
អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ
អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ
វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ
ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
សម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ
ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
ណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ
លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ឧភ-
យានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ

ក្នុងអភិធម្ម ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ក្នុងអភិវិន័យ ១ អាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មិនបានចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ (ចាំស្ទាត់រត់មាត់) មិនបានវិនិច្ឆ័យ ដោយល្អតាមសុត្ត (ខន្ធកៈ និងបរិវារៈ) តាមអនុព្យញ្ជនៈ (បរិបូណ៌ដោយបទ និងអក្ខរៈ) ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរ ដោយពិស្តារ ហើយចែកដោយល្អ

ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា

ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយល្អ តាមសុត្ត តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មានវស្សាដប់

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោតិ ។

ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចកសោឡសវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៩] ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ច និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឩនទសវស្សោ[១] ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ

១ ឩនទសវស្សោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។

ចប់ ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចកសោឡសវារៈ ។

[៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមា-ធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញា-ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្ស-នក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-សម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ

ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១

សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណ-ទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាត-ព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នា-គតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន

មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនបានប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខន្ធៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១

វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តាបី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តាបី ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ

ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញាណ-ទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុគ្មានសទ្ធា ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ខ្ជិល ១ ភ្លេចស្មារតី ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់ ១

ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា

មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទាគួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីលក្នុងអធិ-សីល ១ វិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិហើយទៅប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិវិញ ១ ចេះដឹងតិច ១ អាប់ឥតប្រាជ្ញា ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាម-ណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនបានវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល ១ មិនបានវិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ ១

២២៧

ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ន ជានាតិ[១] អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជានាតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេ-

១ ឯត្ថន្តរេ អនាបត្តឹ ន ជានាតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ចេះដឹងច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេ-វាសិក ឬ សទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ មិនអាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិ-វិហារិក ១ មិនអាចដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់វិធីដែលចេញចាកអាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា

តព្វំ និស្សយោ ធាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ជានាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ជានាតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ធាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សម-ន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ធាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ

គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ អាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិក ១ អាចបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើង ចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់វិធីដែលចេញចាកអាបត្តិ ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញុំាងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា (ខន្ធកវត្ត) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា (សេក្ខបញ្ញត្តិ) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ ១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

២២៩

ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
សម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ
ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
ណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ
វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខា-
បេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ
វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ
ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ
ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧប-
សម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋា-
បេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នា-
គតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ
ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ន
ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន
ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស

ប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ ១ អាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មិន

ចាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិ-
ភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជ-
នសោ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆ-
ហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន
និស្សយោ ជាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។
ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បា-
ទេតព្វំ និស្សយោ ជាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ
អាបត្តឹ ជាជាតិ អជាបត្តឹ ជាជាតិ លហុកំ អាបត្តឹ
ជាជាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជាជាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស
ចាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ
សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ទស-
វស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បា-
ទេតព្វំ និស្សយោ ជាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេ-
តព្វោតិ ។

(ឧបសម្បាទេតព្វឆក្កសោឡសវារំ និដ្ឋិតំ ។)

បានចេះចាំស្ទាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្ត តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ចេះចាំស្ទាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែកចេញដោយល្អ ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្ត តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។

ចប់ ឧបសម្បាទេតព្វឆក្កសោឡសវារៈ ។

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន យោ សោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កមិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យោ សោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កន្តោ សោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេ-តព្វោ ។ យោ ភិក្ខវេ អញ្ញោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ បព្វជ្ជំ អាកង្ខតិ ឧប-សម្បទំ តស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ ទាតព្វោ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុ-ដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ

[១០០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍និយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ៍ហើយរត់ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយនោះដូចដែលវិញ ។ បុគ្គលនោះវិលត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយម្តងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃហើយ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍និយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ៍ហើយរត់ចៀសទៅ កាន់លទ្ធិតិរ្ថិយនោះដូចដែលវិញ លុះបុគ្គលនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលណាឯទៀត ធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃហើយ ប្រាថ្នាបព្វជ្ជា ប្រាថ្នាឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសបែបយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវឲ្យបុគ្គលនោះ កោរសក់និងពុកមាត់ជាមុនរួចហើយ ឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈហើយ ឲ្យគ្រងចីពរឆៀងស្មាម្ខាងរួចហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ រួចឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូម

សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិ-យម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ ។ តេន ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិ-យបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខាមិ ឧបសម្បទំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចា-មីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ តតិយម្បិ យាចិ-តព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អា-កង្ខតិ ឧបសម្បទំ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ

ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃនោះ ត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃហើយ ពាក់ចីពរឆៀងស្មាម្ខាង រួចថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ គប្បីពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា ឈ្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់ ៤ ខែ ។ បុគ្គលនោះ គប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដង ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌-វិន័យនេះ ឥឡូវបុគ្គលនោះ សូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់ ៤ ខែ បើកម្មមានកាល

២៣៣

សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ ។ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ ឯវំ អនារាធកោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អតិកា-

ដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់កុលបុត្រឈ្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃអស់ ៤ ខែចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ បុគ្គលនោះ សូមបរិវាសនឹងសង្ឃកំណត់ ៤ ខែ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃកំណត់ ៤ ខែ ។ ការឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលឈ្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃ កំណត់ ៤ ខែ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅចុះ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលឈ្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃកំណត់ ៤ ខែហើយ ។ ការឲ្យតិត្ថិយបរិវាសនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃឈ្មោះថា ញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ (បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃខ្លះ) មិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃមិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

លេន គាមំ បវិសតិ អតិទិវា បដិក្កមតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ វេសិយគោចរោ វា ហោតិ វិធវគោចរោ វា ហោតិ ថុល្លកុមារិកាគោចរោ វា ហោតិ បណ្ឌកគោចរោ វា ហោតិ ភិក្ខុនីគោចរោ[១] វា ហោតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ កិង្ករណីយានិ តត្ថ ន ទក្ខោ ហោតិ ន អនលសោ ន តត្រុបាយាយ វិមំសាយ សមន្នាគតោ ន អលំ កាតុំ ន អលំ សំវិធាតុំ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ន តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ

---

១ ឯត្ថន្តរេ បាណាគារគោចរោ វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកហួសកាលហួសវេលា ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃពេក (ហួសថ្ងៃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាមិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ យ៉ាងនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាសក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីធាត់ (ក្រមុំចាស់) ក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ទើយក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា មិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត អស់ទាំងការងារជំតូចទាំងឡាយណារបស់សព្រហ្មចារីបុគ្គលទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ក៏មិនបានវាងវៃក្នុងការងារនោះឡើយ ជាបុគ្គលខ្ជិស មិនប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណា ជាឧបាយក្នុងការងារជំតូចនោះ មិនអាចដើម្បីធ្វើបាន មិនអាចដើម្បីចាត់ចែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា មិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះ ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឥតមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងបាឡី អដ្ឋកថា អធិសីល

អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យស្ស តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ យស្ស វា បន តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ ។ ឥទំ ភិក្ខវេ សង្ឃា-

(បាតិមោក្ខសំវរសីល) អធិចិត្ត (លោកិយសមាធិភាវនា) និងអធិប្បញ្ញា (លោកុត្តរមគ្គភាវនា) ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា មិនបានញុំាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃបានចេញចាកលទ្ធិតិរ្ថិយរបស់សាស្តាណាហើយ ដល់វេលាមានគេពោលតិះដៀលចំពោះសាស្តានោះ តាមលទ្ធិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏ស្រាប់តែខឹងតូចចិត្តឥតមានត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើងហើយ ត្រេកអរពេកណាស់ ម្យ៉ាងទៀត បើចេញចាកពីលទ្ធិតិរ្ថិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើងហើយមានសេចក្តីត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញហើយ ក៏ខឹងតូចចិត្ត ឥតត្រេកអរឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះហើយ ជាហេតុដ៏ឆ្នើម (ជាកំពូល)

តនិកំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស អជាភជនីយស្មឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អជាភជកោ ហោតិ ។ ឯវំ អជាភជកោ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ កាជញ្ច ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយ-បុព្វោ អាភជកោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយ-បុព្វោ ជាតិកាលេន គាមំ បវិសតិ ជាតិធិវា បដិក្កា-មតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អាភជកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ន វេសិយគោចរោ ហោតិ ន វិធវគោចរោ ហោតិ ន ថុល្លកុមារិកគោចរោ ហោតិ ន បណ្ឌកគោចរោ ហោតិ ន ភិក្ខុនីគោចរោ ហោតិ[១] ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អាភជកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ

១ ឯត្ថន្តរេ ន បានាគារគោចរោ ហោតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្នុងកិរិយាដែលមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ បើត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបាននោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃចូលទៅ កាន់ស្រុកមិនឲ្យហួសវេលា ត្រឡប់ចេញមកវិញក៏មិនឲ្យហួសថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាស មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីដ៏ជាត់ (ក្រមុំចាស់) មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ទើយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ការងាររធំតូចរបស់សព្រហ្មចារីបុគ្គល

២៣៧

ឧច្ចាវចានិ កិង្ករណីយានិ តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ អនលសោ តត្រុបាយាយ វិមំសាយ សមន្នាគតោ អលំ កាតុំ អលំ សំវិធាតុំ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យស្ស តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ យស្ស វា បន តិត្ថាយតនា

ទាំងឡាយឯណា បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ក៏វាងវៃក្នុងការងារនោះ ជាបុគ្គលមិនខ្ជិល ប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងការងារនោះ អាចដើម្បីធ្វើបាន អាចដើម្បីចាត់ចែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ មានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងបាឡីអដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិរ្ថិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោលតិះដៀលចំពោះសាស្តានោះតាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏សប្បាយចិត្តមានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើយហើយ ត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃហើយ ក៏ត្រឡប់ជាខឹងតូចចិត្តឥតត្រេកអរឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើបុគ្គល ដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិរ្ថិយរបស់

សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ ។ ឥទំ ភិក្ខវេ សង្ឃាតនិកំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស អារាធនីយស្មឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ ឯវំ អារាធកោ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អាគតោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ សចេ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ នគ្គោ អាគច្ឆតិ ឧបជ្ឈាយមូលកំ ចីវរំ បរិយេសិតព្វំ សចេ អច្ឆិន្នកេសោ អាគច្ឆតិ សង្ឃោ អបលោកេតព្វោ ភណ្ឌុកម្មាយ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ អគ្គិកា ជដិលកា តេ អាគតា ឧបសម្បាទេតព្វា ន តេសំ បរិវាសោ

សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្តានោះតាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះហើយ ក៏ខឹងតូចចិត្តឥតមានសេចក្តីត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្តមានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើងត្រេកអរក្រៃពេក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះជាហេតុដ៏ផ្ទើម ជាកំពូល ក្នុងកិរិយាញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអររបស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថាញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះហើយ លុះត្រឡប់មកវិញសង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមានកាយអាក្រាតដើរមក សង្ឃត្រូវស្វែងរកចីវរមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមូលឲ្យ (គឺធ្វើឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យជាធំ) ប្រសិនបើបុគ្គលនោះមិនទាន់បានកោរសក់នៅឡើយទេ ហើយដើរមក ភិក្ខុត្រូវផ្តៀងសង្ឃដើម្បីធ្វើភណ្ឌុកម្មឲ្យ (ដើម្បីកោរសក់ឲ្យ[១]) ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាជាតាបស ជាអ្នកបូជាភ្លើង (បើ) ជនទាំងនោះបានមកហើយ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាបាន សង្ឃមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់ជន

១ នឹងមានសំដែងទៅខាងមុខ ។

ជាតញ្ញោ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ កម្មវាចិនោ ឯតេ ភិក្ខវេ តិរិយវាចិនោ ។ សចេ ភិក្ខវេ ជាតិយា សាកិយោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វកោ អាគច្ឆតិ សោ អាគតោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ន តស្ស បរិវាសោ ទាតព្វោ ។ ឥមាហំ ភិក្ខវេ ញាតីនំ អាវេណិកំ បរិហារំ ទម្មីតិ ។

អញ្ញតិត្ថិយបុព្វកថា ។

សត្តមំ ភាណវារំ ។

[១០១] តេន ខោ បន សមយេន មគធេសុ បញ្ច អាពាធា ឧស្សន្នា ហោន្តិ កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ ។ មនុស្សា បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេន្តិ[១] សាធុ នោ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យា[២] ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ

១ វទន្តីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. អហំ ខោយ្យោ ។

ទាំងនោះឡើយ ។ ការដែលមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ពួកជនទាំងនេះ ជាកម្មវាទី (គឺពោលថាកម្មមាន ជាផលកម្មក៏មាន) ជាកិរិយវាទី (គឺពោលថា ផលបុណ្យបាបកើតពីកិរិយាធ្វើ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលជាសាកិយដោយជាតិធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ មក (សូមឧបសម្បទា) បុគ្គលនោះ លុះមកហើយ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ សង្ឃកុំចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតតថាគតឲ្យការបរិហារ (សេចក្តីរក្សា) នេះឲ្យផ្សេងគ្នាដល់ពួកញាតិ ។

ចប់ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វកថា ។

ចប់ ភាណវារៈទី ៧ ។

[១០១] សម័យនោះ អាពាធទាំងឡាយ ៥ យ៉ាង គឺ ឃ្លង់ ពក ស្រែង រោគរីងរៃ និងឆ្កួតជ្រូក កើតមានច្រើនក្នុងដែនមគធៈ ។ ពួកមនុស្ស ដែលកើតរោគទាំង ៥ យ៉ាង បានចូលទៅរកពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភត្យហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តា ថែរក្សាជំងឺយើងទាំងឡាយផង ។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើនពេក (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុង

ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ[១] ជាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ សព្វំ សាប- តេយ្យញ្ច តេ អាចរិយ ហោតុ មយញ្ច តេ ទាសា សាធុ ជោ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យា ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិ- សារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ ជាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថខោ តេសំ មនុស្សានំ ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខ- សីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូន មយំ សមណេសុ សក្យ- បុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យាម តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តេ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហឹសុ

១ ឱ. ម. ភិក្ខុសង្ឃោ ។

ដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជំងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ ។ មនុស្សទាំងនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់យើង ៗ ជូន) លោក ឯយើងទាំងអស់គ្នាសោត ក៏នៅជាខ្ញុំលោកទៀត បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជំងឺយើងទាំងឡាយផង ។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជំងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះឯង មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សិងតែលើដំណេកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែយើងទាំងអស់បួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបានបម្រើផង ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភច្ចនឹងបានថែរក្សាជំងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខានឡើយ ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ សូមនូវផ្នួស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាមនុស្សទាំងនោះ ។ (លុះឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាហើយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើពួកភិក្ខុ ដែលមានជំងឺនោះ

ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ពហូ គិលានេ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋហន្តា យាចន-ពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរន្តិ គិលានភត្តំ ទេថ គិលា-នុបដ្ឋាកភត្តំ ទេថ គិលានភេសជ្ជំ ទេថាតិ ។ ជីវកោបិ កោមារភច្ចោ ពហូ គិលានេ ភិក្ខូ តិកិច្ឆន្តោ អញ្ញតរំ រាជកិច្ចំ បរិហាបេសិ ។ អញ្ញតរោបិ បុរិសោ បណ្ឌុហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច សាធុ មំ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យ[១] ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគ-ធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធ-ប្បមុខោ ច សង្ឃោ នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ សព្វំ សាបតេយ្យញ្ច តេ អាចរិយ ហោតុ អហញ្ច តេ ទាសោ សាធុ មំ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យ ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិ-សារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ

---

១ ឱ. ម. អហំ ខោយ្យោ ។

ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភច្ចក៏ថែរក្សាជំងឺនោះមែន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបម្រើភិក្ខុឈឺជាច្រើនរូប ក៏រមែងសូមគេច្រើនពេក អង្គាសគេច្រើនពេកដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវគិលានភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលគេប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានភេសជ្ជៈ (ថ្នាំសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ) ។ ឯជីវកកោមារភច្ច កាលបើថែទាំរក្សាភិក្ខុឈឺច្រើនរូបហើយ ក៏ចោលរាជកិច្ចខ្លះចេញ ។ មានបុរសម្នាក់ទៀតមានអាពាធគ្រប់ទាំង ៥ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភច្ចហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោករក្សាជំងឺខ្ញុំផង ។ ជីវកកោមារភច្ចនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជំងឺ (អ្នកឯង) បានទេ ។ បុរសនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់ខ្ញុំ ៗ នឹងជូន) លោក ទាំងខ្លួនខ្ញុំសោត ក៏នឹងនៅជាខ្ញុំលោក បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជំងឺខ្ញុំផង ។ ជីវកកោមារភច្ចនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹង

ជាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថខោ តស្ស បុរិសស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូនាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិស្សតិ សោហំ អរោគោ វិព្ភមិស្សាមីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តំ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហឹសុ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិ ។ សោ អរោគោ វិព្ភមិ ។ អទ្ទសា ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ បុរិសំ វិព្ភន្តំ ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯតទវោច ននុ ត្វំ អយ្យ[១] ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ អហោសីតិ ។ ឯវំ អាចរិយាតិ ។ កិស្ស បន ត្វំ អយ្យ[២] ឯវរូបំ អកាសីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា

១-២ សព្វត្ថ អយ្យោតិ ទិស្សតិ ។

ថែរក្សាជំងឺ (អ្នកឯង) បានទេ ។ គ្រានោះ បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មាន សេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សិងតែលើដំណេក ដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែអញបួសនឹងពួកសមណៈជាសក្យ-បុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបម្រើផង ជីវកកោមារភច្ចនឹងថែរក្សាជំងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខាន លុះខ្លួនអញជារោគកាលណា ហើយនឹងសឹក (មកវិញ) ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមនូវផ្នួស ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាបុរសនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ បម្រើផង ជីវកកោមារភច្ចក៏ថែរក្សាជំងឺបុរសនោះផង ។ លុះភិក្ខុនោះបាន ជារោគហើយក៏សឹកទៅវិញ ។ ជីវកកោមារភច្ចបានឃើញបុរសដែល សឹកនោះ លុះឃើញហើយក៏សួរបុរសនោះថា នែអ្នក អ្នកឯង ឬអ្វីដែល កាលពីដើមឃើញបួសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បុរសនោះឆ្លើយថា ហ្នឹងហើយ លោកអាចារ្យ ។ ជីវកកោមារភច្ចសួរថា នែអ្នក ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នក ឯងធ្វើដូច្នេះ ។ បុរសនោះក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ជីវកកោមារភច្ច ។ ជីវក-កោមារភច្ចក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់

បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ អយ្យា បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋំ ន បព្វាជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វា-ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ទាំងឡាយមកបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំ ៥ យ៉ាង (ដូច្នេះ) សោះ ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ជីវកកោមារភច្ចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំង ៥ យ៉ាងឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភច្ចឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯជីវកកោមារភច្ចដែលព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមានអាពាធទាំង ៥ យ៉ាងហើយ អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីបំបួសឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០២] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគ-ធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចន្តោ កុបិតោ ហោតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិ-សារោ សេនានាយកេ មហាមត្តេ អាណាបេសិ គច្ឆថ ភណេ បច្ចន្តំ ឧច្ចិនថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សេនានា-យកា មហាមត្តា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិ-សារស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អថខោ អភិញ្ញាតានំ អភិញ្ញា-តានំ យោធានំ ឯតទហោសិ មយំ ខោ យុទ្ធាភិនន្ទិនោ គច្ឆន្តា បាបញ្ច ករោម ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវាម កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន បាបា ច វិរមេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេសំ យោធានំ ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្ម-ចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីល-វន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ មយំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យាម ឯវំ មយំ បាបា ច វិរ-មេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ យោធា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ

[១០២] សម័យនោះឯង មានកើតបះបោរនៅស្រុកចុងដែនរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនាថា ម្នាលនាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅត្រួតត្រាមើលស្រុកចុងដែន ។ មហាមាត្យទាំងឡាយ ជានាយកលើសេនាទទួលព្រះរាជឱង្ការរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈថា ព្រះករុណាវិសេស ។ លំដាប់នោះ ពួកយោធាដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីទូទ័រ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយត្រេកត្រអាលតែក្នុងការច្បាំង កាលបើទៅច្បាំងហើយ ឈ្មោះថាធ្វើអំពើបាបផង ឈ្មោះថាទទួលសោយនូវអំពើបាបដ៏ច្រើនផង យើងទាំងឡាយគួរវៀរចាកបាប នឹងគួរធ្វើអំពើល្អដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ទើបពួកយោធាទាំងនោះ មានសេចក្តីរំពឹងយ៉ាងនេះ (ទៀត) ថា មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តប្រពៃ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ ប្រសិនណាជាយើងទាំងឡាយ ទៅបួសនឹងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហើយ យើងទាំងឡាយនឹងបានវៀរចាកបាបផង បានធ្វើបុណ្យផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ លុះរំពឹងដូច្នេះហើយ ពួកយោធាទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមនូវផ្នួស ។ ភិក្ខុ

បព្វាជេតុំ ឧបសម្បាទេតុំ ។ សេនានាយកា មហាមត្តា រាជភដេ បុច្ឆឹសុ កិន្នុ ខោ ភណេ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច យោធា ន ទិស្សន្តីតិ ។ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច សាមិ យោធា ភិក្ខូសុ បព្វជិតាតិ ។ សេនានាយកា មហាមត្តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា រាជភដំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ សេនានាយកា មហាមត្តា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វោហារិកេ មហាមត្តេ បុច្ឆិ យោ ភណេ រាជភដំ បព្វាជេតិ កឹ សោ បសវតីតិ ។ ឧបជ្ឈាយស្ស ទេវ សីសំ ឆេទេតព្វំ អនុស្សាវកស្ស ជិវ្ហា ឧទ្ធរិតព្វា គណស្ស ឧបឌ្ឍផាសុកា ភញ្ជិតព្វាតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច

ទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទាយោធាទាំងនោះ ។ ពួកមហាមាត្យជានាយកលើសេនាបានសួររាជអាមាត្យ (ខ្ញុំរាជការ) ទាំងឡាយថា នៃនាយពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ហេតុដូចម្ដេច ក៏មិនឃើញ ។ រាជអាមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ទៅបួសនឹងពួកភិក្ខុហើយ ។ មហាមាត្យទាំងឡាយ ដែលជានាយកលើសេនាក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងបំបួសរាជអាមាត្យ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ពួកមហាមាត្យដែលជានាយកលើសេនាក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សួរមហាមាត្យ ដែលប្រកបដោយវោហារ (ចៅក្រម) ថា នៃនាយ នរណាបំបួសរាជអាមាត្យ អ្នកនោះត្រូវទទួលទោសដូចម្ដេច ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ត្រូវកាត់ក្បាលឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវដកអណ្ដាតនៃអនុស្សាវកាចារ្យ ត្រូវកាត់ឆ្អឹងជំនីរពាក់កណ្ដាលរបស់គណៈសង្ឃ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទ្រង់ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះ

សន្តិ ភន្តេ រាជានោ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា តេ អប្បមត្តកេនបិ ភិក្ខូ វិហេឋេយ្យុំ សាធុ ភន្តេ អយ្យា រាជភដំ ន បព្វាជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ រាជភដោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៣] តេន ខោ បន សមយេន ចោរោ អង្គុលិមាលោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឧព្វិជ្ជន្តិបិ ឧត្តសន្តិបិ[១] បលាយន្តិបិ អញ្ញេនបិ គច្ឆន្តិ អញ្ញេនបិ មុខំ ករោន្តិ ទ្វារំបិ

១ ឧត្រសន្តិបីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានបុណ្យដ៏ចម្រើន មានពួកស្តេចខ្លះនៅមិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ពួកស្តេចទាំងនោះប្រហែលជាគេនឹងបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយហេតុបន្តិចបន្តួចខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគប្បីបំបួសរាជអាមាត្យឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ យាងចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសរាជអាមាត្យទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៣] កាលនោះឯង ចោរឈ្មោះអង្គុលិមាលបួសនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ខ្លះភ្ញាក់ផ្អើល ខ្លះតក់ស្លុតខ្លាច ខ្លះរត់ទៅ ខ្លះដើរទៅទីដទៃ ខ្លះបែរមុខចេញទៅ

ថកេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ធជពទ្ធំ[១] ចោរំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ[២] ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ធជពទ្ធោ ចោរោ បព្វាជេ-តព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៤] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន អនុញ្ញាតំ ហោតិ យេ សម-ណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា ការាយ ពទ្ធោ ហោតិ ។ សោ ការំ ភិន្ទិត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ ការភេទកោ ចោរោ ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវ-

១ ធជពន្ធន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឯត្ថន្តរេ តេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ផ្សេង ខ្លះបិទទ្វារ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងបំបួសចោរដែលប្រាកដដូចទង់ជ័យ (គឺចោរដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរដែលប្រាកដដូចទង់ជ័យឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៤] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈបានទ្រង់អនុញ្ញាតថា ជនទាំងឡាយណាដែលបួសក្នុងសំណាក់សមណៈជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ក៏សម័យនោះ មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្មហើយជាប់ទោសនៅក្នុងគុក ។ បុរសនោះទំលាយគុកបានហើយក៏រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះឯងដែលជាចោរទំលាយគុក ហ៎ពួកយើងចូរនាំចោរនោះទៅ ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នក

មាហំសុ មាយ្យា[១] ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម ការភេទកំ ចោរំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ការភេទកោ ចោរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ច រញ្ញោ អន្តេបុរេ លិខិតោ ហោតិ យត្ថ បស្សិតព្វោ[២] តត្ថ ហន្តព្វោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ លិខិតកោ ចោរោ

១ សព្វត្ថ មាយ្យោតិ ទិស្សតិ ។ ២ បស្សិត្វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

កុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាបួសក្នុងសំណាក់សមណៈ ជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយ ដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានព្រះរាជទានអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះជនដទៃធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ ហេតុដូចម្តេចបានជាមកហ៊ានបំបួសចោរដែលទំលាយគុក (ដូច្នេះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសចោរដែលទំលាយគុកទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៥] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្មហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ។ បុរសនោះឯងរាជការបានឲ្យកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចថា ចោរនេះបើនរណាបានឃើញក្នុងទីណា ត្រូវតែសម្លាប់ក្នុងទីនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោកនេះឯងជាចោរដែលមានកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី

ហន្ទ នំ ហនាមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម លិខិតកំ ចោរំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ លិខិតកោ ចោរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្សាតិ ។

រាជការ ហ៎ពួកយើងនាំគ្នាសម្លាប់វាទៅ ។ ពួកមនុស្សខ្លះ និយាយយ៉ាងនេះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាមួយបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ជនទាំងនោះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ (ព្រោះ) ធម៌ព្រះដ៏មានបុញ្ញសិរីទ្រង់សំដែងដោយល្អហើយ ជនទាំងនោះ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុត នៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានទទួលព្រះរាជទានអភ័យហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសចោរដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីទេ[១] ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សណាដែលធ្វើចោរកម្ម ឬកម្មផ្សេងពីនោះ ដែលជាកម្មមានកំហុសយ៉ាងធ្ងន់នឹងរាជការហើយលួចរត់ទៅ រាជការបានចាត់សំបុត្រឲ្យរកចាប់ខ្លួនថា បើនរណាឃើញមនុស្សឈ្មោះនោះក្នុងទីណា ត្រូវចាប់សម្លាប់ចោលក្នុងទីនោះក្តី ត្រូវកាត់អវយវៈទាំងឡាយមានដៃនិងជើងជាដើមក្តី ត្រូវឲ្យដាក់អាជ្ញាមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ៗ ក្តី មនុស្សនោះ មិនត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ កសាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ ភិក្ខូសុ បព្វ-ជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបា-ចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កសាហតំ កតទណ្ឌកម្មំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវ-តោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ កសាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ លក្ខណាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា លក្ខណាហតំ កតទណ្ឌកម្មំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សមានស្នាមដែលគេវាយដោយរំពាត់ គេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមបើបំបួសមនុស្ស ដែលមានស្នាមរំពាត់ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្ស ដែលមានស្នាមរំពាត់ ដែលគេធ្វើទណ្ឌកម្មហើយទេ[១] ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀត-បៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នេះ) សោះ ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេហើយគេវាយនឹងរំពាត់ឲ្យមានដំបៅជាដើម ឈ្មោះថា ជាមនុស្សគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ។ បើដំបៅនោះនៅស្រស់ៗ ដរាបណា មិនគប្បីឲ្យបព្វជ្ជាដរាបនោះ ។ តែបើមើលដំបៅឲ្យសះជាដូចប្រក្រតីហើយ ក៏គួរឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ លក្ខណាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឥណាយិកោ បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ ធនិយា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ អម្ហាកំ ឥណាយិកោ ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀត-បៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម[១] ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្ម ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សចំពាក់បំណុលគេ ហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកម្ចាស់ទ្រព្យបានឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយ ដែលចំពាក់បំណុលយើងនោះ បើដូច្នោះពួកយើងនាំវាទៅ ។ មនុស្សមួយពួក ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំនិយាយពាក្យដូច្នេះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា អ្នកណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ ដល់អ្នកនោះមិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យសំដែងហើយ

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលគេធ្វើឲ្យមានស្លាកស្នាមដោយដែកក្តៅត្រង់ថ្ងាសក្តី ត្រង់អវយវៈមានទ្រូងជាដើមក្តី ។ បើមនុស្សនោះជាអ្នកជាទេ តែមុខដំបៅនៅស្រស់ ៗ មិនគួរឲ្យបព្វជ្ជាឡើយ ។ បើដំបៅនោះដុះសាច់ពេញមានស្បែកជិតឡើងវិញហើយ តែស្នាមនៅប្រាកដ បើស្លៀកដណ្តប់ចីវរជាបរិមណ្ឌល បើអាចបិទស្នាមនោះបាន ក៏គួរឲ្យបព្វជ្ជា ។

ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយា-យាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម ឥណាយិកំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឥណាយិកោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ទាសោ បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ អយ្យិកា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ អម្ហាកំ ទាសោ ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិ-យេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស

ដោយពីព្រោះ អ្នកទាំងនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលចំពាក់បំណុលគេ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសមនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៩] សម័យនោះឯង មនុស្សជាខ្ញុំគេម្នាក់ រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ លុះពួកម្ចាស់បំណុលគេបានឃើញហើយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយ ដែលជាខ្ញុំរបស់យើងទាំងឡាយនោះ បើដូច្នោះយើងនាំវាទៅវិញ ។ មនុស្សមួយពួកនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអ្នកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈបានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ពួកជនណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ពួកជនទាំងនោះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់សំដែងហើយដោយពីព្រោះ ពួកជនទាំងនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវ

អន្តកិរិយាយាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា និយមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កាចំ ហិ ជាម ជាសំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ជាសោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កម្មារភណ្ឌុ មាតាបិតូហិ សទ្ធឹ ភណ្ឌិត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស កម្មារ-ភណ្ឌុស្ស មាតាបិតរោ តំ កម្មារភណ្ឌុំ វិចិនន្តា អា-រាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆឹសុ អបិ ភន្តេ ឯវរូបំ ទារកំ បស្សេយ្យាថាតិ ។ ភិក្ខូ អជានន្តាយេវ អាហំសុ ន ជានាមាតិ អបស្សន្តាយេវ អាហំសុ ន បស្សា-មាតិ ។ អថខោ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតរោ តំ

ព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ សមណៈទាំងនេះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលជាខ្ញុំគេ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១០] សម័យនោះឯង មានទារកម្នាក់ទុកជុកជាកូនជាងមាស[១] ឈ្មោះប្រកែកនឹងមាតាបិតាហើយ ទៅកាន់អារាមបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលដែលគន់រកមើលទារកនោះក៏បានទៅដល់អារាមហើយ សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកបានប្រទះឃើញទារកមានសភាពយ៉ាងនេះដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុដែលមិនដឹងមែនក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ ពួកភិក្ខុដែលមិនឃើញមែនក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនឃើញទេ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលបើ

---

១ អដ្ឋកថា ថា ទារកនោះជាកូនជាងមាស កោរក្បាលខាងៗ ជុំវិញ តែទុកជុក ៥ អន្លើនៅលើក្បាល ។

កម្មារភណ្ឌុំ វិចិនន្តា ភិក្ខូសុ បព្វជិតំ ទិស្វា[១] ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អលជ្ជិនោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ទុស្សីលា[២] មុសាវាទិនោ ជានន្តាយេវ អាហំសុ ន ជានាមាតិ បស្សន្តាយេវ[៣] អាហំសុ ន បស្សាមាតិ អយំ ចារកោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតូនំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃំ អបលោកេតុំ ភណ្ឌុកម្មាយាតិ ។

---

១ ទិស្វានាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឯត្ថន្តរេ បាបធម្មាតិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. បស្សំយេវ ។

ត្រាច់គយគន់មើលទៅ ក៏ឃើញទារកនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលឥតមានខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក បានដឹងដែរ តែនិយាយថាមិនដឹង បានឃើញដែរ តែនិយាយថាមិនឃើញ ទារកនេះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយតើ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮសំដីនៃមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអបលោក (ប្រាប់) សង្ឃហើយសឹមធ្វើភណ្ឌុកម្ម[១] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា វិធីប្រាប់ភណ្ឌុកម្មនោះ ត្រូវប្រជុំភិក្ខុដែលមានក្នុងសីមា នាំបព្វជ្ជាបេក្ខៈទៅក្នុងទីនោះហើយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមប្រាប់ភណ្ឌុកម្មរបស់ទារកនេះចំពោះសង្ឃ បីដង ពីរដង ឬម្តង ក៏បាន ។ បើទីជាសភាគមានភិក្ខុ ១០-២០-៣០ រូប ឱកាសជាទីឈរ ឬអង្គុយរបស់ភិក្ខុទាំងនោះត្រឹមណាត្រូវប្រាប់ត្រឹមណោះ ។ បើវត្តនោះធំ មានភិក្ខុច្រើនជាងពាន់លំបាកនឹងប្រជុំភិក្ខុឲ្យសព្វគ្រប់ ត្រូវនាំទៅកាន់ ខណ្ឌ-នទី-ឬសមុទ្ទសីមាហើយឲ្យបព្វជ្ជាចុះ ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈដែលកោរសក់ស្រេចហើយ មិនបាច់ប្រាប់ភណ្ឌុកម្ម នឹងឲ្យបព្វជ្ជាតែម្តងក៏គួរ ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈ ដែលសក់វែងជាងពីរអង្គុលី ត្រូវតែប្រាប់សិន ទើបឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

[១១១] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សត្តរសវគ្គិយា ទារកា សហាយកា ហោន្តិ ឧបាលិ ទារកោ តេសំ បាមោក្ខោ ហោតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(១) ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(២) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(៣) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខិស្សតិ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ភវិស្សន្តិ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(៤) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខិស្សតិ ឧរស្ស ទុក្ខោ ភវិស្សតិ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ

១-២-៣-៤ ឱ. មាតាបិតុន្នំ ។

[១១១] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះមានពួកទារក ជាសម្លាញ់គ្នា ១៧ ពួក មានទារកឈ្មោះឧបាលិ ជាប្រធានរបស់ពួកទារកទាំងនោះ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅហើយ ឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងដូចម្ដេចអេះ ។ ទើបមាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា បើសិនណាជាឧបាលិ រៀនសរសេរអក្សរ អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ប្រហែលជាឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះទៀតថា បើឧបាលិ នឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃ (របស់ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក បើសិនណាជាឧបាលិ គ្រាន់តែរៀនរាប់វិញ ប្រហែលជាអំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ លំដាប់ពីនោះមក មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាដូច្នេះទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ ទ្រូង (របស់ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក ប្រសិនណាជាឧបាលិគ្រាន់តែរៀនរូបនិមិត្តវិញ

ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខិស្សតិ អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ភវិស្សន្តិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ សចេ ខោ ឧបាលិ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អស្សោសិ ខោ ឧបាលិ ទារកោ មាតាបិតូនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ ឧបាលិ ទារកោ យេន តេ ទារកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ទារកេ ឯតទវោច ឯថ មយំ អយ្យា[១] សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជិស្សាមាតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ អយ្យ[២] បព្វជិស្សសិ ឯវំ មយម្បិ បព្វជិស្សាមាតិ ។ អថខោ តេ ទារកា ឯកមេកស្ស មាតាបិតរោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ អនុជានាថ មំ

១ សព្វត្ថ អយ្យោតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្វត្ថ អយ្យោតិ ទិស្សតិ ។

ដល់អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិប្រហែលជា នឹងបានចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយអាការដូច្នេះឯង ។ គ្រាតមកទៀត មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិក៏គិតគ្នាដូច្នេះថា បើទុកជាឧបាលិរៀនរូបនិមិត្តក៏គង់តែលំបាកភ្នែក ឥឡូវនេះ មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបរក្សាសីលជាសុខ មានសមាចារស្រួល ឆាន់ភោជនក៏ល្អ សិងលើដំណេកទាំងឡាយក៏ហប់រកខ្យល់គ្មាន បើសិនណាជាឧបាលិបានបួសក្នុងសំណាក់ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រវិញយ៉ាងនេះ ទើបអំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិនឹងបានចិញ្ចឹមជីវិត ងាយផង មិនលំបាកផង ។ ឯឧបាលិទារកបានឮពាក្យចរចារបស់មាតា និងបិតា យ៉ាងនេះហើយ ។ លំដាប់តពីនោះមក ឧបាលិទារកក៏ចូលសំដៅទៅរកពួកក្មេងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយចូរមក យើងទាំងឡាយ នឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ និយាយដូច្នេះថា នែនាយ បើអ្នកបួសមែន យើងទាំងឡាយក៏នឹងបួសដូចអ្នកដែរ ។ លំដាប់នោះ ពួកក្មេងអម្បាលនោះក៏ចូលទៅរកមាតានិងបិតារៀងខ្លួនហើយ និយាយពាក្យនេះថា សូមអ្នកម្ដាយអ្នកឪពុក អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបព្វជ្ជា

២៤៧

អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ តេសំ ទារកានំ មាតាបិតរោ សព្វេបិមេ ទារកា សមានច្ឆន្ទា កល្យាណាធិប្បាយាតិ អនុជានឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តេ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ រោទន្តិ យាគុំ ទេថ ភត្តំ ទេថ ខាទនីយំ[១] ទេថាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អាគមេថ អាវុសោ យាវ វិភាយតិ សចេ យាគុ ភវិស្សតិ បិវិស្សថ សចេ ភត្តំ ភវិស្សតិ ភុញ្ជិស្សថ សចេ ខាទនីយំ ភវិស្សតិ ខាទិស្សថ នោ ចេ ភវិស្សតិ យាគុ វា ភត្តំ វា ខាទនីយំ វា បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ជិស្សថាតិ ។ ឯវម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា រោទន្តេវ[១] យាគុំ ទេថ ភត្តំ ទេថ ខាទនីយំ ទេថាតិ សេនាសនំ ឧហទន្តិបិ ឧម្មិហន្តិបិ ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទារកសទ្ទំ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ អានន្ទ ទារកសទ្ទោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ

១ រោទន្តិយេវាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្នុងសភាពជាបុគ្គលឥតផ្ទះ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះ យល់ឃើញថា ពួកក្មេងទាំងអស់គ្នានេះ មានសេចក្ដីប្រាថ្នាស្មើគ្នា មានបំណងល្អ ក៏អនុញ្ញាតឲ្យ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាក្មេងអម្បាលនោះ ។ ពួកភិក្ខុ (ក្មេង) ទាំងនោះ ក្រោកឡើងហើយយំទារស៊ី ក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យវត្ថុជាគ្រឿងទំពាស៊ីមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូររង់ចាំទម្រាំភ្លឺសិន បើមានបបរសឹមឆាន់ចុះ បើមានភត្តសឹមឆាន់ចុះ បើមានវត្ថុជាគ្រឿងទំពាស៊ីសឹមទំពាស៊ីចុះ បើបបរក្តី ភត្តក្តី វត្ថុជាគ្រឿងទំពាស៊ីក្តីមិនមាន ចូរត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយសឹមឆាន់ចុះ ។ ឯពួកភិក្ខុ (ក្មេង) អម្បាលនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះហើយក៏រឹងរឹតតែយំរំអុកប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យវត្ថុជាគ្រឿងទំពាស៊ីមក លុះយំទារដូច្នេះហើយ ក៏ជុះដាក់ទីសេនាសនៈខ្លះនោមស្រោចដាក់សេនាសនៈខ្លះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីទ្រង់បានឮសំឡេងកូនក្មេង លុះទ្រង់បានស្តាប់ហើយក៏ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងនោះតើជាសំឡេងកូនក្មេងឬអ្វី ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទ

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេស្សន្តិ ឩនវីសតិវស្សោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អក្ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរឹសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ វីសតិវស្សោ ច ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរឹសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ

ដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ថែមទៀតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា បុគ្គលមិនទាន់មានអាយុ ២០ ឆ្នាំហើយឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់-ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ ដឹងថា បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ មិនសមបើឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នេះ) ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ រមែងមិនទាន់ចេះអត់ធន់ត្រជាក់ ក្ដៅ ឃ្លាន ស្រេក និងរមែងជាបុគ្គលមិនទាន់ចេះទ្រាំនូវសម្ផស្សរបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំង-ឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនពីរោះទ្រគោះខ្ជីខ្ជា នឹងទុក្ខវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លារឹងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេក-អរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត នឹងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ លុះតែបុគ្គលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំទើបជាមនុស្សចេះអត់ធន់ត្រជាក់ក្ដៅ ឃ្លាន ស្រេក និងជាមនុស្សចេះទ្រាំនូវសម្ផស្សរបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃនិងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនពីរោះ

ឧប្បន្នានំ សាវិរិកានំ វេឧនានំ ឧុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ជានំ ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[១១២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ កុលំ អហិវាតករោគេន កាលកតំ ហោតិ ។ តស្ស បិតាបុត្តកា សេសា ហោន្តិ ។ តេ ភិក្ខូសុ បព្វជិត្វា ឯកតោ វ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ អថខោ សោ ទារកោ បិតុនោ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ ឧបធាវិត្វា ឯតទវោច មយ្ហម្បិ តាត ទេហិ មយ្ហម្បិ តាត ទេហីតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អព្រហ្មចារិនោ

ទ្រគោះខ្ទីខ្ទា និងទុក្ខវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយ ដ៏ក្លារឹងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត នឹងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបាន) ម្នាលភិក្ខុទាំឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយទេ ។ បេ ។ លុះបន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដឹងថាបុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាទេ ។ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា វិនយធរត្រូវធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ[១] ។

[១១២] សម័យនោះឯង មានត្រកូល ១ ធ្វើមរណកាលស្លាប់ទៅដោយអហិវាតករោគ[២] ។ ត្រកូលនោះនៅសល់តែបិតានិងបុត្រតូច ។ បិតានិងបុត្រតូចទាំងពីរនាក់នោះ បានទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតែជាមួយគ្នា ។ ឯទារកនោះ កាលបើមានគេឲ្យបាយដល់បិតា ក៏ស្ទុះចូលទៅជិតហើយនិយាយពាក្យនេះថា នែឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង នែឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មិន

១ ក្នុងមហាវិភង្គ ត្រង់ឧិនវីសតិវស្សសិក្ខាបទទី ៥ នៃសប្បាណកវគ្គទី ៧ ក្នុងបាចិត្តិយកណ្ឌ ថា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ២ រោគកើតអំពីខ្យល់មានពិសដូចពិសពស់ ។

ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា អយំ ទារកោ ភិក្ខុនិយា ជាតោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឩន-បណ្ណរសវស្សោ ទារកោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សទ្ធំ បសន្នំ អហិវាតក-រោគេន កាលកតំ ហោតិ ។ ទ្វេ ច ទារកា សេសា ហោន្តិ ។ តេ បោរាណកេន អាចិណ្ណកប្បេន ភិក្ខូ បស្សិត្វា ឧបធាវន្តិ ។ ភិក្ខូ អបសាទេន្តិ ។ តេ ភិក្ខូហិ អបសាទិយមានា រោទន្តិ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន ឩនបណ្ណ-រសវស្សោ ទារកោ បព្វាជេតព្វោតិ ឥមេ ច ទារកា ឩនបណ្ណរសវស្សា កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឥមេ ទា-រកា ន វិនស្សេយ្យុន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ឧស្សហន្តិ បន

ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ (សេពមេថុនធម្ម) ទារកនេះកើតអំពីភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសទារកដែលមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ គឺបួសជាសាមណេរ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុជាត្រកូលមានសទ្ធា និងជ្រះថ្លា ធ្វើមរណកាលដោយអហិវាតករោគ ។ នៅសល់តែទារកពីរនាក់ ។ ទារកទាំងនោះឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយសារធ្លាប់ស្គាល់មកពីដើម ក៏ស្ទុះចូលទៅជិត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បណ្តេញចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញចេញហើយ ទារកទាំងនោះក៏យំ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ទារកដែលមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ក៏ឥឡូវនេះ ទារកទាំងនេះមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ ដោយទំនងដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបបានទារកទាំងនេះមិនគប្បីវិនាស គឺមិនសាបសូន្យចាកផ្នួស ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ចុះទារក

តេ អានន្ទ ទារកា កាកេ ឧឌ្ឌេបេតុន្តិ[១] ។ ឧស្សហន្តិ ភគវាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឩនបណ្ណរសវស្សំ ទារកំ កាកុឌ្ឌេបកំ បព្វាជេតុន្តិ ។

[១១៤] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ទ្វេ សាមណេរា ហោន្តិ កណ្ឌកោ[២] ច មហកោ ច ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ ទូសេសុំ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សាមណេរា ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯកេន ទ្វេ សាមណេរា ឧបដ្ឋាបេតព្វា យោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឧដ្ឋាបេតុន្តីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ.ម. កណ្ឌុកោ ។

ទាំងនោះអាចចោលបង្អើលក្អែកឲ្យហើរទៅបានដែរឬទេ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស អាចចោលបង្អើលបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ទ្រង់បុញ្ញសិរីជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបំបួសទារកមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ ដែលអាចចោលបង្អើលក្អែកឲ្យហើរទៅបាន[១] ។

[១១៤] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មានសាមណេរពីររូប ឈ្មោះកណ្ឌកៈ ១ មហកៈ ១ ។ សាមណេរទាំងនោះបេះតែប្រទូស្ត (សេពមេថុនធម្ម) គ្នានឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសាមណេរមិនសមបើមកប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពដូច្នេះសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ឯង មិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើទេ ភិក្ខុណាឲ្យបម្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១ អដ្ឋកថា ថា ទារកណាដែលអង្គុយកាន់ដុំដីដោយដៃឆ្វេង ហើយអាចចោលក្អែកដែលមកដើម្បីស៊ីបាយដែលដាក់ខាងមុខឲ្យហើរទៅបាន ទារកនេះគួរឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

[១១៤] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តត្ថេវ រាជគហេ វស្សំ វសិ តត្ថ ហេមន្តំ តត្ថ គិម្ហំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អាហុន្ទរិកា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ទិសា អន្ធការា ន ឥមេសំ ទិសា បក្ខាយន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ គច្ឆានន្ទ អបាបុរណំ[១] អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខូនំ អារោចេហិ ឥច្ឆតាវុសោ ភគវា ទក្ខិណាគិរឹ ចារិកំ បក្កមិតុំ យស្សាយស្មតោ អត្ថោ សោ អាគច្ឆតូតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា អបាបុរណំ អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ ឥច្ឆតាវុសោ ភគវា ទក្ខិណាគិរឹ ចារិកំ បក្កមិតុំ យស្សាយស្មតោ អត្ថោ សោ អាគច្ឆតូតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ

១ អបាបុរណន្តិបិ បាឋោ ។

[១១៥] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានបុណ្យសិរីទ្រង់គង់ចាំវស្សាអស់ហេមន្តរដូវនិងគិម្ហរដូវតែក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទិសទាំងឡាយក៏ចង្អៀតចង្អល់ងងឹតងងល់ដល់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ ទិសទាំងឡាយមិនប្រាកដដល់ពួកសមណៈទាំងនេះ (ឬអ្វីបានជាគាប់ចិត្តនៅតែក្នុងទីនេះមិនទៅទីឯទៀតសោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ អ្នកឯងចូរទៅកាន់យកកូនសោហើយចូរប្រាប់ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងបរិវេណតាមលំដាប់ថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គណាត្រូវការ (ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសដូច្នេះហើយ ក៏កាន់យកកូនសោហើយទៅប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅតាមបរិវេណថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានបុណ្យព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គណាត្រូវការ (ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ ។ ភិក្ខុ

ភគវតា អាវុសោ អានន្ទ បញ្ញត្តំ ទសវស្សានិ និស្សាយ វត្ថុំ ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ តត្ថ ច នោ គន្តព្វំ ភវិស្សតិ និស្សយោ ច គហេតព្វោ ភវិស្សតិ ឥត្តរោ ច វាសោ ភវិស្សតិ បុន ច បច្ចាគន្តព្វំ ភវិស្សតិ បុន ច និស្សយោ គហេតព្វោ ភវិស្សតិ សចេ អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយា គមិស្សន្តិ មយម្បិ គមិស្សាម នោ ចេ អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយា គមិស្សន្តិ មយម្បិ ន គមិស្សាម លហុចិត្តកតា នោ អាវុសោ អានន្ទ បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឱគណេន ភិក្ខុសង្ឃេន ទក្ខិណាគិរឹ ចារិកំ បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ អានន្ទ តថាគតោ ឱគណេន ភិក្ខុសង្ឃេន ទក្ខិណាគិរឹ ចារិកំ បក្កន្តោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ

ទាំងឡាយនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ព្រះដ៏មានបុណ្យបាន ទ្រង់បញ្ញត្តដើម្បីឲ្យភិក្ខុនៅជាប់និស្ស័យអស់វស្សាទាំងឡាយ ១០ ដើម្បីឲ្យ ភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឲ្យនិស្ស័យបាន យើងទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះផង គប្បីកាន់យកនិស្ស័យផង ការនៅបានតែបន្តិចបន្តួចផង យើងទាំងឡាយ ក៏ត្រូវត្រឡប់មកវិញផង ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យម្តងទៀតផង បើប្រសិន ណាជាព្រះឧបជ្ឈាយ៍និងអាចារ្យរបស់យើងទៅផង យើងក៏ទៅដែរ បើ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍និងអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយមិនបានទៅទេ យើងក៏មិន បានទៅដែរ ម្នាលអាវុសោអានន្ទ កិរិយាដែលមានចិត្តវិលវល់មុខជានឹង ប្រាកដដល់យើងទាំងឡាយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់យាងទៅ កាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ដោយភិក្ខុសង្ឃមានពួកតិច ។ ព្រះដ៏មាន បុណ្យព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ សមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ ភាគត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាល អានន្ទ ហេតុដូចម្តេច បានជាកាលដែលតថាគតបានចៀសទៅកាន់ទក្ខិណា-គិរិជនបទមានពួកភិក្ខុសង្ឃតិចម្ល៉េះ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់

កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន[១] ភិក្ខុនា បដិពលេន បញ្ច វស្សានិ និស្សាយ វត្ថុំ អព្យត្តេន យាវជីវំ ។

[១១៦] បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អសេក្ខេន

១ ឱ. វ្យត្តេន ។

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលនៅជាប់និស្ស័យអស់ ៥ វស្សា ភិក្ខុដែលមិនឆ្លាសត្រូវនៅដរាបដល់អស់ជីវិត[១] ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ មិនគប្បីនៅដោយឥតមាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងបញ្ញា (វិបស្សនា) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិ (អរហត្តផល) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ (បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុដែលមិនឆ្លាសនេះទោះបីមានវស្សាដល់ ៦០ ឬ ៧០ រាប់អំពីឧបសម្បទាមកក៏ដោយបើរកភិក្ខុចាស់ជាងខ្លួនធ្វើជាអាចារ្យមិនបាន ត្រូវតែទៅអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសដែលខ្ចីវស្សាជាងខ្លួនហើយនិយាយសូមនិស្ស័យថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុ សូមលោកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំករុណា ។ សូមនៅអាស្រ័យនឹងលោកដ៏មានអាយុផងដូច្នេះអស់វារៈបីដង ។ បើនឹងចូលទៅភូមិ ត្រូវទៅអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីហើយនិយាយលាអាចារ្យថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំករុណា សូមលាទៅភូមិដូច្នេះទើបបាន ។

២៦៤

សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តាបី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តាបី ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ

គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង-ឡាយ ៥ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតមាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុខ្ជិល ១ ជាភិក្ខុវង្វេងស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯងមិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុប្រារព្ធព្យាយាម ១ ជាភិក្ខុតម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១

អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ

ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំតិច ១ ជាភិក្ខុអាប់ឥតប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំច្រើន ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ[១] ភិក្ខុនោះក៏មិនបានចេះដោយពិស្តារ ភិក្ខុនោះមិនបានចែកដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ (មិនចាំស្ទាត់រត់មាត់) មិនកាត់សេចក្តីដោយល្អតាមសុត្ត (សង្គ្រោះយកខន្ធកវិន័យនិងបរិវារៈ) តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១

---

១ ឱភាទបាតិមោក្ខនិងអាណាបាតិមោក្ខ ។ អាណាបាតិមោក្ខចែកជាពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ ១ ភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ ១ ក្នុងទីនេះ ទ្រង់សំដៅយកភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ ។

២៦៧

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះដោយត្រឹមត្រូវល្អ យ៉ាងពិស្តារ បានចែកដោយល្អ បានឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ មានវស្សាថយពីប្រាំចុះមក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១

ជាជាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ជាជាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជាជាតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។

[១១៧] ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណ-

ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ មានវស្សា៥ឆ្នាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាង៥ឆ្នាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ គឺភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់៥ឆ្នាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិ-

ទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តាបី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តាបី ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិ-តស្សតិ ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិ-

ញ្ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមានវស្សា៥ប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាង៥ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុខ្ជិល ១ ជាភិក្ខុវង្វេងស្មារតី ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមប្រារព្ធហើយ ១ ជាភិក្ខុតម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារ (មារយាទ)

ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឱនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឱនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា

ក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំ (ពុទ្ធវចនៈ) តិច ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំ (ពុទ្ធវចនៈ) ច្រើន ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះមិនបានចេះចាំដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ មិនវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមលំដាប់ព្យញ្ជនៈ ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយមិនមាននិស្ស័យទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ
លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ឧភយា-
និ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ
សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជ-
នសោ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា
ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា
អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ ។

អភយូវរភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១១៨] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ
វិហរិត្វា យេន កបិលវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុ-
បុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កបិលវត្ថុ តទវសរិ ។
តត្រ សុទំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ
និគ្រោធារាមេ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវា-
សេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុទ្ធោទនស្ស សក្កស្ស
និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ

ដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ នេះឯង គប្បីនៅដោយមិនបាច់និស្ស័យ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំយ៉ាងពិស្ដារ បានចែកដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ កាត់សេចក្ដីដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តតាមលំដាប់ព្យញ្ជនៈ ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយមិនមាននិស្ស័យបាន ។

ចប់ អភយូវរភាណវារៈ ។

[១១៨] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិកឯក្រុងកបិលវត្ថុ ត្រាច់ទៅតាមលំដាប់ ៗ ហើយ ទ្រង់បានយាងទៅដល់ក្រុងកបិលវត្ថុនោះឯង ។ តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលវត្ថុក្នុងដែនសក្កៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យព្រះអង្គទ្រង់ស្បង់ ទ្រង់បាត្រចីវរហើយ យាងចូលទៅកាន់ដំណាក់ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជក្នុងវេលាព្រឹក លុះ

និសីទិ ។ អថខោ រាហុលមាតា ទេវី រាហុលំ កុមារំ[១] ឯតទវោច ឯសោ តេ រាហុល បិតា គច្ឆស្សុ[២] ទាយជ្ជំ យាចាហីតិ ។ អថខោ រាហុលោ កុមារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ សុខា តេ សមណ ឆាយាតិ ។ អថខោ ភគវា ឧដ្ឋា-យាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ រាហុលោ កុមារោ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ទាយជ្ជំ មេ សមណ ទេហិ ទាយជ្ជំ មេ សមណ ទេហីតិ ។ អថខោ ភគវា អា-យស្មន្តំ សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត រាហុលំ កុមារំ បព្វាជេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ រាហុលំ កុមារំ បព្វាជេមីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជា-នាមិ ភិក្ខវេ តីហិ សរណគមនេហិ សាមណេរប្បព្វជ្ជំ[៣]

---

១ សព្វត្ថ រាហុលកុមារន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ គច្ឆ អស្សាតិ បទច្ឆេទោ យេភុយ្យេន បន គច្ឆស្សូតិ ទិស្សតិ ។ ៣ សាមណេរំ បព្វាជេតុន្តិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

ចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងទេវីជាមាតារាហុលពោលពាក្យនេះនឹងរាហុលកុមារថា ម្នាលរាហុល ព្រះសមណៈនេះជាបិតារបស់បាហើយ បាឯង ចូរទៅសូមទ្រព្យមត៌ករបស់បិតាបាចុះ ។ លំដាប់នោះ រាហុលកុមារក៏ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈម្លប់ (បុណ្យ) របស់ព្រះអង្គសុខស្រួលណាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកពុទ្ធាសនៈហើយយាងចេញទៅ ។ គ្រានោះ រាហុលកុមារក៏តាមព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រកិតអំពីខាងក្រោយ ៗ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត៌កដល់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត៌កដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្រ បើដូច្នោះ អ្នកចូរបំបួសរាហុលកុមារចុះ ។ ព្រះសារីបុត្រទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងបំបួសរាហុលកុមារដោយវិធីដូចម្តេច ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុញ្ញសិរីទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជា ដោយ

២៧៣

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បព្វាជេតព្វោ បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុ-ដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិ-យម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ តីហិ សរណគមនេហិ សាមណេរបព្វជ្ជន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ រាហុលំ កុមារំ បព្វាជេសិ ។ អថខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

ត្រៃសរណគមន៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីបំបួសកុលបុត្រយ៉ាងនេះគឺ មុនដំបូងភិក្ខុត្រូវកោរសក់និងពុកមាត់ឲ្យហើយ ឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈទាំងឡាយ ឲ្យពាក់សំពត់ឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យសំពះបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ ត្រូវប្រាប់កុលបុត្រនោះថា អ្នកចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជា ដោយត្រៃសរណគមន៍នេះ ។ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ក៏បំបួសរាហុលកុមារក្នុងខណៈនោះឯង[១] ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជទ្រង់យាងចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាប

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរកោរសក់ និងឲ្យសំពត់កាសាយៈ ដល់រាហុល-កុមារ ព្រះសារីបុត្តជាបព្វជ្ជាចារ្យ ។ ព្រះមហាកស្សបត្ថេរជាឱវាទាចារ្យ ។

ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឯកាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ វរំ យាចាមីតិ ។ អតិក្កន្តវរា ខោ គោតម តថាគតាតិ ។ យញ្ច ភន្តេ កប្បតិ យញ្ច អនវជ្ជន្តិ ។ តំ វទេហិ គោតមាតិ ។ ភគវតិ មេ ភន្តេ បព្វជិតេ អនប្បកំ ទុក្ខំ អហោសិ តថា នន្ទេ អធិមត្តំ រាហុលេ បុត្តបេមំ ភន្តេ ឆវឹ ឆិន្ទតិ ឆវឹ ឆេត្វា ចម្មំ ឆិន្ទតិ ចម្មំ ឆេត្វា មំសំ ឆិន្ទតិ មំសំ ឆេត្វា ន្ហារុំ ឆិន្ទតិ ន្ហារុំ ឆេត្វា អដ្ឋឹ ឆិន្ទតិ អដ្ឋឹ ឆេត្វា អដ្ឋិមិញ្ជំ អាហច្ច តិដ្ឋតិ សាធុ ភន្តេ

ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ ក៏ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា សូមពរម្យ៉ាងអំពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម[១] ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានពរកន្លងហើយ ។ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរណាដែលគួរ ពរណាដែលមិនមានទោស (ខ្ញុំសូមពរនោះ) ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម សូមព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលចំពោះពរនោះចុះ ។ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះអង្គមកទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខមិនមែនតិចទេ កាលដែលនន្ទនិងរាហុលមកបួសក៏ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខខ្លាំងណាស់ដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីស្រឡាញ់រាហុលកុមារដូចជាកូនលើសពន់ប្រមាណ (ហាក់ដូចជា) កាត់នូវសម្បុរស្បែកក្រៅ លុះកាត់សម្បុរស្បែកក្រៅហើយ ក៏កាត់នូវស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុងហើយ ក៏កាត់នូវសាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ ក៏កាត់នូវសរសៃ លុះកាត់សរសៃហើយ ក៏កាត់នូវឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ ក៏ចុចរហូតដល់ខួរក្នុងឆ្អឹង

---

១ ទ្រង់ហៅ ព្រះពុទ្ធបិតាតាមនាមគោត្រ គឺនាមត្រកូលរបស់ព្រះអង្គ ដែលហៅថា គោតមគោត្រ ។

អយ្យា អននុញ្ញាតំ មាតាបិតូហិ បុត្តំ ន បព្វាជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា សុទ្ធោទនំ សក្កំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេ-សិ ។ អថខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អននុញ្ញាតោ មាតាបិតូហិ បុត្តោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្សាតិ ។ អថខោ ភគវា កបិលវត្ថុស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំបំបួសកូនដែលមាតាបិតា មិនបានអនុញ្ញាតឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យក្លៀវក្លាឡើងដោយល្អ និង ឲ្យមានព្រះហឫទ័យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យ-រាជ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យក្លៀវក្លាឡើងដោយល្អ និង ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកអំពីអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយ ស្តេចចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុត្រដែលមាតានិងបិតាមិនបានអនុញ្ញាត ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសឡើយ បើភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លំដាប់ពីនោះមក ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលវត្ថុ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិកឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ត្រាច់ទៅ

ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។

[១១៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស សន្តិកេ ទារកំ បាហេសិ ឥមំ ទារកំ ថេរោ បព្វាជេតូ-តិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា[១] បញ្ញត្តំ ន ឯកេន ទ្វេ សាមណេរា ឧបដ្ឋាបេ-តព្វាតិ អយញ្ច មេ រាហុលោ សាមណេរោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ឯកេន ទ្វេ សាមណេរេ ឧបដ្ឋាបេតុំ យាវតកេ វា បន ឧស្សហតិ ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ តាវតកេ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ ។

[១២០] អថខោ សាមណេរានំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ អម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ កត្ថ ច អម្ហេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

---

១ ឱ. សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ។

កាន់ចារិកដោយលំដាប់ ៗ ហើយ ទ្រង់បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។

[១១៩] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុបញ្ជូនទារក ទៅក្នុងសំណាក់ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយនិយាយថា សូមព្រះថេរៈបំបួសទារកនេះឲ្យទាន ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុត្រិះរិះគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមួយរូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើខ្លួន ឥឡូវ រាហុលសាមណេរនេះជាសាមណេររបស់អញ តើអញនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ ព្រះសារីបុត្រ ក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបដែលឆ្លាសប្រតិពល ឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើបាន ម្យ៉ាងវិញទៀត បើភិក្ខុនោះអាចទូន្មានប្រៀនប្រដៅសាមណេរប៉ុន្មានរូបបាន ឲ្យសាមណេរមានទាំងប៉ុណ្ណោះបម្រើក៏បានដែរ ។

[១២០] គ្រាតពីនោះមក សាមណេរទាំងឡាយបានត្រិះរិះសេចក្ដីនេះនឹងគ្នាថា សិក្ខាបទរបស់យើងទាំងឡាយមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត យើងទាំងឡាយគួរសិក្សាក្នុងវិន័យដូចម្ដេចខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល

មហាខន្ធកេ សាមណេរានំ ទស សិក្ខាបទានិ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាមណេរានំ ទស សិក្ខាប-
ទានិ តេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុំ បាណាតិបាតា
វេរមណី អទិន្នាទានា វេរមណី អព្រហ្មចរិយា វេរមណី
មុសាវាទា វេរមណី សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី
វិកាលភោជនា វេរមណី នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា
វេរមណី មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា
វេរមណី ឧច្ចាសយនមហាសយនា វេរមណី ជាតរូបរជត-
បដិគ្គហណា វេរមណី អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាមណេរានំ
ឥមានិ ទស សិក្ខាបទានិ ឥមេសុ ច សាមណេរេហិ
សិក្ខិតុន្តិ ។

សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យសាមណេរទាំងឡាយសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ នោះគឺ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយារាំនិងច្រៀងនិងប្រគំនិងមើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុលសធម៌ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាទ្រទ្រង់និងប្រដាប់និងតាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយ ដោយផ្កាកម្រងនិងគ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាបផ្សេង ៗ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកទីសេនា-សនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណនិងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំង ១០ នេះដល់សាមណេរទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យពួកសាមណេរសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ នេះ ។

[១៦១] តេន ខោ បន សមយេន សាមណេរា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា[១] វិហរន្តិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សាមណេរា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សាមណេរស្ស ទណ្ឌកម្មំ កាតុំ ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូនំ អនាវាសាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សាមណេរស្ស ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

១ ឱ. អសភាគវុត្តិនោ ។

[១២១] សម័យនោះឯង សាមណេរទាំងឡាយមិនគោរព មិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគគ្នាក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសាមណេរមិនសមបើមិនគោរពមិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគគ្នាក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្មដល់សាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គឺសាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យជាប្រយោជន៍[១] ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបាននូវលំនៅ ១ សាមណេរជេរគម្រាមនូវភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរញុំាងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់សាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ នេះ ។ លំដាប់តពីនោះមក ភិក្ខុទាំងឡាយបានត្រិះរិះនូវសេចក្តីនេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

---

១ អដ្ឋកថា សំដៅយកឧបទ្រព គឺបៀតបៀន ឲ្យមានភ័យអន្តរាយ ឲ្យចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។

២៧៩

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សាមណេរានំ សព្វំ សង្ឃារាមំ អាវរណំ ករោន្តិ ។ សាមណេរា អារាមំ បវិសិតុំ អលភមានា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វោ សង្ឃារាមោ អាវរណំ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថ វា វសតិ យត្ថ វា បដិក្កមតិ តត្ថ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សាមណេរានំ មុខទ្វារិកំ អាហារំ អាវរណំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា យាគុបានម្បិ សង្ឃភត្តំបិ ករោន្តា សាមណេរេ ឯវំ វទេន្តិ ឯថ ភន្តេ យាគុំ បិវថ ឯថ ភន្តេ ភត្តំ ភុញ្ជថាតិ ។ សាមណេរា ឯវំ វទេន្តិ នាវុសោ លព្ភា[១] ភិក្ខូហិ

---

១ លភាមាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាម (ថា អ្នកកុំចូលមកក្នុងទីនេះ) ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមដល់សាមណេរទាំងឡាយ អស់ទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល ។ សាមណេរទាំងឡាយ កាលបើចូលទៅកាន់អារាមមិនបានក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ទៅចូលក្នុងពួកតិរ្ថិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អារាមរបស់សង្ឃទាំងមូលភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរធ្លាប់នៅក្នុងទីណា ឬធ្លាប់ចូលទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមតែក្នុងទីនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមទ្វារមាត់ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលធ្វើទឹកបបរខ្លះ សង្ឃភត្តខ្លះ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសាមណេរទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់បបរចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់ចង្ហាន់ចុះ ។ សាមណេរទាំងឡាយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា

អាវរណំ កាតព្ពំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទន្តា សាមណេរានំ មុខទ្វារិកំ អាហារំ អាវរណំ ករិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ មុខទ្វារិកោ អាហារោ អាវរណំ កាតព្ពោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ទណ្ឌកម្មវត្ថុ និដ្ឋិតំ ។

[១២២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា សាមណេរានំ អាវរណំ ករោន្តិ ។ ឧបជ្ឈាយា គវេសន្តិ កថំ នុ ខោ អម្ហាកំ សាមណេរា ន ទិស្សន្តីតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ឆព្វគ្គិយេហិ អាវុសោ ភិក្ខូហិ អាវរណំ កតន្តិ ។ ឧបជ្ឈាយា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អម្ហេ អនាបុច្ឆា អម្ហាកំ សាមណេរានំ អាវរណំ ករិស្សន្តីតិ ។

ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយឆាន់មិនបានទេ (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយលោកធ្វើអាវរណកម្មហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើធ្វើអាវរណកម្មហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារដល់សាមណេរ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើអាវរណកម្មហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងទណ្ឌកម្ម ។

[១២២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនបានប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយជាឧបជ្ឈាយ៍ ក៏ធ្វើអាវរណកម្មដល់សាមណេរទាំងឡាយ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយស្វែងរកដោយគិតថា ពួកសាមណេររបស់យើងទាំងឡាយម្តេចក៏មិនឃើញដូច្នេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអាវរណកម្មហើយ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើមិនប្រាប់យើងហើយធ្វើអាវរណកម្មដល់ពួកសាមណេររបស់យើង (ដូច្នេះ) សោះ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា អាវរណំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្សាតិ ។

[១២៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរានំ ភិក្ខូនំ សាមណេរេ អបលាឡេន្តិ ថេរា សាមំ ទន្តកដ្ឋម្បិ មុខោទកម្បិ គណ្ហន្តា កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អញ្ញស្ស បរិសា អបលាឡេតព្វា យោ អបលាឡេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១២៤] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស កណ្ដកោ នាម សាមណេរោ កណ្ដកឹ នាម ភិក្ខុនឹ ទូសេសិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សាមណេរោ ឯវរូបំ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អ្នកទាំងឡាយមិនទាន់ប្រាប់ពួកឧបជ្ឈាយ៍ (ឲ្យដឹងជាមុនទេ) មិនត្រូវធ្វើអាវរណកម្មឡើយ ។ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រលោមយកពួកសាមណេររបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានសេចក្តីលំបាកដោយកាន់យកឈើស្ទន់និងទឹកលុបមុខ ដោយខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីប្រលោមយកបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃឡើយ ។ ភិក្ខុណាប្រលោមយក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ[១] ។

[១២៤] សម័យនោះឯង សាមណេរឈ្មោះកណ្តកៈ (ជាសិស្ស) របស់ព្រះឧបនន្ទសក្យដ៏មានអាយុ ប្រទុស្ត (សេពមេថុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះកណ្តកី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

---

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុបំបែកសាមណេរឬឧបសម្បន្នដែលជាបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយហោចទៅ ទោះបីជាបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុទ្រុស្តសីលក៏មិនគួរ ។ តែបើនិយាយប្រាប់ទោសថា អ្នកឯងនៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុទ្រុស្តសីលដូចជាបុគ្គលងូតទឹក ហើយមកប្រឡាក់លាមកវិញ (ក៏សាមណេរឬឧបសម្បន្ននោះមកឯង ៗ) ដូច្នេះគួរ ។

អជាចារំ អាចរិយស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ សាមណេរំ នាសេតុំ បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ អព្រហ្មចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ មជ្ជបាយី ហោតិ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ភិក្ខុនីទូសកោ ហោតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ សាមណេរំ នាសេតុន្តិ ។

[១២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បណ្ឌកោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ទហរេ ទហរេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ អាយស្មន្តោ ទូសេថាតិ ។ ភិក្ខូ អបសាទេន្តិ នស្ស

មិនសមបើសាមណេរមកប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពដូច្នេះសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ១០ ឲ្យវិនាស គឺសាមណេរធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្ទង (គឺសម្លាប់សត្វ) ១ សាមណេរកាន់យកវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ (ដោយកាយ ឬវាចា) ១ សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ (គឺសេពមេថុនធម្ម) ១ សាមណេរពោលពាក្យកុហក ១ សាមណេរផឹកទឹកស្រវឹង (គឺសុរានិងមេរ័យ) ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស ១ សាមណេរប្រទូស្តភិក្ខុនី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ១០ នេះឲ្យវិនាស ។

[១២៥] សម័យនោះឯង មានមនុស្សខ្ទើយម្នាក់បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សខ្ទើយនោះចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាកំឡោះ ៗ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះ ថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយចូរមកប្រទូស្ត (សេពមេថុន) នឹងខ្ញុំចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នែអ្នកខ្ទើយ

បណ្ឌក វិនស្ស បណ្ឌក កោ តយា អត្ថោតិ ។ សោ ភិក្ខូហិ អបសាទិតោ មហន្តេ មហន្តេ មោលិ-គល្លេ សាមណេរេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ អាយស្មន្តោ[១] ទូសេថាតិ ។ សាមណេរា អបសាទេន្តិ នស្ស បណ្ឌក វិនស្ស បណ្ឌក កោ តយា អត្ថោតិ ។ សោ សាមណេរេហិ អបសាទិតោ ហត្ថិភណ្ឌេ អស្ស-ភណ្ឌេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ អាវុសោ ទូសេថាតិ ។ ហត្ថិភណ្ឌា អស្សភណ្ឌា ទូសេសុំ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ បណ្ឌកា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា យេបិ ឥមេសំ ន បណ្ឌកា តេបិ បណ្ឌកេ ទូសេន្តិ ឯវំ ឥមេ សព្វេ វ អព្រហ្មចារិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ហត្ថិភណ្ឌានំ អស្សភណ្ឌានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ

១ ឱ. អាវុសោ ។

អ្នកឯងចូរអន្តរធានទៅ នែអ្នកខ្ញើយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ ។ មនុស្សខ្ញើយនោះ លុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញចេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកសាមណេរធំ ៗ ដែលមានសរីរៈធាត់ ៗ ទៀតហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ ។ ពួកសាមណេរក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នែអ្នកខ្ញើយ អ្នកឯង ចូរអន្តរធានទៅ នែអ្នកខ្ញើយ អ្នកឯង ចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ ។ មនុស្សខ្ញើយនោះ លុះសាមណេរទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកចូរមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ ។ ពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះក៏ប្រទូស្តទៅ ។ គង្វាលដំរីនិងគង្វាលសេះទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាមនុស្សខ្ញើយ បណ្តាសមណៈទាំងនេះ ប្រហែលជាសមណៈណា ដែលមិនខ្ញើយមុខជាប្រទូស្តពួកខ្ញើយមិនលែងឡើយ បើដូច្នេះពួកសមណៈទាំងនេះ សុទ្ធតែប្រព្រឹត្តអព្រហ្មចរិយធម៌ (មេថុនធម្ម) គ្រប់គ្នាទាំងអស់មិនខាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបើបានឮពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បណ្ឌកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១២៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរាណ-កុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស ខីណកោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ អហំ ខោ សុខុមាលោ ន បដិពលោ អន-ធិគតំ វា ភោគំ អធិគន្តុំ អធិគតំ វា ភោគំ ផាតឹ កាតុំ[១] កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន សុខំ ជីវេយ្យំ ន ច កិល-មេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស ខីណ-កោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យ-បុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូនាហំ សាមំ បត្តចីវរំ បដិយាទេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវសេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ សាមំ បត្តចីវរំ បដិយាទេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា

១ ផាតិកាតុន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ អដ្ឋកថាយម្បន ផាតឹ កាតុន្តិ វឌ្ឍេតុន្តិ ទិស្សតិ ។

បុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្មើយជាអនុបសម្បន្ន សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទទៀយ (បើ) ជាឧបសម្បទហើយ ត្រូវឲ្យវិនាសចេញ ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានកុលបុត្រចាស់ម្នាក់ជាបុគ្គលគ្មានញាតិសាលោហិត តែធ្លាប់ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខដ៏ល្អិតល្អ ។ ឯកុលបុត្រចាស់នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញឯងជាសុខុមាលជាតិ តែមិនអាចនឹងបានភោគសម្បត្តិដែលខ្លួនមិនទាន់បានផង មិនអាចនឹងធ្វើភោគសម្បត្តិដែលខ្លួនបានហើយឲ្យរិតតែចម្រើនផង បើដូច្នេះអញនឹងគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតដោយឧបាយយ៉ាងណាអេះ ទើបបានស្រួល មិនបាច់លំបាកផង ។ លំដាប់តពីនោះមក កុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះបានរំពឹងសេចក្តីនេះតទៅទៀតថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសីលជាសុខ មានសមាចារជាសុខ បានឆាន់នូវភោជនដ៏ល្អ ដេកលើដំណេកទាំងឡាយ ដែលហប់មិនមានខ្យល់ បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវតាក់តែងបាត្រនិងចីវរកោរសក់ និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អារាមហើយ នៅអាស្រ័យជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ទើបកុលបុត្រចាស់គ្មានញាតិសាលោហិតនោះ ក៏តាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយៈ

កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ អភិវាទេតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កតិវស្សោសិ ត្វំ អាវុសោតិ ។ កឹ ឯតំ អាវុសោ កតិវស្សោ នាមាតិ ។ កោ បន តេ អាវុសោ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ កឹ ឯតំ អាវុសោ ឧបជ្ឈាយោ នាមាតិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោចុំ ឥង្ឃាវុសោ ឧបាលិ ឥមំ បព្វជិតំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណាកោលញ្ញោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ថេយ្យសំវាសកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ ។ តិត្ថិយបក្កន្តកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

មហាខន្ធកៈ មនុស្សលួចសំវាស និងមនុស្សចូលពួកតិរ្ថិយ

ទាំងឡាយខ្លួនឯងទៅកាន់អារាមហើយ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ កុលបុត្រនោះត្រឡប់សួរថា ម្នាលអាវុសោ ពាក្យដែលថាបួសប៉ុន្មានវស្សានុ៎ះតើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ចុះលោកណាជាឧបជ្ឈាយ៍របស់លោក ។ កុលបុត្រនោះក៏ត្រឡប់សួរបកមកទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ពាក្យដែលហៅថា ឧបជ្ឈាយ៍នុ៎ះតើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ សូមនិមន្តលោកជម្រះសួរបព្វជិតនេះមើល ។ ឯកុលបុត្រចាស់ ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះសួរហើយ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្ដីនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាថេយ្យសំវាស (លួចសំវាស) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាតិត្ថិយបក្កន្តកៈ (ចូលពួកតិរ្ថិយ) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១២៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ នា-
គោ នាគយោនិយា អដ្ដិយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។
អថខោ តស្ស នាគស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ
អហំ ឧបាយេន នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចេយ្យំ ខិប្បញ្ច
មនុស្សត្តំ បដិលភេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស នាគស្ស
ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្ម-
ចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីល-
វន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណេសុ
សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ នាគយោនិយា ច
បរិមុច្ចេយ្យំ ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភេយ្យន្តិ ។ អថខោ
សោ នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា
បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។
តេន ខោ បន សមយេន សោ នាគោ អញ្ញតរេន
ភិក្ខុនា សទ្ធឹ បច្ចន្តិមេ វិហារេ បដិវសតិ ។ អថខោ
សោ ភិក្ខុ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោ-
កាសេ ចង្កមតិ ។ អថខោ សោ នាគោ តស្ស ភិក្ខុ-
នោ និក្ខន្តេ វិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឱក្កមិ ។ សព្វោ វិហារោ

[១២៧] សម័យនោះឯង នាគមួយរូបនឿយណាយខ្ពើមរអើមក្នុងកំណើតរបស់នាគ ។ ឯនាគនោះ ក៏រំពឹងគិតដូច្នេះថា ដោយឧបាយដូចម្ដេចអេះ ទើបអញនឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនៃនាគផង ត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ។ គ្រាតមក នាគនោះរំពឹងគិតដូច្នេះថា មានតែពួកសមណៈសក្យបុត្រទាំងនេះទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យស្មោះត្រង់ មានសីលមានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសនឹងពួកសមណៈសក្យបុត្រអញមុខជានឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯងមិនលែងឡើយ ។ លំដាប់នោះ នាគនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយដោយភេទជាមាណពហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទានាគនោះ ។ សម័យនោះឯង នាគនោះ នៅអាស្រ័យក្នុងវិហារនាទីបំផុត (ដែន) ជាមួយនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ឯភិក្ខុនោះ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីទៅដើរចង្រ្កមក្នុងទីវាល ។ កាលដែលភិក្ខុនោះ ចេញទៅហើយ នាគនោះក៏ដេកលក់ស្និទ្ធទៅ ។ វិហារ (កុដិ) ទាំងមូលក៏ពេញ

អហិនា បុណ្ណោ ។ វាតបានេហិ ភោគា និក្ខន្តា ហោន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ វិហារំ បវិសិស្សាមីតិ កវាដំ បណា-មេន្តោ អទ្ទស សព្វំ វិហារំ អហិនា បុណ្ណំ វាតបានេហិ ភោគេ និក្ខន្តេ ទិស្វាន ភីតោ វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ វិស្សរមកាសីតិ ។ អយំ អាវុសោ សព្វោ វិហារោ អហិនា បុណ្ណោ វាតបានេហិ ភោគា និក្ខន្តាតិ ។ អថខោ សោ នាគោ តេន សទ្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា សកេ អាសនេ និសីទិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កោសិ ត្វំ អាវុសោតិ ។ អហំ ភន្តេ នាគោតិ ។ កិស្ស បន ត្វំ អាវុសោ ឯវរូបមកាសីតិ ។ អថខោ សោ នាគោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ នាគំ ឯតទវោច តុម្ហេ ខ្វត្ថ នាគា អវិរុឡ្ហិធម្មា ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ គច្ឆ ត្វំ នាគ តត្ថេវ ចាតុទ្ទសេ

ដោយពស់ ។ មានភ្លើនទាំងឡាយលៀនចេញទៅតាមបង្អួច ។ កាលដែលភិក្ខុនោះច្រានសន្ទះទ្វារដោយគិតថា អញនឹងចូលទៅកាន់វិហារ ក៏បានឃើញនូវវិហារទាំងមូល ពេញដោយពស់នឹងភ្លើនលៀនចេញតាមបង្អួច លុះឃើញហើយ ក៏ខ្លាចហើយធ្វើនូវសំឡេងដ៏ប្លែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយស្ទុះចូលទៅហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វីក៏លោកធ្វើនូវសម្រែកដ៏ប្លែកដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ វិហារទាំងមូលនេះពេញដោយពស់ មានភ្លើនលៀនចេញទៅតាមបង្អួច ។ គ្រានោះ នាគនោះភ្ញាក់ឡើងដោយសំឡេងនោះហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈជារបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកឯងជាអ្វី ។ នាគនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជានាគ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងមកធ្វើយ៉ាងហ្នឹង ។ នាគនោះក៏ឆ្លើយប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះនឹងនាគនោះថា អ្នកឯងជាពួកនាគ មិនមានធម៌ដុះដាលឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ ម្នាលនាគអ្នកឯង ចូរទៅវិញទៅ (តែ) អ្នកឯង ចូររក្សានូវឧបោសថក្នុងថ្ងៃទី ១៤

បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស ឧបោសថំ ឧប-វស ឯវំ ត្វំ នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចិស្សសិ ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភិស្សសីតិ ។ អថខោ សោ នាគោ អវិរុឡ្ហិធម្មោ កិរាហំ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ អស្សូនិ បវត្តយមានោ វិស្សរំ ករិត្វា បក្កាមិ ។ អថ-ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ បច្ចយា នាគស្ស សភាវបាតុកម្មាយ យទា ច សជាតិយា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ យទា ច វិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឱក្ក-មតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ បច្ចយា នាគស្ស សភាវ-បាតុកម្មាយ ។ តិរច្ឆានគតោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មា-ណវកោ មាតរំ ជីវិតា វោរោបេសិ ។ សោ តេន បាប-កេន កម្មេន អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តឹ

ថ្ងៃទី ១៥ និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ខក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនឯងចុះ កាលបើធ្វើដូច្នេះហើយ អ្នកឯងមុខជានឹងល្ហោះចាកកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់រហ័សផង ។ នាគនោះក៏គិតថា បានឮថាអញជាសត្វមានធម៌មិនលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ រួចក៏មានទុក្ខតូចចិត្តយំសម្រក់ទឹកភ្នែក ធ្វើនូវសំឡេងដ៏ប្លែកហើយចៀសចេញទៅ ។ ដំណពីនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញនេះ[១] មានពីរយ៉ាង គឺក្នុងកាលដែលនាគសេពមេថុនធម្ម ដោយនាងនាគមានជាតិស្មើគ្នា ១ ក្នុងកាលដែលនាគដេកលក់ស្និទ្ធ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យទាំងពីរនេះឯង ជាហេតុដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វតិរច្ឆានជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១២៨] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតមាតា ។ មាណពនោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងកម្មដ៏លាមកនោះ ។ គ្រាតមកមាណពនោះក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អញនឹងជីករំលើងបាបកម្មនេះចោល

---

១ គឺនាគដែលនិម្មិតខ្លួនជាមាណពហើយ អាចត្រឡប់ក្លាយខ្លួនមកជានាគវិញ ដោយហេតុពីរយ៉ាងនោះ ។

២៨៩

មហាខន្ធកេ មាតុឃាតកោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ

ការេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តឹ ការេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោចុំ បុព្វេបិ ខោ អាវុសោ ឧបាលិ នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ឥង្ឃាវុសោ ឧបាលិ ឥមំ មាណវកំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ មាតុឃាតកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

ចេញដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ លំដាប់ពីនោះមកទៀត មាណពនោះត្រិះរិះដូច្នេះថា សមណៈជាសក្យបុត្រទាំងឡាយនេះ លោកប្រព្រឹត្តធម៌ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងជីករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះបាន ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង មិនលែងឡើយ ។ មាណពនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមបព្វជ្ជាក្នុងគ្រានោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ ក្នុងកាលមុនមាននាគមកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្នាលអាវុសោឧបាលិ យើងសូមរំលឹកលោក សូមឲ្យលោកជម្រះសួរមាណពនេះទៀត ។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់រឿងរ៉ាវនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយមនុស្សដែលសម្លាប់មាតាជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ ត្រូវឲ្យវិនាសចេញ ។

[១២៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ បិតរំ ជីវតា វោរោបេសិ ។ សោ តេន ចាបកេន កម្មេន អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស ចាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តឹ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ ឥមស្ស ចាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តឹ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោចុំ បុព្វេបិ ខោ អាវុសោ ឧបាលិ ជាតោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ឥង្ឃាវុសោ ឧបាលិ ឥមំ មាណវកំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា

[១២៩] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតបិតា ។ មាណព នោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងបាបកម្មនោះ ។ លំដាប់ពីនោះមក មាណពនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចអេះ ទើបអញ នឹងជីករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះចោលចេញបាន ។ គ្រាតមកទៀត មាណព នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាអ្នក ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ ពោលពាក្យទៀងត្រង់ មាន សីល និងមានកល្យាណធម៌ បើសិនណាជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងជីករំលើងបាបកម្មនេះ ដោយទំនង យ៉ាងនេះបានមិនខានឡើយ ។ មាណពនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបព្វជ្ជាក្នុងគ្រានោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះ នឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ កាលពីមុនមាននាគ មកបួសនឹងពួកភិក្ខុ ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្នាលអាវុសោ ឧបាលិ យើងសូមរំលឹកលោក សូមនិមន្តលោកទៅជម្រះសួរមាណព នេះទៀត ។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុលោក

ឧចាលិជា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បិតុឃាតកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៣០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទឹសុ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ហនឹសុ ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោរេ អគ្គហេសុំ ។ ឯកច្ចេ ចោរា បលាយឹសុ ។ យេ តេ បលាយឹសុ តេ ភិក្ខូសុ បព្វជឹសុ ។ យេ តេ គហិតា តេ វធាយ ឱនីយន្តិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ បព្វជិតា តេ ចោរេ វធាយ ឱនិយមានេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា សចេ ច មយំ គយ្ហេយ្យាម មយម្បិ ឯវមេវ ហញ្ញេយ្យាមាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ

ជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ក៏ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់បិតា ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទាំងឡាយ ច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាកេតដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវពួកចោរចេញមក ខ្លះឆក់ដណ្តើមពួកភិក្ខុ ខ្លះសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីបានចាប់នូវចោរពួកខ្លះ ។ ពួកចោរខ្លះរត់បាត់ទៅ ។ ពួកចោរណាដែលរត់បាត់ទៅនោះ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកចោរណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅនឹងសម្លាប់ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយទាំងនោះ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយលួចរត់រួចបានមកក៏ជាការស្រួល បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយ ត្រូវគេចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងទាំងឡាយ មុខជានឹងត្រូវគេសម្លាប់យ៉ាងនោះឯងមិនលែងឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយ

អកាត្វាតិ ។ អថខោ តេ បព្វជិតា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អរហន្តោ ឯតេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អរហន្តឃាតកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចា ភិក្ខុនិយោ អច្ឆិន្ទឹសុ ឯកច្ចា ភិក្ខុនិយោ ទូសេសុំ ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោរេ អគ្គហេសុំ ។ ឯកច្ចេ ចោរា បលាយឹសុ ។ យេ តេ បលាយឹសុ តេ ភិក្ខូសុ បព្វ-ជឹសុ ។ យេ តេ គហិតា តេ វធាយ ឱនីយន្តិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ បព្វជិតា តេ ចោរេ វធាយ ឱនី-យមានេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា សចជ្ជ មយំ គយ្ហេយ្យាម មយម្បិ ឯវមេវ

ធ្វើដូច្នោះ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ (ដែលចោរសម្លាប់ហើយ) នុ៎ះជាអរហន្ត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់អរហន្ត ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុនីច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាកេតដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវចោរទាំងឡាយក៏ចេញមក ពួកខ្លះឆក់ដណ្តើមភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពួកខ្លះប្រទុស្ត (សេពមេថុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីទៅចាប់បានពួកចោរខ្លះ ។ ពួកចោរខ្លះរត់រួចទៅ ។ ពួកចោរណាដែលរត់រួចទៅ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកចោរណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់ ។ ពួកចោរទាំងនោះដែលបួសហើយ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ បានរត់រួចមកក៏ជាការស្រួលហើយ បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយ ត្រូវគេចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងត្រូវគេសម្លាប់ដោយទំនងនេះឯង

ហញ្ញេយ្យាមាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ អកត្ថាតិ ។ អថខោ តេ បព្វជិតា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខុនីទូសកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។ សង្ឃភេទកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បា-ទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។ លោហិតុប្បា-ទកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៣២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧភ-តោព្យញ្ជនកោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ករោ-តិបិ ការាបេតិបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧប-សម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

មិនលែងឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចុះហេតុដូចម្ដេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលបំបែកសង្ឃជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យពុរពង់ឡើង) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣២] សម័យនោះឯង មានមនុស្សឧភតោព្យញ្ជនកៈ (មនុស្សមានភេទពីរ) ម្នាក់ បួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកៈនោះធ្វើ (មេថុន) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើនឹងខ្លួនខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧភតោព្យញ្ជនកៈ ជាឧបសម្បន្នមិនបាទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបជ្ឈាយកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អនុបជ្ឈាយកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គណេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ គណេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បណ្ឌកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ បេ ។ ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ តិត្ថិយបក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ តិរច្ឆានគតុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ មាតុឃាតកុបជ្ឈាយេន

[១៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់សាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាម-ណេរ ដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧប-សម្បទា (ដល់សាមណេរ) ដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧសម្បទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សខ្ទើយ ។ បេ ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សលួចសំវាស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ ជាមនុស្សដែលចូលពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសត្វតិរច្ឆាន ។ ភិក្ខុ

ឧបសម្បាទេន្តិ ។ បិតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ អរហន្តឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភិក្ខុនីទូសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ សង្ឃភេទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ លោហិតុប្បាទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បណ្ឌកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន តិត្ថិយបក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន តិរច្ឆានគតុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន មាតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន បិតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន អរហន្តឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន ភិក្ខុនីទូសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន សង្ឃភេទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន លោហិតុប្បាទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន ឧភតោព្យញ្ជនកុ-

ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមាតុឃាតកៈ (អ្នកសម្លាប់ម្តាយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាបិតុឃាតកៈ (អ្នកសម្លាប់បិតា) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាអរហន្តឃាតកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាភិក្ខុនីទូសកៈ (ទ្រុស្តភិក្ខុនី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសង្ឃភេទកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាលោហិតុប្បាទកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សខ្ទើយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួចសំវាស) មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកចូលពួកតិរ្ថិយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសត្វតិរច្ឆាន មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមាតុឃាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាបិតុឃាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាអរហន្តឃាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាភិក្ខុនីទូសកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសង្ឃភេទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមាន

បព្វាជេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៣៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អបត្តកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ហត្ថេសុ[១] បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អបត្តកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អចីវរកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ នគ្គា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អចីវរកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អបត្តចីវរកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ នគ្គា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ

១ អបត្តកា ហត្ថេសូតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ឧបជ្ឈាយ៍ជាលោហិតុប្បាទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាឧកតោព្យញ្ជនកៈ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុល-បុត្រគ្មានបាត្រទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាតកាយត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏អាក្រាតត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស

ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អបត្តចីវរកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧបសម្បន្នេ បត្តំ បដិហរន្តិ ។ ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧបសម្បន្នេ ចីវរំ បដិហរន្តិ ។ នគ្គា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្បាទេតព្វោ

តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយមានបាត្រដែលខ្ចីគេ ។ ម្ចាស់បាត្រទាំងឡាយនាំយកបាត្រត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុញ្ញសិរី ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីបាត្រគេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីចីវរគេ ។ ម្ចាស់ចីវរទាំងឡាយនាំយកចីវរត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតទាំងអាក្រាតកាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧបសម្បន្នេ បត្តចីវរំ បដិហរន្តិ ។ នគ្គា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យាចិតកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ន ឧបសម្បាទេតព្វកវីសតិវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៣៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ហត្ថច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ បេ ។ បាទច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ ហត្ថបាទច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ណច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ នាសច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ណនាសច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ អង្គុលិច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ អឡច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ឌរច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ ផណហត្ថកំ បព្វាជេន្តិ ។

ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីចីវរគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧប-សម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីទាំងបាត្រនិងចីវរគេ ។ ពួកម្ចាស់គេក៏នាំយកបាត្រនិងចីវរត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏អាក្រាតកាយត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ ដែលខ្ចីបាត្រនិងចីវរគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ វារៈសំដែងអំពីបុគ្គល ២០ ចំពួកដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ។

[១៣៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ បំបួសមនុស្សដាច់ដៃ ។ បេ ។ បំបួសមនុស្សដាច់ជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់ទាំងដៃទាំងជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់ត្រចៀក ។ បំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ ។ បំបួសមនុស្ស

២៩៩

មហាខន្ធកេ ហត្ថឆិន្នាទយោ ន បព្វាជេតព្វា

ខុជ្ជំ បព្វាជេន្តិ ។ វាមនំ បព្វាជេន្តិ ។ គលគណ្ឌិកំ[១] បព្វាជេន្តិ ។ លក្ខណាហតំ បព្វាជេន្តិ ។ កសាហតំ បព្វាជេន្តិ ។ លិខិតកំ បព្វាជេន្តិ ។ សីបទឹ បព្វាជេន្តិ ។ ចាបរោគឹ បព្វាជេន្តិ ។ បរិសទូសកំ បព្វាជេន្តិ ។ កាណំ បព្វាជេន្តិ ។ កុណឹ បព្វាជេន្តិ ។ ខញ្ជំ បព្វាជេន្តិ ។ បក្ខហតំ បព្វាជេន្តិ ។ ឆិន្និរិយាបថំ បព្វាជេន្តិ ។ ជរាទុព្វលំ បព្វាជេន្តិ ។ អន្ធំ បព្វាជេន្តិ ។ មូគំ បព្វាជេន្តិ ។ ពធិរំ បព្វាជេន្តិ ។ អន្ធមូគំ បព្វាជេន្តិ ។ អន្ធពធិរំ បព្វាជេន្តិ ។ មូគពធិរំ បព្វាជេន្តិ ។ អន្ធមូគពធិរំ បព្វាជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ហត្ថច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន ចាទច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន ហត្ថចាទច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន កណ្ណច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន នាសច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ

១ ឱ. ម. គលគណ្ឌឹ ។

មានម្រាមដៃជាប់គ្នា ។ បំបួសមនុស្សគម ។ បំបួសមនុស្សតឿ ។ បំបួសមនុស្សពកក ។ បំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម[១] ។ បំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់[២] ។ បំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (រាជការព្យួរទោសទុក[៣]) ។ បំបួសមនុស្សមានជើងស្ទក់ ។ បំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់[៤] ។ បំបួសមនុស្សមានរូបទ្រុសបរិសទ្យ[៥] ។ បំបួសមនុស្សដែលទើបនឹងខ្វាក់[៦] ។ បំបួសមនុស្សក្ងែងដៃ ឬក្ងែងជើង ។ បំបួសមនុស្សខ្វក ។ បំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង ។ បំបួសមនុស្សខ្វិន ។ បំបួសមនុស្សមានកម្លាំងថយព្រោះជរា ។ បំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត ។ បំបួសមនុស្សគ ។ បំបួសមនុស្សថ្លង់ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងថ្លង់ ។ បំបួសមនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ហាមថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃ ទាំងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ

---

១ មនុស្សដែលគេបោះត្រាដោយដែកក្តៅ ។ ២ មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេជាដើម ហើយម្ចាស់ទ្រព្យវាយទាល់តែបែកខ្នង ។ ៣ មនុស្សទោសដែលរាជការចេញប្រកាសឲ្យរកចាប់ធ្វើទោស ។ ៤ មានរោគអាក្រក់មើលមិនជា មានរោគឫសដូងដុះនិងឫសដូងបាតជាដើម ។ ៥ មានរូបអាក្រក់ពេក ខ្ពស់ពេក ទាបពេកជាដើម ។ ៦ ក្នុងគម្ពីរមហាបច្ចរិយា ខ្វាក់ម្ខាង ។

ន កណ្ណនាសច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន អង្គុលិច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន អឡច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន កណ្ឌរច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន ផណហត្ថកោ បព្វាជេតព្វោ ន ខុជ្ជោ បព្វាជេតព្វោ ន វាមនោ បព្វាជេតព្វោ ន គលគណ្ឌិកោ បព្វាជេតព្វោ ន លក្ខណាហតោ បព្វាជេតព្វោ ន កសាហតោ បព្វាជេតព្វោ ន លិខិតកោ បព្វាជេតព្វោ ន សីបទី បព្វាជេតព្វោ ន បាបរោគី បព្វាជេតព្វោ ន បរិសទូសកោ បព្វាជេតព្វោ ន កាណោ បព្វាជេតព្វោ ន កុណី បព្វាជេតព្វោ ន ខញ្ជោ បព្វាជេតព្វោ ន បក្ខហតោ បព្វាជេតព្វោ ន ឆិន្និរិយាបថោ បព្វាជេតព្វោ ន ជរាទុព្វលោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធោ បព្វាជេតព្វោ ន មូគោ បព្វាជេតព្វោ ន ពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធមូគោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ន មូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធមូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

នបព្វាជេតព្វទ្វត្តឹសវារំ និដ្ឋិតំ ។

ទាយជ្ជភាណវារំ និដ្ឋិតំ នវមំ ។

មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃ ឬមេជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគម មិនត្រូវបំបួសមនុស្សតឿ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សពកក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ។ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (ព្យួរទោសទុក) មិនត្រូវបំបួសមនុស្សជើងស្ទក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទ្រុស្តបរិសទ្យ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទើបនឹងខ្វាក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សក្ងែងដៃឬក្ងែងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វិន មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានកម្លាំងថយព្រោះជរា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ វារៈនិយាយពីបុគ្គលសាមសិបពីរចំពួកដែលភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ។

ចប់ ទាយជ្ជភាណវារៈទី ៩ ។

មហាខន្ធកេ និស្សយវិធី

[១៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អលជ្ជីនំ និស្សយំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អលជ្ជីនំ និស្សាយ វសន្តិ ។ តេបិ នចិរស្សេវ អលជ្ជិនោ ហោន្តិ ចាបភិក្ខូ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្វំ យោ វសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតោ បញ្ញត្តំ ន អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្វោ ន អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្វន្តិ កថំ នុ ខោ មយំ ជានេយ្យាម លជ្ជឹ វា អលជ្ជឹ វាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតូហបញ្ចាហំ អាគមេតុំ យាវ ភិក្ខុសភាគតំ ជានាមីតិ ។

មហាខន្ធកៈ និស្សយវិធី

[១៣៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យនិស្ស័យដល់អលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដែលឥតខ្មាសបាប) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់អលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងអលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ទៅជាភិក្ខុអលជ្ជីជាភិក្ខុលាមកដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងអលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលជ្ជី មិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុជាអលជ្ជីដូច្នេះ យើងទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ភិក្ខុជាលជ្ជី ឬជាអលជ្ជីដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបង្អង់ចាំដោយគិតថា អញនឹងដឹង (ភិក្ខុនេះ) ជាសភាគភិក្ខុ (ភិក្ខុមានធម៌ល្អត្រូវគ្នា) អស់ ៤ ឬ ៥ ថ្ងៃសិនបាន ។

[១៣៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ ។

[១៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ តេ អញ្ញតរំ អាវាសំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ តត្ថ ឯកោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ គិលានោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភ-

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោតមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ (ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យ) ហើយជាមនុស្សដើរផ្លូវឆ្ងាយ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដើរចូលទៅកាន់អាវាស ១ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុ ១ អង្គឈឺ ។ ទើបភិក្ខុឈឺនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ក៏អាត្មាអញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យហើយមានជំងឺផង អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យ

មានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ ។ អថខោ តស្ស គិលានុ-
បដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ
ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ
អយញ្ច ភិក្ខុ គិលានោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិ-
តព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភ-
មានេន យាចិយមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ ។ តេន ខោ
បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហរតិ ។ តស្ស
ច តស្មឹ សេនាសនេ ផាសុ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស
ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន
វត្ថព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ អរញ្ញេ វិហរាមិ
មយ្ហញ្ច ឥមស្មឹ សេនាសនេ ផាសុ ហោតិ កថំ នុ
ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា
ផាសុវិហារំ សល្លក្ខេន្តេន និស្សយំ អលភមានេន
អនិស្សិតេន វត្ថុំ យទា បដិរូបោ និស្សយទាយកោ
អាគច្ឆិស្សតិ តស្ស និស្សាយ វសិស្សាមីតិ ។

បាន ។ ទើបភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺរបស់ភិក្ខុឈឺនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ភិក្ខុនោះសោតក៏នៅឈឺ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ បើភិក្ខុឈឺសុំ (ឲ្យនៅកំដរ) ត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនោះ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោតមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ឥឡូវនៅក្នុងព្រៃ ម្យ៉ាងទៀត អញក៏បានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនេះ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃ កាលបើកំណត់ដឹងនូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ បើមិនទាន់បាននិស្ស័យទេ ត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកឲ្យនិស្ស័យដ៏សមគួរនឹងមកក្នុងកាលណា អញនឹងនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងភិក្ខុនោះ ក្នុងកាលនោះ ។

[១៣៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ ហោតិ ។ អថ-ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆតុ អានន្ទោ ឥមំ អ-នុស្សាវេស្សតីតិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯវមាហ នាហំ ឧស្សហាមិ ថេរស្ស នាមំ គហេតុំ គរុ[១] មេ ថេរោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គោត្តេនបិ អនុស្សាវេតុន្តិ ។

[១៤០] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ទ្វេ ឧបសម្បទាបេក្ខា ហោន្តិ ។ តេ វិវទន្តិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ ឯកានុស្សាវនេ

---

១ គរុកោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[១៧៩] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈ[១] របស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបញ្ជូនទូតទៅក្នុងសំណាក់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ចូរអានន្ទមកសូត្រអនុស្សាវនា[២] ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំករុណាមិនអាចកាន់យក (ហៅ) ឈ្មោះព្រះថេរៈទេ (ព្រោះ) ព្រះថេរៈជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាដោយគោត្តនាមក៏បាន ។

[១៨០] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈពីររូបរបស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។ អ្នកទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាតែម្តង ចំពោះ

---

១ សម្រាប់ហៅសាមណេរដែលចូលទៅសូមឧបសម្បទាជាភិក្ខុ ។ ២ សូត្រប្រកាសសេចក្តីបញ្ជាក់ឲ្យសង្ឃដឹងថា កុលបុត្រដែលសូមឧបសម្បទានោះជាអ្នកបរិសុទ្ធ ចាកអន្តរាយិកធម៌ជាដើម ។

កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលានំ ថេរានំ ឧបសម្បទាបេក្ខា ហោន្តិ ។ តេ វិវទន្តិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមិ អហំ បឋមំ ឧប-សម្បជ្ជិស្សាមីតិ ។ ថេរា ឯវមាហំសុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ សព្វេ វ ឯកានុស្សាវនេ ករោមាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ តយោ ឯកានុស្សាវនេ កាតុំ តញ្ច ខោ ឯកេន ឧបជ្ឈាយេន ន ត្វេវ នានុបជ្ឈាយេនាតិ ។

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា កុមារកស្សបោ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ ហោតិ ។ អថ ខោ អាយស្មតោ កុមារកស្សបស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្វោតិ អហញ្ចម្ហិ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ

ឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរនាក់បាន[១] ។ សម័យនោះឯង មានពួកឧបម្បទាបេក្ខៈរបស់ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ ។ ពួកឧបសម្បទាបក្ខៈទាំងនោះប្រកែកគ្នាថាខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ណ្ហើយយើងនឹងសូត្រអ្នកទាំងអស់ក្នុងអនុស្សាវនាជាមួយគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរ ឬបីរូបបាន[២] តែការសូត្រអនុស្សាវនានោះ បានតែដោយឧបជ្ឈាយ៍ជាមួយគ្នា ឧបជ្ឈាយ៍ផ្សេងគ្នាមិនបានឡើយ ។

[១៤១] សម័យនោះឯង កុមារកស្សបដ៏មានអាយុ មានឆ្នាំ ២០ ដោយរាប់យកឆ្នាំតាំងពីនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា ។ ទើបកុមារកស្សបដ៏មានអាយុមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់ ២០ ឆ្នាំដូច្នេះ ក៏អាត្មាអញមានឆ្នាំ ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា

១-២ (អដ្ឋកថា) គ្រូសូត្រ ១ រូបនឹងសូត្រកម្មវាចាឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ដំណាលគ្នាតែម្តងបាន ឥតមានទាស់ទេ ម្យ៉ាងទៀត បើគ្រូសូត្រពីររូបក្តី បីរូបក្តីនឹងសូត្រកម្មវាចាឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ចំពោះកូនសិស្សមួយ ។ ជាមួយគ្នាតែម្តង ក៏បាន ។

ឧបសម្បន្នោ នុ ខោម្ហិ ន នុ ខោ ឧបសម្បន្នោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខវេ មាតុកុច្ឆិស្មឹ បឋមំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ បឋមំ វិញ្ញាណំ ចាតុភូតំ តទុបាទាយ សា វស្ស ជាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គព្ភវីសំ ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

[១៨២] តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បន្នា ទិស្សន្តិ កុដ្ឋិកាបិ គណ្ឌិកាបិ កិលាសិកាបិ សោសិកាបិ អបមារិកាបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេន្តេន តេរស អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បុច្ឆិតព្វោ សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អនណោសិ នសិរាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ

អាត្មាអញជាឧបសម្បន្ន (ជាភិក្ខុ) ឬមិនបានជាឧបសម្បន្នទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តជាបឋមណា កើតឡើងហើយ វិញ្ញាណជាបឋមណា កើតប្រាកដហើយក្នុងផ្ទៃនៃមាតា កំណើតរបស់សត្វនោះឯងត្រូវរាប់អំពីបឋមចិត្តនោះ ឬបឋមវិញ្ញាណនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រមានឆ្នាំ ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងផ្ទៃ ។

[១៤២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទា មានរោគឃ្លង់ខ្លះ រោគពកខ្លះ រោគស្រែងខ្លះ រោគរីងរៃខ្លះ រោគឆ្កួតជ្រូកខ្លះ ក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទាសួរអន្តរាយិកធម៌ ១៣ យ៉ាងសិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវសួរយ៉ាងនេះថា អ្នកមានអាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ គឺរោគឃ្លង់ រោគពក រោគស្រែង រោគរីងរៃ រោគឆ្កួតជ្រូក អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជារាជអាមាត្យ (អ្នកធ្វើរាជការ) ទេឬ

៣០៧

មាតាបិតូហិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមោសិ កោនាមោ[1] តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អននុសិដ្ឋេ ឧបសម្បទាបេក្ខេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បឋមំ អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុន្តិ ។ តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា តថេវ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អនុសាសិតព្វោ ។ បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្វោ ។ ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា បត្តចីវរំ

១ កោ នាមាតិ អម្ហាកំ រុចិ ។

អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ក៏រីងខ្លួនអៀនអន់មិនអាចឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅ (បង្ហាត់) ជាមុន ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រោយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀនប្រដៅក្នុងកណ្តាលសង្ឃនោះឯង ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ក៏នៅរីងខ្លួនអៀនអន់យ៉ាងនោះដដែល មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវប្រៀនប្រដៅយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ជាមុន ។ លុះភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ ត្រូវប្រាប់បាត្រនិងចីវរ

អាចិក្ខិតព្វំ អយន្តេ បត្តោ អយំ សង្ឃាដិ អយំ ឧត្តរាសង្គោ អយំ អន្តរវាសកោ គច្ឆ អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហីតិ ។ ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ ទុរនុសិដ្ឋា[១] ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន អនុសាសិតព្វោ យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អនុសាសិតុន្តិ ។ អសម្មតា អនុសាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសម្មតេន អនុសាសិតព្វោ យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្មតេន អនុសាសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា

១ ឱ. អនុសិដ្ឋា ។

ថា នេះបាត្ររបស់អ្នក នេះសង្ឃាដិ នេះឧត្តរាសង្គៈ នេះអន្តរវាសកៈ អ្នកចូរទៅឈរនៅក្នុងឱកាសឯណោះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយល្ងង់ មិនឆ្លាស ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយប្រៀនប្រដៅមិនល្អ នៅតែរឹងខ្លួនអៀនអន់ មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាស មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទេ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឡើយ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលមានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯខ្លួនឯងត្រូវសន្មតខ្លួនដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាស

បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ[១] យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ តេន សម្មតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បទាបេក្ខោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ សុណាសិ ឥត្ថន្នាម អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្វំ មា ខោ វិត្ថាសិ មា ខោ មង្កុ អហោសិ ឯវន្តំ បុច្ឆិស្សន្តិ សន្តិ តេ

១ ឧបសម្បទាបេខោតិ វា បាឋោ ។

ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃយល់ថា បពិត្រព្រះគម្ដែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ[១] ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ[២] ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរប្រៀន-ប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដទៃត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ដែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរភិក្ខុមានឈ្មោះនេះប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទា-បេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលមានការសន្មតនោះចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខៈហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា នែអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្ដាប់ កាលនេះជាកាលពិតកាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាមាន កាលបើភិក្ខុសួរហេតុនោះ ក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ (បើ) ហេតុមាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាមាន ហេតុគ្មាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាគ្មាន អ្នកកុំរីងខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ

១-២ សម្រាប់ឲ្យបញ្ចូលឈ្មោះមែនទែនត្រង់នោះ បើឈ្មោះនាគក្ដី តិស្សក្ដី ពុទ្ធរក្ខិតក្ដីក៏ឲ្យច្រកត្រង់កន្លែងនោះ ។

ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អនណោសិ នសិរាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមោសិ កោនាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ ឯកតោ អាគច្ឆន្តិ[1] ។ ន ឯកតោ អាគន្តព្វំ ។ អនុសាសកេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ អនុសិដ្ឋោ សោ មយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ អាគច្ឆេយ្យាតិ ។ អាគច្ឆាហីតិ វត្តព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្វោ សង្ឃម្ភន្តេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ

---

១ ឥទំ បាឋទ្វយំ អន្តរា បក្ខិត្តំ វិយ ខាយតិ ។

នឹងសួរអ្នកយ៉ាងនេះថា អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺឃ្លង់ ពក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជារាជ-អាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍របស់អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ។ មានពាក្យសួរថា ឧបសម្បទាបេក្ខៈនិង អាចារ្យមកជាមួយគ្នា[១] ឬអ្វី ។ វិសជ្ជនាថា មិនត្រូវមកជាមួយគ្នាទេ ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅមកមុនហើយឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែង សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទា-បេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ខ្ញុំប្រៀនប្រដៅរួចហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះគួរមក ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះថា អ្នកចូរមកដូច្នេះ ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពែង

---

១ ពាក្យនេះប្រហែលជាទើបនឹងច្រកថែមមកទេដឹង ។

៣១១

សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ ទុតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ ឧប-សម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ សុណាសិ ឥត្ថន្នាម អយន្តេ សច្ចកា-លោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្វំ សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អននោសិ នសិ-

សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរអន្តរាយយិកធម៌ទាំងឡាយនឹងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ នែអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះ ជាកាលពិតកាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាកើតហើយ ខ្ញុំសូមសួរហេតុនោះ ហេតុមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុមិនមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមិនមាន អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ឃ្លង់ ពក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ មិនចំពាក់បំណុលគេទេឬ មិន

រាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមោសិ កោនាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ

មែនជារាជអាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាមិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំ ២០ បរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍របស់អ្នកឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវឧបម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទា-បេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ

ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្ប-ទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិ-បុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សា-យស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ

ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈ ឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

ឧបសម្បទាកម្មំ និដ្ឋិតំ ។

បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ហើយ ។ កាលឲ្យឧបសម្បទានេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ឧបសម្បទាកម្ម ។

[១៤៣] តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្គីតិ អាចិក្ខិ-តព្វា ចត្តារោ និស្សយា អាចិក្ខិតព្វា បិណ្ឌិយាលោ-បភោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សា-ហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ សង្ឃភត្តំ ឧទ្ទេ-សភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកំ ។ បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គំ ។ រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ

មហាខន្ធកៈ និស្ស័យ (បច្ច័យជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត) ៤ យ៉ាង

[១៨៣] ក្នុងខណៈឧបសម្បទាហើយភ្លាម ៗ នោះឯង ភិក្ខុត្រូវវាប់ឆាយា[១] (ស្រមោល) ត្រូវប្រាប់រដូវ[២] ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ[៣] ត្រូវប្រាប់សង្គីតិ[៤] ត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៤ ថា បព្វជ្ជាអាស្រ័យភោជនជាពំនូតដែលភិក្ខុត្រូវបានមកដោយកម្លាំងកំភួនជើង អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្ដីប្រឹងប្រែងក្នុងភោជននោះអស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៧ យ៉ាង) គឺភត្តដែលទាយកថ្វាយចំពោះសង្ឃទាំងអស់ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុ ២-៣ រូបតាមសង្ឃសំដែងឲ្យ ១ ភត្តដែលទាយកនិមន្តទៅប្រគេន ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុដោយស្លាក គឺសរសេរឈ្មោះភិក្ខុ ឬទាយកហើយចាប់ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យតែមួយថ្ងៃក្នុងបក្ស ៗ (ខាងខ្នើត ឬរនោច) ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃមួយកើត ឬមួយរោច ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យនូវ

---

១ ក្នុងខណៈដែលសូត្រញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាឧបសម្បទាហើយ ត្រូវឲ្យមនុស្សទៅឈរនៅទីវាលហើយវាស់ស្រមោលមនុស្ស ដែលឈរនោះដោយបាតជើងឲ្យដឹងថា ស្រមោលនោះបោលទៅប៉ុន្មានជាន់ប៉ុន្មានទប់ ឯទប់នោះគឺស្រមោលដែលនៅសល់មិនពេញមួយជាន់ ហើយគេជាន់ទទឹងផ្ទប់មក វិធីនេះគេធ្លាប់ធ្វើមកពីដើមតាមបែបក្នុងគម្ពីរ ឥឡូវនេះមាននាឡិកាហើយ តែបួសហើយវេលាណាគេក៏កត់ម៉ោងមីនុតក្នុងពេលនោះឲ្យដឹងថា បួសហើយម៉ោងប៉ុន្មានៗ មីនុត ព្រោះការវាស់ស្រមោលក៏គឺឲ្យដឹងពេលវេលាដូចគ្នានឹងនាឡិកាដែរ ការកំណត់ពេលតាមនាឡិកានាំឲ្យស្រួលដល់កិច្ចការសព្វវេលា គឺពេលយប់ឬពេលថ្ងៃស្រទំរកមើលស្រមោលមិនឃើញ ។ ២ ឲ្យដឹងថាបួសក្នុងរដូវណា ។ ៣ ឲ្យដឹងថាពេលព្រឹកឬរសៀល ។ ៤ ត្រូវអាចារ្យប្រាប់ការរួបរួមដល់ភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសហើយឲ្យចាំទុកថា ខ្លួនបួសពីថ្ងៃណា ខែណា រដូវណា ពេលម៉ោងប៉ុន្មាន ។

ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហា ។ បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតន្តិ ។

ចត្តារោ និស្សយា និដ្ឋិតា ។

[១៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ ឧបសម្បាទេត្វា ឯកកំ ឱហាយ បក្កមឹសុ ។ សោ បច្ឆា ឯកកោ វ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ បុរាណទុតិយិកាយ សមាគច្ឆិ ។ សា ឯវមាហ កិន្ទានិ

ចីវរបង្សុកូល[១] អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់បង្សុកូលនោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៦ យ៉ាង) គឺសំពត់ធ្វើពីសំបកឈើ ១ សំពត់ធ្វើពីកប្បាស ១ សំពត់ធ្វើពីសូត្រ ១ សំពត់ធ្វើពីរោមសត្វ ១ សំពត់ធ្វើពីធ្មៃ ១ សំពត់កង្គៈ គឺសំពត់ធ្វើពីរបស់ទាំងប្រាំលាយគ្នា ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យម្លប់ឈើជាសេនាសនៈអ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៥ យ៉ាង) គឺវិហារ ១ អឌ្ឍយោគ (រោងបាំងមួយចំហៀង) ១ ប្រាសាទវែង ១ ប្រាសាទដំបូលត្រងិល ១ គុហា ១ (បព្វជិតត្រេកអរ ក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យភេសជ្ជៈដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រស្អុយ អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងភេសជ្ជៈនោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (៥ យ៉ាង) គឺទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ (បព្វជិតត្រេកអរ ក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។

ចប់ និស្ស័យ ៤ ។

[១៤៤] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុមួយរូបហើយ បោលឲ្យនៅម្នាក់ឯង ក៏ចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុនោះមកតែម្នាក់ឯងតាមក្រោយ បានជួបនឹងស្ត្រីដែលធ្លាប់ជាប្រពន្ធអំពីដើមក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ ស្ត្រីនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អ្នកឯងបួស

១ សំពត់ដែលគេចោលលើគំនរដី ឬសំរាមហើយរើសយកមកធ្វើជាចីវរ ។

បព្វជិតោសីតិ ។ អាម បព្វជិតោម្ហីតិ ។ ទុល្លភោ ខោ បព្វជិតានំ មេថុនោ ធម្មោ ឯហិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវាតិ ។ សោ តស្សា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា បច្ឆា ចិរេន អគមាសិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ ឯវំ ចិរំ អកាសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេត្វា ទុតិយំ ទាតុំ ចត្តារិ ច អករណីយានិ អាចិក្ខិតុំ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា មេថុនោ ធម្មោ ន បដិសេវិតព្វោ អន្តមសោ តិរច្ឆានគតាយបិ ។ យោ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសោ សីសច្ឆិន្នោ អភព្វោ តេន សរីរពន្ធនេន ជីវិតុំ ឯវមេវ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយយំ ។ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ ន

ហើយឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើ អញបួសហើយ ។ ស្ត្រីនោះ និយាយថា មេថុនធម្មពួកអ្នកបួសបានដោយកម្រណាស់ (ណ្ហើយ) អ្នកចូរមកសេព មេថុនធម្មចុះ ។ ភិក្ខុនោះសេពមេថុនធម្មនឹងស្ត្រីនោះ ហើយទៅយឺតយូរ ក្រោយគេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងធ្វើដំណើរឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់ដំណើរ នុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុនេះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-គតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាហើយ ឲ្យភិក្ខុជាគ្នីគ្នាប្រាប់កិច្ចដែល ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ ៤ យ៉ាងផងថា ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវសេពមេថុន-ធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីនឹងសត្វតិរច្ឆានញី ។ ភិក្ខុណាសេពមេថុន-ធម្ម ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតា បុរសមានក្បាលដាច់ហើយ មិនគួររស់ឡើងបានដោយកិរិយាតភ្ជាប់ សរីរៈនោះ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មហើយ មិនមែន ជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាង នោះដែរ ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះ អស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បន្ន ហើយមិន ត្រូវកាន់យករបស់ដែលគេមិនឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត

អាគាតព្ពំ អន្តមសោ តិណសលាកំ ឧបាទាយ ។ យោ ភិក្ខុ បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យ-បុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បណ្ឌុបលាសោ ពន្ធនា បមុត្តោ អភព្វោ ហរិតត្ថាយ ឯវមេវ ភិក្ខុ បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយំ ។ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា សញ្ចិច្ច បាណោ ជីវិតា ន វោរោបេតព្វោ អន្តមសោ កុន្ថកិបិល្លិកំ ឧបាទាយ ។ យោ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេតិ អន្តមសោ គព្ភបាតនំ ឧបាទាយ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បុថុសិលា ទ្វេធា ភិន្នា អប្បដិ-សន្ធិកា ហោតិ ឯវមេវ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិ-យោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយំ ។ ឧបសម្បន្នេន

ដោយហោចទៅត្រឹមតែស្មៅមួយទង ។ ភិក្ខុណាមួយកាន់យករបស់មានតម្លៃ ១ បាទក្តី គួរដល់ ១ បាទក្តី លើសជាង ១ បាទក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យគឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតា ស្លឹកឈើលឿង (ទុំ) ដែលជ្រុះចុះចាកទងហើយ មិនគួរមានពណ៌ខៀវ (ស្រស់ខ្ចី) វិញបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុកាន់យករបស់មានតម្លៃ ១ បាទក្តី គួដល់ ១ បាទក្តី លើសជាង ១ បាទក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះ អស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតឡើយ ដោយហោចទៅ តាំងពីស្រមោចខ្មៅនិងស្រមោចក្រហម ។ ភិក្ខុក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតរាប់តាំងពីរំលូតគភ៌ ដោយហោចទៅ ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតាថ្មក្រាស់បែកជាពីរហើយ ជាធម្មជាតិជិតវិញមិនបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងធ្វើនូវរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ

៣១៩

មហាខន្ធកេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាទិវត្ថុ

ភិក្ខុនា ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ ន ឧល្លបិតព្វោ អន្តមសោ សុញ្ញាគារេ អភិរមាមីតិ ។ យោ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ ឈានំ វា វិមោក្ខំ វា សមាធឹ វា សមាបត្តឹ វា មគ្គំ វា ផលំ វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម តាលោ មត្ថកច្ឆិន្នោ អភព្វោ បុន វិរុឡ្ហិយា ឯវមេវ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយន្តិ ។

ចត្តារិ អករណីយានិ និដ្ឋិតានិ ។

[១៤៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តិយា

មិនត្រូវនិយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដោយពាក្យថា អាត្មាត្រេកអរចំពោះក្នុងផ្ទះស្ងាត់ដូច្នេះ ដោយហោចទៅ ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម គឺឈានក្តី វិមោក្ខក្តី សមាធិក្តី សមាបត្តិក្តី មគ្គក្តី ផលក្តី ដែលមិនមានពិត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតា ដើមត្នោតកំបុតចុងហើយ មិនគួរដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមានមិនពិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត ។

ចប់កិច្ចមិនគួរធ្វើ ៤ យ៉ាង ។

[១៤៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយក៏សឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ

អនស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ បព្វាជេតព្វោ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ ន បព្វាជេ-តព្វោ ។ បព្វាជេត្វា វត្តព្វោ បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ ឧបសម្បាទេតព្វោ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ ឧបសម្បា-ទេត្វា វត្តព្វោ បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា វត្តព្វោ បស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចេ បស្សតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បស្សតិ លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្វោ

សឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ ។ បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញអាបត្តិនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញអាបត្តិនោះទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយត្រូវសួរអ្នកនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះ[១] បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មឡើយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា ឥឡូវលោកឃើញអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើភិក្ខុនោះឃើញ ការឃើញនេះជាការល្អ បើមិនឃើញទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបាន

១ គឺសង្ឃត្រូវសូត្ររម្ងាប់កម្មនោះ លើកលែងទោសតទៅ (មានសេចក្តីពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ) ។

មហាខន្ធកេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាទិវត្ថុ

អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ បដិការិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បដិការិស្សាមីតិ បព្វាជេតព្វោ សចាហំ ន បដិការិស្សាមីតិ ន បព្វាជេតព្វោ ។ បព្វាជេត្វា វត្តព្វោ បដិការិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បដិការិស្សាមីតិ ឧបសម្បាទេតព្វោ សចាហំ ន បដិការិស្សាមីតិ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្វោ បដិការិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បដិការិស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន បដិការិស្សាមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា

សេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនមានអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគរួមនៅរួម (ដោយភិក្ខុនោះឡើយ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិ[១] ហើយសឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបវិញ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំង-ឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតប ត្រូវភិក្ខុទាំង-ឡាយឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះ ត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឱសារណកម្មទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយ

---

១ ត្រូវអាបត្តិហើយសម្ងំ មិនចូលបរិវាស ឬមិនសំដែង ។

វត្តព្វោ បដិការេហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចេ បដិការេតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិការេតិ លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្វោ អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ ចាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ បព្វាជេតព្វោ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ន បព្វាជេតព្វោ ។ បព្វាជេត្វា វត្តព្វោ បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ ចាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ឧបសម្បាទេតព្វោ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ន

សូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកធ្វើតបអាបត្តិនោះចុះ ។ បើភិក្ខុនោះធ្វើតប ការធ្វើតបនេះជាការល្អ បើមិនធ្វើតបទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយសឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង-ឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។ បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំនឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។ បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណាមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវឲ្យ

៣២៣

មហាខន្ធកេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាទិវត្ថុ

ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្វោ បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា វត្តព្វោ បដិនិស្សជ្ជាហិ តំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិ-បិតព្វោ អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេតិ ។

មហាខន្ធកោ បឋមោ ។

ឧបសម្បទាទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរថា លោកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទៅ ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់ ការលះបង់នេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត បើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ ។

ចប់ មហាខន្ធកៈ ទី ១ ។

[១៤៦] វិនយម្ហិ មហាត្ថេសុ
បេសលានំ សុខាវហេ
និគ្គហានញ្ច[១] បាបិច្ឆេ
លជ្ជីនំ បគ្គហេសុ ច
សាសនាធារណេ ចេវ
សព្វញ្ញុជិនគោចរេ
អនញ្ញវិសយេ ខេមេ
សុប្បញ្ញត្តេ អសំសយេ
ខន្ធកេ វិនយេ ចេវ
បរិវារេ ច មាតិកេ
យថាត្ថការី កុសលោ
បដិបជ្ជតិ យោនិសោ ។
យោ គវំ ន វិជានាតិ
ន សោ រក្ខតិ គោគណំ

---

១ និគ្គហានន្តិ និគ្គហករណេសូតិ វិមតិវិនោទនី ។ ឱ. និគ្គហេ ច បាបិច្ឆានំ ។

[១៤៦] កាលបើព្រះវិន័យមានប្រយោជន៍ធំនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាសភាវៈទ្រទ្រង់ទុកនូវសាសនាផង ជាទីគោចររបស់ព្រះជិនស្រី ជាសព្វញ្ញូផង មិនមែនជាវិស័យនៃបុគ្គលដទៃ ជាទីក្សេមក្សាន្តដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដោយប្រពៃដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកផង ដើម្បីតម្កល់តម្កើងនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសេចក្តីខ្មាសផងដោយឥតសង្ស័យអ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតី ធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏សមគួរតែងប្រតិបត្តិដោយឧបាយ ក្នុងខន្ធកវិន័យផង ក្នុងបរិវារៈផងព្រមទាំងមាតិកា ។ បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គលនោះនឹងរក្សាហ្វូងគោដូចម្តេចបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណា

ឯវំ សីលំ អជានន្តោ
កឹ សោ រក្ខេយ្យ សំវរំ ។
បមុដ្ឋម្ហិ ច សុត្តន្តេ
អភិធម្មេ ច តាវទេ
វិនយេ អវិនដ្ឋម្ហិ
បុន តិដ្ឋតិ សាសនំ ។
តស្មា សង្គាហណាហេតុ
ឧទ្ទានំ អនុបុព្វសោ
បវក្ខាមិ យថាញាណំ
សុណាថ មម ភាសតោ ។
វត្ថុ និទានំ អាបត្តិ
នយា បេយ្យាលមេវ ច
ទុក្ករន្តំ អសេសេតុំ
នយតោ តំ វិជានថាតិ ។
ពោធិ រាជាយតនញ្ច[១]
អជបាលោ សហម្បតិ

១ ឱ. ពោធិ ច រាជាយតនំ ។

មិនស្គាល់សីល ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្តីសង្រួមក្នុងសីលដូចម្តេចបាន យ៉ាងនោះដែរ ។ បើទុកជាព្រះសូត្រនិងព្រះអភិធម្ម សាបសូន្យអស់ទៅហើយ តែបើព្រះវិន័យមិនទាន់វិនាសនៅឡើយទេ ព្រះសាសនាឈ្មោះថា បិតថេរតទៅទៀតបាន ។ ព្រោះហេតុនៃការសង្គាយនានោះ ខ្ញុំនឹងពោលនូវឧទ្ទានតាមលំដាប់ដោយសមគួរតាមប្រាជ្ញា ចូរលោកទាំងឡាយចាំស្តាប់ខ្ញុំជាអ្នកពោល ។ វត្ថុផង និទានផង ន័យនៃអាបត្តិទាំងឡាយផង បេយ្យាលៈផង វត្ថុជាដើមនោះ ខ្ញុំលំបាកនឹងធ្វើឲ្យអស់សព្វគ្រប់ ចូរលោកទាំងឡាយ ជ្រាបច្បាស់នូវវត្ថុជាដើមនោះ តាមន័យ (នៃឧទ្ទានគាថាដែលខ្ញុំពោលដោយសង្ខេបតទៅនេះចុះ) ។ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់គង់ក្រោមពោធិព្រឹក្ស ១ រឿងទ្រង់គង់ក្រោមរាជាយតនព្រឹក្ស ១ រឿងទ្រង់ត្រឡប់មកកាន់អជបាលនិគ្រោធវិញហើយទ្រង់ពុទ្ធបរិវិតក្ក ១ រឿងសហម្បតិព្រហ្ម ១

ព្រហ្មាឡ្បាវេ ឧទ្ទកោ ច[១]

ភិក្ខុ ច ឧបកោ ឥសិ ។

កោណ្ឌញ្ញោ ភទ្ទិយោ វប្បោ[២]

មហានាមោ ច អស្សជិ

យសោ ចត្តារិ បញ្ញាស[៣]

សព្វេ បេសេសិ សោ ទិសា

វត្ថុ[៤] មារេសិ តឹសា ច

ឧរុវេលន្តយោ ជដី[៥]

អគ្យាគារំ មហារាជា

សក្កោ ព្រហ្មា ច កេវលា

បំសុកូលំ ចោក្ខរណី

សិលា ច កកុធោ សិលា

១ ឱ. ម. ព្រហ្មា អាឡារោ ឧទ្ទកោ ។ ២ ឱ. ម. កោណ្ឌញ្ញោ វប្បោ ភទ្ទិយោ ។ ៣ ឱ. យសោ ចត្តារោ បញ្ញាសំ ។ ៤ ឱ. ម. វត្ថុំ ។ ៥ ឱ. ម. ឧរុវេលំ តយោជដី ។

រឿងអាឡារតាបស ១ រឿងឧទ្ទកតាបស ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រិះរិះថាគួរសំដែងធម៌ដល់បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់ជួបនឹងឧបកាជីវក ១ រឿងទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ព្រៃឥសិបតនមិគទាយវន ១ រឿងកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុ ១ រឿងភទ្ទិយភិក្ខុ ១ រឿងវប្បភិក្ខុ ១ រឿងមហានាមភិក្ខុ ១ រឿងអស្សជិភិក្ខុ ១ រឿងយសកុលបុត្រ ១ រឿងសម្លាញ់ ៤ នាក់ ១ រឿងសម្លាញ់ ៥០ នាក់ ១ រឿងព្រះបរមសាស្តានោះ ទ្រង់បញ្ជូនពួកព្រះអរហន្តទាំងពួងទៅកាន់ទិសដើម្បីប្រកាសសាសនា ១ រឿងមារ ១ រឿងកុមារទាំង ៣០ នាក់ ១ រឿងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ១ រឿងជដិលឈ្មោះនទីកស្សប ១ រឿងជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ១ រឿងពោងភ្លើង ១ រឿងមហារាជ ១ រឿងព្រះឥន្ទ ១ រឿងព្រហ្ម ១ រឿងអ្នកដែនអង្គៈ មគធៈទាំងអស់ ១ រឿងសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងស្រះបោក្ខរណី ១ រឿងថ្មបោកសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងដើមថ្កាន់ ១ រឿងថ្មហាលសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធ

៣២៧

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ជម្ពុ អម្ពោ ច អាមណ្ឌោ(១)
ចារិបុប្ផញ្ច អាហរិ(២)
ផាលិយន្តុ ឧជ្ជលន្តុ
វិជ្ឈាយន្តុ ច កស្សប
និមុជ្ជន្តិ មុខី មេឃោ
គយា លដ្ឋី ច មាគធោ
ឧបតិស្សោ កោលិតោ ច
អភិញ្ញាតា ច បព្វជ្ជុំ(៣)
ទុន្និវត្ថា បណាមនា
កិសោ លូខោ ច ព្រាហ្មណោ
អនាចារំ អាចរតិ

---

១ ឱ. អាមលកោ ។ ២ ឱ. បារិច្ឆត្តបុប្ផំ អាហរិ ។ ៣ ឱ. បព្វជ្ជំ ។

ទ្រង់នាំយកផ្លែព្រីង ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្លែស្វាយ ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃ[១] ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្លែសម៉ ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ១ រឿងទ្រង់ធ្វើបាដិហារិយ៍ត្រាស់ថាម្នាលកស្សបឧសចូរបែក ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាភ្លើងចូរឆេះ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាភ្លើងចូររលត់ ១ រឿងពួកជដិលមុជទឹក ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគនិម្មិតជើងក្រាន ១ រឿងភ្លៀង ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធគង់ក្នុងគយាសីសប្រទេស ១ រឿងទ្រង់គង់ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន (សួនព្រៃឆ្នោត) ១ រឿងព្រះបាទមាគធរាជ ១ រឿងឧបតិស្សមាណព ១ រឿងកោលិតមាណព ១ រឿងអ្នកដែនមគធៈដឹងច្បាស់ថា ពួកកុលបុត្រប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ១ រឿងពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់មិនល្អ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អ ១ រឿងព្រាហ្មណ៍ស្គាំងស្គមសៅហ្មង ១ រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ ១

---

១ បាលីថា អាមណ្ឌោ ធ្លាប់ប្រែថា ល្ហុង តែត្រង់ពាក្យថា អាមណ្ឌោនេះឃើញក្នុងច្បាប់ឱរុបថា អាមលកោ ដែលប្រែថា កន្ទួតព្រៃ ហេតុនេះគួរប្រែថា កន្ទួតព្រៃវិញ ព្រោះរឿងខាងដើមថាព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃ ។

ឧជរំ មាណវោ តណោ

វស្សំ ពាលេហិ បក្កន្តោ

ទស វស្សានិ និស្សយោ

ន វត្តន្តិ បណាមេតុំ

ពាលា បស្សន្ទិ បញ្ច ន

យោ សោ អញ្ញោ ច នត្តោ ច

រឿងព្រាហ្មណ៍បួសដើម្បីចិញ្ចឹមពោះ ១ រឿងមាណពទើបតែនឹងមកសូមផ្នួសភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យមុន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃតិចជាង ១០ រូប ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលមានវស្សាតិចជាង ១០ មិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាគេ ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលល្ងង់ ៗ មិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាគេ ១ រឿងឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅកាន់ទិស ១ រឿងភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឲ្យនិស្ស័យ ១ រឿងពួកអន្តេវាសិកប្រព្រឹត្តមិនល្អក្នុងអាចារ្យត្រូវបណ្តេញ ១ រឿងទ្រង់ហាមពួកភិក្ខុល្ងង់ ៗ មិនឲ្យ ៗ និស្ស័យគេ ១ រឿងរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ ១ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប្រាំគួរ និងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម ១ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប្រាំមួយ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលណា ពីដើមធ្លាប់ជាតិរ្ថិយ ដល់មកបួសជាភិក្ខុមិនស្តាប់ពាក្យឧបជ្ឈាយ៍ហើយត្រឡប់ទៅជាតិរ្ថិយដូចដើម បើមកវិញមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើបុគ្គលឯទៀតធ្លាប់ជាតិរ្ថិយហើយ ប្រាថ្នាបព្វជ្ជាឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនៅបរិវាស ៤ ខែ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើតិរ្ថិយមកបួសទាំងអាក្រាត

៣២៩

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អច្ឆិន្នំ ជដិ សាកិយោ

មគធេសុ បញ្ច អាពាធា

ភដោ ចោរោ ច អង្គុលិ[១]

មាគធោ ច អនុញ្ញាសិ

ការា លិខិ កសាហតោ

លក្ខណា ឥណាទាសោ ច

ភណ្ឌុកោ ឧបលិ អហិ

---

១ ឱ. ឯកោ ចោរោ ច អង្គុលិ ។ ម. ឯកោ រាជា ច អង្គុលិ ។

ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ស្វែងរកតម្លៃចីវរឲ្យ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើតិរ្ថិយមិនទាន់កោរសក់ ត្រូវសង្ឃអបលោកធ្វើកណ្ឌកម្មឲ្យ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើជដិលជាកម្មវាទីកិរិយវាទី មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើជាតិសក្យៈធ្លាប់ជាតិរ្ថិយមកបួស មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សមានអាពាធ ៥ យ៉ាងក្នុងដែនមគធៈ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសរាជអាមាត្យ ១ រឿងភិក្ខុបំបួសអង្គុលិមាលចោរក្រោយមកទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសចោរ ១ រឿងព្រះបាទមាគធរាជទ្រង់អនុញ្ញាតទោស ដល់ពួកអ្នកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្ត មិនឲ្យបំបួសចោរទំលាយគុក ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសចោរ ដែលរាជការព្យួរទោសទុក ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលមានស្នាមរំពាត់ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលជំពាក់បំណុលគេ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្ញុំគេ ១ រឿងភិក្ខុបំបួសទារកកោរទុកជុក ១ រឿងភិក្ខុបំបួសទារកឈ្មោះឧបាលិ ១ រឿងត្រកូលវិនាសដោយអហិវាតករោគ ១

សង្ឃំ កុលំ គណ្ណកោ ច

អាហុន្ទរិកមេវ ច

វត្ថុស្មឹ ទារកោ សិក្ខា

វិហរន្តិ ច តិន្ទុខោ

សព្វំ មុខំ ឧបជ្ឈាយេ

អបលាឡូនកណ្ណកោ ។

បណ្ឌកោ ថេយ្យបក្កន្តោ

រឿងត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទមានសទ្ធា ១ រឿងកណ្ដកសាមណេរ ១ រឿងមនុស្សពោលទោសភិក្ខុថាទិសចង្រៀត ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាមទៀបក្រុងកបិលវត្ថុ ១ រឿងព្រះសារីបុត្តបំបួសទារក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសិក្ខាបទ ១០ ដល់សាមណេរ ១ រឿងសាមណេរនៅដោយមិនគោរពកោតក្រែងភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុត្រិះរិះថាគួរធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្ដេចដល់សាមណេរ ១ រឿងភិក្ខុធ្វើអាវរណកម្មដល់ពួកសាមណេរទូទៅ ទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល ១ រឿងភិក្ខុធ្វើអាវរណកម្មដល់ពួកសាមណេរចំពោះអាហារតាមមុខទ្វារ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើអាវរណកម្ម ដល់ពួកសាមណេរមិនប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រលោមយកសាមណេររបស់ភិក្ខុ ជាថេរៈ១ រឿងកណ្ដកសាមណេរប្រទុស្តភិក្ខុនីឈ្មោះកណ្ដកី ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបណ្ឌក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលលួចសំវាស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសភិក្ខុ ដែលរត់ទៅចូលពួកតិរ្ថិយ ១

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អហិ ច មាតរិ បិតា

អរហន្តភិក្ខុនីភេទា

រុហិរេន ច ព្យញ្ជនំ

អនុបជ្ឈាយសង្ឃេន

គណាបណ្ឌកបត្តកោ

អចីវរំ តទុភយំ

យាចិតេនបិ យេ តយោ

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសសត្វតិរច្ឆាន ដោយហេតុអហិនាគមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលសម្លាប់ម្តាយ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលសម្លាប់ឪពុក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលប្រទុស្តភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពង់ឡើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកបណ្ឌកជាឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រគ្មានចីវរទាំងពីរយ៉ាងនោះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីបាត្រគេ ១

ហត្ថា ចាជា ហត្ថចាជា

កណ្ហា ជាសា តទ្ទភយំ

អង្គុលិ អឡ្យកណ្ឋារំ

ផណាំ ខុជ្ជញ្ចា វាមនំ

គលគណ្ឋឹ លក្ខណា ច

កសា លិខិតសីបដី

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីចីវរគេ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីទាំងបាត្រទាំងចីវរគេ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សគម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សតឿ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សពកក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលរាជការព្យួរទោសទុក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស

៣៣៣

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ចាបបរិសទ្ធសីច(១)
កាណាកុណី(២) តថេវ ច
ខញ្ជបក្ខហតញ្ចេវ
សញ្ឆិន្នឥរិយាបថំ
ជរាន្ធមូកពធិរំ
អន្ធមូកញ្ច យំ តហឹ
អន្ធពធិរំ យំ វុត្តំ
មូកពធិរមេវ ច
អន្ធមូកពធិរញ្ច
អលង្គីនញ្ច និស្សយំ
វត្តព្វញ្ច តថាទ្ទានំ(៣)

១ ឱ. បាបបរិសទ្ធសញ្ច ។ ២ ឱ. កាណកុណឹ ។ ៣ ឱ. កតទ្ទានំ ។

ជើងស្ទក់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានរោគអាក្រក់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សប្រទូស្តបរិសទ្យ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សទើបនឹងខ្វាក់ ឬខ្វាក់ម្ខាង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សក្ងែងក្ងង់ដៃជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្វិក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលស្វាប់មួយចំហៀងខ្លួន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្វិន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សចាស់គ្រាំគ្រា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត ឬខ្វាក់ទាំងពីរខាង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សគ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សថ្លង់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងគ ១ មិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងថ្លង់ ១ មិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ ១ មិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងគទាំងថ្លង់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលជ្ជី ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុអលជ្ជី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ១

យាចមានេន បេក្ខេន

អាគច្ឆតុ[១] វិភេទន្តិ

ឯកុបជ្ឈេន កស្សបោ

និស្សន្តិ ឧបសម្បន្នា

អាពាធេហិ ច បីឡិតា

អននុសិដ្ឋា វិត្ថន្តិ

តត្ថេវ អនុសាសនា

សង្ឃេបិច អថោ ញាណោ

១ ឱ. អាគច្ឆន្តំ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបម្រើជំងឺ មិនទាន់បាននិស្ស័យនៅដោយឥតនិស្ស័យបានព្រោះភិក្ខុឈឺអង្វរ ១ រឿងព្រះមហាកស្សបប្រើបម្រើឲ្យទៅនិមន្តព្រះអានន្ទថា ចូរមកសូត្រឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈ ១ រឿងឧបសម្បទាពីររូប ប្រកែកគ្នាអំពីរឿងដណ្តើមគ្នាឧបសម្បទាមុន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍តែមួយរូប ១ រឿងកុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំរាប់តាំងពីឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា ១ រឿងពួកឧបសម្បន្ន ដែលអាពាធទាំងឡាយបៀតបៀនប្រាកដឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុសួរអន្តរាយិកធម៌នឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលមិនទាន់ប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខៈអៀនខ្មាស ១ រឿងពួកភិក្ខុប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ក្នុងទីកណ្តាលជំនុំសង្ឃនោះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅ ក្នុងទីសមគួរហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុល្ងង់ ៗ ប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុ ដែលគ្មានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ ១

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អសម្ភុតោ ច ឯកតោ

ឧល្លុម្បតុបសម្បទា

និស្សយោ ឯកតោ តយោតិ ។

ឥមស្មឹ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ទ្វាសត្តតិ ។

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានំ និដ្ឋិតំ ។

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអាចារ្យ និងឧបសម្បទាបេក្ខៈចូលមកក្នុងជំនុំសង្ឃជាមួយគ្នា ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខៈសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃដោយពាក្យថា សូមឲ្យសង្ឃស្រោចស្រង់ ១ រឿងប្រាប់និស្ស័យបួន ១ រឿងភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាហើយដើរមកតែម្នាក់ឯង ជួបនឹងស្រីជាបុរាណទុតិយិកា ត្រង់កណ្តាលផ្លូវ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតបនូវអាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិអាក្រក់ ១ ។

រួមរឿងក្នុងខន្ធកៈនេះ ១៧២ រឿង ដោយបការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧទ្ទានក្នុងមហាខន្ធកៈ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកំ

[១៤៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ ។ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ លភន្តិ បសាទំ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា បក្ខំ ។ អថខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ លភន្តិ បសាទំ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា បក្ខំ យន្នូន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុន្តិ ។ អថខោ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

[១៨៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់លើភ្នំគិជ្ឈកូដជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះកើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥស្សរៈ ក្នុងដែនមគធៈទ្រង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ មនុស្សទាំងនោះ ក៏កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជក មានលទ្ធិដទៃពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខដែរ ។ ទើបព្រះ

---

១ គឺក្នុងកន្លះខែម្តង ៗ ហៅថាបក្ខមួយ ៗ ។

៣៣៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ធម្មស្សវនំ

រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភគវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ
សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ
ភន្តេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិ-
វិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា
ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិ-
ត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវ-
នាយ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ
លភន្តិ បសាទំ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា បក្ខំ
យន្នូន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខ-
ស្ស សន្និបតេយ្យុន្តិ សាធុ ភន្តេ អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ
បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុន្តិ ។
អថខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ
ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេ-
ជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិ-
យោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ

បាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥស្សរៈ ក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ក៏ឥឡូវនេះ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ តែងប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយ តែចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខដែរ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសខ្ញុំព្រះអង្គ សូមទ្រង់អនុញ្ញាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ត្រូវតែប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ ទី ៨ នៃបក្ខ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ញុំាងព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាសឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ដែលព្រះដ៏មាន

សមានបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយា-សនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិតុន្តិ ។

[១៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិតុន្តិ ។ តេ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា តុណ្ហី និសីទន្តិ ។ តេ មនុ-ស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និ-បតិត្វា តុណ្ហី និសីទិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ មូគសូករា ននុ នាម សន្និបតិតេហិ ធម្មោ ភាសិតព្វោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ

ព្រះភាគឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខហើយអង្គុយនៅតែស្ងៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងមកប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខហើយ អង្គុយនៅតែស្ងៀមដូចជាជ្រូកជាត់ (ដូច្នេះ)សោះ គួរតែលោកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាហើយនិយាយធម៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសិតុន្តិ ។

[១៤៩] អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លី-នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យន្នូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ នេសំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យំ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហា-សមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិ-វិតក្កោ ឧទបាទិ យន្នូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ នេសំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យំ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។

[១៤៩] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្ងំក្នុងទីស្ងាត់កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បាតិមោក្ខុទ្ទេសនោះ នឹងបានជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញចាកទីសម្ងំក្នុងពេលថ្ងៃរសៀលទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃនេះតថាគតសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាតិមោក្ខុទ្ទេសនោះនឹងជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសំដែងយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា

សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ[១] យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករេយ្យ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ ។ កឹ សង្ឃស្ស បុព្វកិច្ចំ ។ បារិសុទ្ធឹ អាយស្មន្តោ អារោចេថ ។ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ ។ តំ សព្វេ វ សន្តា សាធុកំ សុណោម មនសិករោម ។ យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អាវិករេយ្យ អសន្តិយា អាបត្តិយា តុណ្ហីភវិតព្វំ ។ តុណ្ហីភាវេន ខោ បនាយស្មន្តេ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមិ ។ យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតិ ឯវមេវំ[២] ឯវរូបាយ បរិសាយ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ។ យោ បន ភិក្ខុ យាវតតិយំ អនុស្សាវិយមានេ សរមានោ សន្តឹ អាបត្តឹ នាវិករេយ្យ សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតិ ។ សម្បជានមុសាវាទោ ខោ បនាយស្មន្តោ អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតា តស្មា សរមានេន

---

១ ឥតោ បរំ សព្វបោត្ថកេសុ អជ្ជុបោសថោ បណ្ណរសោតិ បាលិ បញ្ញាយតិ ។ សា បន យស្មា ឥធ ទិវសោ ន តាវ អនុញ្ញាតោ ហោតិ តថា ហិ វក្ខតិ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តីតិអាទឹ សចេ ឥធ ទិវសំ អនុជានេយ្យ តេ ភិក្ខូ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសេយ្យុំ តស្មា ឥធ ន យុជ្ជតិ ទិវសស្ស បន អនុញ្ញាតកាលតោ បដ្ឋាយ វដ្ដតិ ។ ២ ឱ. ឯវមេវ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរធ្វើឧបោសថ គួរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ បុព្វកិច្ច[១] របស់សង្ឃដូចម្តេច ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីបរិសុទ្ធិ ។ ខ្ញុំនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ចូរប្រុងស្តាប់យកចិត្តទុកដាក់នូវបាលីនោះ ។ លោកអង្គណាមានអាបត្តិ ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ កាលបើមិនមានអាបត្តិទេ ត្រូវនៅឲ្យស្ងៀម ។ ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ដោយការៈស្ងៀម ។ ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួរបញ្ហាចំពោះរូបម្នាក់ ៗ តែងដោះស្រាយ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគម្រប់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ ។ ភិក្ខុណាមួយកាលដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគម្រប់បីដងទើបរលឹកឃើញ តែមិនប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក៏ឯសម្បជានមុសាវាទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយមួយដែរ

១ កិច្ចដែលសង្ឃត្រូវចាត់ចែងឲ្យស្រេចមុនធ្វើឧបោសថ ។

ភិក្ខុនា អាបន្នេន វិសុទ្ធាបេក្ខេន សន្តី អាបត្តិ អាវិ-
កាតព្វា ។ អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតីតិ ។

[១៤០] ចាតិមោក្ខន្តិ អាទិមេតំ មុខមេតំ បមុខ-
មេតំ កុសលានំ ធម្មានំ តេន វុច្ចតិ ចាតិមោក្ខន្តិ ។
អាយស្មន្តោតិ បិយវចនមេតំ គរុវចនមេតំ សគារវសប្ប-
តិស្សាធិវចនមេតំ អាយស្មន្តោតិ ។ ឧទ្ទិសិស្សាមីតិ
អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញាបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ
វិវរិស្សាមិ វិភជិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ បកាសេស្សាមិ ។
តន្តិ ចាតិមោក្ខំ វុច្ចតិ ។ សព្វេ វ សន្តាតិ យាវ-
តិកា តស្សា បរិសាយ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច ឯតេ
វុច្ចន្តិ សព្វេ វ សន្តាតិ ។ សាធុកំ សុណោមាតិ អដ្ឋិ-
កត្វា មនសិកត្វា សព្វំ ចេតសា សមន្នាហរាម ។
មនសិករោមាតិ ឯកគ្គចិត្តា អវិក្ខិត្តចិត្តា អវិសាហដ-

ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិហើយរលឹកឃើញ ប្រាថ្នាសេចក្ដីបរិសុទ្ធិ ត្រូវប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ។ ព្រោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយ ជាការស្រួល ។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា បាតិមោក្ខ សេចក្ដីថា ធម្មជាតនេះជាដើម ធម្មជាតនេះជាប្រធាន ធម្មជាតនេះជាមុនដំបូងនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនោះ តថាគតហៅថា បាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា លោកដ៏មានអាយុ ឯពាក្យថាលោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ នេះជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្ដីគោរព នេះជាឈ្មោះនៃបុគ្គលប្រកបដោយសេចក្ដីគោរពនិងជាទីកោតក្រែង ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំដែង គឺខ្ញុំនឹងប្រាប់នឹងបង្ហាញ នឹងឲ្យដឹងច្បាស់ នឹងផ្តួងផ្តង (ផ្ដើម) នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់ នឹងប្រកាស ឬផ្ទៀង ។ ពាក្យថា បាលីនោះ តថាគតសំដៅយកបាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា គឺភិក្ខុជាថេរៈក្ដី ភិក្ខុខ្ទីវស្សាក្ដី ភិក្ខុជាកណ្ដាលក្ដី ទាំងអម្បាលម៉ានក្នុងបរិសទ្យនោះ តថាគតហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះថា យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ។ ពាក្យថា ចូរប្រុងស្ដាប់ គឺយើងចូរធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្ចិតផ្ចង់នូវបាតិមោក្ខទាំងអស់ដោយចិត្ត ។ ពាក្យថា យកចិត្តទុកដាក់ គឺយើងចូរមានចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្តមិនរវើរវាយ

ចិត្តា និសាមេម ។ យស្ស សិយា អាបត្តីតិ ថេរស្ស វា នវស្ស វា មជ្ឈិមស្ស វា បញ្ចន្នំ វា អាបត្តិក្ខន្ធានំ អញ្ញតរា អាបត្តិ សត្តន្នំ វា អាបត្តិក្ខន្ធានំ អញ្ញតរា អាបត្តិ ។ សោ អាវិករេយ្យាតិ សោ ទេសេយ្យ សោ វិវរេយ្យ សោ ឧត្តានីករេយ្យ សោ បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ អសន្តី នាម អាបត្តិ អនជ្ឈាបន្នោ[១] វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោ[២] ។ តុណ្ហីភវិតព្វន្តិ អធិវាសេតព្វំ ន ព្យាហរិតព្វំ[៣] ។ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមីតិ ជានិស្សាមិ ធារេស្សាមិ ។ យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតីតិ យថា ឯកេន ឯកោ បុដ្ឋោ ព្យាករេយ្យ ឯវមេវំ តស្សា បរិសាយ ជានិតព្វំ មំ បុច្ឆតីតិ ។ ឯវរូបា នាម បរិសា ភិក្ខុបរិសា វុច្ចតិ ។ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតីតិ

១ ឱ. ម. អនជ្ឈាបន្នា ។ ២ អវុដ្ឋិតា ។ តព្វណ្ណនាយំ បន អនជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោតិ ឯត្ថ យំ អាបត្តឹ ភិក្ខុ ន អជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោ អយំ អសន្តី នាម អាបត្តីតិ ឯវមត្ថោ វេទិតព្វោតិ វុត្តំ ។ ៣ ឱ. ន វ្យាហាតព្វំ ។

មានចិត្តមិនរាយមាយហើយពិចារណា (បាតិមោក្ខនោះ) ។ ពាក្យថា លោកអង្គណាមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ឬភិក្ខុខ្ចី ឬភិក្ខុជាកណ្តាល បណ្តាអាបត្តិទាំង ៥ កង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី បណ្តាអាបត្តិទាំង ៧ កង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ គឺភិក្ខុនោះត្រូវសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវបើក ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យរាក់ឡើង ភិក្ខុនោះត្រូវប្រកាស ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី ។ ដែលឈ្មោះថា មិនមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុមិនបានត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវអាបត្តិណាហើយចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវនៅស្ងៀម គឺត្រូវអត់មិនត្រូវនិយាយ ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ គឺខ្ញុំនឹងដឹង នឹងចាំទុក ។ ពាក្យថា ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួរបញ្ហាចំពោះរូបម្នាក់ ៗ តែងដោះស្រាយយ៉ាងណាមិញ សេចក្តីថា បុគ្គលម្នាក់ដែលបុគ្គលម្នាក់ទៀតសួរហើយ ត្រូវតែដោះស្រាយមានឧបមាយ៉ាងណា ភិក្ខុសួរខ្ញុំ ចំពោះអាបត្តិ ដែលភិក្ខុគួរដឹងក្នុងបរិសទ្យនោះយ៉ាងនេះ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ ដែលហៅថា បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺតថាគតសំដៅយកភិក្ខុបរិសទ្យ ។ ពាក្យថា ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈ ជាគម្រប់បីដង

សកឹបិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ទុតិយម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ តតិយម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ។ សរមានោតិ ជានមានោ សញ្ជានមានោ ។ សន្តី នាម អាបត្តិ អជ្ឈាបន្នោ[១] វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា អវុដ្ឋិតោ[២] ។ នាវិករេយ្យាតិ ន ទេសេយ្យ ន វិវរេយ្យ ន ឧត្តានីករេយ្យ ន បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតីតិ សម្បជានមុសាវាទោ កឹ ហោតិ ។ ទុក្កដំ ហោតិ ។ អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតាតិ កិស្ស អន្តរាយិកោ ។ បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ តតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាធីនំ សមាបត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បវិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ។ តស្មាតិ តំការណា ។ សរមានេនាតិ ជានមានេន សញ្ជានមានេន ។ វិសុទ្ធាបេក្ខេនាតិ វុដ្ឋាតុកាមេន វិសុជ្ឈិតុកាមេន ។

១ ឱ. អជ្ឈាបន្នា ។ ២ អវុដ្ឋិតា ។

គឺពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈម្តងផង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបានចាំបាន ។ ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនសំដែង មិនបើក មិនធ្វើឲ្យងាយ មិនប្រកាសក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ គឺសម្បជានមុសាវាទជាអាបត្តិអ្វី ។ សម្បជាន-មុសាវាទជាអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ គឺធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្វី ។ ធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានបឋមជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានទុតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានតតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានចតុត្ថជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យថា ហេតុនោះ គឺព្រោះដំណើរនោះ ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបានចាំបាន ។ ពាក្យថា ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធិ គឺប្រាថ្នាចេញចាកអាបត្តិ ប្រាថ្នាដើម្បីស្អាត ។

សន្តី នាម អាបត្តិ អជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា អវុដ្ឋិតោ ។ អាវិកាតញ្ហាតិ អាវិកាតញ្ហា សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតីតិ កិស្ស ផាសុ ហោតិ ។ បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិគ-មាយ ផាសុ ហោតិ តតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាធីនំ សមាបត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បវិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ អធិគមាយ ផាសុ ហោតីតិ ។

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថេ បាតិ-មោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា ឧបោសថេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ

ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវប្រាប់ គឺភិក្ខុត្រូវប្រាប់អាបត្តិក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្តី ។ ពាក្យថា ព្រោះអាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយជាការស្រួល គឺជាការស្រួលដើម្បីអ្វី ។ ជាការស្រួលដើម្បីបានបឋមជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានទុតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានតតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានចតុត្ថជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈការលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។

[១៥១] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយខ្វះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខតែក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែង

បក្ខស្ស តិក្ខត្តុំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បក្ខស្ស តិក្ខត្តុំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ សកឹ បក្ខស្ស ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។

[១៨២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ យថាបរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ សកាយ សកាយ បរិសាយ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យថាបរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ សកាយ សកា-យ បរិសាយ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សមគ្គានំ ឧចោសថកម្មន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ សមគ្គានំ ឧចោសថកម្មន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ សាមគ្គី ហោតិ

នូវបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង ១ បក្ខ ៣ ដង គឺក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង ១ បក្ខ ៣ ដងទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ១ បក្ខម្ដង (កន្លះខែម្ដង) គឺក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ក្ដី ទី ១៥ ក្ដី ។

[១៥២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសមគួរដល់បរិសទ្យ គឺចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ៗ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសមគួរ ដល់បរិសទ្យ គឺចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ៗ ទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបោសថកម្មដល់ពួកភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា សេចក្ដីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមណាហ្ន៎ មានកំណត់ត្រឹម

យាវតា ឯកោវាសោ ឧដាហុ សព្វា បឋវីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកោវាសោតិ ។

[១៨៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកប្បិនោ រាជគហេ វិហរតិ មទ្ទកុច្ឆិស្មឹ មិគទាយេ ។ អថខោ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ គច្ឆេយ្យំ វាហំ ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យំ គច្ឆេយ្យំ វា សង្ឃកម្មំ ន វា គច្ឆេយ្យំ អថខ្វាហំ វិសុទ្ធោ បរមាយ វិសុទ្ធិយាតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ អន្តរហិតោ មទ្ទកុច្ឆិស្មឹ មិគទាយេ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស បមុខេ បាតុរហោសិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាកប្បិនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ

អាវាសមួយ ឬផែនដីទាំងអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា តថាគតអនុញ្ញាតសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា មានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះឯង ។

[១៥៣] ក៏សម័យនោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុនៅក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវនក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតសេចក្តីត្រិះរិះឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ ៗ មិនគួរទៅទេ អាត្មាអញគួរទៅធ្វើសង្ឃកម្មឬ ៗ មិនគួរទៅទេ ព្រោះថាអាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធិយ៉ាងបំផុតហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបការត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ដោយព្រះហឫទ័យហើយទ្រង់បាត់អំពីភ្នំគិជ្ឈកូដ មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវន (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកម្លាំងលាដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើអាសនៈដែលគេតែងតាំងហើយ ។ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយគង់ក្នុងទីគួរមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុដែលគង់នៅ

៣៤៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ មហាកប្បិនវត្ថុ

ភគវា ឯតទវោច ននុ តេ កប្បិន រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ គច្ឆេយ្យំ វាហំ ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យំ គច្ឆេយ្យំ វា សង្ឃកម្មំ ន វា គច្ឆេយ្យំ អថខ្វាហំ វិសុទ្ធោ បរមាយ វិសុទ្ធិយាតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ តុម្ហេ ចេ ព្រាហ្មណា ឧបោសថំ ន សក្ការិស្សថ ន គរុការិស្សថ ន មានេស្សថ ន បូជេស្សថ អថ កោ ចរហិ(១) ឧបោសថំ សក្ការិស្សតិ គរុការិស្សតិ មានេស្សតិ បូជេស្សតិ គច្ឆ ត្វំ ព្រាហ្មណ ឧបោសថំ មា នោ អគមាសិ គច្ឆេវ សង្ឃកម្មំ មា នោ អគមាសីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា មហាកប្បិនោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ មទ្ទកុច្ឆិស្មឹ មិគទាយេ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស បមុខេ អន្តរហិតោ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ បាតុរហោសិ ។

---

១ ឯតរហីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្នុងទីគួរមួយថា នែកប្បិន អ្នកឯងសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយកើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ ៗ មិនគួរទៅទេ គួរទៅធ្វើសង្ឃកម្ម ឬ ៗ មិនគួរទៅទេ ព្រោះថា អាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្ដីបរិសុទ្ធិយ៉ាងបំផុតហើយដូច្នេះ មែនឬ ។ ព្រះមហាកប្បិនក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា អ្នកជាពួកព្រាហ្មណ៍ បើនឹងមិនធ្វើសក្ការៈ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជាឧបោសថទេ តើបាននរណានឹងធ្វើសក្ការៈ នឹងគោរព នឹងរាប់អាន នឹងបូជាឧបោសថវិញ នែព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅកាន់ឧបោសថ កុំខានទៅឡើយ ចូរអ្នកទៅ (ធ្វើ) សង្ឃកម្ម កុំខានទៅឡើយ ។ ព្រះមហា-កប្បិនដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុឃើញត្រូវ កាន់ត្រូវ អាចហាន រីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ទ្រង់បាត់អំពីមុខ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវនទៅប្រាកដលើភ្នំគិជ្ឈកូដ (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកម្លាំងលាដើមដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលដើមដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។

[១៥៤] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោតិ ។ កិត្តាវតា នុ ខោ ឯកាវាសោ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីមំ សម្មន្និតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្វា បព្វតនិមិត្តំ បាសាណនិមិត្តំ វននិមិត្តំ រុក្ខនិមិត្តំ មគ្គនិមិត្តំ វម្មិកនិមិត្តំ នទីនិមិត្តំ ឧទកនិមិត្តំ និមិត្តេ កិត្តេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ

[១៩៤] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា សេចក្តីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះ ។ ចុះអាវាសមួយនោះ តើមានកំណត់ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះត្រូវភិក្ខុសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ដើមដំបូងត្រូវភិក្ខុកំណត់ (សំដែង) និមិត្រទាំងឡាយ គឺកំណត់ភ្នំជានិមិត្រ[១] ថ្មជានិមិត្រ ព្រៃជានិមិត្រ ដើមឈើជានិមិត្រ ផ្លូវជានិមិត្រ ដម្បូកជានិមិត្រ ស្ទឹងជានិមិត្រ ទឹកជានិមិត្រ លុះភិក្ខុធ្លាសប្រតិពលកំណត់និមិត្រទាំងឡាយ

---

១ អដ្ឋកថា ថា ភ្នំមាន ៣ យ៉ាង គឺភ្នំថ្មសុទ្ធ ១ ភ្នំដីសុទ្ធ ១ ភ្នំថ្មលាយដី ១ កំណត់ប៉ុនដំរីឡើងទៅ ។ និមិត្រថ្មនោះកំណត់ប៉ុនគោធំ ក្របីធំជាយ៉ាងធំ យ៉ាងតូចកំណត់ប៉ុនដុំស្ករអំពៅមានទម្ងន់ ៣២ បល (ប្រហែលទម្ងន់គ្រាប់ស្រូវ ៥១២០០ គ្រាប់) ។ និមិត្រព្រៃនោះ គឺរៀរព្រៃឈើមានខ្លឹមខាងក្រៅមានដូង ត្នោត ស្លាជាដើមចេញ ក្រៅអំពីនោះគួរទាំងអស់ ។ និមិត្រដើមឈើនោះ បានដល់ដើមឈើមានខ្លឹមមានដើមរាំងភ្នំជាដើម ។ និមិត្រផ្លូវនោះ សំដៅយកផ្លូវដើរជើង ផ្លូវរទេះ ។ និមិត្រដម្បូកនោះ កំណត់កំពស់ ៨ ធ្នាប់ មានទំហំប៉ុនស្នែងគោឡើងទៅ ។ និមិត្រស្ទឹងនោះ គឺសំដៅយកស្ទឹងដែលមានខ្សែទឹកមិនដាច់គ្រប់ ៤ ខែក្នុងរដូវភ្លៀង កាលភិក្ខុនីស្លៀកដណ្តប់បិទបាំងបរិមណ្ឌល ៣ ចុះឆ្លងទៅល្មមទទឹកស្បង់ នេះជាកំណត់យ៉ាងរាក់បំផុត ។ និមិត្រទឹកនោះ សំដៅយកទឹកមិនហូរ ដូចជាទឹកដក់នៅក្នុងកន្លែងជ្រូកឈ្មុះក្តី បឹងសម្រាប់ក្មេងអ្នកស្រុកលេងក្តី រណ្តៅដែលគេជីកហើយចាក់ទឹកឲ្យពេញក្តី រហូតដល់អណ្តូងស្រះបោក្ខរណីជាដើម ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកាលំ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នេយ្យ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នតិ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមាយ សម្មុតិ[១] សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សីមា សង្ឃេន[២] ឯតេហិ និមិត្តេហិ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

---

១ សព្វត្ថ សម្មុតីតិ ទិស្សតិ ។ ២ សម្មតា សង្ឃេន សីមាតិ បាឋោ យុត្តតរោ ភវេយ្យ បទតោ កត្តុ និច្ចំ បបិតត្តា ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្តន្នាមោតិ ច សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្តន្នាមោ វិហារោ ឧបោសថាគារន្តិ ច និទិស្សនំ ។

ហើយត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្រទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញ មានកំណត់ត្រឹមណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នាមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្រទាំងឡាយនេះ កំណត់ត្រឹមនោះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្រទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញមានកំណត់ត្រឹមណា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នាដោយនិមិត្រទាំងឡាយនេះ មានកំណត់ត្រឹមនោះ ។ សេចក្តីសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្រទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា សង្ឃបានសន្មតដោយនិមិត្រទាំងឡាយនោះហើយ ។ ការសន្មតសីមានោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៨៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា សីមាសម្មុតិ អនុញ្ញាតាតិ អតិមហតិយោ សីមាយោ សម្មន្នន្តិ ចតុយោជនិកាបិ បញ្ចយោជនិកាបិ ឆយោជនិកាបិ ។ ភិក្ខូ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តា ឧទ្ទិស្សមានេបិ បាតិមោក្ខេ អាគច្ឆន្តិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេបិ អាគច្ឆន្តិ អន្តរាបិ បរិវសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អតិមហតី សីមា សម្មន្និតព្វា ចតុយោជនិកា វា បញ្ចយោជនិកា វា ឆយោជនិកា វា យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិយោជនបរមំ សីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[១៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នទីបារសីមំ[១] សម្មន្នន្តិ ។ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តា ភិក្ខូបិ វុយ្ហន្តិ បត្តាបិ វុយ្ហន្តិ ចីវរានិបិ វុយ្ហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ នទីបារសីមា

១ ឱ. នទីបារំ សីមំ ។

[១៥៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការសន្មតសីមាហើយ ក៏សន្មតសីមាទាំងឡាយធំហួសពេក គឺទំហំ ៤ យោជន៍ខ្លះ ៥ យោជន៍ខ្លះ ៦ យោជន៍ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកកាន់ទីឧបោសថ ជួនកាលមកទាន់ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ជួនកាលមកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ជួនកាលក៏អាក់ខាននៅត្រឹមពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតសីមាធំហួសពេក គឺមានទំហំ ៤ យោជន៍ក្តី ៥ យោជន៍ក្តី ៦ យោជន៍ក្តីទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមាទំហំ ៣ យោជន៍យ៉ាងធំ ។

[១៥៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតនទីបារសីមា[១] ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ឧបោសថ ក៏រសាត់ទៅតាមទឹកខ្លះ បាត្រទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ចីវរទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតនទីបារសីមាទេ ភិក្ខុណាសន្មត

---

១ សន្មតសីមាត្រើយស្ទឹង គឺសីមាដែលសង្ឃចងគ្របស្ទឹងទុកឲ្យនៅក្នុងសីមា ។

សម្មន្និតព្វា យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថស្ស ធុវនាវា វា ធុវសេតុ វា ឯវរូបំ នទីបារសីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[១៨៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុ-បរិវេណិយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ អសង្កេតេន ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ន ជានន្តិ កត្ថ វា[១] អជ្ជ ឧបោស-ថោ ការិយិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អនុបរិវេណិយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ អសង្កេតេន យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថំ កាតុំ យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ

១ អយំ សទ្ទោ អតិរេកោ វិយ ជាយតិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងស្ទឹងណាមានទូកទៅមកជានិច្ច មានស្ពានតាំងនៅជានិច្ច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតស្ទឹងមានសភាពយ៉ាងនោះ ជានទីបារសីមាបាន ។

[១៥៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ ៗ បរិវេណដោយមិនបានកំណត់ទី ។ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ ៗ បរិវេណដោយមិនបានកំណត់ទីទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវការទីណា គឺវិហារក្តី អឌ្ឍយោគក្តី ប្រាសាទវែងក្តី ប្រាសាទដំបូលត្រងិលក្តី គុហាក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតទីនោះជារោងឧបោសថហើយធ្វើឧបោសថចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះជារោងឧបោសថ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស ឧបោសថាគារស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៥៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ ទ្វេ ឧបោសថាគារានិ សម្មតានិ ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ ឧភយត្ថ សន្និបតន្តិ ឥធ ឧបោសថោ ករិយិស្សតិ ឥធ ឧបោសថោ ករិយិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯកស្មឹ អាវាសេ ទ្វេ ឧបោសថាគារានិ សម្មន្និតព្វានិ យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ សមូ-ហនិត្វា ឯកត្ថ ឧបោសថំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សមូហន្តព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវ សង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជារោងឧបោសថ ។ ការសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះជារោងឧបោសថ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ លំនៅឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតជារោងឧបោសថហើយ ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៥៨] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតរោងឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងឧបោសថទាំងពីរដោយគិតថា សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងរោងឧបោសថនេះ សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងរោងឧបោសថនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតរោងឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដករោងឧបោសថមួយចេញហើយធ្វើឧបោសថក្នុងរោងឧបោសថមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវដកយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ

បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបោសថាគារស្ស សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៤៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ អតិខុទ្ទកំ ឧបោសថាគារំ សម្មតំ ហោតិ ។ តទហុបោសថេ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ អសម្មតាយ ភូមិយា និសិន្នា បាតិមោក្ខំ អស្សោសុំ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោតិ មយញ្ចម្ហា អសម្មតាយ ភូមិយា និសិន្នា បាតិមោក្ខំ អស្សុម្ហា(១) កតោ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ អកតោ នុ ខោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

១ ឱ. អស្សោសុម្ហា ។

ហើយ គួរសង្ឃដករោងឧបោសថឈ្មោះនេះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវ សង្ឃដករោងឧបោសថឈ្មោះនេះ ។ ការដករោងឧបោសថឈ្មោះនេះគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គួរនិយាយឡើង ។ រោងឧបោសថឈ្មោះនេះ សង្ឃបានដកហើយ ។ ការដករោងឧបោសថនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀងនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៥៩] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតរោងឧបោសថតូចពេកក្នុងអាវាសមួយ ។ ឧបោសថក្នុងថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុត្រូវសន្មតរោងឧបោសថហើយសឹមធ្វើឧបោសថ ក៏យើងទាំងឡាយអង្គុយលើទី ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយស្តាប់បាតិ-មោក្ខ ឧបោសថឈ្មោះថា យើងធ្វើ ឬមិនបានធ្វើទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

អារោចេសុំ ។ សម្មតាយ វា ភិក្ខវេ ភូមិយា និសិន្នោ អសម្មតាយ វា យតោ បាតិមោក្ខំ សុណាតិ កតោ វស្ស ឧបោសថោ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ យាវមហន្តំ ឧបោសថមុខំ[(១)] អាកង្ខតិ តាវមហន្តំ ឧបោសថមុខំ សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វំ ។ បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្វា និមិត្តេ កិត្តេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោ-សថមុខំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថមុខំ សម្មន្នតិ ។ យស្សា-យស្មតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថមុខស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ

១ ឱ. ម. បមុខំ ។

ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអង្គុយលើទីដែលសង្ឃសន្មតហើយក្តី មិនបានសន្មតក្តី ស្តាប់បាតិមោក្ខក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាបានធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវការរបៀងឧបោសថ[១] ទំហំត្រឹមណា ចូរសន្មតរបៀងឧបោសថទំហំត្រឹមនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវកំណត់និមិត្រទាំងឡាយជាមុន ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល លុះកំណត់និមិត្រទាំងឡាយហើយ ត្រូវសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្រទាំងឡាយសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញត្រឹមណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថដោយនិមិត្រទាំងឡាយនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្រទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញត្រឹមណា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថដោយនិមិត្រទាំងឡាយនេះ ។ ការសន្មតរបៀងឧបោសថដោយនិមិត្រទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុ

---

១ រោងឧបោសថដែលសន្មតហើយមុននោះ នៅតូចហើយត្រូវការតរបៀងថែមឲ្យធំទៀតបាន ។

ភាសេយ្យ ។ សម្មតំ សង្ឃេន ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថមុខំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៦០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ សន្និបតិត្វា ន តាវ ថេរា អាគច្ឆន្តីតិ បក្កមឹសុ ។ ឧបោសថោ វិកាលោ អហោសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ សន្និបតិតុន្តិ ។

[១៦១] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា ហោន្តិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ វិវទន្តិ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករិយតុ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករិយតូតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា ហោន្តិ តត្ថ ភិក្ខូ វិវទន្តិ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករិយតុ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ

អង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថដោយនិមិត្រទាំង-ឡាយនេះហើយ ។ ការសន្មតរបៀងឧបោសនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀម នៅយ៉ាងនេះ ។

[១៦០] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ ពួកភិក្ខុខ្ចីវស្សាប្រជុំគ្នា មុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថនោះ ហើយចៀសចេញទៅដោយគិតថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយមិនមកទេ ។ ឧបោសថក៏នៅជាគ្មានកំណត់កាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរៈប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថនោះ ។

[១៦១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះមានអាវាសជាច្រើន តែមានសីមាស្មើគ្នា (មានសីមាតែមួយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះជជែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងទីនេះមានអាវាសជាច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះជជែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើ

ការិយត្ថតិ តេហិ ភិក្ខូវេ ភិក្ខូហិ សព្វេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ យត្ថ វា បន ថេរោ ភិក្ខុ វិហរតិ តត្ថ សន្និបតិត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ អន្ធកវិន្ទា រាជគហំ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ នទីំ តរន្តោ មនំ វុឡ្ហោ អហោសិ ចីវរានិស្ស អល្លានិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ កិស្ស តេ អាវុសោ ចីវរានិ អល្លានីតិ ។ ឥធាហំ អាវុសោ អន្ធកវិន្ទា រាជគហំ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ នទីំ តរន្តោ មនម្ហិ[១] វុឡ្ហោ តេន មេ ចីវរានិ អល្លានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា សា ភិក្ខូវេ សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន

---

១ មនំ អម្ហីតិ បទច្ឆេទោ ។

ឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់នោះប្រជុំធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា តែថាភិក្ខុជាថេរៈនៅក្នុងទីណា ត្រូវសង្ឃប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦២] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ធកវិន្ទមកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឆ្លងស្ទឹងពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ត្រូវទឹកកួចទៅបន្តិច ចីវរទាំងឡាយរបស់លោកក៏ទទឹកអស់ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុថា នែអាវុ-សោ ហេតុអ្វីក៏ចីវររបស់អ្នកទទឹកអស់ ។ ព្រះមហាកស្សបនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ធកវិន្ទមកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ឆ្លងស្ទឹងក្នុងពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ត្រូវទឹកកួចទៅបន្តិច ហេតុនោះ ចីវរទាំង-ឡាយរបស់ខ្ញុំទទឹកអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ

៣៤៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ មហាកស្សបត្ថេរវត្ថុអវិប្បវាសសម្មតិ

អវិប្បវាសំ សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស[១] សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ[២] ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មតិ អនុញ្ញាតាតិ

---

១ សព្វត្ថ តិចីវរេន អវិប្បវាសាយាតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្វត្ថ តិចីវរេន អវិប្បវាសាតិ ទិស្សតិ ។ វិកតិកម្មេតំ ន វិសេសនំ តស្មា តិចីវរេន អវិប្បវាសស្សាតិ ច តិចីវរេន អវិប្បវាសោតិ ច យុត្តតរំ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ ឧបោសថាគារន្តិ ហោតុ និទស្សនំ ។

ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាចុះ[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមាត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាឯណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ។ ការសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ និយាយឡើង ។ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាហើយ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មត នូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ

---

១ ភិក្ខុនៅក្នុងខេត្តសីមាបែបនេះ ទុកជានៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះប្រាសចាកត្រៃចីវរ ។

អន្តរឃរេ ចីវរានិ[១] និក្ខិបន្តិ ។ តានិ ចីវរានិ នស្សន្តិបិ ឌយ្ហន្តិបិ ឧន្ទុរេហិបិ ខជ្ជន្តិ ។ ភិក្ខូ ទុច្ចោលា ហោន្តិ លូខចីវរា ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ ទុច្ចោលា លូខចីវរាតិ ។ ឥធ មយំ អាវុសោ ភគវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មតិ អនុញ្ញាតាតិ អន្តរឃរេ ចីវរានិ និក្ខិបិម្ហា តានិ ចីវរានិ នដ្ឋានិបិ ទឌ្ឍានិបិ ឧន្ទុរេហិបិ ខាយិតានិ តេន មយំ ទុច្ចោលា លូខចីវរាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា សា ភិក្ខវេ សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតុ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា

១ តិចីវរានីតិបិ បាឋោ ។

ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ចីវរទាំងឡាយនោះវិនាសទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្ដុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកទាំងឡាយមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ និយាយថា នែអាវុសោ យើងទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មតនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតហើយ ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះនេះ ចីវរទាំងឡាយនោះបាត់ទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្ដុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ហេតុនោះទើបយើងមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាស-សីមាចុះ លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា

យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នេយ្យ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯ-តិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សម្មុតិ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន[១] តិចីវរេន អវិប្បវាសោ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៦៣] សីមំ ភិក្ខវេ សម្មន្នន្តេន បឋមំ សមានសំ-វាសា សីមា[២] សម្មន្និតព្វា បច្ឆា តិចីវរេន អវិប្បវាសោ

---

១ សម្មតា សា សង្ឃេន សីមា តិចីវរេន អវិប្បវាសោ ។ ២ សមានសំវាសសីមាតិបិ បាឋោ ។ បឋមំ សីមា សម្មន្និតព្វា ។

បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ។ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ ការសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាស-សីមា លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញហើយ ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងសន្មតសីមា ត្រូវសន្មតសមានសំវាសសីមា[១] ជាមុន សឹមសន្មតតិចីវរាវិប្បវាសសីមា[២]ជា

---

១ សីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា គឺសីមាដែលសង្ឃត្រូវតែធ្វើសង្ឃកម្មដោយព្រមព្រៀងគ្នា បែកគ្នាមិនបាន ។ ២ សីមាដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបាន ។

សម្មន្និតព្វោ ។ សីមំ ភិក្ខវេ សមូហនន្តេន បឋមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សមូហន្តព្វោ បច្ឆា សមានសំ-វាសា សីមា[១] សមូហន្តព្វា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សមូហន្តព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្ប-វាសោ សម្មតោ សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូ-ហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតស្ស តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សមានសំវាសា[២] សីមា សមូហន្តព្វា ។ ព្យត្តេន

១ បច្ឆា សីមា សមូហន្តព្វា ។ ២ ឱ. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតាយំ បាឋោ ។

ខាងក្រោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងដកសីមា ត្រូវដកតិចីវរាវិប្បវាសសីមាជាមុន សឹមដកសមានសំវាសសីមាជាខាងក្រោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរាវិប្បវាសសីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវដកតិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរាវិប្បវាសសីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឥឡូវសង្ឃដកតិចីវរា-វិប្បវាសសីមានោះចេញ ។ ការដកនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមានេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ តិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះ សង្ឃបានដកហើយ ។ ការដកនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការៈស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសមានសំវាសសីមាត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាស

៣៦១

ឧបោសថក្ខន្ធកេ តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សមុគ្ឃាតោ

ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតា សា សីមា សង្ឃេន សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ[១] ។

---

១ សព្វបោត្ថកេសុ ឦទិសាយេវាយំ កម្មវាចា អាគតា ។ សា បន ឩនា វា អតិរេកា វា ខាយតិ ។ តត្ថ ហិ សមានសំវាសា ឯកុបោសថាតិ បទទ្វយំ សចេ សីមាតិ បទស្ស វិសេសនំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យាតិ ច សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតីតិ ច វចនេសុ ឩនំ សិយា យទិ បន សម្មតាតិ បទេ វិកតិកម្មំ យស្សាយស្មតោ... សមុគ្ឃាតោតិ ច សមូហតា សា... ឯកុបោសថាតិ ច វចនេសុ អតិរេកំ សិយា ។ វិចារេត្វា គហេតព្វំ ។ អម្ហាកម្បនាយំ ខន្តិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាន-

ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាសសីមា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃដកសីមានោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាស-សីមាឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ ឥឡូវ សង្ឃដកសីមានោះចេញ ។ ការដកសីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃដកសីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានោះហើយ ។ ការដកសមានសំវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៦៤] អសម្មតាយ ភិក្ខវេ សីមាយ អដ្ឋបិតាយ យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ យា តស្ស គាមស្ស វា គាមសីមា និគមស្ស វា និគមសីមា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ អគាមកេ ចេ ភិក្ខវេ អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ សព្វា ភិក្ខវេ នទី អសីមា សព្វោ សមុទ្ទោ អសីមោ សព្វោ ជាតស្សរោ អសីមោ ។ នទិយា វា ភិក្ខវេ សមុទ្ទេ វា ជាតស្សរេ វា យំ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សមន្តា ឧទកុក្ខេបា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថាតិ ។

សំវាសា ឯកុបោសថា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតា សា សង្ឃេន សីមា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យស្រុកណាក្តី និគមណាក្តី ហើយនៅក្នុងសីមាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនបានតាំងទុកហើយ សីមាណាដែលជាគាមសីមារបស់ស្រុកនោះក្តី សីមាណាដែលជានិគមសីមារបស់និគមនោះក្តី សីមានេះហៅថាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងស្រុក ឬក្នុងនិគមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងព្រៃ មិនមែនស្រុក សីមាដែលកំណត់ ៧ អព្ភន្តរៈ[១] ដោយជុំវិញ សីមានេះហៅថា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងព្រៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹង[២] ទាំងអស់ មិនមែនជាសីមា សមុទ្រទាំងអស់ មិនមែនជាសីមាជាតស្រះ[៣] ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីណាដែលបុគ្គលកំណត់ ដោយសាចទឹករបស់មជ្ឈិមបុរសដោយជុំវិញក្នុងស្ទឹងក្តី ក្នុងសមុទ្រក្តី ក្នុងជាតស្រះក្តី ទីនេះហៅថា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងទីមានស្ទឹងជាដើមនោះ ។

---

១ (អដ្ឋកថា) ១ អព្ភន្តរៈមានប្រមាណ ២៨ ហត្ថ ។ ២ ស្រះដែលកើតឯងមិនមានអ្នកណាជីក ជាទីខ្វងស្រាប់ទឹកហូរមកពេញឯង។ ៣ ត្រង់បាឡីថា នទី ប្រែថាស្ទឹងក៏បាន ទន្លេក៏បាន ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សីមាយ សីមាសម្ភិន្នោ សីមន្តរិកា

[១៦៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីមាយ សីមំ សម្ភិន្ទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេសំ ភិក្ខវេ សីមា បឋមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ ធម្មិកំ អកុប្បំ ឋានារហំ យេសំ ភិក្ខវេ សីមា បច្ឆា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ សីមាយ សីមា សម្ភិន្ទិតព្វា យោ សម្ភិន្ទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីមាយ សីមំ អជ្ឈោត្ថរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេសំ ភិក្ខវេ សីមា បឋមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ

[១៦៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំលាយ[១] សីមាដោយសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយធម៌មិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំលាយសីមា[២] ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាទំលាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្របសង្កត់សីមាដោយសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១-២ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុទំលាយពទ្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺប្រៀបដូចជាកន្លែង ១ មានដើមឈើ ២ ដើម មានមែកគងពាក់លើគ្នា ដើមស្វាយនៅទិសខាងកើត ដើមព្រីងនៅទិសខាងលិច ។ ភិក្ខុ ១ ពួក ចងសីមាយកដើមព្រីងជានិមិត្តសីមារបស់ខ្លួននៅទិសខាងលិច ។ ភិក្ខុ ១ ពួកទៀត ចងសីមាយកដើមស្វាយជានិមិត្តរបស់ខ្លួននៅទិសខាងកើត ។ ការចងសីមាយ៉ាងនេះ ហៅថា ទំលាយ ឬរំលាយពទ្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន ។

ធម្មិកំ អកុប្បំ ឋានារហំ យេសំ ភិក្ខវេ បច្ឆា សីមា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ សីមាយ សីមា អជ្ឈោត្ថរិតព្វា យោ អជ្ឈោត្ថរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីមំ សម្មន្នន្តេន សីមន្តរិកំ ឋបេត្វា សីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[១៦៦] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ ឧបោសថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ ឧបោសថា ចាតុទ្ទសិកោ ច បណ្ណរសិ-កោ ច ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ ឧបោសថាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ ឧបោ-សថកម្មានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ចត្តារីមានិ ភិក្ខវេ ឧបោសថកម្មានិ[១] អធម្មេន វគ្គំ

១ ឯត្ថន្តរេ កតមានិ ចត្តារិ កម្មានីតិ បាឋោ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវគ្របសង្កត់សីមា[១] ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាគ្របសង្កត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ឲ្យតម្កល់ទុកនូវសីមន្តរិក[២] ហើយសឹមសន្មតសីមា ។

[១៦៦] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឧបោសថមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថទាំងនេះមានពីរយ៉ាងគឺ ឧបោសថមានក្នុងតិថីទី ១៤ មួយ ឧបោសថមានក្នុងតិថីទី ១៥ មួយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ឧបោសថកម្មទាំងនេះ

---

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុគ្របសង្កត់ពទ្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺចងសីមារបស់ខ្លួនយកពទ្ធសីមារបស់ភិក្ខុដទៃទាំងអស់ក្តីតែមួយកន្លែងក្តី មកទុកខាងក្នុងសីមារបស់ខ្លួន។ ២ អដ្ឋកថា ថាទីឧបចារៈរបស់សីមា គឺត្រូវសង្ឃទុកទីទំនេរពីសីមាទៅចំនួន ១ ហត្ថក្តី ១ ចំអាមក្តី ៤ ធ្នាប់ក្តី ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ទ្វេ ឧបោសថា

ឧបោសថកម្មំ អធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ ធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ ធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ឯវរូបំ ភិក្ខវេ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ឯវរូបំ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ឧបោសថមានពីរ (ចាតុទ្ទសីឧបោសថ ១ បណ្ណរសីឧបោសថ ១)

មាន ៤ គឺឧបោសថកម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថ-កម្មព្រមព្រៀងត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថ-កម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោ-សថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតក៏មិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមាន

មយា ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ ការិស្សាម យថិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ ។ ឯវញ្ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[១៦៧] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសា និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ បឋមោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ ទុតិយោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ តតិយោ

សភាពយ៉ាងនេះ តថាគតអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសិក្សាថា យើងនឹងធ្វើឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ មានសភាពយ៉ាងនេះដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[១៦៧] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំងឡាយមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំងនេះមាន ៥ គឺ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទានហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ[១] នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ១ ។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទានហើយសំដែងនូវបារាជិកទាំង ៤ ហើយសូត្រឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិ-មោក្ខុទ្ទេសទី ២ ។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទានហើយសំដែងនូវបារាជិក ៤ សំ-ដែងនូវសង្ឃាទិសេស ១៣ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយ

---

១ អដ្ឋកថា ថា កាលបើសំដែងនិទានចប់ហើយ មិនបានសូត្រសិក្ខាបទដោយពិស្តារ គឺគ្រាន់តែសូត្រថា សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ។ បេ ។ អវិវទមានេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ដូច្នេះជាដើម ប្រែថា បារាជិកធម៌ទាំង ៤ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយបានស្តាប់ហើយ ។ បេ ។ កុំវិវាទគ្នា គប្បីសិក្សាចុះ ។

៣៦៧

បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ ចតុត្ថោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ វិត្ថារេនេវ បញ្ចមោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បាតិមោក្ខុទ្ទេសាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ សព្វកាលំ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សញ្ចរភយំ[១] អហោសិ ។ ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ វិត្ថារេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសតិបិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន

១ ឱ. សវរភយំ ។

សុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៣ ។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទានហើយ សំដែងនូវបារាជិក ៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេស ១៣ សំដែងនូវអនិយត ២ ហើយសូត្រឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៤ ។ ឧទ្ទេសដោយពិស្តារជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បាតិមោក្ខុទ្ទេសមាន ៥ យ៉ាងប៉ុណ្ណេះឯង ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតការសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបសព្វកាល (រាល់ ៗ ថ្ងៃឧបោសថ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំ-ដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទមានសញ្ចារភ័យ[១] ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយពិស្តារបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏-មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សូម្បីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ

១ អដ្ឋកថា ថា ភ័យកើតពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ ។

ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសតិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន ចាតិ-មោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ តត្រិមេ អន្តរាយា រាជន្តរាយោ ចោ-រន្តរាយោ អគ្យន្តរាយោ ឧទកន្តរាយោ មនុស្សន្តរាយោ អមនុស្សន្តរាយោ វាឡន្តរាយោ សិរឹសបន្តរាយោ ជីវិតន្ត-រាយោ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូ-បេសុ អន្តរាយេសុ សង្ខិត្តេន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ អសតិ អន្តរាយេ វិត្ថារេនាតិ ។

ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ កាលបើគ្មានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន ក្នុងពេលដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ឯអន្តរាយក្នុងពេលដែលសំដែងបាតិមោក្ខនោះ (មាន ១០ យ៉ាងគឺ) អន្តរាយអំពីស្តេច (គឺមានស្តេចយាងចូលមក) អន្តរាយអំពីចោរ (គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ) អន្តរាយអំពីភ្លើង (គឺមានភ្លើងព្រៃឆេះរាលមក ឬភ្លើងអន្ទះកើតឡើង) អន្តរាយអំពីទឹក (គឺមានភ្លៀងខ្លាំង ឬជំនន់ហូរមក) អន្តរាយអំពីមនុស្ស (គឺមានមនុស្សច្រើនចូលមក) អន្តរាយអំពីអមនុស្ស (គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ) អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ អំពីសត្វទីឃជាតិ (ពួកសត្វលូនវារ) អន្តរាយដល់ជីវិត (គឺមានភិក្ខុកើតជំងឺស្លាប់ ឬមានមនុស្សមានពៀរប៉ងសម្លាប់ភិក្ខុ) អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ (គឺមានមនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សឹក) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយបែបយ៉ាងនេះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន កាលបើមិនមានអន្តរាយទេ ឲ្យភិក្ខុសំដែងដោយពិស្តារ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អត្តសម្មតិ បរសម្មតិ

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា ធម្មំ ភាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋេន ធម្មោ ភាសិតព្វោ យោ ភាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា សាមំ វា ធម្មំ ភាសិតុំ បរំ វា អជ្ឈេសិតុន្តិ ។

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតេន វិនយោ បុច្ឆិតព្វោ យោ បុច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។

[១៦៨] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនមានគេអារាធនា ក៏សំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនអារាធនាមិនត្រូវសំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរសំដែងធម៌ខ្លួនឯង ឬអារាធនាភិក្ខុដទៃបាន ។

[១៦៩] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមិនទាន់បានការសន្មតក៏សួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតមិនត្រូវសួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតសួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងក៏បាន ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងនោះដូចម្តេច ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។

កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុគ្គលំ តុលយិត្វា វិនយំ បុច្ឆិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតេន វិនយោ វិស្សជ្ជេតព្វោ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។

ក៏ឯភិក្ខុដទៃត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្ដេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះគួរសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់មានការសន្មតហើយ ក៏សួរវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្ដីគំនុំ បានសេចក្ដីមិនពេញចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតហើយមែនត្រូវតែរមិលមើលបរិសទ្យពិចារណាបុគ្គលហើយសិន សឹមសួរវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្មានការសន្មតក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មត មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាដោះស្រាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតហើយ ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯង

៣៧១

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អត្តសម្មុតិ បរសម្មុតិ

អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុគ្គលំ តុលយិត្វា វិនយំ វិស្សជ្ជេតុន្តិ ។

សន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯង តើដូចម្តេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរវិន័យនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំត្រូវតែដោះស្រាយ ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។ ក៏ឯភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃ តើដូចម្តេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រូវដោះស្រាយវិន័យដែលភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់បានការសន្មតហើយក៏ដោះស្រាយវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនគាប់ចិត្ត ក៏គម្រាមប្រុងនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតហើយមែន ត្រូវតែរមិលមើលបរិសទ្យ ពិនិត្យបុគ្គលហើយសិន សឹមដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។

[១៧០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អនោកាសកតំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អនោកាសកតោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេតព្វោ យោ ចោទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុំ ករោតុ អាយស្មា ឱកាសំ អហន្តំ វត្តុកាមោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កតេបិ ឱកាសេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបេន្តីតិ បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ

[១៧០] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចោទអាបត្តិ ចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនទាន់បានសូមឱកាស (ជាមុន) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន) ទេ ភិក្ខុណាចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សូមឱកាសថា សូមលោកដ៏មានអាយុបើកឱកាស (ឲ្យខ្ញុំ) ខ្ញុំចង់និយាយនឹងលោក ដូច្នេះហើយសិន សឹមចោទអាបត្តិ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ឲ្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកឱកាសហើយចោទអាបត្តិ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្ដីគំនុំ បានសេចក្ដីមិនត្រេកអរ ក៏គម្រាមដោយប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដទៃបើកឱកាសឲ្យហើយមែន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សឹមចោទអាបត្តិ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់គង់តែឲ្យយើងបើកឱកាសជាមុន (មិនខាន) ហើយក៏ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ បើកឱកាសជាមុន ក្នុងការមិនមែនជារឿង

អការណោ ឱកាសំ ការាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណោ ឱកាសោ ការាបេតព្វោ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា ឱកាសំ ការាបេតុន្តិ ។

[១៧១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អធម្មកម្មំ ករោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អធម្មកម្មំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ករោន្តិយេវ អធម្មកម្មំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មេ ករិយមានេ បដិក្កោសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ ឆព្វគ្គិយេហិ ភិក្ខូហិ អធម្មកម្មេ ករិយមានេ បដិក្កោសន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

មិនមែនជាហេតុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិបើកឱកាសក្នុងការមិនមែនជារឿងមិនមែនជាហេតុទេ ភិក្ខុណាឲ្យបើក (ឱកាស) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិនសឹមឲ្យគេបើកឱកាស ។

[១៧១] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ នៅតែធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុណាមួយធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់បាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ កាលបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក៏ហាមឃាត់ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និដ្ឋីបិ អាវិកាតុន្តិ ។ តេសំយេវ សន្តិកេ និដ្ឋី អាវិករោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាយាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វេទេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតូហិ បញ្ចហិ បដិក្កោសិតុំ ទ្វីហិ តីហិ និដ្ឋី អាវិ-កាតុំ ឯកេន អធិដ្ឋាតុំ ន មេ តំ ខមតីតិ ។

[១៧២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសមានា សញ្ចិច្ច ន សាវេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន សញ្ចិច្ច ន សាវេតព្វំ យោ ន សាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សង្ឃស្ស ចាតិ-មោក្ខុទ្ទេសកោ ហោតិ កាកស្សរកោ ។ អថ-ខោ អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ចាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន សាវេតព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក៏បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំ-ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ ឬ ៥ រូបហាមឃាត់ ឲ្យភិក្ខុ ២ ឬ ៣ រូបប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ឲ្យភិក្ខុ ១ រូបអធិដ្ឋាន (តាំងចិត្ត) ថា កម្មនោះមិនគាប់ចិត្តដល់អញទេ ។

[១៧២] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយកាលសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ក៏ក្លែងធ្វើមិនឲ្យឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវក្លែងមិនឲ្យឮច្បាស់ទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យឮច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុជាអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ មានសំឡេងដូចក្អែក ។ ទើបឧទាយិដ៏មានអាយុមានសេចក្តីគិតដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខធ្វើសំឡេងឲ្យឮ

កាកស្សរកោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វាយមិតុំ កថំ សាវេយ្យន្តិ វាយមន្តស្ស អនាបត្តីតិ ។

[១៧៣] តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ សគហដ្ឋាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សគហដ្ឋាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរាធិកំ បាតិមោក្ខន្តិ ។

អញ្ញតិត្ថិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ឯកាទសមំ[១] ។

---

១ ឱ. អញ្ញតិត្ថិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

ច្បាស់ ឯអាត្មាអញមានសំឡេងដូចក្អែក គួរអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខខំប្រឹងគិតថា អញត្រូវធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ដោយប្រការដូចម្តេច កាលបើភិក្ខុខំប្រឹង (ដូច្នេះ) ទើបមិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៧៣] ក៏សម័យនោះឯង ទេវទត្តសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងបរិសទ្យព្រមជាមួយនឹងគ្រហស្ថ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងបរិសទ្យជាមួយនឹងគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧៤] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានភិក្ខុអារាធនាក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានគេអារាធនាមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ ។

ចប់ អញ្ញតិត្ថិយភាណវារៈទី ១១ ។

[១៧៥] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ចោទនាវត្ថុ[១] តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ចោទនាវត្ថុ តទវសរិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ តត្ថ ថេរោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ ។ សោ ន ជានាតិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ថេរាធិកំ បាតិមោក្ខន្តិ អយញ្ច អម្ហាកំ ថេរោ ពាលោ អព្យត្តោ ន ជានាតិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពលោ តស្សាធេយ្យំ បាតិមោក្ខន្តិ ។

[១៧៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា

---
១ ចោទនាវត្ថុ នាម ឯកំ នគរន្តិ តដ្ដីកា ។

[១៧៥] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចោទនាវត្ថុនគរ ទ្រង់ត្រាច់ទៅដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ចោទនាវត្ថុនគរនោះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុជាថេរៈក្នុងអាវាសនោះល្ងង់ មិនឆ្លាស ។ ភិក្ខុជាថេរៈនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថ-កម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំក៏ព្រះថេរៈរបស់យើងនេះល្ងង់ មិនឆ្លាស មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ត្រូវយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបាតិមោក្ខសម្រេចលើភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលក្នុងអាវាសនោះ ។

[១៧៦] ក៏សម័យនោះឯង ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ សុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្លាស ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងឧបោសថ

៣៧៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា

ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោ ឯវមាហ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ទុតិយំ ថេរំ[១] អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ តតិយំ ថេរំ[២] អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវសង្ឃនវកំ អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ ន មេ ភន្តេ វត្តតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ

១ ឱ. ម. ទុតិយថេរំ ។ ២ ឱ. តតិយថេរំ ។

ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អារាធនាព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងបាតិមោក្ខមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី ២ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ២ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី ៣ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ៣ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាដរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃដោយឧបាយនេះឯងថា ចូរលោកដ៏មានអាយុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានភិក្ខុច្រើនរូបជាភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាសក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថ-កម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈថា

ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ទុតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវំ វទេតិ ន មេ អាវុសោ វត្ត-តីតិ ។ តតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវំ វទេតិ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវសង្ឃនវកំ អជ្ឈេ-សន្តិ ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវំ វទេតិ ន មេ ភន្តេ វត្តតីតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ ប-រិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កោ[១] នុ ខោ បាហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវកំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ឱ. កេនាតិ ។

បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី ២ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ២ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អារាធនាព្រះថេរៈទី ៣ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ៣ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាដរាបដល់ភិក្ខុថ្មី ក្នុងសង្ឃដោយឧបាយនេះឯងថា លោកដ៏មានអាយុចូរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប ទៅកាន់អាវាសដែលមាននៅជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះឯងថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីគិតដូច្នេះថា យើងត្រូវបញ្ជូនលោកណាទៅហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មីបាន ។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន គន្តព្វំ យោ ន គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៧៧] អថខោ ភគវា ចោទនាវត្ថុស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ កតិមី ភន្តេ បក្ខស្សាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ បក្ខគណនមត្តម្បិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ កិម្បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចិ កល្យាណំ ជានិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បក្ខគណនំ ឧគ្គហេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ បក្ខគណនា ឧគ្គហេតព្វាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វេហេវ បក្ខគណនំ

ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្មានជំងឺបើព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយត្រូវតែទៅ ភិក្ខុណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧៧] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងចោទនាវត្ថុនគរ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញទៀត ។ ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយសួរពួកភិក្ខុដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន តិថីនៃបក្ខបានប៉ុន្មានហើយ (គឺប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោចហើយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ យើងមិនដឹងទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះត្រឹមតែវិជ្ជារាប់បក្ខ (ប៉ុណ្ណេះ) មិនដឹងទៅហើយ ចំណង់បើការល្អណាមួយដទៃទៀត ធ្វើម្តេចពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ[១] ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណារៀនរាប់បក្ខហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ

១ កន្លះខែមួយ ៗ ហៅថា បក្ខមួយ ៗ ។

ឧគ្គហេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ កតិវតិកា ភន្តេ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អញ្ញមញ្ញម្បិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ កិម្បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចិ កល្យាណំ ជានិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ គណេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កទា នុ ខោ ភិក្ខូ គណេតព្វាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ នាមមត្តេន[១] វា គណេតុំ សលាកំ វា គហេតុន្តិ[២] ។

[១៧៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជានន្តា អជ្ជុបោសថោតិ ទូរំ គាមំ បិណ្ឌាយ គច្ឆន្តិ ។ តេ ឧទ្ទិស្សមានេបិ បាតិមោក្ខេ អាគច្ឆន្តិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេបិ អាគច្ឆន្តិ ។

១ ឱ. គណាមត្តេន ។ ម. សមត្តេន ។ ២ គាហេតុន្តិបិ បាឋោ ។

ទាំងអស់គ្នារៀនរាប់បក្ខ ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សសួរភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានអង្គ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ យើងមិនដឹងទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ-បង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែគ្នីគ្នាមានប៉ុន្មានក៏មិនដឹង (ទៅហើយ) ធ្វើម្ដេចឡើយពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងការល្អតិចតួចដទៃបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-គតអនុញ្ញាតឲ្យរាប់ពួកភិក្ខុ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគួររាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរាប់ត្រឹមតែឈ្មោះ ឬឲ្យកាន់យកស្លាកក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។

[១៧៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថ ក៏នាំគ្នាដើរទៅកាន់ស្រុកឆ្ងាយដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏មាន មកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខចប់ហើយក៏មាន ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អារោចេតុំ អជ្ជុបោសថោតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អារោចេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា កាលវតោ អារោចេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ កាលវតោ នស្សរិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តកាលេបិ អារោចេតុន្តិ ។ ភត្តកាលេបិ នស្សរិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ កាលំ សរតិ តំ កាលំ អារោចេតុន្តិ ។

[១៧៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ ឧបោសថាគារំ ឧក្លាបំ ហោតិ ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ឧបោសថាគារំ ន សម្មជ្ជិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវភិក្ខុណា ប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈប្រាប់អំពីព្រឹក ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គភ្លេច (មិនបានប្រាប់) អំពីព្រឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ក្នុងពេលឆាន់ក៏បាន ។ ភិក្ខុក៏ភ្លេចក្នុងពេលឆាន់ទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរលឹកឃើញកាលណា ប្រាប់កាលនោះចុះ ។

[១៧៩] ក៏សម័យនោះឯង រោងឧបោសថក្នុងអាវាសមួយស្មោកគ្រោក ។ ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិនបោសរោងឧបោសថសោះ ។ ភិក្ខុ

អាហោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទោសថាគារំ សម្មន្និតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេនន នុ ខោ ឧទោសថាគារំ សម្មន្និតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន សម្មជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន សម្មន្និតព្វំ យោ ន សម្មជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧទោសថាគារេ អាសនំ អប្បញ្ញត្តំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ ឆមាយំ និសីទន្តិ ។ គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេ-សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទោសថាគារេ អាសនំ បញ្ញាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេនន នុ ខោ ឧទោសថាគារេ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វន្តិ ។

ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណាបោសរោងឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្ចី ។ ពួកភិក្ខុខ្ចីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយក៏នៅតែមិនបោស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានជំងឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនបោសទេ (ថាត្រូវតែបោស) ភិក្ខុណាមិនបោស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមិនបានក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយផ្ទាល់ផែនដី កាយភិក្ខុក្តីចីវរទាំងឡាយក្តីប្រឡាក់ដោយដី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណាក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោង

៣៨៣

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តោ នវោ ភិក្ខូ អាសនំ ន បញ្ញាបេតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន អា-សនំ ន បញ្ញាបេតព្វំ យោ ន បញ្ញាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបោសថាគារេ បទីបោ ន ហោតិ ។ ភិក្ខូ អន្ធការេ កាយម្បិ ចីវរម្បិ អក្កមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថាគារេ បទីបំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារេ បទីបោ កា-តព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តោ នវោ ភិក្ខូ ន បទីបេតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

ឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្ចី ។ ពួកភិក្ខុខ្ចីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនក្រាលអាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ហើយមិនត្រូវមិនក្រាលអាសនៈទេ ភិក្ខុណាមិនក្រាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងរោងឧបោសថគ្មានប្រទីប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាន់កាយគ្នាខ្លះ ជាន់ចីវរគ្នាខ្លះក្នុងទីងងឹត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអុជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណាអុជប្រទីប ក្នុងរោងឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្ចី ។ ពួកភិក្ខុខ្ចីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនអុជប្រទីប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

អាពោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិ-
លានេន នប្បជីបេតព្វោ យោ នប្បជីបេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កដស្សាតិ[១] ។

[១៨០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា និសជ្ជមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ
ន អាបុច្ឆឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។
ឥធ បន ភិក្ខវេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា

១ ឥតោ បរំ បានីយបរិភោជនីយុបដ្ឋបនវត្ថុ ឱ. បោត្ថកេសុ ឯវំ ទិស្សតិ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ អាវាសិកា ភិក្ខូ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ យោ ន ឧបដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនអុជប្រទីបទេ ភិក្ខុណាមិនអុជប្រទីប ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ[១] ។

[១៨០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស មិនបានលាអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុល្ងង់

---

១ រឿងតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ប្រាកដក្នុងច្បាប់ឱរុបទាំងឡាយតពីបាលីនេះយ៉ាងនេះថា ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកនៅចាំអាវាសក្នុងអាវាសកន្លែងមួយ មិនចូលទៅតម្កល់ទឹកឆាន់ មិនចូលទៅតម្កល់ទឹកប្រើប្រាស់ ។ ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅចាំអាវាសមិនសមបើនឹងមិនតម្កល់ទឹកឆាន់ មិនតម្កល់ទឹកប្រើប្រាស់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណាតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ពួកភិក្ខុថ្មីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយក៏នៅតែមិនតម្កល់ទុក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនតម្កល់ទុក (ត្រូវតែចូលទៅតម្កល់ទុក) ភិក្ខុណាមិនតម្កល់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

និសង្គមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ ន អាបុច្ឆន្តិ ។ តេ[១] ភិក្ខវេ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ បុច្ឆិតព្វា កហំ គមិស្សថ កេន សទ្ធឹ គមិស្សថាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ពាលា អព្យត្តា អញ្ញេ ពាលេ អព្យត្តេ អបទិសេយ្យុំ ន ភិក្ខវេ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ អនុជានិតព្វា អនុជានេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ពាលា អព្យត្តា អននុញ្ញាតា អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ គច្ឆេយ្យុញ្ចេ[២] អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ សោ ភិក្ខុ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧបលាបេតព្វោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន នោ ចេ

១ សព្វត្ថ តេហីតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. គច្ឆេយ្យុំ ។

មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិសមិនលាអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍សួរភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំងឡាយនឹងទៅណា នឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះល្ងង់មិនឆ្លាសនិយាយអាងពួកភិក្ខុដទៃ ដែលល្ងង់មិនឆ្លាស (ដូចគ្នា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យទេ បើអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាសទាំងនោះ ដែលអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍មិនអនុញ្ញាត បើនៅតែទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន សុទ្ធតែល្ងង់មិនឆ្លាសនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ភិក្ខុដទៃជាពហូសូត្រចេះចាំព្រះត្រៃបិដកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លៀវឆ្លាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស ស្រឡាញ់ការសិក្សា ក៏មកក្នុងអាវាសនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះសង្គ្រោះអនុគ្រោះនិយាយរាក់ទាក់ ទំនុកម្រុងភិក្ខុជាពហូសូត្រនោះដោយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ងូត ដោយដីស្អិត ឈើស្ទន់ ទឹកខ្ពុរមាត់លុបមុខ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនសង្គ្រោះ មិនអនុគ្រោះ មិននិយាយរាក់ទាក់ មិនទំនុកបម្រុងដោយគ្រឿងលំអិត

សង្កឌ្ឍេយ្យុំ អនុកឌ្ឍេយ្យុំ ឧបលាបេយ្យុំ ឧបដ្ឋាបេយ្យុំ ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុ-កំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ សព្ពេហេវ យត្ថ ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា សោ អាវាសោ គន្តព្វោ នោ ចេ គច្ឆេយ្យុំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិ-មោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេហិ ភិក្ខវេ

សម្រាប់ផ្ទួត ដោយដីស្អិត ឈើស្ទន់ ទឹកខ្ពុរមាត់លុបមុខទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានពួកភិក្ខុជាច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់មិនឆ្លាសនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក ។ បើភិក្ខុ (ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅនោះ) បានបាតិមោក្ខនុ៎ះដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសណាដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថ-កម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះទៅកាន់អាវាសនោះទាំងអស់គ្នា បើមិនទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះល្ងង់មិនឆ្លាសនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុ

៣៨៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ គិលានស្ស បារិសុទ្ធិអាហរណំ

ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហកាលិកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ភិក្ខវេ តេហិ ភិក្ខូហិ តស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ វសេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨១] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និបតថ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ ភិក្ខុ គិលានោ សោ អនាគតោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា បារិសុទ្ធឹ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ

ទាំងនោះ បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបឬដោយពិស្តារហើយមក ។ បើភិក្ខុនោះបានបាតិមោក្ខនុ៎ះ មកយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃថា នែអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក ។ បើភិក្ខុនោះ បានបាតិមោក្ខនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនោះទេ បើនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨១] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបារិសុទ្ធិយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈ ឆៀងស្មាម្ខាងរួច

និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ បារិសុទ្ធឹ ទម្មិ បារិសុទ្ធឹ មេ ហរ បារិសុទ្ធឹ មេ អារោចេហីតិ ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិន្នា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិន្នា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ សោ ភិក្ខវេ គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតីតិ ន ភិក្ខវេ គិលានោ ឋានា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា តត្ថេវ

អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យបារិសុទ្ធិ លោកចូរនាំបារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំទៅ លោកចូរប្រាប់បារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក្តី) ឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ ភិក្ខុនោះមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិទេ ។ បើភិក្ខុនោះ បានបារិសុទ្ធិនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបានបារិសុទ្ធិនុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនាំភិក្ខុឈឺដោយគ្រែ ឬតាំងមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃហើយធ្វើឧបោសថ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើគំនិតយ៉ាងនេះមានដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺថា បើយើងទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើន ឬនឹងស្លាប់ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិ

បក្កមតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា តត្ថេវ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ ភិក្ខុនីទូសកោ បដិជានាតិ សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ ។ អនាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ

ដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅសឹក ក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិក្ខា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទៅចូលពួកតិរ្ថិយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកញ៉ាំងព្រះលោហិតឲ្យពុរពង់ឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ (មានភេទពីរក្តី) ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិទៅភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំបារិសុទ្ធិមកដល់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺ

ភិក្ខវេ និដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អនាហដា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ និដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ អាហដា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ និដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អាហដា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ និដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អារោចេតិ បមត្តោ ន អារោចេតិ សមាបន្នោ ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកស្ស អនាបត្តិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ និដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ចារិសុទ្ធិហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិសឹក (ក្តី) ស្លាប់ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនកៈ (ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ បារិសុទ្ធិក៏មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយទើបចៀសចេញទៅ បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយទើបសឹក (ក្តី) ស្លាប់ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោ-ព្យញ្ជនកៈ (ក្តី) បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយដេកលក់មិនបានប្រាប់ ឬភ្លាំងភ្លេចមិនបានប្រាប់ ឬចូលឈានហើយមិនបានប្រាប់ បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅដល់សង្ឃហើយក្លែងមិនប្រាប់ បារិសុទ្ធិឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ តែភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ គិលានស្ស ឆន្ទាហរណំ

[១៨២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និបតថ ភិក្ខវេ សង្ឃោ កម្មំ ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ ភិក្ខុ គិលានោ សោ អនាគតោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា ឆន្ទំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឆន្ទំ ទម្មិ ឆន្ទំ មេ ហរ ឆន្ទំ មេ អារោចេហីតិ ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិន្នោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិន្នោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ សោ ភិក្ខវេ គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា កម្មំ កាតព្វំ សចេ ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើកម្ម ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឆន្ទៈនោះ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យឆន្ទៈ លោកចូរនាំឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំទៅចុះ ចូរប្រាប់ឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំ (ផង) ។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក៏បាន) ឆន្ទៈឈ្មោះថា ភិក្ខុឈឺនោះបានឲ្យហើយ ។ ភិក្ខុឈឺមិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក្តី) មិនឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានឲ្យឆន្ទៈទេ ។ បើបានឆន្ទៈនោះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃដោយគ្រែ ឬតាំងមកហើយត្រូវធ្វើសង្ឃកម្មចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

ហោតិ សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតីតិ ន ភិក្ខវេ គិលានោ ឋានា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា កម្មំ កាតព្វំ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតព្វំ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ តត្ថេវ បក្កមតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វោ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ តត្ថេវ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ

បើយើងនឹងឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើនឡើង ឬនឹងស្លាប់ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅធ្វើកម្មក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើកម្មជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀសចេញអំពីទីនោះ ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈសឹកក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកពោលលាសិក្ខា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (បារាជិកក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួចសំវាសក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលពួកតិរ្ថិយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសត្វតិរច្ឆាន (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា (ក្តី)

អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ ភិក្ខុនីទូសកោ បដិជានាតិ សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វោ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អារោចេតិ បមត្តោ ន អារោចេតិ សមាបន្នោ ន អារោចេតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកស្ស អនាបត្តិ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ

ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពង ឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ (ក្តី) ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀសទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបាននាំឆន្ទៈមកដល់ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបាននាំឆន្ទៈមកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយទើបចៀសចេញទៅ ឆន្ទៈឈ្មោះថា នាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាបាននាំឆន្ទៈមកហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយដេកលក់មិនបានប្រាប់ (ក្តី) ភ្លេចមិនបានប្រាប់ (ក្តី) ចូលសមាបត្តិមិនបានប្រាប់ (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បាននាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈមិនត្រូវអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ

សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ បារិសុទ្ធឹ ទេន្តេន ឆន្ទម្បិ ទាតុំ សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។

[១៨៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ ញាតកា គណ្ហឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ ញាតកា គណ្ហន្តិ ។ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ យាវាយំ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បារិសុទ្ធឹ ទេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ

បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយភ្លេចមិនប្រាប់ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថានាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឲ្យបារិសុទ្ធិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ឲ្យឆន្ទៈទៀតបាន ។

[១៨៣] ក៏សម័យនោះឯង ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុ ១ រូបក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយនៅចាំក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច ។ បើភិក្ខុបានការឈប់បង្អង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅ

និស្សីមំ នេថ យាវ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ តទហុ-បោសថេ រាជានោ គណ្ហន្តិ ។ បេ ។ ចោរា គណ្ហន្តិ... ធុត្តា គណ្ហន្តិ... ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា គណ្ហន្តិ ។ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ យាវាយំ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុ-សលំ នោ ចេ លភេថ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បារិសុទ្ធឹ ទេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ យាវ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ

កាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការនាំទៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ស្តេចទាំងឡាយចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ បេ ។ ពួកចោរចាប់... ពួកអ្នកលេងចាប់... ពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុចាប់ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរឈប់បង្អង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច ។ បើភិក្ខុបានការឈប់បង្អង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការ

ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេ ឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៤] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និបតថ ភិក្ខវេ អត្ថិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ គគ្គោ នាម ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សោ អនាគតោតិ ។ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ ឧម្មត្តកា អត្ថិ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អត្ថិ នេវ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ អត្ថិ នេវ អាគច្ឆតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។

នាំទៅនុំះយ៉ាងនេះ ការបាននុំះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា (ព្រោះ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈឆ្កួត ភិក្ខុនោះមិនទាន់មកដល់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឆ្កួតទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង គឺមានភិក្ខុឆ្កួត ១ យ៉ាង រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកមិនបានសោះក៏មាន ភិក្ខុឆ្កួត ១ យ៉ាង មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកមិនបានសោះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុឆ្កួតទាំងពីរយ៉ាងនោះ ភិក្ខុឆ្កួតណារលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។

៣៩៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ទ្វេ ឧម្មត្តកា ឧម្មត្តកសម្មតិ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបស្ស ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មតឹ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មតឹ ទទេយ្យ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករេយ្យ សង្ឃកម្មំ ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុឆ្កួតមានពីរយ៉ាងនិងការសន្មតនូវភិក្ខុឆ្កួត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិ[១] ដល់ភិក្ខុឆ្កួតបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧម្មត្តកសម្មតិ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួត រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ គប្បីរលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃគប្បីធ្វើឧបោសថ គប្បីធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួតរលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ

---

១ សេចក្តីសន្មតថា ជាមនុស្សឆ្កួត ។

អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មតឹ ទេតិ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មតិយា ទានំ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មតិ សរេយ្យ វា គគ្គោ

មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួតថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈគប្បីរលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ។ ការឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួតថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ រលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បានដូច្នេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួតហើយថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈរលឹក

ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា តេន វិនា វា តេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៨៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឧបោសថោ កាតព្វោតិ មយញ្ចម្ហា ចត្តារោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ មយញ្ចម្ហា

ឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ក៏បាន ។ ការឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៨៥] ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ៤ អង្គគង់ក្នុងអាវាស ១ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ក៏យើងទាំងឡាយជាជន ៤ រូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខបាន ។ ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏ឯយើង

តយោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អជ្ជុបោសថោ បណ្ណរសោ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករេយ្យាមាតិ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថាតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ

ទាំងឡាយជាជនបីរូប ត្រូវយើងធ្វើឧបោសថដូចម្ដេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិឧបោសថនោះត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថា ចូរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្ដាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃទី ១៥ នេះជាថ្ងៃឧបោសថ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយគួរធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីវស្សាធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោក

ឧបោសថក្ខន្ធកេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសបារិសុទ្ធិ ឧបោសថា

ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថាតិ ។ តេន ខោ បន សម-យេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ តិណ្ណន្នំ អញ្ញ-មញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ មយញ្ចម្ហ ទ្វេ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វិន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វោ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា នវោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហិ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហិ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហីតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ថេរោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ

ទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូប នៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ក៏យើងទាំងឡាយជាជនពីររូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិឧបោសថនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយពោលនឹងភិក្ខុខ្ចីយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីវស្សាធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយ ប្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយពោលនឹងភិក្ខុជាថេរៈយ៉ាងនេះថា ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គល

មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ ទ្វិន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ កថំ នុ ខោ មយា ឧបោសថោ កាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា យត្ថ ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វា[១] បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា បទីបំ កត្វា និសីទិតព្វំ ។ សចេ អញ្ញេ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ តេហិ សទ្ធឹ ឧបោសថោ កាតព្វោ នោ ចេ អាគច្ឆន្តិ អជ្ជ មេ

---

១ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វាតិ តំ ទេសំ សម្មជ្ជិត្វា ។ ឧបយោគត្ថេ បច្ចត្តន្តិ តព្វណ្ណនា ។

បរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុតែមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះបានគិតដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថ ក៏អាត្មាអញនៅតែម្នាក់ឯង ត្រូវអញធ្វើឧបោសថដូចម្ដេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុតែមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុតែងត្រឡប់មកនៅក្នុងប្រទេសណា គឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្ដី មណ្ឌបក្ដី គល់ឈើក្ដី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេសនោះហើយ ចូលទៅតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ក្រាលអាសនៈ ឧជប្រទីបហើយ ត្រូវអង្គុយចាំ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះ

ឧថោសថោតិ អធិដ្ឋាតព្វោ ជោ ចេ អធិដ្ឋហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស ចារិសុទ្ធឹ អាហរិត្វា តីហិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ឧទ្ទិសេយ្យុញ្ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស ចារិសុទ្ធឹ អាហរិត្វា ទ្វីហិ ចារិសុទ្ធិឧថោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យុញ្ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស ចារិសុទ្ធឹ អាហរិត្វា ឯកេន អធិដ្ឋាតព្វោ អធិដ្ឋហេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តទហុថោសថេ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សាបត្តិកេន ឧថោសថោ កាតព្វោតិ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុថោសថេ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ

អធិដ្ឋានឧបោសថថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថរបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុបីរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុពីររូប នាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមកហើយ ធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថក្នុងអាវាស នោះទេ បើភិក្ខុទាំងនោះធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុមួយរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយអធិដ្ឋានឧបោសថក្នុងអាវាសនោះទេ បើអធិដ្ឋាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨៦] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ ត្រូវអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូប

ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ តេន វត្តព្វោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សាមីតិ ។ អាយតឹ សំវរេយ្យាសីតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

[១៨៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តឹ ទេសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្វា យោ ទេសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិមានឈ្មោះនេះ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គប្បីសួរភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនោះថា លោកឃើញអាបត្តិនោះឬ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិគប្បីប្រាប់ថា អើ ខ្ញុំឃើញ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិគប្បីប្រាប់ថា លោកគប្បីសង្រួមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះមានភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយ ច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិមានឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថត្រូវស្ដាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។

[១៨៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា (គឺអាបត្តិដូចគ្នា) ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វា យោ បដិគ្គណ្ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តឹ សរតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្វោតិ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តឹ សរតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ[១] ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ចាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តិយា

---

១ ឱ. សាមន្តា ។

ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបរលឹកឃើញអាបត្តិក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ។ ទើបភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ អញគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គ១យ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ

វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

[១៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវា-សេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្វា ន សភា-គា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ អយញ្ច សព្វោ សង្ឃោ ស-ភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិ-តព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ

(ក៏) មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ និយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះកាលនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។

[១៨៩] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ មិនត្រូវទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ក៏សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ត្រូវយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែង

៤០៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អាបត្តិស្បរកាបត្តិវេមតិកា

គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិការិត្វា អាគច្ឆ មយន្តេ សន្តិកេ អាបត្តឹ បដិការិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ យទា អញ្ញំ ភិក្ខុំ សុទ្ធំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិការិស្សតីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សតិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិការិស្សតីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សូបគតោ សង្ឃោ

អាបត្តិហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃនឹងឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ត្រូវភិក្ខុឆ្លាសប្រតិ-ពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះមានសង្ឃនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិ

សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ ចាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយន្តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហកាលិកំ ចាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយន្តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ ។

[១៩០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមំ ន គោត្តំ ។ តត្ថញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ តមេនំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច យោ នុ ខោ អាវុសោ ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ កឹ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតីតិ ។ សោ ឯវមាហ យោ ខោ អាវុសោ ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ

ស្មើភាគគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវសង្ឃបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។

[១៩០] សម័យនោះឯង មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ។ សង្ឃនោះមិនដឹងឈ្មោះ មិនដឹងគោត្រនៃអាបត្តិនោះ ។ ភិក្ខុដទៃជាពហូសូតចេះស្ទាត់នូវព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឆ្លាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្ដីខ្មាស មានសេចក្ដីរអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សា មកក្នុងអាវាសនោះ ។ ភិក្ខុ ១ អង្គចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះបិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ៗ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ៗ ភិក្ខុនោះ

៤០៩

ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ ឥមំ នាម ត្វំ អាវុសោ អាបត្តឹ អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវមាហ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឯកោ វ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ-តិ ។ សោ ឯវមាហ កិន្តេ អាវុសោ ករិស្សតិ បរោ អាបន្នោ វា អនាបន្នោ វា ឥង្ឃ ត្វំ អាវុសោ សកាយ អាបត្តិយា វុដ្ឋហាតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច យោ កិរ អាវុសោ ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ ឥមំ នាម តុម្ហេ អាវុសោ អាបត្តឹ អាបន្នា បដិករោថ តំ អាបត្តិន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆឹសុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិ-ករាតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមំ ន គោត្តំ ។ តត្ថញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ

ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នែអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ មិនមែនខ្ញុំតែម្នាក់ឯងត្រូវអាបត្តិនេះឡើយ សង្ឃទាំងអស់នេះ ក៏ត្រូវអាបត្តិនេះដែរ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ អ្នកដទៃត្រូវ (អាបត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នែអាវុសោ ណ្ហើយចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ ។ ទើបភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នែអាវុសោ ឮថាភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ៗ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ក៏ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ។ សង្ឃនោះមិនដឹងនាម មិនដឹងគោត្ររបស់អាបត្តិនោះទេ ។ ភិក្ខុដទៃ

ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកា-ធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ តមេនំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេតិ យោ នុ ខោ អាវុសោ ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ កឹ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ យោ ខោ អាវុសោ ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ ឥមំ នាម ត្វំ អាវុសោ អាបត្តឹ អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឯកោ វ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ កិន្តេ អាវុសោ ករិស្សតិ បរោ អាបន្នោ វា អនាបន្នោ វា ឥង្ឃ ត្វំ អាវុសោ សកាយ អាបត្តិយា វុដ្ឋហាតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេតិ

ជាពហុស្សូតស្ទាត់ក្នុងព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឆ្លាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្ដីខ្មាស សេចក្ដីរអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សាមកក្នុងអាវាសនោះ ។ ភិក្ខុ ១ អង្គចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះឋិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ៗ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វីដែរឬ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាមួយធ្វើយ៉ាងនេះផង ៗ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នែអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ មិនមែនតែខ្ញុំម្នាក់ឯងត្រូវអាបត្តិនេះទេ សង្ឃទាំងអស់នេះក៏ត្រូវអាបត្តិនេះដែរ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ អ្នកដទៃត្រូវ (អាបត្តិ)ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នែអាវុសោ ណ្ហើយចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយយ៉ាង

យោ ភិក្ខុ អាវុសោ ឯវរូបំ ករោតិ ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ ឥមំ នាម តុម្ហេ អាវុសោ អាបត្តឹ អាបន្នា បដិករោថ តំ អាបត្តិន្តិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិករេយ្យុំ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិករេយ្យុំ ន តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តេន ភិក្ខុនា អកាមា វចនីយាតិ ។

ចោទនាវត្ថុភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតឹសុ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានឹសុ អត្ថញ្ញេ[១] អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ អកំសុ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសឹសុ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ[២] អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆឹសុ ពហុតរា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

---

១ អត្ថិ អញ្ញេតិ បទច្ឆេទោ ។ ២ អថ អញ្ញេតិ បទច្ឆេទោ ។

នេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នែអាវុសោ ឮថាភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះមួយ ៗ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកទាំងឡាយសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះ ការសំដែងនុ៎ះជាការល្អ បើមិនសំដែងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុនោះស្តីថាឲ្យភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ព្រោះខ្លួនគ្មានអំណាច (ស្តីថាឲ្យគេទេ) ។

ចប់ ចោទនាវត្ថុភាណវារៈ ។

[១៩១] សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ[១] ជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ (ស្រាប់តែមាន) ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

១ ភិក្ខុដែលនៅជាប់ជានិច្ចក្នុងអាវាសណាមួយ គឺមិនមែនជាអាគន្តុកភិក្ខុ ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិ-សន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវា-សិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយ-សញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិ-មោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សម-សមា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើងម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាសំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់អំពីនោះចុះ ។

៤១៣

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណរសកំ ឧបោសថករណំ

ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ

ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាង ទៀតក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងទីអាវាស ១ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់ឧទ្ទេសសេសសល់អំពីនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមក

ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ

ដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិ-មោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលធ្វើឧបោសថហើយនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ

ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ ចរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ

សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ស្រាប់តែមានអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យក៏មិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ

ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧ-ចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋ-មត្តេ ចាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវា-សិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អារោចេ-តព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវា-សិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេ-សកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ

សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះក៏បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប

សន្តិបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អជាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិ-សាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។

៥៨ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អជាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិ-មោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន

គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះ ក៏ក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា មានអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក៏បានក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ

បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩២] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ

ម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

ចប់វិធីដែលភិក្ខុធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង ។

[១៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ

៤១៩

បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ

សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់នូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា

សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វគ្គសមគ្គសញ្ញិនោ បណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

បានសំដែងល្អហើយ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយធ្វើ
ឧបោសថមាន ១៥ យ៉ាង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ វេមតិកបណ្ណរសកំ ឧបោសថករណំ

[១៩៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ការធ្វើឧបោសថប្រកបដោយសេចក្ដីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង

[១៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្ដីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយចេះតែធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្ដងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្ដាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយ

វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ ធាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ធាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ ប ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន ធាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វេមតិកបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និ-បតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អជាគតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ហាកំ

ចេះតែធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួច ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញនៅឡើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះ បានក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យហើយធ្វើឧបោសថមាន ១៥ យ៉ាង ។

[១៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថា

៤២៣

ឧបោសថក្ខន្ធកេ កុក្កុច្ចប្បកតបណ្ណរសកំ ឧបោសថករណំ

ឧបោសថោ កាតុំ ន អម្ហាកំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន អម្ហាកំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា

យើងគួរតែធ្វើឧបោសថ មិនមែនថាយើងមិនគួរធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងហើយក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថា យើងរាល់គ្នាគួរធ្វើឧបោសថ មិនមែនថាយើងមិនគួរធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ

ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេស-កានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

កុក្កុច្ចប្បកតបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៥] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និ-បតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មន្តេតេ[១] វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោ-សថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្ស-មានេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន ចាតិមោក្ខំ

១ នស្សន្តុ ឯតេតិ បទច្ឆេទោ ។

ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

[១៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកថា ពួកភិក្ខុនុ៎ះចូរបាត់បង់ទៅ ពួកភិក្ខុនុ៎ះចូរវិនាសទៅ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែង

ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ

បាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរបាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញនៅឡើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះបានក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ

ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ភេទបុរេក្ខារបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

បញ្ចវីសតិតិកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៦] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទ-ហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន(១) ជានន្តិ អញ្ញេ អាវា-សិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន(២) ជា-នន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ ។ បេ ។ តេ ន(៣) បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោ-សីមំ ឱក្កមន្តេ ។ បេ ។ តេ ន(៤) បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិ-កេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ ។ បេ ។ តេ ន(៥) សុណន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន(៦) សុណន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ

១-២-៣-៤-៥-៦ កត្ថចិ បោត្ថកេ ច ឱរោបិយបោត្ថកេ ច នសទ្ទោ នត្ថិ ។

ម្តងទៀត ។ តែពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

ចប់រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ។

ចប់តិក ២៥ ។

[១៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃកំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ អាវាសិក-

ឱក្កន្តាតិ ។ បេ ។ អាវាសិកេន អាវាសិកា... ឯក-សតបញ្ចសត្តតិតិកនយតោ អាវាសិកេន អាគន្តុកា អាគន្តុកេន អាវាសិកា អាគន្តុកេន អាគន្តុកាតិ បេយ្យាលមុខេន សត្តតិកសតានិ ហោន្តិ ។

[១៩៧] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវា-សិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។

ភិក្ខុ និងអាវាសិកភិក្ខុមានចំនួន ១៧៥ តិកន័យ អាគន្តុកភិក្ខុ និងអាវាសិកភិក្ខុក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកន័យដែរ អាវាសិកភិក្ខុ និងអាគន្តុកភិក្ខុក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកន័យដែរ អាគន្តុកភិក្ខុ និងអាគន្តុកភិក្ខុផងគ្នាក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកន័យដែរ បូករួមទាំងអស់ត្រូវជា ៧០០ តិកន័យ ដោយបេយ្យាលមុខ ។

[១៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៤ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញចុះ[១] ។ បើទុកជាស្មើ ៗ គ្នាក៏ត្រូវតែពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុដែរ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុវិញចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៤ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុចុះ ។ បើចំនួនស្មើ ៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុវិញចុះ ។

១ អដ្ឋកថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសថាថ្ងៃចាតុទ្ទសីឧបោសថ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលមកពីដែនខាងក្រៅថាថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស (ច្រើនជាង) បានធ្វើបុព្វកិច្ចថា អជ្ជុបោសថោចាតុទ្ទសោដូច្នេះហើយ ត្រូវតែពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម កុំរឹងទទឹងឡើយ ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ ជាកាមា ជាតព្វា សាមគ្គី អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាវាសិ-កេហិ អាគន្តុកានំ ជាកាមា ជាតព្វា សាមគ្គី អាគន្តុ-កេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ សាមគ្គី វា ជាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុ-កានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ជាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ជាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អា-វាសិកានំ ជាកាមា ជាតព្វា សាមគ្គី អាវាសិ-កេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃ ១ កើត ឬ ១ រោចរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៥ របស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យ) មិនត្រូវឲ្យសេចក្តីព្រមព្រៀងដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុចេញទៅក្រៅសីមាហើយធ្វើឧបោសថ ។ បើជាស្មើ ៗ គ្នាវិញ ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនចង់ឲ្យ ក៏មិនត្រូវឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុដែរ ត្រូវតែពួកអាគន្តុកភិក្ខុចេញទៅក្រៅសីមាហើយធ្វើឧបោសថចុះ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅក្រៅសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃ ១ កើតឬ ១ រោចជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា ។ បើជាស្មើ ៗ គ្នាវិញ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា ។ បើអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង អាគន្តុកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យ) ក៏មិនត្រូវឲ្យសាមគ្គីដល់អាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុ ចេញទៅធ្វើឧបោសថខាងក្រៅសីមា ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ភេទបុរេក្ខារឧបោសថករណំ

[១៩៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិង្គំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ សុបញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ ភិសិពិម្ពោហនំ បានីយំ បរិភោជនីយំ សុបដ្ឋិតំ(១) បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ

១ ឱ. សុបតិដ្ឋិតំ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ការធ្វើឧបោសថដោយបំណាងនឹងបំបែកសង្ឃ

[១៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញអាការៈរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញគ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយដែលគេរៀបចំទុកល្អ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដែលគេតម្កល់ទុកល្អ ឃើញទីបរិវេណរលីងល្អ របស់អាវាសិក-ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះបានឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើលឡើយ លុះមិនបានគន់មើលហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរបាត់បង់ទៅចុះ

កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិង្គំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ ចង្ក-មន្តានំ បទសទ្ទំ សជ្ឈាយសទ្ទំ ឧក្កាសិតសទ្ទំ ខិបិត-សទ្ទំ សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា

ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឮដំណឹងអាការៈរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឮសូរជើងរបស់អាវាសិកភិក្ខុកំពុងចង្ក្រម ឮសំឡេងស្វាធ្យាយ ឮសំឡេងក្អក ឮសំឡេងកណ្តាសរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឮហើយមានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬមិនមានទេ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យបានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះ

នស្សន្តេ វិនស្សន្តេ ភោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទ-
បុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។
៩៩ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុ-
កានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ អាគន្តុកលិង្គំ អាគន្តុក-
និមិត្តំ អាគន្តុកុទ្ទេសំ អញ្ញាតកំ បត្តំ អញ្ញាតកំ
ចីវរំ អញ្ញាតកំ និសីទនំ បាទានំ ធោតំ ឧទកនិស្សេ-
កំ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា
ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិ-
ចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ
វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា
ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ
វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ
បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ

ចូរបាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញអាការៈរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញភេទរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញបាត្រដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញចីវរដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញសំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញទឹកសម្រាប់លាងជើង ទឹកសម្រាប់ស្រោចជើងរបស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏មិនបានឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅ

បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

៩៨ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ អាគន្តុកលិង្គំ អាគន្តុកនិមិត្តំ អាគន្តុកុទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តានំ បទសទ្ទំ ឧបាហនបប្ផោដនសទ្ទំ ឧក្កាសិតសទ្ទំ ខិបិតសទ្ទំ សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរបាត់បង់ទៅចុះ ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឮអាការៈរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ភេទរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឬសូរជើងរបស់អាគន្តុកភិក្ខុកំពុងដើរមក ឮសូរផ្ទាត់ស្បែកជើង ឮសំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់របស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឮហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្ស-ន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ គោ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

[១៩៩] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវា-សិកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ តេ សមានសំវាសក-ទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោ-សថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា ចាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ

អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរបាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[១៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះក៏ត្រឡប់ជាយល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់ជាយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយក៏មិនបានសួរ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន[១] លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញពួកអាវាសិក-

---

១ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចធ្វើភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាឲ្យមកជាអ្នកមានសំ-វាសរួមគ្នាវិញបាន គឺថាឲ្យគេលះបង់ទិដ្ឋិរបស់គេមិនបាន ។

អាវាសិកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ តេ នានាសំវា-
សកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន
បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ
ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ
បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ
អាគន្តុកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ តេ សមានសំវាស-
កទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា
ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា
ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់យល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់យល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញ ថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាវិញ លុះត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយមិនអាចនឹងគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា

តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។

[២០០] ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយមិនអាចនឹងគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិក-ភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុហើយទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែ (មានភិក្ខុល្មមគ្រប់គណៈ) សង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស

អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ

ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីដែលមិនមែនជាអាវាស) ដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែង តែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោ-សថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ

៤៣៧

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ន តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា គន្តព្វំ

សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា ...

វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ (នោះបាន) គឺក្នុងអាវាសណាមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សចេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។

[២០១] ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ

ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុបាន... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុហើយទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។

[២០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស) ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង

៤៣៩

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ន ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ

ទុក្កដស្ស ។ ន ភិក្ខវេ សិក្ខមានាយ... ន សាមណេរស្ស... ន សាមណេរិយា[១]... ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកស្ស... ន អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ... ន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន បណ្ឌកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ថេយ្យសំវាសកស្ស... ន តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស... ន តិរច្ឆានគតស្ស... ន មាតុឃាតកស្ស... ន បិតុឃាត-

១ ឱ. សាមណេរាយាតិ បាឋោ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់សិក្ខមានា... ដល់សាមណេរ... ដល់សាមណេរី... ដល់ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខា... ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុ (គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិកណាមួយ) ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅ (ជាប់ហត្ថបាស) ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនបានសំដែងអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ... មិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យគួរតាមធម៌ចុះ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់មនុស្សខ្ទើយដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់បុគ្គលលួចសំវាស... ដល់ភិក្ខុដែលរត់ចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយ... ដល់សត្វតិរច្ឆាន... ដល់មាតុឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា... ដល់បិតុ-

កស្ស... ន អរហន្តឃាតកស្ស... ន ភិក្ខុនីទូសកស្ស ... ន សង្ឃភេទកស្ស... ន លោហិតុប្បាទកស្ស... ន ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស និសិន្នបរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២០២] ន ភិក្ខវេ ចារិវាសិកចារិសុទ្ធិទានេន ឧបោសថោ កាតព្វោ អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។

[២០៣] ន ច ភិក្ខវេ អនុបោសថេ ឧបោសថោ កាតព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ។

តតិយំ ភាណវារំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឆអសីតិ ។

ឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា... ដល់អរហន្តឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត... ដល់បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី... ដល់បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ... ដល់បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យពុរពងឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានភេទពីរដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថ-សឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិ ហៅថា បារិវាសិក: (មានបរិសទ្យក្រោកចេញទៅហើយ) វៀរលែងតែបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ។

[២០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃដែលមិនមែនជាថ្ងៃឧបោសថឡើយ វៀរលែងសង្ឃសាមគ្គីឧបោ-សថចេញ ។

ចប់ ឧបោសថក្ខន្ធក: ។

ចប់ ភាណវារ: ទី ៣ ។

ក្នុងខន្ធក:នេះ មានរឿង ៨៦ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តស្សុទ្ទានំ

[២០៤] តិត្ថិយា ពិម្ពិសារោ ច
សន្និបតិតុ តុណ្ហិកា
ធម្មំ រហោ ចាតិមោក្ខំ
ទេវសិកំ តទា សកឹ
យថាបរិសាយ សមគ្គំ
សាមគ្គី មទ្ធកុច្ឆិ ច
សីមា មហតី នទិយា
អនុ ទ្វេ ខុទ្ទកានិ ច
នវា រាជគហេ ចេវ
សីមា អវិប្បវាសនា

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ឧទ្ទាននៃឧបោសថក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[២០៤] រឿងពួកតិរ្ថិយ និងព្រះបាទពិម្ពិសារ ១ រឿងភិក្ខុប្រជុំគ្នាអង្គុយស្ងៀម ១ រឿងសំដែងធម៌ ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សំដែងបាតិមោក្ខក្នុងមួយបក្ខម្តង ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ៗ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតដែនសាមគ្គី ១ រឿងព្រះមហាកប្បិននៅក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្មតិសីមា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតសីមាធំពេក ១ រឿងនទីបារសីមា ១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ ៗ បរិវេណ ១ រឿងអាវាសតែមួយភិក្ខុសន្មតឲ្យមានរោងឧបោសថពីរ ១ រឿងភិក្ខុសន្មតរោងឧបោសថតូចពេក ១ រឿងភិក្ខុខ្ចីវស្សាប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថមុនភិក្ខុចាស់វស្សា ១ រឿងក្រុងរាជគ្រឹះមានអាវាសច្រើនតែមានសីមាជាមួយគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអវិប្បវាសសីមា និងសម្មតិសមានសំវាសសីមា

សម្មន្នេ បឋមំ សីមំ

បច្ឆា សីមំ សមូហនេ

អសម្មតា គាមសីមា

នទិយា សមុទ្ទេ សរេ

ឧទកុក្ខេបោ ភិន្ទន្តិ

តថេវជ្ឈោត្ថរន្តិ ច

កតិ កម្មានិ ឧទ្ទេសោ

សញ្ចរា[១] អសតីបិ ច

ធម្មំ វិនយំ តជ្ជេន្តិ

បុន វិនយតជ្ជនា

ចោទនា កតេ ឱកាសេ

អធម្មប្បដិក្កោសនា

ចតុបញ្ច បរាអាវិ

១ ឱ. សវរា ។

មុន រូបសន្មតអវិប្បវាសសីមាក្រោយ ១ រឿងសូត្រកម្មវាចាដកសីមា ១ រឿងគាមសីមាដែលសង្ឃបានសន្មត ១ រឿងនទីសីមា-សមុទ្ទសីមា-ជាតសរសីមា និងឧទកុក្ខេបសីមា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំលាយសីមាដោយសីមា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្របសីមាគេដោយសីមារបស់ខ្លួន ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថាឧបោសថមានប៉ុន្មាន និងភិក្ខុសង្ស័យថាឧបោសថ-កម្មមានប៉ុន្មាន ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថាបាតិមោក្ខុទ្ទេសមានប៉ុន្មាន ១ រឿងភិក្ខុមានភ័យអំពីមនុស្សនៅក្នុងដងព្រៃ ១ រឿងសំដែងបាតិមោក្ខសង្ខេបដោយឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ រឿងភិក្ខុសំដែងធម៌ដោយឥតមានគេអារាធនា ១ រឿងភិក្ខុសួរវិន័យដោយឥតមានសម្មតិ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគម្រាមពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុគម្រាមបំណាំងនឹងធ្វើឲ្យវិនាស ដល់ពួកភិក្ខុមានសីលជា-ទីស្រឡាញ់ម្តងទៀត ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱ-កាសហើយសឹមចោទ ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់អធម្មកម្ម ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបឬ ៥ រូបហាមឃាត់បាន បើ ២ រូប ៣ រូបឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ១

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សញ្ចិច្ចាបិច[១] វាយមេ
សកហាដ្ឋា អនជ្ឈិដ្ឋា
ចោទនម្ហិ ន ជានតិ
សម្ពហុលា ន ជានន្តិ
សជ្ឈុកំ ន ច កច្ឆរេ
កតិមី កីវតិកា ទូរេ
អារោចេតុញ្ច នស្សរិ
ឧក្កាបំ អាសនំ ទីបោ
ទិសា អញ្ញោ ពហុស្សុតោ

១ ឱ. សញ្ចិច្ចចេបិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ ក្លែងធ្វើសំឡេង មិនឲ្យឮច្បាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលសំដែងបាតិមោក្ខ ខំប្រឹងប្រែងធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ១ រឿងទេវទត្ត សំដែងបាតិមោក្ខដល់បរិសទ្យមានទាំងគ្រហស្ថ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឥតមានគេអារាធនាហើយសំដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងចោទនាវត្ថុមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម ១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ ១ រឿងភិក្ខុខ្ចីទទួលបង្គាប់ភិក្ខុចាស់ហើយមិនបានទៅ ១ រឿងមនុស្សសួរភិក្ខុថាប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោច ១ រឿងមនុស្សសួរថាចំនួនភិក្ខុមានប៉ុន្មានអង្គ ១ រឿងភិក្ខុមិនដឹងជាថ្ងៃឧបោសថហើយទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកឆ្ងាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថដល់ភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងព្រះថេរៈភ្លេចឧបោសថកាល ១ រឿងអាវាសមួយមានរោងឧបោសថស្មោកគ្រោក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអុជបទីប ក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងភិក្ខុដើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យឧបជ្ឈាយ៍ ១

សដ្ឋុកំ វស្សុទោសថោ

សុទ្ធិកម្មញ្ចូ ញ្ញាតកា

តក្តោ ចតុតយោ ទ្វេកោ

អាបត្តិ សភាកា សរិ

សញ្ចោ សង្ឃោ វេមតិកោ

ន ជានន្តិ ពហុស្សុតោ

ពហូ សមសមា ថោកា

បរិសាវុឌ្ឍិតាយ ច

ឯកច្ចា វុឌ្ឍិតា សញ្ចា

ជានន្ត ច វិមតិកា

រឿងភិក្ខុដទៃជាពហូសូត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ ១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនឆ្លាសនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើឧបោសថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើកម្ម ១ រឿងពួកញាតិមកចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ រឿងគគ្គភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សំដែងសភាគាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិ ក្នុងពេលដែលសំ-ដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ ត្រូវសភាគាបត្តិហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងសង្ឃមិនស្គាល់នាមនិងគោត្រ របស់អាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុជាពហូសូត ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នា ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាង ១ រឿងបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ១ រឿងបរិសទ្យខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ១ រឿងបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុបានដឹងថាអាវាសិកភិក្ខុ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

កប្បតេ វាតិ កក្កុច្ចា

ជានំ បស្សំ សុណន្តិ

អាវាសិកេន អាគន្តុកា

ចាតុបណ្ណរសោ បុន

ចាដិបតោ បណ្ណរសោ

លិង្គសំវាសកា ឧភោ

ចាវិវាសានុចោសថោ

អញ្ញត្រ សង្ឃសមក្តិយា

ឯតេ វិកត្តា ឧទ្ទាជា

វត្តុវិភូតការណោតិ ។

ដទៃមកមិនទាន់ដល់ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើ ១ រឿងភិក្ខុដឹងថាមានអាវាសិកភិក្ខុ ដទៃមកមិនទាន់ដល់ ១ រឿងភិក្ខុឃើញអាការជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុឮអាការជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងអាគន្តុកភិក្ខុនិងអាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុថាថ្ងៃចាតុទ្ទសី តែអាគន្តុកភិក្ខុថាថ្ងៃបណ្ណរសី ១ រឿងថ្ងៃមួយរោច ឬមួយកើតរបស់អាវាសិកភិក្ខុតែអាគន្តុកភិក្ខុថាជាថ្ងៃបណ្ណរសី ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុ និងអាគន្តុកភិក្ខុទាំងពីរពួកមានភេទនិងសំវាសផ្សេងគ្នា ឬស្មើគ្នា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិឈ្មោះបារិវាសិកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យធ្វើឧបោសថខុសថ្ងៃឧបោសថ វៀរលែងតែសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ ១ ឧទ្ទានទាំងនេះជាហេតុធ្វើរឿងឲ្យជាក់ច្បាស់ឡើង យើងបានចំណែកចែកទុកហើយ ។

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

ភាគទី ១

មហាខន្ធកៈ

លេខទំព័រ

ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងជាដំបូង ទ្រង់រំពឹងបដិច្ចសមុប្បាទធម៌.............. ១

ពោធិកថា ពុទ្ធឧទានគាថា.. ៣

អជបាលនិគ្រោធកថា ៧

មុចលិន្ទកថា.. ៩

រាជាយតនកថា រឿងពាណិជឈ្មោះតបុស្សនិងភល្លិកៈ... ១១

ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា.. ១៣

ព្រហ្មយាចនកថា.. ១៥

ព្រហ្មយាចនកថា ពាក្យឧបមាដោយវត្ថុមានផ្កាឧប្បលជាដើម............................... ១៧

ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា.. ១៩

រឿងឧបកាជីវក ២៣

រឿងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ ២៥

ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ.. ២៩

ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបីប្រការ... ៣១

ពុទ្ធឧទាន ធម្មចក្ខុរបស់ពួកព្រះថេរៈមានកោណ្ឌញ្ញៈជាដើម.................................... ៣៥

អនត្តលក្ខណសូត្រ អនត្តកថា.. ៤១

អនត្តលក្ខណសូត្រ អនិច្ចកថា.. ៤៣

អនត្តលក្ខណសូត្រ ការដឹងនិងការឃើញដោយគួរដល់ពិត............................... ៤៥

រឿងយសកុលបុត្រ.. ៤៧

រឿងមាតាបិតារបស់យលកុលបុត្រ ៥១

ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បិតានៃយលកុលបុត្រ... ៥៣

ការសម្រេចនូវព្រះអរហត្តផលនៃព្រះយស ៥៥

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់មាតានិងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស.................. ៥៧
និយាយអំពីផ្នួសរបស់គ្រហស្ថ ៤ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយស ៦១
រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយស ៦៣
និយាយអំពីព្រះអរហន្ត ៦១ ព្រះអង្គ ៦៥
មារកថា.. ៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា... ៦៩
ពាក្យពោលអំពីការរួចចាកអន្ទាក់មារទាំងឡាយ.. ៧១
រឿងភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នា ៧៣
ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គនៃភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នា ៧៥
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បឋមប្បាដិហារ្យ ៧៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៣ .... ៨៣
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៤.. ៨៤
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៥ .... ៨៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និយាយអំពីចីវរបង្សុកូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ......... ៨៩
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់នាំមកនូវផ្លែព្រីងជាដើម................. ៩១
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់បំបែកឧសជាដើម......................... ៩៥
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យទ្រង់និម្មិតចង្ក្រាន ៩៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជានិងឧបសម្បទានៃជដិលទាំងឡាយនោះ........... ៩៩
បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយ ១០៣
អាទិត្តបរិយាយសូត្រ ១០៥
ពុទ្ធគុណកថា ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ១០៧
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ពាក្យពោលអំពីការលះបង់នូវគ្រឿងយញ្ញ ១០៩
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ អនុបុព្វីកថា ១១១
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលក្រុងរាជគ្រឹះ........ ១១៣

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

គាថាជាចម្រៀងរបស់ព្រះឥន្ទ... ១១៥
រឿងព្រះឥន្ទ... ១១៧
ព្រះតម្រិះរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ការទ្រង់ទទួលនូវអារាម.. ១១៩
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន រឿងអស្សជិត្ថេរ......................... ១២១
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ពាក្យបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត... ១២៥
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ធម្មចក្ខុរបស់មោគ្គល្លាន........... ១២៧
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន រឿងបរិវាររបស់លោកនោះ........ ១២៩
បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ១៣១
ពាក្យចោទដោយគាថា.. ១៣៣
និទាននៃឧបជ្ឈាយវត្ត ១៣៥
វត្តដែលកូនសិស្សត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ១៣៩
ឧបជ្ឈាយវត្ត... ១៤១
សទ្ធិវិហារិកវត្ត.. ១៥១
បណាមកថា.. ១៦១
ការសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោស... ១៦៣
សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងគួរឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញ....................... ១៦៥
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់... ១៦៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា.. ១៦៩
រឿងភិក្ខុ ១ រូប.. ១៧១
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់.. ១៧៣
ការប្រាប់និស្ស័យ ៤ ជាដើម... ១៧៥
ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា... ១៧៧
អាចរិយន្តេវាសិកកថា.. ១៨៣
អាចរិយវត្ត... .... ១៨៥

សង្ខិកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

អន្តេវាសិកវត្ត.. ១៩៧
បណាមកថា.. ២០៧
អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងគួរឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញ............................ ២០៩
អាចរិយន្តេវាសិកកថា ២១១
ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយ៍និងអាចារ្យ ២១៣
ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចក: ១៦ ដង.. ២១៥
ឧបសម្បាទេតព្វឆក្ក ១៦ ដង.. ២២៣
តិត្ថិយបរិវាសកថា... ២៣១
ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមិនញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ.................. ២៣៥
ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ......................... ២៣៧
អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង... ២៣៩
អន្តរាយិកធម្មកថា បព្វជ្ជានៃរាជអាមាត្យ.. ២៤៥
ចោរប្រាកដដូចទង់ជ័យ ចោរទំលាយគុក... ២៤៧
ចោររាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី.. ២៤៩
អភយូវរភាណវារ ពួកមនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាមជាដើម............ ២៥១
អភយូវរភាណវារ ភណ្ឌកម្ម.. ២៥៣
អភយូវរភាណវារ រឿងទារកមានពួក ១៧... ២៥៥
រឿងត្រកូលធ្វើមរណកាលដោយអហិវាតរោគ.. ២៥៩
ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរ ២ រូបបម្រើ... ២៦១
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ................ ២៦៣
អភយូវរភាណវារអង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ.............. ២៦៥
រាហុលសាមណេរបព្វជ្ជា.. ២៧១
ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ និយាយអំពីបុគ្គលដែលមាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត............ ២៧៣
សិក្ខាបទ ១០ របស់ពួកសាមណេរ... ២៧៧

សង្ខឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

រឿងទណ្ឌកម្មពួកសាមណេរ.. ២៧៩
នាសនង្គ ១០ របស់ពួកសាមណេរ.. ២៨១
មនុស្សខ្ទើយ.. ២៨៣
មនុស្សលួចសំវាស មនុស្សចូលពួកតិរ្ថិយ ២៨៥
រឿងនាគ.. ២៨៧
មនុស្សដែលសម្លាប់មាតាមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា.. ២៨៩
មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ២៩១
មនុស្សឧភតោព្យញ្ជនកៈ (មនុស្សមានភេទពីរ) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា............ ២៩៣
ពួកសាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ជាដើមសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ២៩៥
មនុស្សគ្មានបាត្រចីវរសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា.. ២៩៧
ពួកមនុស្សមានដាច់ដៃជាដើមភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា.. ២៩៩
និស្សយវិធី.. ៣០១
កុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំ ដោយរាប់យកឆ្នាំនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា..... ៣០៥
ការសន្មតនូវភិក្ខុអ្នកប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ.. ៣០៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្ម.. ៣១១
និស្ស័យ (បច្ច័យជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត) ៤ យ៉ាង ៣១៥
អករណីយកិច្ច (កិច្ចដែលបព្វជិតមិនត្រូវធ្វើ) ៤ យ៉ាង ៣១៧
រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាដើម.. ៣១៩
ឧទ្ទានគាថា.. ៣២៥

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

ការស្តាប់ធម៌.. ៣៣៧
ការសំដែងបាតិមោក្ខ.. ៣៣៩
និទានុទ្ទេសវិភង្គ.. ៣៤១

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ.. ៣៤៥
រឿងមហាកប្បិន.. ៣៤៧
ការសន្មតសីមា ៣៤៩
នទីបារសីមា ការសន្មតនូវរោងឧបោសថ ៣៥១
រោងឧបោសថតូចពេក.. ៣៥៣
អាវាសច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា គឺមានសីមាតែមួយ.. ៣៥៥
រឿងព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ការសន្មតនូវអវិប្បវាសសីមា.................................. ៣៥៧
តិចីវរាវិប្បវាសសីមា.. ៣៥៩
ការសូត្រដកតិចីវរាវិប្បវាសសីមា.. ៣៦១
ការទំលាយសីមា ដោយសីមានិងសីមន្តរិក (ទីឧបចារនៃសីមា)............................ ៣៦៣
ឧបោសថមានពីរ (ចាតុទ្ទសីឧបោសថ ១ បណ្ណរសីឧបោសថ ១)............................ ៣៦៥
ការសំដែងបាតិមោក្ខមាន ៥ យ៉ាង.. ៣៦៧
ការសន្មតខ្លួន ការសន្មតភិក្ខុដទៃ.. ៣៦៩
ការធ្វើនូវកម្មមិនមែនជាធម៌ជាដើម ៣៧៣
បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ.. ៣៧៥
ភិក្ខុច្រើនរូបល្ងង់មិនឆ្លាស.. ១៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ.. ៣៧៩
ត្រូវភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ.. ៣៨១
ការឧជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ.. ៣៨៣
ពួកភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាសមានដំណើរទៅកាន់ទិស.. ៣៨៥
ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ.. ៣៨៧
ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ.. ៣៩១
និយាយអំពីពួកជនមានញាតិជាដើមចាប់ភិក្ខុ.. ៣៩៥
ភិក្ខុឆ្កួតមានពីរយ៉ាង ការសន្មតនូវភិក្ខុឆ្កួត.. ៣៩៧

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ បារិសុទ្ធិឧបោសថ.. ៣៩៩
អធិដ្ឋានឧបោសថ ការសំដែងអាបត្តិ... ៤០៣
ភិក្ខុអ្នករលឹកឃើញអាបត្តិ ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ............................ ៤០៥
សង្ឃត្រូវសភាគាបត្តិ.. ៤០៩
ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង... ៤១១
ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង............... ៤១៩
ការធ្វើឧបោសថប្រកបដោយសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង.................................. ៤២១
ការធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង...................................... ៤២៣
ការធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង........................... ៤២៥
ការធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា (ដោយអំណាច) នៃថ្ងៃឧបោសថ...................................... ៤២៧
ការធ្វើឧបោសថដោយបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ... ៤២៩
ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា និងភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ៤៣៣
ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ................................ ៤៣៥
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស)............ ៤៣៩
ឧទ្ទានគាថា ៤៤១

ទំព័រទទេ